

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HERODOTI
HISTORIARUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.

TOMUS V.
Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI

MUSAE

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM

DENUO RECENSUIT.

LECTIONIS VARIETATE

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ADNOTATIONIBUS

WESSELINGII ET VALCKENARII

· ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.

ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS

APUD TREUTTET ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.

MDCCCXVI.

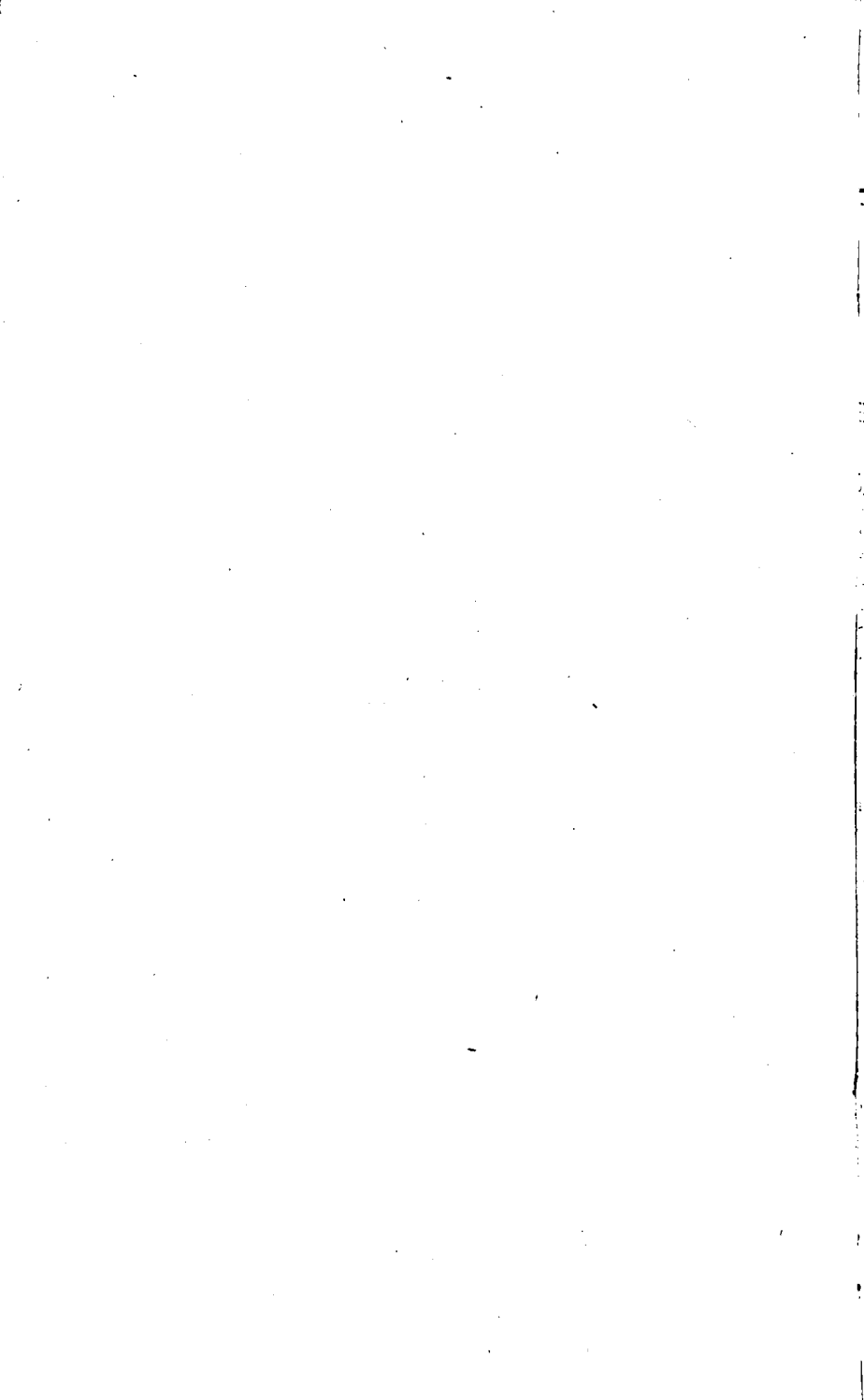

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. I.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. Ἡροδότου Ἀλικαρνησσοῦς) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] Ἡροδότου Θουρίου πρὸ ἱστορίας ἀποδείξις legebatur, *Rhetor.* lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἀλικαρνασσίως titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et *de Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurius in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his Imp. *Julianus*, cuius *λογοποιὸν* Θούριον, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum imprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian. Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasaeum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptio-
ne. Ἀλικαρνησσός, Ἀλικαρνησός, Ἀλικαρνησσοῦς, Ἀλικαρνασσοῦς, Ἀλικαρνησσοῦς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. *Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem Ἀλικαρνησσὸν et Ἀλικαρνησσοῦ, uti in MSS. *Archiepiscopi Cantuariensis* et *Vindobonensi* saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet *Halicarnassenses* obsisterent, geminatam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid ἱστορίας ἀπόδειξις, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac ἱστορίην sive historiam, cui ego sententiae non accedo. *L. Küster* in *Bibl. Vet. et Recente* Io. *Clerici* p. 386. Tom. V. Gronovianum curae demonstratio acerbissime ta-
Herod. T. V. A 2

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus, rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane ἱστορίη rerum inquisitio. Ἱστορίῃσι Φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλω, adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπίστασθαι. Est ἀπόδειξις ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. Ἀπόδειξις itaque ἱστορίης inquisitionis rerum, ab Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, ἱστορίης vim non aequiparat, nec digna tamen acerbior exprobratione erat, neque erit fortasse historicae inquisitionis specimen, quod malui. Plutarchi ἱστορικὸν ἀποδεικτικὸν T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — Ἱστορία, sive ionico idiomate ἱστορίη, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζῶων ἱστορία et Φυτῶν ἱστορία inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Iamblichio in eius Vita p. 74.) ἱστορία vocata est. Tum vero ἀπόδειξις, sive (ut Iones efferunt) ἀπόδειξις, non specimen significat; quod graece ἐπίδειξις, δειγμα aut ἐπιδειγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. ἱστορίης ἐπιδειγμα, doctrinae specimen, dixit. Quenam autem vis sit vocabuli ἀπόδειξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδέξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδέξασθαι, ut hoc utar, non significat specimen edere suae sententiae, sed sententiam suam edere, promere, exponere. μεγάλα ἀποδέξασθαι ἔργα, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere; id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen ἀπόδειξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀπόδειξις ἔργων non est specimen operum, sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hic ait Herodotus, ἱστορίης ἀπόδειξις ᾗδε, haud dubie hoc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim *Laur. Valla* locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est.* Et *H. Stephanus* in ora suae editionis latino - graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnaseo edita, haec est.* Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

l. 2. ὡς μήτε τὰ γινόμενα etc.) In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* MDCCXVI. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γινόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θωύμαστα ingentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γινόμενα ἐξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimunt, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. Ἐκ τῶν Σαμίων γινόμενον, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ πηροσόμενα ἐκ Μιτυληναιῶν lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Caeterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilus Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. WESS. — *Conf.* III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[l. 5 seq. τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.) Ad verbum: et reliqua, et qua de caussa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proximae praecedentia referri in apriico est: nam ea, quae causam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis praebuerunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ἱστορίης ἀπόδειξις ἔδε, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quae de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quatenus fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque caussa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis caussamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam causam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex Persicorum Historicorum persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine Croesum tamquam *primum iniuriarum Graecis inlatarum auctorem* designat. Caeterum, quod Ptolemaeus Hephaest. ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet praeae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente Demetrio περί Ἑρμην. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lin. 1. Περίτων μὲν νῦν οἱ λέγουσι) Quod Th. Gale

τοὺς λόγους *Plutarchum* hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de *Herodoti Malignit.* [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt *Ptolemaeus Hephaest.* in *Codic. Photii* CXC. p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] *Pallux* lib. II. 122. et *Thomas Magister.* Oī *Περσίων* quoque *λογιάματα* et *μαάλιστα λογιάματα* his in libris frequentes. Vid. *Iac. Gronov.* in lib. II. 3. et adnotationes meas ad *Diodori Siculi* lib. II. 4. Alia vir doctus in *Miscell. Observ. Vol. II. p. 152.* WESS.

L. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλομένης θαλάσσης etc.) De *Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis* iterum lib. VII. 89. et *Dionysius Perieges.* vs. 906. *Herodoti*, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eandem rem ex aliis auctoribus *Trogus Pompeius* accepisse videtur; ex quo *Iustinus* lib. XVIII. c. 3. haec habet: *Tyriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt.* Conf. *Michaëlis* *Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae.* (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad *Hezyeh.* voc. *Σιδόνιος* a viris doctis adnotata sunt. *Herodoti* in hac re fidem labefactare frustra conatus erat *Bochartus*, *Geogr. Sacr.* P. II. lib. 1. cap. 43. ἢ δὲ ἡ θαλάσσα, *mediterraneum mare*, familiaris *Herodoto* formula; de qua consuli possunt quae olim ad *Appianum* adnotavimus, T. III. p. 110. S.

L. 14. κατὰ τωπὸν, τὸ καὶ Ἕλληνας) *Iac. Gronovius*, vir clarissimus, deque *Herodoto* praeclare meritis, cum legem sibi de schedis *Mediceis* sequendis dixisset, immutavit quod *Aldus* dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, *Herodoti* dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam *Herodoti* exemplar exstare, ab hac lae immune; quamquam sparsim *Ionici* commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptari debent. Erat is quondam τῆς Ἰαδὸς ἀριστος καὶ ὤν, *Dionysio*, optimo huius rei arbitro, teste. [in *Epist. ad Cn. Pompei.* T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo *Hectore.* WESS.

L. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. TH. GALE. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adiecissee postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσέων οἱ λόγιοι, (Polluci quoque memorati II. 122. πολυστορες Moeridi, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δὲ οἱ οὐνομα εἶναι (κατὰ τὸ αὐτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μυδρίην. Europam rapuisse dicebant Ἕλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγήσασθαι. VALCKENAR. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hic Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. D. et Libanius T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poetis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea causa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hic scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eundem Βουτροῦν, a recto casu ἡ Βουτώ. S.

CAP. II. 2. οὐκ ὡς Ἕλληνες) Aldinum οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter Venetum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeponit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Ids in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν νυν, inquit

cap. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, *Pausaniam* a Th. Galeo patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἑλλήνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia Herodoti editori licent. WESS. — Ex *Pausaniae* verbis, II. 16. quid h. l. *Herodotus* scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero *H. Stephanus* scripturam Ἑλλήνις, in quam cum *Valla* meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, altera ad oram reiecta. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum Graecis Persas consensisse; nunc illos in reliqua narratione ab eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abuisse doctos viros. S.

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφί) Fortasse non satis consulto unis ex membranarum haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. *Pet. Horeus* Observat. *Herodot.* cap. 1. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut *Gronovius* maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiusmodi structura placuit. *Herodotus* IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχισόμεθα. *Sophocles Antig.* vs. 146. ταχέηντις ἴσοι πρὸς ἴσους. et *Philoct.* vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσους ἀνὴρ. *Mitro Lycophronem Alex.* vs. 1302. haec Herodotea imitatum. WESS.

[11. ἀπίκατο) Monuerat *Reiskius*, *Animadv.* ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικίατο scribendum pro ἀφργμένοι ἦσαν. At ἀπικίατο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. S.]

13. τὸν Κόλχον) Profeitor, non alienum me a probanda futurum lectione, quam *Archiep.* et *Vindobon.* habent, πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχον ἐς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Ἀνδρόν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσιν lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] *Lydorum*, *Arabum*, *Persarumque* regem adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀρπαγῆς hinc sumptas explicat *Eustathius* in *Homer.* p.

415, 48. WESS. — *Eustath.* Iliad. pag. 351, 21. ed. Bas. Vocab. βραδίῃ ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προΐειν) *H. Stephano* προῖσχομένοις inputatur, [in *Gronovii* Notis,] sed invito: προῖσχομένους margini adlevit, adsentientibus mssis, quamquam paucis, ipso quoque *Eustathio* p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post *Gronovium* tuetur *Rev. Horreus*, implicatius, quam vellem, commentatus, *Observat. Herodot.* c. 1. *Philostratum* addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μισσηνίων ἀπελογία κατὰ ξυγγνώμην ἵσταται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. de *Vit. Soph.* II. 15. WESS. — Tales ἀνακαλουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum *Gronovius* ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσιω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14-58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντες ἀπαιτούντων ait, ubi ex latini sermonis normā ἀπαιτούνσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum *Arch.* et *Vind.* scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt *Schaeff.* et *Borh.* S.

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίῳ) Malle αὐταὶ, ipsae, cum *Berglero*. [Vide *Var. Lect.*] *Plutarchus* non sine quadam loligine haec traducit de *Malign. Herod.* p. 856. Nolentibus *Leuctri* filiabus et *Cassandrae* vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίῳ, οὐκ ἂν ἠρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, *Euripideum*,

Ἐρῶν ἱρώσαν ὥχῃ ἐξαναγκάσας.

Iphigen. in *Aulid.* vs. 75. WESS. — Poterat *Plutarcho* responderi, ex *Persarum* sententia haec tradere *Herodotum*: sed fere non est dubium, (quod etiam *Plutarchus* innuit) ex *Persarum* persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνα βάρβαρα οἰκιστῆρας οἱ Πέρσαι) *L. Valla* verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὡς τὴν
 ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκισθῆναι Λυδοί, horum inventionem sibi non vin-
 dicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse ferebant,
 sibi que omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupa-
 tam, vindicabant. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἰωυτῶν εἶναι,
 lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat. Thucyd. id.
 p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογέουσιν Πέρσῃσι οὕτω excidisse
 arbitratur diligentissimus Reiskius λέγουσι, quod nescio,
 an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc.
 WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι Reiskius desidera-
 verat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γενέσθαι malue-
 ram: at potest γενέσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἐρίων) Per quidem hoc frequens. At ἐρίων
 hic esse ἐρευνησῶν, ζητήσων, in opinionem venit Io. Iac. Reiskio,
 legi etiam posse ἐρεῖνων. De posteriore dicam nihil. ἐρίων
 inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non obli-
 tus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 1354. Herodotum vero
 id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bel-
 lum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus,
 ἔρχομαι ἐρίων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσίων Quom. Scrib. Histor.
 c. 18. Inepte quidem ille, sed a vocabuli usu minime ab-
 errans. Bene Luciani. Dea Syr. c. 1. Lege P. Victorii Var.
 Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς
 ἀκούσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Ex-
 sequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae
 auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian.
 Dea Syr. c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror
 comiurasse mstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Diony-
 sium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρίους nuncu-
 pare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon.
 Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sen-
 tentiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis
 Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguendis
 cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὸ
 μεσημβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut
 Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille
 ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos
 fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post Danvillium monuit Larcher ad h. l. De Syris sive Syriis, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui aliàs Cappadoces nominantur. S.

[4. ἱξίει) Scil. ἑαυτὸν, vel potius, τὸ ρεύμα, usitatà in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στρατεύμα) Strabo lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priorem, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividendis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Amplissimus Bouherius Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγρων μὲν γὰρ ὁ Νίρου etc.) Vere Henr. Valesius ad Nicol. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot mssti cum suppetias ferant, [vide Var. Lect.] quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurreret Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra caussam Ill. Scaliger [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et librariorum nonnulli.) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex Iardani ancilla, non Omphale, eius sive uxore seu filia. potius, prosemnatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio Exercitat. in Gr. Auctor. commonescit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, adgnoscat Diodorus lib. IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀκίλῃ. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς αὐτὸς τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδείων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Ἀνδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεαῖς ἀνδρῶν) Loco duarum et

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi causa subesset, circumspectior aliqui Lärcherus non nisi quindecim posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἢ γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad I. 24, 17. S.]

8. χρεῖν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. ἐχρεῖν δὲ ἄρα κἀνταῦθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ καὶ μοι γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. *Agathiae Epigr.* χρεῖν γὰρ Κανδαύλῃ παθεῖν κακῶς; belle *Opso-paeus* correxit *Anthol.* III. 7. [*Anal. Brunckii* T. III. p. 63. n. 79.] Τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων [lin. 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odyss.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 133. [vid. *Var. Lect.* I. 133, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant *Basileenses* τῆς ἐπὶ τὴν Μίμφιν οδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. *Xylandri* et *Falkoburgii* schedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen *prisco*, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. *WESS.*

11. ὥτα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. v. Auctorque *Homiliae* inter *Chrysostomi* Oper. T. VIII. p. 209. v. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. v. ed. *Casaub.*] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὀφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστὶ. Ab *Herodoto* plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, agnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad adquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe commodiorque ἀκού. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus*, *Orat.*

X. *ad Graec.* p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Iobo indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto Herodoti usum etiam esse Lucianum, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. Gronovius. S.

13. ὁ δὲ μύτα ἀμβώσας codicem consensu tutum est et Scholiastae Hermogenis p. 407. cui Aeolicae videtur monetae. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἅμα δὲ καθῶνι ἐκδυομένη etc.) Spectavit haec Clemens Alex. Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam Theodoretus Or. ad Graec. IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si Plutarchum audis T. II. p. 139. c. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοῦναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντενδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene Ennius, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora,
in Ciceronis Qu aest. Tusc. IV. 33. Melius idem Plutarchus p. 37. c. Porro σκοπεῖν τινα τὰ ἑωυτοῦ non moveo, quantumvis Georgius Raphaelius σκοπεῖν magis Ionicum habuerit in Pauli Ep. ad Philipp. II. 4. Vide cap. 32. et Musonium in Stobaei Serm. 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit Dionysius, qui et ὡς πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis Codd. quibus Archiep. schedas Th. Gale accensens lectores frustratur: πειρώμενον λέγω praeferunt clarissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἐγὼ γὰρ σε --- ὀπίσθι τῆς θύρης θήσω) Legendum arbitrator: ἀγαγὼν γὰρ σε εἰς τὸ οἶκῆμα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὀπίσθι τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex Dionys. Halic. II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπεῖν in ὀρεῖν· παρὶς in παρίσται· στήλη in πορεύεται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, Dionysius. Herodotus infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Γύγα εἰς τὸ οἶκῆμα. lib. I. c. 132. ἐς χώρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος καλεῖ τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν εἰς τὸ προάστειον κατίδουσι. VALCK. — Imprudens H. Stephanus Aldinum scriptorumque Codicum στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, prae-buit, *Kastero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec. T. V. p. 388.* Non dissimile negligentiae indicium erit *VII. 214.* Nunc inspicere hoc *Sophoclis Oedip. Colon. vs. 1407.*

Ὡς τ' ἐν δόμοισι τοῖσι τοῖς ἐστὶν σ' ἄγων,
ἐστὶν σ' ἑμαυτὸν. ———

Mox ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict. IV. 7.* et *Artabanus εἰσυχθὲς εἰς τὸν κοιτῶνα* apud *Diodorum XI. 69.* At illud *Herodotus* maluit *VII. 17.* Tale et *Parthenii Erotic. c. 8.* ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτε ἀπετραπέτο. *WESS.* — Verbo ἀγῶν, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. *S.*

13. ἐπειδὴ δ' ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐστὶν) Haud repugno membranis. ἐστὶν *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a ἐστὶν non venit, nec formari potest. Solent ἐστὶν et ἐστὶν amanuenses commutare *III. 76. IX. 11.* Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μή σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod. cap. 3. WESS.*

CAP. X. 2. ἢ ἐτοῖμος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius ἐτοῖμος ἢ ποιεῖν ταῦτα*, vel saltem, ποιεῖν ἢ ἐτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud *Herodotum* ἢ ἐτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιεῖν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποιεῖν εἰμὶ ἐτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] Φαμένον δὲ ταῦτα ἐτοῖμου εἶναι ποιεῖν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. *VALCK.* — At nude ἔσαν ἐτοῖμοι habes *I. 70, 4. ἐτοῖμοι ἔσονται, V. 31, 20.* et simillima alibi. *S.*

6. ἐθνήτο) ἐθνήτο in ἐθνήτο mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. *ἑθνήσθαι, θεωρεῖσθαι* est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἐξόμενος ἐθνήτο τὸν πόλιν. quod non nego expulsus esse; sed quo iure? *Θητήρ* est in fragmento *Perictionae* apud *Stob. Serm. LXXXIII. p. 488.* Vide lib. III. 24. *WESS.* — At IV. 85, 6. ἐθνήτο, tamquam a themate *ἑθνήσθαι*, optimi quique praeserunt libri; in eademque verbi formam *I. 68, 4. et VII. 56, 2.* ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐθνήτο, et *ἑθνήμενος*,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam ἐθήσαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θητήρ, ab eodem themate θήεμαι legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis θηῖσθαι valere θανμάζεσθαι, θηῖσθαι vero θιωρεῖσθαι, ignorat Herodotus. S.

12. εἰς αἰσχύνην μεγάλην φέρει) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophoclis Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ ἔστιν, αἰσχύνην φέρει. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι -- καὶ τῷ ἐκπατωμένῳ αἰσχύνην φέρει. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. c. haud multum, inquit, temporis praeteriit, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἰδόκει αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἄπὲρ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἄνδρας ὀρᾶσθαι. Adiunge Philostrati lib. I. Icon. c. 50. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. ἀπειθῶμας) Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θωμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem recipervit, recurret. Tuetur et Luciani Dea Syria, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάλιστα τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρεῖματα ἔχοντας -- τιμῶσι τε καὶ τεθωμάκασιν in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — τεθωμάκασιν absque punctis diaereticis apud Stobaeum scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et θῶμα et θῶματα apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus θῶμα et θωμάζω simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. S.

[20. αἰρέται αὐτὸς περιεῖναι.) Nisi supra ἀλλ' ὡς ὥρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam exspectasses, αἰρέται ὦν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετῆρο ὁ Γύγης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam ἐμετῆρην c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles exposulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quamquam Croesus in *Xenophontis* Cyropaed. lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaulis nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi* *Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus Arselis regis, interemtoque armorum iure Candaule memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiae vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Sevinus* in *Comment. Acad. Inscript. T. VII.* p. 400. **WESS.**

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλόχου etc.) Omnia haec de *Archilochum* in rationes librarii transscribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii* Chron. p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. **WESS.** — De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcherus* congescit testimonia veterum. Cur vero νοθείας damnarem haec, quae de hoc poeta obiter hic memorantur, causam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *Hesiodi*, aliorum poetarum testimonia passim refert Scriptor noster, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum

Herodot. T. V.

B

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo hte agitur, eundem esse cuius *Archilochus* in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Philocypri* facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. Senarium *Archilochi*,

Οὐ μοι τὰ Τύγῳ τοῦ πολυχρύστου μέλει,
habes in *Analect. Brunnii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (*Praef.* p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valchenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valchenarius* is erat, qui multas *Scriptoris* nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in *notis* suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὅπλοις ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους *ms. Palatinus* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἥκιν ἐν τοῖς ὅπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. Ep. 39. annis *Iungermanno*, τοῦ Τύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino Codice* stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. *WESS.*

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91, *WESS.*

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλεῖστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. καμίζοντες σκαὺν πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. *WESS.*

9. οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi Delphici, δηλοῦσι ὅ ὅτι τε Θησαυροί, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκεύασαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Pravum-ne ergo Κορινθίων τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangite eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conwiv.* p. 168,

Ceterum Κυλέλλου, quod scripti saepe dabant, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. WESS.

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίου) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* Olymp. X. 4. Phrygiae regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de Cyclis p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius* Diss. *Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum Gygem Delphis dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper Pythius erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρητος, lib. VI. p. 231. WESS. — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. S.

17. καλέσται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus* lib. XIII. *Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius* in *Excerpt.* p. 63. Edit. *Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλωῦτος, οὐ χρεὼς τῆς Γυγάδας ἢ Λυδίας: quorum duo postrema, nisi Scholion sint, quod opinor, redundant Rhetoris orationi tribuenda erunt. WESS.

21. δυνῶν δόντα) Non praecepto *Suidae* δυνῶν, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. in' ἔτα δυνῶν δόντα ἕκαστοι. IV. 89. ἀναπλώσας — δυνῶν ἡμῶν πλοῦτον. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. WESS. — Nempe etiam III. 131, 9. δυνῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. S.

CAP. XV. 4. Κιμμέριοι ἐξ ἡβῶν -- ἐξ ἀναστάντος etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicis*, apud *Eustath.* in *Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. *Bes.*] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Treribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. *Cas.*] sequente vero libro p. 958, illis non dissimilia ex *Archilochō* et *Callino*; qui cum paene pares fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, videre etiam potuerunt proveciore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necesse haud videatur, impressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorem perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex.* *Stromat.* lib. I. p. 398. WESS.

CAP. XVI. 4. Οὐτός δὲ Κυαξάρης etc.) Vide I. 74. Aetas conpetit, *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardyis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud *Pausaniam* I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἄνω Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnasseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par *Corn. de Pauw* opinio. Melius *Palmerius*, finita, qua tenebatur, haesitatione *Exercit.* p. 3. Si tamen scripsit *Herdotus* Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in *Strabone* XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποιμία, ἀποιος, et in verbo ἀποιμίζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinentes fistulatores et fidicines, feminae etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu habuerit, *A. Gellius Noct. Att.* I. 11. At de feminis *Herodotus*, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικείου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in *Arriani Ind.* c. 5. *Plutarch. Is. et Osir.* p. 364. F. Tale *Sophocleum Elect.* vs. 633. Οὐκ οὐν εἰσὶν οὐδ' ὑπ' εὐφρήμου βοῆς θῦσαι με. Alii saepe ὑπ' αὐλῆς καὶ τυμπάνου, de quibus *Cl. Reitzius* ad *Lucian. de Saltat.* c. 16. Ego vero ex *Suida* *Herodoto* suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tiliarum generibus, quae ab *Athenaeo* lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a *Polluce* IV. 80 seq. recensentur, γυναικεῖοι non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut *Pollux* ipse interpretatur. Conf. *Aristoxenum*, *Harmon.* p. 20. S.

9. εἰ δὲ κατὰ χάριν ἐστάναι) Nolo diffiteri, Aldi totque mssorum ἐστάναι me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Arctaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero noq fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae ἐπειρᾶτο - - ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In Gronovii honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restitui-mus. Quod paulo ante legitur, οὔτε θύρας ἀπίσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. ἐν τε Λιμενήῳ) Large Celeb. Gronovius pro *Mediceo* ἐν τε ἐν Λιμενήῳ disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene Rev. *Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis ἐν δὲ et ἐν τε: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοις τεκμηρίοις πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Inculcatur his [a Gronov. in Notis ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν νυν καὶ ἄλλοις ἔστι σταθμώσασθαι - - ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε: quibus si odiosam [nescio an otiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranarum repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, ἐν τε ἐν Λιμενήῳ - - καὶ ἐν (aut ἐν ἐν) *Μαιάνδρου πεδίῳ*, quod Latina *Vallae* exprimunt: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit, ἐν Λιμενήῳ ex prisco scribendi usu idem

valere ac ἐλλειμνήψ, ut ἐλλειμνήϊον intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam in cogitationem ante me, *Reiskium* video incidisse, *Animadv. ad Graecos auctores* T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. Ἀθηναίης, ἐπικλῆσιν Ἀσσησίης) Laudat, ut *Th. Gale* admonuit, *Stephanus* in Ἀσσησοί. In *Polyaeno* lib. VI. 47. optimo iure docti viri *Minervae* titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐκλύεται ἔργονος Ἀθεύς, inter *Erotic. Parthenii* c. 14. [p. 372. in *Galei Historiae poeticae Scriptorib.*] **WESS.**

9. καὶ αὐτῷ ἴδοξε πέμψαντα etc.) Confer *Gronov.* in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, *Nostro* familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἕλλησι δοῖται, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαρτίειν. *Apollonius Rhod.* I. 440. Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεώ τε περῆσαι Ἐνθάδε κῶας ἔχοντας: ubi *Critici* veteres alia, et *Raphelius* ex *Nostro* in *Act. Ap.* xv. 22. et *Epist. ad Galat.* II. 6. **WESS.** — Simile est quod *Gronov.* l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὅρη δὲ εἴη ὑμῖν, ἐκβάοντας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὲ ἀπόστολος εἰς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando πάρεμι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemorari, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor εἰς τὴν Μίλητον ἦτε, *Miletum* abiit. Hac quoque structura frequentatur ἦτα *Herodoto*: p. 47, 26. ἦτε εἰς πόλιν: p. 85, 22. ἦτε εἰς Πέρσας: p. 304, 25. ἦτε εἰς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπῆτε εἰς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: εἰς τὴν Μίλητον παρῆν, venerat *Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν εἰς τὴν Ἀσίην, advenerat in *Asiam*: lib. I. c. 9. παρίσται --- εἰς κοιτῶνα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρήσαν εἰς τὴν Λακεδαιμόνα. VII. c. 50. init. παρήσαν εἰς τὰς Συρακούσας. In *Xenophontis Κύρου Ἀναβ.* I. p. 145, 28. *Parisini* Codicis est lectio, παρήσαν εἰς Σάρδεϊς: qua ratione legitur in *Eiusdem* Ἑλλ. III. p. 294, 38. παρίναι εἰς Ἀλατρον. et VII. p. 373, 21. **VALCK.** — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de *Phidippide* lib. VI. 106. διευτεριῶς ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεις ἦν ἐν Σπάρτῃ: secundo die, postquam *Athenis*.

exierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagora V. 38. δούτινα αὐτὸς ἐς Λακεδαιμόνα τριήρῃ ἀπόστολος ἐγένετο: quod quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de classe, τὸ ἀπόστολον de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valchenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἐν τῇ Βοιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτίαν praeferunt: et omnes III. 80, 12. σπάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

10. νόμον χρησθῆαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῆς πύλης ταύτης μὴδὲν χρησθῆαι. Eusebii Philosophus in Stobaei Sermon. XVI. p. 154. εἰδὲς τε ἰδὼν αὐτοῖς χρησθῆαι. Esse in Plutarcho ἐχθρῶν νόμοις καὶ παννυχίδι T. H. p. 77. E. verè adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prienels paria ferre a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὗδεν ἄλλο etc.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὗδεν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd. p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Vallae Latinis, aut & τε ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu maueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quatsiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est optus. ὡς - - - ο' αἰρεῖ - - - ἀπῆλθε ἐς τὸς Σάρδεις, δι' οὗδεν ἄλλο ἐγένετο ἢ διαλ-

λαγῇ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. Inducias solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob causam amicitiam etiam et societatem cum Thrasybulo contraxit. S.

CAP. XXIII. [1. Περὶ ἀνδρός) De Periandro plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius iniecissee Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de *Arione* fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀπλῶνα τὸν Μεθυμναῖον etc.) Cui non dictus *Hylas*, inter delphinas *Arion*? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, *Dionem Chrysostomum* Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de *dithyrambo*, quod *Galei* editioni adpositum, [scil. ab *Arione* inventum esse,] dissentire Criticos veteres ad *Pindari* Olympion. XIII. 25. WESS. — De *dithyrambo* et poëtis *dithyrambicis*, praeter viros doctos qui ex professo de *Poësi* veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a *Larchero* disputata sunt. De *Arione*, *Delphini* dorso per mare transvecto, confer *A. Gellium* XVI. 19. aliosque quos laudavit *Harduinus* ad *Plin.* IX. 8, 8 extr. quibus adde *Plutarch.* in *Sept. Sap. Conviv.* p. 160. et seq. S.

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δράμα διδάσκειν, VI. 21, 11. fabulam docere, id est, agere, peragere, exsequi. S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνέτρα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνέτρα VI. 2. συνέτρα I. 205. ex *Medic.*, συνέτρα V. 92, 7. et συνέτρα V. 80. e *Florentino*. At συνέτρα V. 92, 3. et συνέτρα eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνέτρα. Par discordia apud alios. Equidem συνέτρα melius opinor. Vide *Io. Davisium* ad *Iustin. Mart. Apol.* I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui causam exputare. S.

12. ὡς ἂν ταφῆς ἐν τῇ τύχῃ) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [*Reiskio*] in *Miscell. Lips.* Nov. vol. VII. p. 612. mihi satis expedita. Spem nautae *Arioni*,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. Abresch Diluc. Thucyd. p. 430. WESS.

16 et 21. *πάντα ἐν τοῖσι ἰδωλοῖσι*) Animi pendeo, Herodotus - ne ἰδῶλοισι, an ἰδωλοῖσι dederit, ut Aeschylus VII. c. Theb. 461. Coëph. 69. tum Euripid. Helen. 1587. Sophocles Aiac. 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἰδῶλοισι, neque diffiteor, Lexicon Herodoteum. At Suidas eodem usus, transscripsit enim paene universum, ἰδωλοῖσι, neque dissentit Hesychius. WESSEL. — ἰδῶλοισι ex Mediceo, pro more suo, adoptaverat defenderatque Gronov. Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit Wess.) cum aliis facit etiam Etymologus, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique Harpocratem si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem ἰδωλῆαι, et ἰδῶλῆαι scripsisse lexicographum. S.

[17. καὶ, τοῖσι ἰσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν etc.) Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullā post καὶ distinctione interpositā, καὶ τοῖσι ἰσελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit Hemsterhusius, in Adnot. ad Luciani Dial. Mort. XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum Herodoto imprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud Homer. Iliad. β'. 803. η'. 328. etc. apud Thucyd. III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam Viris, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim Clarkius probari potest, (Not. ad Homeri loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo Hermannus facit, (Not. 301. ad Viger.) Nostri locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem Vir doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, Wesselingium reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum Abreschio accipientem. Nec Ernestus facit satis, (ad Iliad. η'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus Heynius

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula εἰ γάρ; cum qua illud *Wyttenbachius* contulit, (Annot. ad Herodot. l. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum *Dion. Longino* περὶ Ὑψ. sect. 22. et cum *Eustathio* ad Iliad. β'. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *traiectionem* agnoscere; nempe *causam* enunciatam, ante rem cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac ἵνα vel ἵνα δὲ, quum, quia, quoniam, habeat: de quo praeter *Eustath.* l. c. uterque etiam *Poëtae Scholiastes* a *Villoison* editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, nam, namque, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo *Longinus* l. c. in exemplo ex *Herodoti* lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particulā γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheses* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel *parentheses* signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisa oratione, levavimus difficultatem. *Valckenarium* quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide *Adnot.* ad *Nostri* lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit *Damm*, in *Lexico graeco etymologico* p. 516. nec neglexit eam *Aug. Matthiae* in uberiore *Grammatica graeca*, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρῶτης, εἰσελθὲν γὰρ αὐτοῖς ἡδονὴν etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est *Scriptor noster*, quoniam per rerum naturam causa praecedit effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτοῖς) Vir doctiss. [Reiskius] ὡς δὲ ἄρα, quum autem videres, aut ὡς δὲ εὔρη, quum. autem conpe-

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectatur-que Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.] Sic II. 139. *ὡς δ' ἄρα οἴχεται τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου*, ut *Aethiops ex Aegypto abiit*. et VIII. 94. *ὡς δὲ ἄρα Φούγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱόν*. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. *ἰστορίεσθαι εἴ τι λέγουσι*) *Ἰστορίαν* frequentanti Herodoto nuspiam alibi fuit adhibitum *ἰστορίεσθαι*: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniecturae, praeoptarem *ἰστορίεσθαι*, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. *ἰστοριζομένους, εἴ τι ἔχουσι πλείον λέγειν περὶ τῶν ἐρημῶν τῆς Αἰθιοπίας, Φάιναι*. qua structura hoc in loco posuisset: *ὡς δὲ ἄρα παρῖναι, αὐτοὺς κλαθόντας ἰστορίεσθαι, εἴ τι λέγουσι περὶ Ἀρίωνος*. Gellio, scribenti XVI. c. 19. *navitas requisitor — dissimulanter interrogasse, acquid audissent — super Arione*, verbum *ἰστοριεσθαι* videri posset obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia Herodoti vestigia premit, *Dion. Chrys. Or. XXXVII. p. 455. c.* Sed Gellii paraphrasin felicior forte coniecto utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [I. 17. huius cap.] *καὶ τοῖσι ἰσθλῆϊν γὰρ ἦδονην*, vitii suspecta Ti. Hemsterhusio ad *Lucian. p. 432. VALCK.* — Verbum *ἰστορίεσθαι* activa notione usurpatum nusquam utique, nec apud alium Scriptorem reperiri arbitror. Sed quidni, quemadmodum *ἰστορίεσθαι* in locis a Viro docto citatis, sic et h. l. *ἰστορίεσθαι* passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediatur, adparet: nec adiecto pronomine *αὐτοὺς* erat opus. Passivum *τὰ ἰστοριζόμενα*, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De ista loquendi forma, *καὶ τοῖσι ἰσθλῆϊν γὰρ ἦδονην*, paullo ante suo loco dictum est. S.

35 seq. *ἀνέθημα χαλκοῦ οὐ μέγα etc.*) Meminerunt donarii *Pausan. Lacon. c. 25. Aelianus Nat. Anim. XII. 45.* sed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item *Dio Chrysostom. Or. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δὲ οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων πεπρωμένος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταυνάρου*: Nostro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo *Periandro* doni dedicatio contribuitur *Florileg. [Anthol. ed. Wech.] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. Brunck. T. II. p. 154.]* Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, *Aelianus*:

'Αθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύνκλονος υἱόν,
 ἐκ Σικελοῦ πελάγους ᾧσεν ὄχημα τόδε. WESS. — Vide
Aelian. l. c. et *Analecta Brunckii*, Vol. III. p. 328. num. 2.
 Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco
 cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs*
Animadv. Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγα,
 absque negatione, stat utique plurium probatorum codi-
 cum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius
 videtur, temere ab his omissam esse negantem particulam,
 quam ab aliis adiectam. S.

CAP. XXV. 5. ὑποκρατηρίδιον σιδήρεον) Sic *Hegesander*
 apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Hero-*
doto, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho*
Defect. Orac. p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, sed olim, ut in
Herodoto, teste *Turnebiano* libro. Ὑποκρατήριον in *Eusebio*
 lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*,
 vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra ratio-
 nem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus
 in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum
 hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυσίου κρατήρος fuisse ex *Pausan.* X. 16.
 et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΠΟΚΡΗ-
 ΤΗΡΙΟΝ, craterem cum sua basi, habet quoque *Sigea* in-
 scriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε) Ferri inter se glutinum excogitavit
 vertit *Hieronymus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id
 vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua ad-
 hibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire
 non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα
 συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum glutinum ba-
 sin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατήρος, ligat, estque hoc ferro vin-
 culum. De *Glaucō* plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92.
 WESS. — De *Glauci* arte haec *REISKIUS* adnotavit: „Κολ-
 λητὸν est quod Latini coelatum seu stellatum appellant;
 hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in
 alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad
 coeli instar, nitet; ἐμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma,
 ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec
 ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad
 h. l. disputavit. Sic nempe λυθοκόλλητον opus, est gemmis
 distinctum; χρυσοκόλλητον, auro (adglutinato) distinctum,

auro coelatum. Istud autem ὑποκρηνηίδιον sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait Athenaeus l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἔστι δὲ μεταξύ --- ἐπὶ τὰ στάδια.) T. Fabri coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξύ legendum suspicantis] Iac. Gronovius valere iussit; ἐπὶ σταδίων, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἐπὶ τὰ στάδια cum St. Berglero malueris; neque incondita erit, si εἰς δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰς δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τρήκοντα τοῦ ἱσθμοῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δέ εἰσιν ἐπτά. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyæn. Strateg. V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris observabatur. S.

11. αὐτῶν) Nullum sine patrocinio vitium, in re diversi generis Seneca ait. Αὐτῶν, τούτῶν etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in Luciani Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo inprobant, ut I. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐτῶν h. l. Gronovius suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτῶν et τούτων, in foem. vero αὐτέων, τούτέων praefert. Herodotum ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτῶν, τούτέων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui Aldinae praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicæ verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum Aldina scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἡλπίζων) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei εἰκότα melius non est: adplauderem si οἰκδ-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *C. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἵνα ῥαδίως ὑπαγάγῃ αὐτούς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuaden. WESS. — Vide *Var. Lect.* Scripturam αἰχότα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno Pb. enotata est, perinde in codd. Pa. Pb. et Pd. reperiri docuit *Larcher* in Notis ad h. l. S.

17. λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδοὺς ἐν θαλάσῃ). Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀρώσθαι Λυδοὺς, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀρώσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀρώμεναι, [P] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot mastorum non obnitar. Vide *Gronovium*, WESS. — Monuerat *Gran.* speciosum esse *Stephani* ἀρώσθαι, sed obluotari mastis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Tempii* (*Epist. Crit.* p. 64 seq. ed. Lips. p. 79. ed. Lond.) coniectura αἰωρημένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἰσχυρομένους λαβεῖν ἐν ἡπείρῃ, et λαβεῖν αἰωρημένους ἐν θαλάσῃ. conf. *Herod.* VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in *Actis Philologor. Monac. T. I.* p. 74. αἰωρημένοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρημένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, αἰρώμενοι scripsisse Herodotum, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisse mutatum. *Reiskius* ἀρώμενοι ea notione coniecit, qua λαβεῖν ἀρώμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vera turbet permutatio casus, αἰωρήμεναι, quod ad praecedens ὑπὸ τῶν referri debebat; opportune *Werferus* L. c. simillimas ἀναιμα-

Λυδίας ἀνατάειν apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. S.

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσεπιτωμένον Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc Corn. de Pauw. Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, Thynos et Bithynos, ex Thracia progressos. Bene *Claudianus* II. in *Eutrop.* vi. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur. Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hic praeferrunt, delere equidem non sum ausus. Lydos non κατιστρέψατο quidem Croesus, sed eos tamen ὡς ἱαντῶ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. S.

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανείς: ut Sardes isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — — καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore et habitū et vocatī Sapientes sunt, innuere. Nihil sane erat, cur *Plut. de Malign.* Herod. p. 857. F. σοφιστὰς eos muncupari indignaretur, cum Solonem *Isocrates*, *Themistius* atque alii, quibus testimonium *Io. Meursius* in *Solone* c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστῆς IV. 95. et σοφισταὶ quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle *Aristides* T. III. p. 517. οὐχ Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἐπὶ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. *Demosthenes*, (ἤτοι Androtion fuerit, de quo *Aristides*,) in *Erotic.* p. 757. de Solone, ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἐκπαύδαται, ἢ τῶν ἐπὶ σοφιστῶν ὅπως γίνεσθαι. [*Demosth.* ed. Reisk. Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo *Plutarchus*; pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῷ δὲ ὡν τούτων καὶ τῆς Διωρίας etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et Solonis congressu *Plut. in Solon.* p. 92. non infitatus fuisse

qui eum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus*, *Histor. Philosoph.* T. I. p. 444. et *Freretus Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum*, veri nihil. Sed fac certum ratumque esse, quod ex *Heraclide Pontico Plut. in Solon.* p. 96. r. perhibet, Solonem συγχρόνῳ χρόνῳ complures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid impedit, quo minus in Lydiam; gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt.* lib. I. 90. 99. habet, tum *Libanius* T. II. p. 297. A. Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone* suo c. 28. At tum *Herodotus* et *Plutarchus* cum *Proclo* in *Timaeum Platon.* p. 29: quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92. eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam* in Κροῖσος: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et *Ampl. Bouherii Diss. Herodot.* c. 16. WESS. — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus* ad h. l. disputavit. S.

12. Φιλοσοφείων γῆν πολλὴν θωρήεις etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad.* ὁ. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαίαν ἐληλυθώς, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium msstorum

auctoritate probe munitum, Küsterus in *Cler. Bibl. N. et V. T. V.* p. 389., D'Orvilius ad Chariton. lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] Abbas Geinoz, *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπεὶ τε γῆν πολλὴν διωρήσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. *Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἐμαυτὸν πλείστην γῆν ἐπεπλανησάμην ιστορίων τὰ μάλιστα. Neque dubium mihi est, quin Medic. scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti Λιβύης τὴν πολλήν *Ioseph. c. Apion.* I. 19. et Καρίας τὴν πολλήν *Noster V.* 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλω, τοῦτο μὲν τῆς πόλιος etc.) Demiratus saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. *Medicei* quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis *S. Remigii* codicem habeo, ipsumque Herodotum, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem; exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* I. 30. et VIII. 197. Vide *T. Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplant.* cap. 10. WESS. — Quod *Wytttenbachius* malit, (*Select. princ. Historic.* pag. 346.) τῆς πόλιος εὖ ἤκοντι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, felicem fuisse Tellum quod ad civitatem spectat, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλιος εὖ ἡκούσης ait, quum prosper et florens esset civitatis status; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἤκειν (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis *Herodot. T. V.*

adiicitur, (veluti εὖ ἦκων τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἦκιν regatur, sed a subintellecta praepositione ἔνικα. S.

CAP. XXXI. 1. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετρέψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 613.* ultimum in προετρέψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προτρέψεσθαι esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. Abreschio *Diluc. Thucyd. p. 332.* adsciscatur προετρέψατο ἐπερωτῆν, incitavit ad porro interrogandum. In Parthenii *Erotic. cap. 1.* ἱκεῖνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολλὸν οἶνον προετρέψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. S.

4. Κλίοβιν τε καὶ Βίτωνα) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum Archiep. Κλίοβιν adpellant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit Heinsterhusius, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in Stobaei *Serm. CXIX. p. 603.* Οἶδε Βίτων Κλίοβις τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοις Ζεύγλαν ζευζάμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde Io. Alb. Fabricium ad *Sexti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερίας, et Jo. Davisium ad *Cicer. Tusc. Disp. I, 47.*, recte Stobaei μητρὸς αὐτῶν δεξαμένης corrigentem: quod tamen non Stobaei, sed Gesneri videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — Epigramma istud in Cleobin et Bitonem latinis versibus reddidit Grotius, *Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunckii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. εἰδὲ πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγει κομισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter Aeschin. *Socrat. Dial. III. 10.*

Choricium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. Palaephat. Incredib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hinc Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. ἐκκληϊόμενοι) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (veste posita) τῇ ᾧ ἡ οἱ νεηταί, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλιν, εἴλκον τὴν ἄμαξαν.* Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclusi; nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimā formulā, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. *βουλόμενος ἐκκλεῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν.* Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.

19. τῶν νεητῶν τὴν βῶμην) In mssorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum βῶμην supra attigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ βώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἤνεγκε in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferrī debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wytttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invecum, βῶμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γαίμην, *pium in matrem animum?* At viri τὴν βίμην laudarunt, *robur iuvenum.* Nec obstat, quod robur eorum supra (l. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν ἐὼν φθονερόν τε καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ φθόνος ἕξω τοῦ θείου χοροῦ ἵσταται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. f. Scio, Homeri exemplo, modo in pia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe immunes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ, ἀγαθῷ δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίναται φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργή ἢ μῖστος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinoz, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valckenarius commentatus est. Adiiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπείαν σφι ὁ θεὸς φθονήσας etc. his verbis declarat, εὐ γὰρ ἐξ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑαυτὸν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. παρέχονται ἡμέρας διμυρίας etc.) Constat ratio, si annus fuerit dierum ccclx. et menses tricenarii sive τριακονθήμεροι. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, xv. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum ccclxxv., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαλῶσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δίον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibique responderent. Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua cadere, et ipso remedio malum adaugere. Ioseph. Scaliger eiusmodi id eas scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum, extremo lib. I. de Emend. Tempor. Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, D. Petavio lib. I. Doctr. Temp. cap. 38. Nec probare se potuit L. Allatio de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione Herodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis lxx. et intercalaribus xxxv. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur Vignolius, Chronolog. lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit Stanisl. Grsepsius de Multipl. Siculo etc. in Fasciculo secundo Rotterodam. p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuisse ait cccl., cui alternis intercalationibus dies xv. adiecti fuerint, ut cursui solis adconmodaretur, sic acquasse dies ccclxxv. Paria Iulius Pontederà, Rom. et Graec. Antiq. Epist. xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique aggregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solum ccclx. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim ἡμέρας πεντακοσίας καὶ τετρακοσίας καὶ διαμυρίας, viginti quatuor millia et quingen-

tos dies ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πενήκοντα καὶ πεντακοσίων καὶ πεντασχιλίων καὶ δις μυρίων, viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu. *Herodotus* nonnisi dierum CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex msstis praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius planissime liqueret: salva tum *Herodoti*, quem enormiter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat *Wesselingius*, id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in *Novellis Literariis Halensibus* monitum legere memini; nempe, ex *Plutarchi* libello *de Animae procreatione quae in Timaeo Platonis describitur* intelligi, prisco aevo ex ipsorum etiam Graecorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum fuisse; eandemque rationem firmari quoque *Ovidii* versibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* *Metamorph.* l. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud *Plut.* vel apud *Ovidium* id quod ibi Vir doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla probabilior ratio solvendae *Herodotei* huius loci difficultatis occurrit, quam ea ipsa quae *Wesselingio* se probaverat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ratione haec *Solonem* Lydo *Croeso* dicentem induci ab *Herodoto*. Nec enim *Wytttenbachii* probare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura primum ponitur, nempe LXX. annos conficere dies XXX. CC. intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde in sequentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse invectos. Igitur, ne funditus turbentur tempestatum rationes, quarum conservandarum causa inventos esse menses intercalares significat *Herodotus*, vulgatam scripturam ex ipsius *Herodoti* mente sic corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro τοῦτον τῶν ἑτῶν, (l. 13.) τοῦτον τῶν ἑτῶν legatur, id est, sextum quemqua

annum, tum ut loco *intercalarium mensium xxxv*, ponantur *xi. cum $\frac{2}{3}$* , nempe δώδεκα δέοντος τριτημορίου: porro, loco *dierum m l*, dies *cccl*; denique, in universa summa, loco *dierum xxxv m. ccl*, dies *xxxv m. dl*. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adiecissee. S.

22. πᾶν ἐστὶ ἀνθρώπος συμφορῇ.) Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytraeus in *Adnotat. Herodoteis*, et Codicum nonnulli cum *Clemente Alex.* et *Theone* legerunt, nihil est, quod offendant: omnis utique homo aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Iobi xxv. 6. πᾶς ἀνθρώπος σαπρία. et Scythae cuiusdam πᾶς γὰρ μέτρωπὸν εἰμι in *Aeliani Var.* VII. 6., tum *Democriti* in *Hippocratis Epist. ad Damagetum* p. 229. Ed. Ald. ὅλος ἀνθρώπος ἐν γενετῆς νοῦτος ἐστίν. At plures cum *Stobaeo* mssti πᾶν ἐστὶ ἀνθρώπος συμφορῇ. Pro quo vir quidam doctus, citra causam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἐστὶ ἀνθρώποισι συμφορῇ. Idem in opinionem venit Cl. Reiskio, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium Cel. Gesneri ad *Luciani Asin.* c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione P. Horreus, *Obs. Herod.* c. 6., varius tamen, ut solet. Lud. Küsterus versionem Gronovii et distinctionem, igitur, univ-
ersum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur, o Croese, homo totum casus est: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορῇν contra scriptoris morem casum puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena iniiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιάν, ut in *Sophocl. Aiac.* 125. Sive ergo universum Gronovii, sive totum Küsteri praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo calamitas est, sive calamitosus, uti *Valla*.

Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορὰ.

alia in re Euripid. *Alcest.* 802. WESS. — In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, *Iliad.* ε': 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορῇ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορῇ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἀχαρις συμφορῇ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra l. 22. quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. S.

23. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνας) Voculam μὲν, elisam a vicina, Stobaei praebet Florilegium pag. 564, 47. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνας: necessariam monstrant sequentia, ἐκείνο δέ. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgaris meliora: τελευτήσαι εὖ τὸν βίον, [l. 28.] quod Codices firmant Anglicani. δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχέος μόνονισι, [l. 32.] pro μῦθον. ὃ βασιλεῦ. [l. 49.] Ibidem ἀπειρος male vulgatum, ut hic, [l. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime Gronov. ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britanniei libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτῆσει μέλλει εὐτυχέων τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἀπειρος δέ ἐστι) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice Iungermannno ad Polluc. II. 61. tum Küsterus, Abbas Geinozius, et Reiskius, id certum praestat Vaticanus codex. Ἀπειρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expertus esset, ut infra I. 207; nec latuit hoc H. Stephanum, qui expertus autem est malorum: at ita ἀπειρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπειρος est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. ἔμπειρος ex ἔμπηρος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπην membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitiavit haec Libanii T. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐγγίγντο ἄν, ἡ κομιδῇ τινα εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπην. WESS.

49. ὦ βασιλεῦ) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Horrei defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est REX, non abnuerem. Planissima Stephani est plurimumque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrocínio protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὦ βασιλεῦ. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [σκοπεῖν δὲ χρὴ etc.] Aristoteles haesitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cuius Andromach. vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abbati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὕτως οὔτε ἱχαρίζετο, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum inopportuna ἀποπέμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὕτως mallet οὗτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum ἥδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἰδόναι εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἄγροικος in Solon. pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum Valla (cuius in latina versione nihil hic vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

litora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθίᾳ εἶναι cum edd. ante Wess. et mssis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθίης, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπίμπησθαι activa notione (*dimittere, a se dimittere*) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, aliquod ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsitan poteramus, ni duo codd. mssiti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λέγοντι Κροίσοις, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (*Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.*) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post οὐδένος delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen μιν non minus ad verbum ποιησάμενος, quam ad ἀποπίμπηται, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. ἣν γὰρ δὴ κωφός) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii μνημονικὸν ἀμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS. — Monuit Eustathius, (ad Od. i. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco κωφὸν mutum intelligi, recentiore surdum. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. Hippocrati κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (hebetes et debiles) interprete Galeno in Glossar. S.

11. καταββωδῆσας) Semper Herodotus καταββωδῆσας et καταββωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. ββωδεῖν et c. 29. ββωδή, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in Var. Lect. adnotare neglexi, scripturam καταββωδ. cum superioribus edd. tenuerat Wesselingius, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταββωδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pc. firmant. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις etc.) Vide de lustrandī consceleratos Graecorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγίνεο) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφίστιον, ἐπὶ τῇ ἐστία ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. μέξε θυηπολίην, εἴη τ' ἀπολυμαίνονται Νηληϊεὺς ἱκέται, ὅτ' ἐφίστιοι ἀντιόωσιν. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἱκέτης δ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφίστιος ἐμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδίῳ μὲν τοῦ Μίδεω εἰμι παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρῳ) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμωτάτα νομίζονται ἐν ἡμετέρῳ, nec sine msstorum discordia, quae et in his Heliodori lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς οἶμαι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρῳ πεπείρασθε: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμετέρῳ. Paullo diversum, obportunum tamen, uti admonuit St. Berglerus, Poëtae H. in Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εὐλίποδας βοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμετέρου, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. σοὺς χρῆμα γίνεται μέγα) φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* confecerat, μέγα χρῆμα ὄντα καὶ πολλῶ χρόνῳ καταμενηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην lib. VIII. p. 677. E. et Schol. *Homeri Iliad.* l. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς praeoptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἔστι γάρ τι χρῆμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαθέσθαι δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλὸν τι χρῆμα καὶ μέγα. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νεόγαμός τε γάρ ἐστι. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτῃται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλήσας ἔχεις) *Vallae* exclusum me tenes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan. Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσας ἔχει τὰ σιτία, *pyrum* quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. *Atticos* sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. *Exempla* olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium* ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in *Lexic. ion.* voce ἔχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὔτε τινὰ δειλὴν μοι παριδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. διδίων ἢ μωρίαν ἰδὼν τίν' ἐν ἡμοί, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιῖν; Confer lib. I. 108. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τε τέοισί με χρὴ ὅμμασι etc.) Scribendum puto: νῦν τοι τέοισί με χρὴ ὅμμασι --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανὲς Τελαμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceron.*

Or. pro Rabil. sub finem conguessit Nic. Abramus. VALCK.

Ibid. νῦν τε τείοις etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] Portus, Berglerus, Reiskius, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίσις ἐγκυρήσι ex Florentino, hoc est τίσις, quibus? et IV. 155. τίς δυνάμει, κοίη χερσί; qua copia? quave manu? Homerus Iliad. Ω. 387. τίων δ' ἔξ' ἔσσι τεκνίων; qui te genere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male Laurentius, ad ea quae suscipiuntur, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. Plato, sed alia forma, in Critia p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθορὰς καὶ τῶ μῆκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάινειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris; opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit REIZIUS in Praefat. ad Herodot. p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) mutus, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. I. significatur, „surdus erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon Herodotus I. 85, 2. „diserte ait eum duntaxat mutum, ceteroquin autem integrum „fuisse? Verba τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, notare sibi volens quonam sensus vitio Croesi filius laborasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „Herodoto I. 34, 7. κωφόν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e gallica Herodoti versione exsulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus omnes integros* habuisse: nam vocab. ἐπιεικής, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad corporis *facultates*, sed ad ingenium et ad mores refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λήθῃ σε τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret causa gravis; vix certe locum tuebitur, nisi adscitā ad sententiam voculā κατὰ. Mecum sentit Corn. de Pauw opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρου, nec dissidet Reiskius. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. καθ' ὃ) λήθῃ σε τὸ ὄνειρον. S.]

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἶχε, pro εἶπε. S.]

CAP. XL. 4. μετήμι τέ σε ἵεναι) Galeus μέτημι ex Cod. Arch. vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae accuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετήσθαι futile. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτι, τὴν τοι οὐκ etc.) Aldinum ἀχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt Berglerus, in Act. Lips. MDCCXVI. pag. 419., Horreus, Reiskius, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum msstorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita Paris. B. fors quoque Mediceus. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [Gronovii] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. *Acad. Inscript.* p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percussus ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi: per utique comode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορῇ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides *Alcest.* 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους εἰδέξαι, οὐδ' ἀπήλασε,
καίπερ βασιλῆα συμφορᾷ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere *Plutarch. de Adul.* p. 64. πᾶσα ὀνειδισμένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide *Var. Lect.* Merito vero *Wess.* dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρι, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλι contractā, quod ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἰσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἰσι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἰσιος II. 41, 4. pro Ἰσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρι τί τοι οὐκ ὀνειδίζων) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur Herodoto, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Mediceā: ἀχαρίτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτῳ, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα: ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχαρίτῳ scribatur an ἀχαρίστῳ nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent ἀχάριτα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριτώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιστος et ἀθέμιτος. Tristis calamitas, Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: *Andocides* p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συμ-

φορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζων. *Demosthenes* c. *Androt.* p. 397. §. 108. [ed. *Dion. Lambini.*] τοὺς ἰδίᾳς συμφορὰς ὀνειδίζειν καὶ προφέρειν ἐκάστῳ: quod homine indignum facinus merito iudicabat in *Or. pro Cor.* p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἀνθρώπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι. *Aeschines* c. *Ctesiph.* p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. VALCK.

9. πρὸς δὲ τοῦτο) *Nuspia* alibi reperietur apud *Herodotum*; nonnunquam legitur, πρὸς ταῦτοις: quinquagies minimum πρὸς δέ. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σὶ τοι χρεῶν ἐστὶ ἰέναι, ἔνθα ἀπολαμπρύνεαι τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύνεαι haud equidem mutaverim multo deteriore *Codicum* lectione *Galeo* probata. *Demaratus* inter *Lacedaemonios* dicitur ἔργοις τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἔργοις ἀπολαμπρύνεσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. φαίνεσθαι τι ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο ἰέναι dixerit *Croesus*: respondet *Adrastus*, [c. 42, 2.] ἄλλως -- οὐκ ἂν ἦν ἐς ἄθλον τοιόνδε. Lib. II. c. 15. ἐς διάπειραν ἰέναι, Tandem πρὸς δὲ, praeterea, *Herodoti* certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. VALCK. — Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum *Reiskio* scripseris, certissima erit superior coniectura. WESS. — *Reiskii* coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in *Var. Lect.* vidimus. S.

CAP. XLII. 5. πολλαχῇ τε ἀνίσχον ἡμεωντόν) ἀνίσχον ex *Aldo* et *Remig.* instauravi. *Multis me*, inquit, modis continuissem. WESS. — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc *Sardes* venisse, intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et *Wesselingii* sententiae ultro accedens, corripi in Graecis nostris ἀνίσχον velim. S.

CAP. XLIII. 5. καθαρεῖς) Bene *Arch.* liber. Neque enim dialecti indoles, ut καταρεῖς scribatur, permittit. καθάρσιος, καθαρσις, ἐκάθηρα, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πένθεϊ μεγάλῳ καθήστο, quod καθήστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice *Adrasto* produntur, in *Luciani* animo fuerunt *Iovem Confut.* exhibentis c. 12. WESS.

8. τοῦ ὀνείρου τὴν φήμην) Eustathius in Homer. p. 1965, 62, [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἐν δὲ τῷ, χαλεπὴν φῆμιν ὅπασσε, (Odyss. Ω. 200.) Φανερῶς ἡ φήμις ἐστὶν Ἰωνικῶς, κατὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Confer in Iliad. pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius Arch. τοῦ ὀνείρου τὴν φήμιν. Idem III. 153. πρὸς ταύτην τὴν φήμιν Ζωπύρῳ ἰδοῦκε ἀλώσιμος εἶναι ἡ Βαβυλῶν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam φῆμιν asperner. Sed et communi φήμην uti licuit Herodoto, sicut V. 72, 14. φήμη habemus, nullā codicum discrepantiā. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάριστον --- Ἐπίστιόν τε etc.) Tetigit et haec Eustath. in Odyss. p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a Dione Chrys. Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Cl. Ioann. Taylor ad Lysiae Or. Parental. p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad Aristoph. Eq. 498. et ad Euripid. Hec. 345. quos ad h. l. Larcherus laudavit. S.

CAP. XLV. [12. θιῶν κου τις] Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, θιῶν κοῦ τις. Commode θιῶν κοῦ τις codd. Pa. et Pe. θιῶν κου τις Pc. S.]

14. Κροῖσος μὲν νυν ἔθαψε ὡς εἰκὸς ἦν etc.) Noli msstis reniti; quibus εἰκὸς, quorsum Medic. ducit, si placuisset, cupide adsensus fuisset. Haud scio vero, sperni-ne oporteat Arch. Κρ. μὲν νυν ἔθαψε, ὡς εἰκὸς ἦν θάψαι τὸν ἐωῦτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut VI. 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide Var. Lect. S.

17. ἐπὶ τε ἡσυχίᾳ --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterius ob Homeri Iliad. χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἡεῖδεις τὸν ἱμὸν μόρον. et Odyss. ι. 205. οὐδέ τις αὐτὸν ἡεῖδεις δμῶων. [At, ob hoc ipsum ἡεῖδεις, videtur apud Nostrum ἡεῖδεις scriptum oportuisse, quomodo Schaeferus edidit.] Illud, quoniam sententiae reique ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα --- ἐωῦτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim δις ταυτὸν. Verum in frequentissima harum praepositionum commutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De Adrasto Diodorus T. II. p. 553. [in Excerpt. Peiresc.] ὁ δὲ οὐδὲν ἥττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτρου τάφον παρέμβεις Herodot. T. V.

ἑαυτὸν κατέσφαζεν. *Plutarchus* de *Stratone Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ Φανερῶς ἐπικατέσφαξεν ἑαυτὸν τῇ παρθένῳ. *WESS.*

21. ἐν πένθει μεγάλῳ καθῆστο) Citasse haec *Eustathius* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πλὴθὺς αὐτίκα - ἐπὶ σάκου καθεσθίσα τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν θεὸν ἰκέτευεν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind. WESS.* — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius*; nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in *Lex. Ion.* voce *Καθῆστο*) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad *Iliad.* α. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad *Iliad.* δ. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἦστο ait idem valere ac διαγε καὶ μένει. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum *Schaeff.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 43, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κάτῃσαι quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατήμενος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in καθῆστο scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam καθῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adicere F. cum aliis mssis omnibus et edd. ante *Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco καθῆστο rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaeff.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videbatur. Sed vide *Adnotat.* ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀστράγειο) Melius fortasse Ἀστράγειω, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* l. 111. quod ex *Mediceo* Ἀστρά-

γινος constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κναζάρω, Καμβύστω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβεῖν) Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coërcitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύεται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἰ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθείτοι, an in Persas expeditionem susciperet et aliquem virorum exercitum adscisceret; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorfius VIII. 6, 5. Iur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fati sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλύσαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείην. Haec Noster clarissime. Καταλαβεῖν coërcendi et conspescendi notionem non recusat. Suidas, κατέλαβεν ἐπέλαβεν, ἐπίσχε τῆς ὁρμῆς, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἐκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖσι χρηστηρίοις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἐκαστὸν τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἑκαστος hac vocum in serie: ἑκαστοῦ maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, singuli eodem die oraculum consulerent, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, Horreo Obs. Herodot. c. 12. Elsnero Schediasm. Critic. c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κατὰ τῶν ἡμερῶν, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, Elsnerus adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil defle-

ctit D. Heinsius, ἑκάστον ἡμέραν, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem urgunt, sicuti quoque Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot. c. 29. μὴ ἡμέραν. Non addo, ἡν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἑκάστου ἡμέραν, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit; non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Πρὶν ἡμέραν sive κυρίην fuisse agnosco, neque inprobo Scholiasten Luciani Ion. Trag. c. 30. ἔταξεν αὐτοῖς ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἑκάστος τῇ ἡμέρᾳ χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Solloecum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογίοντας --- ἑκάστος --- ἐπιρωτῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Küsteri diligentia in Cierici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 396. Küsteri ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniecit notam numeralem K'. vel Δ'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Medic. Paris. C. ἑκάστος τῇ ἡμέρᾳ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una omissa litera ἑκατοστῇ ἡμέρᾳ centesima die reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἐκατοστὴν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide Act. Lipsiens. anni mdcxvi. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φωνεῖντος ἀκούω) Docta Grammaticorum

natio uno fere ore καὶ οὐ καλλίοντος ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenari* laudati ad *Erannium Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrus Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian.* de *Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obliutor. Grammaticorum οὐ καλλίοντος ex interpretamento venit. *WESS.*

15. Ὀδμή --- κραταιρῆνιο χελώνης *Fr. Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang. lib. V. c. 21.*] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρινος, ex duriore testa, λυδῆρος *Empedocli* est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κραταιρή οἷα χελώνης. Dedit quod in Codice repperat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. *WESS.* — Κραταιρῆνιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol.* ad *Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag. c. 30.*] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut. c. 14.*] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμῆ δ' ἐς φρένας ἤλυθ' ἐμν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et HomERICA loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. v. ἰαίνοι σε φρένας αἰ θαλασσία λεπείας. *Aeschyl.* *Pers.* 161. καὶ με καρδίαν αἰμύσσει φροντίς. *Suppl.* 384. φόβος μ' ἔχει φρένας. *Eurip.* *Or.* 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ἔλον κατὰ μέρος. *VALCK.*

17. χαλκὸν δ' ἐπίσται) In *Suidae* Κροῖσος, χαλκός δ' ἐπίσται, cui *Galeus*, *Pauw*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. Portus ex ἐκὼν sive ἐκίνυρος recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκὸν ἐπίθημα mox adpellat. *WESS.* — ἐπίσται penacute, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* l. c. scribitur, recte, secundum Grammaticorum canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 33. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. ἔσμαι, ἐπίσμαι; ut ἤσμαι, καθῆσμαι; ἤσμεν, καθῆσμεν, unde καθῆστο. *S.*

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὲ οὐδὲν προσηγόμην) Latina: [Gronovii], quorum quidem nullum admittebat eum, non intelligo: quanto clarius prior interpret, quorum quidem nullum probavit. Positum est καθ' ὑπαλλαγήν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὲ οὐδὲν αὐτὸς προσέτετο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἔν δ' οὐ προσέταί με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ - - αὐτίκα προσεύχετό τι καὶ προσεδίξατο, Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἀνθρώπων. Esse enim idem atque εὐλογία πρὸς αὐτὸ εἶπαι, praeclara et honorifica de eo dicebat. Non opinor. Uterque Nostri locus adorationem ponit. Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσεκύνησε, in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαντήιον ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι) Eustath. in Homer. p. 759, 41. [Iliad. p. 662, 39.] τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἐστὶ καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. Florentinus liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ἂν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τοῦτου vel οὐδὲ περὶ τοῦτου. Non sequor. Λέγειν utraque in forma id locutionis genus non renuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνεα - - πάντα τρισχίλια) Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione I. Reg. VIII. 63. nec Graecicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθουν, καὶ ποιμένα κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post Is. Casaubonum docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἑκάστου γένους, de quoque genere. Conf. Wess. et Valck. ad Nostri lib. IV. c. 88, 3. S.

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem-ne νήσας ex S. Remigii schedis; sed praestat parco esse. Περινησαι bis obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῷ πυρκαϊὴν εὐ νήσας, et vs. 1207. νήσει σχίζας. Adde Eustath. Homer. p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] θύειν - ὃ τι ἔχου ἱναστος, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμωράτων, ut Reiskius, sive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, immolarent? WESS. — Quod adiicitur τούτῳ, facile intelligitur τούτῳ τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τούτῳ, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod F. praefert, τοῦτο ὃ τι etc. quod videndum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. Vallam certe in suo exemplari vocem τούτῳ non reperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. ἡμιπλίνθια etc.) Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους, lateres vocant, quos Noster dimidiatos lateres, ἡμιπλίνθια: quasi latine semilateres vel semilateria dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθοι plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιῶν ἑξαπάλαιστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurā mensurāque omnes fuere, nempe formā non usquequāque quadratā, sed oblongā; et quidem in longiorem partem, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ ταῖς, ἐπὶ δεξιῇ, ἐπὶ δεξιᾷ, ἐπ' ἀριστερᾷ) sex palmas metiebantur, in breviorē tres palmas; ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae πλίνθου figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hic agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage du jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. S.]

10. ἑκατάλαστα) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, ἑκατάλαστα, τριπάλαστα etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. τετραπαλάστων ἰόντων, τοῦ δὲ πῆχους ἑκαπαλάστου, nullā Codicum discordiā. Minime παλαστήν damno. Phrynichus, [p. 130 ed. Nunnesii,] παλαστή τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνεν τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homérico τὸν δὲ παλαστήσασα *Odys.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit Schneiderus in Lexico critico Linguae graecae, etiam in *Chandleri* Inscript. Attic. p. 2. n. 1. plus semel παλαστήν absque iota scribi. Suspiciari vero licitum erit, scripturam istam non nisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud Phrynichum legitur, homines indoctos παλαστήν cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpā, vel librariorum, turbatum videtur. S.

12. ἀριθμὸν δὲ, ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν) In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero *Diodorum Sicul.* ab Herodoto discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nemp̄e rotundo numero usus est *Diodorus*; qui nec ita subtiliter, ut Noster, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. ἀπὲ φθου χρυσοῦ) Consentiant interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. *Larcherus* cum *Salmasio* (*Exercit. Plin.* p. m. 762 et 791. cui etiam *Nicetas* suffragatur in *Notis ad Aristot.* *Mirab. Auscult.* p. 88.) ἀπὲ φθον aurum idem intelligit quod aliās ἀπυρον vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἀπὲ φθον enim aurum Graeci dixere τὸ πολλὰ κίς ἰφθόν, ὥστε γινέσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, monens ἀπὲ φθον aurum ab Herodoto dici fere ut ab Hesiodo πᾶνι φθον, ἀπὸ τοῦ ἰφθός. Nemp̄e non est hic τὸ ἄσπιγκτον: sed ex ἀπὸ et ἰφθός com-

positum vocabulum ἀπὸθός, decoctus, percoctus; quemadmodum etiam a verbis ἴψω et ἰψίω fiunt composita ἀφίψω et ἀφρεψίω. Itaque recte faciunt qui cum Laur. Valla ἀπὸθόν χρυσόν aurum intelligunt excoctum, id est, igne bene purgatum: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter Aem. Portus in Lexic. Ion. disputavit. conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. aqua decocta, quae crudae opponitur, ἰδὼς ἀπὸθόν vocatur.

Iam ab excocto illo purioreque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκὸς χρυσός, id est, candidum sive (ut commode Valla reddidit) albidum aurum; nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam omni auro (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) inest argentum vario pondere. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκὸν χρυσόν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxvii. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albedo auro, consentaneum est ut albidum aurum minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro confusus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adiicitur, ἀπὸθόν χρυσοῦ τέσσαρα, ἑρπια ἡμιτάλαντα ἑκαστον ἔλκοντα τὰ δὲ ἄλλα - - σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartâ parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam ἑρπια ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, duo talenta cum dimidio significat, sed unum cum dimidio. (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non *τρία ἡμιτάλαντα* h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat; nempe *τρίτον ἡμιτάλαντον*, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eundem *Nostrum* *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* sunt *sex talenta cum dimidio*, et *τέταρτον ἡμιτάλαντον*, *tria talenta cum dimidio*. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito *Fr. Chr. Matthiae* propositam vidi in *Programmate*, *Francofurti* ad *Moenum* anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restituumus, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres *Grammatici* repererant. Certe, quum *Polux* IX. 54. ait, priscos auctores *τρίτον ἡμιτάλαντον* et *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 20.) in animo habuisse: quodque idem adiciit *πίμπτον ἡμιτάλαντον*, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est *τέταρτον* apud *Nostrum*. Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex similima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. S.]

[15. *λέωντος εἰκόνα*) Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo *Noster* infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad *Tab. Isiac.* p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. *κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.*) De templo *Delphico* *Pisistratidarum* tempore deflagrante, II. 180. WESS.

19 seq. *ἔλκων σταθμὸν ἑβδομον ἡμιτάλαντον*) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Polucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder.* *Commentario* p. 1350. [ed. Putsch.] verba sic scribenda videntur: *Ἵωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον Φασι, καὶ τὰ ἑξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ Φησὶν Ἡρόδοτος.* Quae adduatur, nihil ad *Nostrum*,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad *Marm. Sandvicense* Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hic *Wesselingius* ait, *Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc.* in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas *Boissonadus* meus monuit) alius Vir doctus in *Diario classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἑβδομον ἡμιτάλαντον a *Wessel.* relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τέσσαρας ἡμισὺν πήχεις, πέμπτῃν ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ Φησὶν Ἡρόδοτος προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους. Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πέμπτῃν ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc innoxit, pro eo quod *Didymus* scripserat, πέμπτῃν σπιθαμὴν, respiciens *Herodoti* locum II. 106, 9. docensque πέμπτῃν σπιθαμὴν idem valere ac τέσσαρας ἡμισὺν πήχεις, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem redit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam *Didymi* auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem *Didymum* sequuntur verba, ea ad *Herodotum* utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post Φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάθει) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάλῃ, quod *Florentiae* μεγέθει reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum *Gr. Corintho*; [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν Ἴονες. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον - - μέγαθος ὅσον κρήξ. Quo tamen loco *Arch. μέγεθος*. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et *Vind.* Saepe hoc, saepe illud probatur. Μεγάθεια, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in *Remig.* et *Ask.* Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθει σμικροὶ II. 74. IV. 52. μικρός γὰρ μαῖκος οὗτος *Aristoph.* *Acharn.* 909. κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνη σοφῆς *Theophilus* in *Athen.* XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρίων ἀμφοτέρως ἑξακοσίους) *Scythici* aheni par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προηίου τῆς γωνίης, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίης adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφάνειοι) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξενίους. Delphis Θεοξένια celebrata, quod *Castellanus* et *Meursius* ignorarunt, aestimare licet e *Plutarcho* T. II. p. 557. f. et *Polemone* apud *Athen.* IX. p. 372. a. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κρητήρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos *Herodotus*. VALCK.

16. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, Φαμίνων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit *Gronovius*. Prior interpretes male verterat, dederatque occasionem *I. Corn. de Pauw* negligentiae istius corripitendae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, *Ptolemaeus Hephaestio* adripuit, ut nugaretur, in *Photii Biblioth. Cod. CXC.* p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀνάθημα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus *Larcherus*, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Διόφοι τῆς ἀρετοκόπου --- λέγουσι) Habet hinc *Plutarchus*, addita dedicationis caussa, T. II. p. 401. z. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et *Croesus* τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid *Apollini* negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. *Menelao* anxio et sciscitanti

Πάγχρυσον φέρε κόσμον ἐλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο

δειρῆς, ---

propterea apud *Athen.* VI. p. 232. Eadem *Eustath. Homer.* p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente *Berglero*. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστὸν τῆσι λόγχῃσι ἰὸν ὁμοίως χρύσειον) Ex *Mediceo* iure instauratum bellegue explicitum est, Λόγχῃ hastae spiculum est. *Noster* VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

δε κίρας δορκάδος ἐπὶν ὄξυ, πεποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. εἶχον -- αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque *Bacchylidae ἔγχεα λογχωτά* ex *Stobaei Serm.* LIII. p. 367. *Strabonisque ἀκόντιον λογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ* lib. III. p. 255. B. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. *ξύστων* ex h. l. citavit *Ammonius* p. 100. nec vero absque macula, de qua vide *Valck.* *ibid.* et in *Animadv.* p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne C. *Barthius*, ad *Papinii Statii Theb.* I. 399. p. 137. reposuerit [l. 5.] καί μενα ἐν θήκησι Θηβαίων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex *Stephani* margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse fassis: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. *Chrysothemis* patris *Agamemnonis* loculum bustumque θήκην πατρὸς in *Sophoclis Elect.* vs. 899. memorat: frequens *Nostro* θάψαι ἐν ἱερῇσι θήκησι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρίστου I. 67. quam *σορὸν loculum* interpretatur. Cultius *Reiskii καὶ Θηβείων*, etsi non districte necessarium: passim scribentium audientiumque peccato *Θηβαίων* receptum, ubi *Θηβείων* verius fuerat. Vide II. 9. *WESS.* — De confusione literarum β et κ saepius olim ad *Polyb.* et nuper ad *Athenaeum* monui, quum alibi, tum *Animadv.* T. II. p. 395 seq. S.

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [*Gronovio* iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρήματα inventa interpretari. *Croesus* ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἢν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus *Apollo* atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. *Vallae* abesse deinde mentio debet. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus *msstos* plures defectos esse indicavi. *WESS.* — De *Valla* vide mox extremam *Adnot.* ad cap. 54, 7. S.

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλύσαι) Potuisset καταλύειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni *Codicibus* placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant; saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de Cicero de Divin. II. 56. et Davisius ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. πῆψας αὐτὶς ἐς Πυθῶ, Δελφοὺς δωρίσται) Diu ante Gronovium, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedit Cl. Lamb. Bos, Obs. Critic. c. 2. Bene in *Iliad.* 6, 405. Πυθῶ, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκῆτορες Δελφοί, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφούς. S.

7. προμαντήην καὶ ἀτελείην) Ionice scripserat προμαντήην καὶ ἀτελήην, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτελείη τε καὶ προεδρίη iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — Ἀτελήην sermonis indoles postulat. Disputatur, utrumnam *Valla* ἀτελείην sive ἀτελήην, quod H. Stephanus adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De *Valla*, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is *Pet. Phoenix* seu *Conr. Heresbachius* fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: *Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique etc.* Quae ἀτελείην, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranis apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demirorque *Corn. de Pauw* προμαντήην καὶ προγγελήην reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritis animum testantur formulae complures. Adde descriptis a Gronovio ex lapidibus *Cyriaci Anconitani* pag. 50. ΔΕΛΦΟΙ ΒΔΩΚΑΝ ΦΙΑΙΠΠΩ ΚΑΛΥΜΝΙΩ ΑΥΤΩ, ΚΑΙ ΕΚΓΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΤΑΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam *Cyriacus* excerpserat ἐπιγραφὴν corruptissimam p. 27. iteravitque L. A. Muratorius *Thes.* p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex *Wheeler* et *Sponio* inscriptionem adposuerat *Gron.* aliamque ex *Marmoribus Oxoniensibus*: conferrique iussit *Notri* locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτελήην utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem ἀτελήην quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγελήην deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελείη consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit Herodotus: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formam idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod Schaefero, Musas edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus, etiam tum cum codices tacerent, Ionicas sufficere* vellet. Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in Praef. ad suum Herodotum, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: Plane cognovi, inquit ille, Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβῶς non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate. Qua de re ut in Var. Lect. saepius a me monitum est, sic in Adnotationibus hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio Herodotum h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντήν et ἀτελῆν scripsisse. De Valla quod in Adnot. ad h. l. et ad 53, 9. Wesselingius monuit, errorem suum ipse in Addendis et Emendandis professus est. „Quae de Valla et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi Meerman- „ni. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. Arch. cuius „cum Valla in plerisque consensio errandi hanc caussam „praebeuit. ἀτελῆν Laurentius immunitatem vertit.“ — Hoc verbum immunitatem dein H. Stephanus, licet caeteroquin Vallae versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit; in ora tamen monens ἀτελῆν legere Vallam pro ἀγγελῆν. Denique, quod et in eadem ad h. l. Adnot. et in Dissert. Herod. c. 8. p. 77. idem Wesselingius in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici Vallae defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in Praef. p. v. interpretem istorum supplementorum non alium, nisi Contr. Heresbachium, agnoscens. S.

CAP. LV. 7. Ἀνδὲ ποδαβρεῖ, πολυνηφίδα παρ' Ἑρμον) Hesychio ἀβρὰ βαίων est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρέ. Themistius recte Or. XIX. p. 226. D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ εἰς

ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἱππονομία. Convenit etiam Euripideum ἀγιν ἀβρὸν πόδα, *Troad.* 506. De tono vocis πολυνηφίδα disquirat *Eustath. Hom.* p. 26, 35. et 1473, 53. [*Iliad.* pag. 20, 25. *Od.* . . . ed. Bas.] atque utrobique πολυνηφίδα [conf. *Var. Lect.*] παρ' ὄρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile masti. *Hermi* quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. *WESS.* — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξεχώρησε) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύειν, ubi *Galeus* οὐδαμῇ ex *Arch.* maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ nunquam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? *Cel. Gronovius* ad Hellenicam transtulit, altera vertens Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses* originis esse Pelasgicae, *Lacedaemonios* Hellenicae: illos sedibus suis non migrasse; *Dores*, quo cum genere *Spartani* mixti fuerunt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἰλθόν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt *Doriensem* et *Heraclidarum* in *Peloponnesum* introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit *H. Stephanum*, sine causa apertum. *Stephanus Byz.* [voc. Δώριον] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλεῖν καὶ δεκανὺς οὕτω, additis *Nostri* verbis. Par de *Hellenibus* aliorum narratio. *Lesbonax* *Protrept.* p. 173. [in *Reiskii* *Oratorib.* *Graec.* T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρως αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἱκαστος αὐτῶν, ἐξελασάντες ἱτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑπ' ἱτέρων. *Athenienses* vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτε γὰρ ἐξηλάθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρως αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se *Athenienses* gloriose ad *Gelonem*, [apud *Nostrum*] VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μόνους δὲ ἱόντες οὐ μετανάσται Ἕλλήνων. Non equidem nescio *Pelasgorum* vagationes, multifariam susceptas et absolutas: *Straboni* ea propter πολύπλανον esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἐκνασάστις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius caussam a doctissimo inter Italos viro [*Assemanno*; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et *Gerbr. Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum *Croesi* narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfine lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. Ἐν τινὰ δὲ γλῶσσαν ἴσαν οἱ Πελασγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. ix. pag. 109., recte conspexerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplomat.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-

Herod. T. V.

E

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, *Τυρρηνίων* loco, *Τυρρηνίων* reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, mssis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsitan et urbs *Creston*, *Thucydidis* aetate paene barbara et *δγλωσσοι*, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne *Κρηστώννα πόλιν* moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἴκειον δὲ usque in *μετίβαλι* parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post *Σκυλάκη* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui *Placiam* et *Scylacem* in *Hellesponto* condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydidis* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκισάντων. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] *Post, Placia et Scylace, parvae Pelasgorum coloniae, qui-*

bus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffei, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτίην κατὰ Σκύλακα, et *Pactyen secundum Scylacem*, scriptorem videlicet *Peripli*, aut in Placianis latere Pícenos. Praeclarior de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinor, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. *Comment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia *Pelasgica oppida.* S.]

14 seq. οὔτε οἱ Κρηστωνιῆται --- οὔτε οἱ Πλακιννοί.) Non sollicitantur a me Κρηστωνιῆται, tametsi in *Dionysio Κρηστωνῆται*. Vulgavit Bouherius *Diss. Herod.* c. x. lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιννῆς sive *Cybeles* memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφή, ut *Pelasgicae* gentis lapsu temporis plures, δίγλωσσοι. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem *Placianam* honoris cultu dignata fuit. Vide Comit. *Caylus Antiq.* T. II. p. 198. WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἰθύνων βαρβάρων) Delendam ἰθύνων vocem *Corn. de Pauw* censuit: sine caussa. Passim ἰθύνων βαρβάρων in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punctione succursum est. WESS. — Nempe ante ed. Gronov. post πληθός et post αὐτῶν comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur. scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt.* S.

7. ὥς δὴ ὧν ἐμοί τε δοκέει οὐδὲ --- αὐξηθῆναι) *Reiskius* πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu *Gronovium* adi. WESS. — Istam notulam *Reiskius*, cum multis aliis, privatim per *Wesselingium* miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὧν, --- aut standum a vetusta lectione

„ὥς δὴ ὦν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. alique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δοκέει. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76, 24. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum ἐπυνθανόμεν. Quod loquendi genus minus commode expeditivis subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ δεσπασμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ δεσποσυνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Δεσποσύνος, δεσποσύνη Graecorum usu valent; at quis δεσποσύνεσθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον τε καὶ δεσπασμένον. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari, Χείλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ιι poni a librariis nota res est. S.

9. συμβούλευε) Verum hoc. In cod. Med. συμβούλει lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συμβούλευσι Κροίσω ταῦδε. VIII. 101. νῦν τε συμβούλευσον: quibus locis Medic. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιός et τεκνογόνος, Euripidi princ. Andromachae, Aeshylo VII. Theb. 935. Sophocli Elect. 590. WESS.

[13 seq. αὖτων, sive οὐκ ὦν, --- κεῖσθαι δέλειν) Intellege Φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γνίσθαι οἱ ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Expectasses καὶ γένεσθαι οἱ* etc. aut *πείθεσθαι θέλοντι τῷ Ἱππευράτῃ γένεσθαι μετὰ ταῦτα* etc. S.]

18. καταφρονήσας τὴν τυραννίδα) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo καταφρονεῖν attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis regnum appetens, qualis alias ἐρασθεὺς τυραννίδος Herodoto dicitur, et ἔρωτα σχῶν τύραννος γένεσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ καταφρονεῖν, non temnere, et Homeréum οὐ φιλεῖν, detestari, sunt opposita. Sed secundum Aem. Portum apud Ionas peculiaris viguit in verbo καταφρονεῖν existimandi vel arbitrandi significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem opinionis potestas, vel arrogantis potius de se suisque viribus persuasionis, sed quam aliorum vel parit vel comitatur contemptus. Thucyd. II. 62. ἵνα τοῖς ἐχθροῖς ἐμόσῃ, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. Apud Herod. I. 66. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι praegnans est locutio: Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii. VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα, ista cum contemptu considerantes. Dum liquido constiterit, nulla habita contemptus ratione, καταφρονεῖν pro φρονεῖν vel ἄγαν φρονεῖν a veteribus (recentiorum abusum corrigit Ammonius in voc. φρονεῖν) usurpatum; suspicabor equidem pro καταφρονήσας leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, etiam tyrannidis occupandae studiosus, τρίτην ἤγειρε στάσιν. Aristophanes Vesp. vs. 505. αἰτίαν ἔχω ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης ὧς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato ὧν voculam ὧς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam Prisciani testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum καταδοκεῖν idem ac simplex δοκεῖν valet, sic et olim καταφρονεῖν eadem notione atque simplex φρονεῖν usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. καταφρονήσαντες ταῦτα nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, *de regno cogitans, regnum meditans*. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστάς) Gronovium vide, et Marsham Can. Chronol. p. 647. edit. Francq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διάκριτοι a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακρίεις vel Διακριεῖς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi *litorales campestresque* ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαῖκόν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. S.

26. Νίσαιάν τε ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

34. ἐπὶ τε τοῖσι κατιστεῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν) Aldi ἔμει longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi Arch. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Eduardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 39, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιλαυνόμενος) Proprie, circumactus; id est, *fatigatus*, ut commode H. Steph. nec ita male Val-la, *satagens*: poteras etiam *veratus* intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum *obsessus* placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικοῦ [βαρβαρῶν] ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu Medic. malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At Aldum si sequare, oratio constabit pulcerrime, ex Florentino vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἰὸν, δεξιώτερον, ἀπῆλλαγμένον, concordia coibunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνίσσι οἰκίει τὸ Ἑλληνικόν ὑπεριβάλλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrociniū *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαίστρων τοῦ βαρβάρου ἔθνεος, ambiguitatem quandam parientes, librarios, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ οὐνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit *Pisistratus*, fuisse dicitur [l. 19.] ἐνιδής. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν κατόγουσαν Πισιστράτην ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσαν, καλὴν φησι γυγνόναι. Insanabile *Cæsaubono* vulnus non attigit in *Pisistr.* c. IV. *Meursius*: meo quidem arbitrato conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς σωτέρας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηναῖς τῆς σωτέρας meminit *Lycurgus* c. *Leocr.* p. 159, 5. [in *Reiskii Or. Gr.* Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop.* c. 27. et plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem *Minervæ* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in *Φυροδέμνιος*. *Phya* tum ad habitum *Deæ* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max.* I. c. 2. VALCK. — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenæo* suum restituimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώρυμα. S.

20. προδίδαντες ὄχημα οἷόν τι etc.) Fuit, qui προσάφαντες refingeret: ego olim προσδήσαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδίδαντες, προδιδέαντες haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. *Polyænus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχευ cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. WESS. — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ᾧ οὐκ ἐπὶ πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πυθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαρειὸς δὲ πειθόμενος ᾧ τὸ ἐχχυρίδιον, ubi eui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya* *Athenæus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in *Comici Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. *Io. Meursii Pisistrat.* c. 16. WESS.

CAP. LXI. 4. λεγομένων ἐναγέων εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στασιώταις) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi *Aldinum* στρασιώταις prudenter corrigitur. Est in *Herodoti* scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰππίεω δὲ γνώμῃ νικῆσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venisse γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur Galeus, Pavius, Reiskius, alii, eam Remig. lectionem, estque comoda satis. Αὐτὸς — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμῃ τε νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unica vera. Aristophan. Nub. 431. ὥστε τολαιπὸν γ' — — ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ. Aeschines in Ctesiph. p. 63. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νίκη Δημοσθένους: et p. 80. ἦν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχίνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, νικᾶν μάχῃ et μάχην, πολέμους etc. Conf. ad Diodori XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφὶ προηδίατό κού τι) Sic Regior. unus et Remig. consentiente fere Mediceo. Ex προηδόμεαι repetitum ivit Gronovius, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδεῖσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεῖμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interpretes. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita mssti complures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum Geinozium eadem mecum fuisse opinione. Reiskius προεῖδοντο, aut προκήδοντο κού τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προεῖδαι loco προεῖδοντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τούτῳ τῷ χώρῳ) Nescio quos duo Codices, in quibus χρόνῳ, Galeus designavit. Schedis Arch. omnia haec desunt. Ergo-ne Etonensem, editumque Aldinum? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio reique series τῷ χώρῳ postulant. Similibus menda vitiavit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βωθέουσι infra [l. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus *Codex* praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et *Herodoteum* esse, ex *Eustathio* in *Homer.* p. 288, 16. [*Iliad.* p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλληνίδας Ἀθηναίης ἱερὸν) Δίᾳς πάροιθε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humanandum praedicat Eurystheus in *Eurip.* *Heraclid.* 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πᾶγον Δίᾳς Ἀθάνας. Templi forsan donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognosceremus, si *Theophrastus* ad nos pervenisset ἢ Παλληνίς. vid. *Athen.* VI. pag. 234. F. 235. A. *Polyaenus* I. 21. §. 1. Πεισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἐστράτευσεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in *Palenes* demo locum dare potuisset *Meursius*. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρναν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio *Thucydidis* hac etiam in parte multum diversus, *Herodotus* Μεγιστήν habet Ἀκαρνήνα, VII. 221. et *Hippomachum* Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit *Amphilyti* nomen: Κύνπια τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat *Thucyd.* II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt *χρησμολόγοι*. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum *Amphilytus*, *Platonis* *Socrati* dicitur in *Theage* p. 124. D. (quod *Paull.* *Leopardus* iam animadvertit *Em.* VII. c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος autem *Clem.* *Alex.* *Strom.* I. p. 398, 21. ubi notat *Hudsonus*; his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus *Codicum Herodoti*; suspicatus *Acharnensem* fuisse *Amphilytum*, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνεύς, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνεύς. Inventum *Eustathio* et βάθρακος παρὰ τῷ Ἰωνί Ἡροδότῳ, ad *Od. H.* p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρναν et Ἀχαρνεὺς et alibi permutata sunt a librariis, et in *Luciani* Ἐταιρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebent scripti, Ἀχαρνανεύς et Ἀχαρνειύς. Bene monenti *Guieto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνειύς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήφει: sic corrigo vulgatum ὄνου: noti sunt Ἀχαρνικοὶ ὄνοι. VALCK. — *Gronovium* vide, et *Themistium* Or. III. p. 46. WESS. — Ἀχαρνάν, sive ionico idiomate Ἀχαρνάν, perinde ac Ἀχαρνεύς, de Atticae populo olim dici solitum censuit *Gronov.* provocans etiam *Senecae* Tragicæ *Hippolyt.* vs. 22. S.

19 seq. Ἐρετριεὺς δ' ὁ βόλος etc.) Responsum harioli *Aeliani* se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οὐκοῦν --- καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλίος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. Norunt haec et testantur tum *Eretrienses*, tum *Naxii*, hac piscatione insignes, ut *Herodotus* et alii testantur. Sic *Gillius* et *Gesnerus*, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. *Eretriensibus*, ait, *Naxiisque* et *Atheniensibus* ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae *Herodotus* atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisce videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — *Perspecte Schneiderus* ad *Aeliani* locum citatum monuit, respici verbum παγγενέειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad *Herod.* III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὼν τὸ χρηστήριον) συλλαβὼν optime vir clariss. [*Gronov.* contra *Galeum*, συμβαλὼν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani* *Exped. Alex.* I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum *Gron.* provocavit. S.

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; *Apollenem* Ionibus esse ἴσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod *Homero* licitum fuit, augmenta verborum modo adiciere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere *Herodotus* potuit. S.

13. καὶ ἀπιέναι ἕκαστος) *H. Stephanus* veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἱκαντον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitrat, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae Gronovii opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. σὺ δὲ σταῖς καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mssti et *Eustathius*, e quibus et VII. 169. σὺ δὲ μὴ βοηθῆιν refigendum erit. *Küsterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. *WESS.* — At adiectum h. l. verbum κλειύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hīc idem ἀνακολουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. S.

CAP. LXIV. [7 seqq. ἐς Νάξον καὶ γὰρ ταύτην etc.) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἐς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατιστρέψατο - - - Λυγδάμ᾽ πρὸς γι (sive πρὸς τε) ἔτι τούτοις τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατιστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτὴν) ἐκ τῶν λογίων. Ad haec etiam *Delum insulam* (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. S.] 10. καθήρας δὲ ὧδε) Io. Meursium correptum [a Gronov.] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae *Noster*. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐνάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἄπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφωράτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. *WESS.*

15. μετὰ Ἀλκμαιωνίδω) Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδίων ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob Pisistratidarum tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. *WESS.*

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Λέοντος) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. Nostrum aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. *WESS.* — Quem *Hegesicles* Herodotus nominat, is Spartanis *Agesicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. S.

9. ξένοις ἀπρόσμικτοι) *Peregrinis intolerabiles* Interpretēs. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμεσι. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπιμιξία τῶν ἰθὺν de neglecto commercii usu et accessu Excerpt. p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμιξίη πρὸς τοὺς Τυγέτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμιξία. S.

14. Λυκόοργος) Potuisset vir clariss. aliud robur Cod. Florentino addere ex Apollon. Rhod. I. 162. τὸν μὲν βα πατὴρ Λυκόοργος ἔπεμπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, Iliad. H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio, [l. 16.] ἢ ἄνθρωπον iustum est. Themistius sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi Orat. xix. principio, nunc quidem ἢ καὶ ἄνδρα scriptum invenitur, in sequentibus bis terve οὐκ ἂν ἰδίεσσα, εἰ θεὸς ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si Plutarcho adv. Colot. pag. 1116. F. fides, ἐν ταῖς παλαιωτάταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακιδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπεύσαντα Λεωβότῳ) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi Pausanias, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. Labotas, sive Leobotes, ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidae, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea Charilli, sive Charilai, fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia Io. Meursius Herodoto, uti censet, manifeste erranti, obiicit Regn. Laconici cap. 9. et Miscell. Lacon. II. 5. Sequitur Meursium et amplius centum annis inter Labotae obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit Bouherius, Diss. Herodot. c. 13. Cui equidem largiri debeo, si Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii rationes constant, id verum videri. Ergo - ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An Χαρίλλον cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librarios, qui nimis scioli Λεωβώτιω correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquissimum et Pausania prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore Philemon apud Porphyrium Quaest. Hom. VIII. [Vol. I. Homeri Barnes. pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. Marshamus Can. Chronol. p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφίδου μὲν ἰωντοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτηγίων Λεωβώτιω, cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex. Sunt sane huiuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium Meursius fecit. Constat praeterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex Pausania III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut Apollodori temporum rationibus Noster adsentiat, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota componendis legibus operam impendisse Lycurgum: ad eius regnum tutela pertinet, quam Criticum iter excepit deinde, quo de praeter alios Strabo. WESS. — Larcherus, in prior editione Herodoti in Gallicum sermonem conversi interpretationem Marshami secutus, in posteriore editione plane Charilli nomen in locum Leobotae vel Labotae substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in Cronol. Herod. cap. xvii. p. 489. seqq. exposuit. S.

25. ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας) Utrumque Glossae Herodotae explanant; unde Suidas, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. Koen. ad Gregor. Dial. ion. §. 93.] Bene Polyaeus de Lacedaemoniis κατὰ λόγους καὶ μοίρας, ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια

στρατοπεδούντες lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, *Marshamus* infitatus fuit imprudenter. Nostri patrocinium docte professus Clar. est *Iac. Perizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H. III. 17. Ceterum μετίσθησε τὰ νόμιμα πάντα *Cod. Remig.* si νόμιμα fuerint, cupide probarem: mores atque instituta indicant. Vide III. 99. et de *Lycurgi* post obitum divinis honoribus *Nic. Damascenum* Exc. p. 449. WESS.

CAP. LXVI. 4. ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ ἀπαυτίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. Et *Diodorus* V. 12. ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις νυξήθησαν: qui eum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull. Leopardum* Emend. VII. 7. WESS.

6. καταφρονήσαντες Ἀρχάδων κρίσσονες εἶναι) Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας ἀμεινονας εἶναι in *Eusebii Pr. Evang.* IX. 14. Putabam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeunte, Ionibus tantundem fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemptu quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. Ansam dedit *Herodotus* VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valckenarii* animadversionem expende. WESS. — At accedentem contemptus notionem ignorat *Erotianus*. Conf. Adnot. ad cap. 59, 18. S.

15. οἱ δὲ, πίδας φερόμενοι) Ita multo post Carthaginenses, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege *Charillo*, docente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prospophonet.* ad *Julian.* p. 179. A. ἔσπερ γὰρ ἦν ἔτιμον Σπαρτιάται γῆν Τρυατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νευκηέσι, χεῖνικας ἔχοντες: i. e. si interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare; χεῖνικας nihil aliud ac *Nostro* πίδααι, isto quidem oratoris loco. WESS.

22. τῆς Ἀλείης Ἀθηνάης) Bene *Minervae* hunc titulum instauravit *Γρηγόριος*. etsi in vocis origine error inest. *Constanter* Ἀλίαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus *Homericum Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag. 595. [p. 388. d. ed. Cas.] Ἀλκίας nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS. — Conf. *Nostrium* IX. 70, 17. S.

CAP. LXVII. 11. ἐγινέατο) Herodoteum hoc, ex Ionum more. Florentinus dialecti rationem non duxit, mox quoque τούτων, ὁρέων aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea τήν, cui sedem inter αὐτίς ἐς θεόν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. τήν πρώτην εἶναι, quippe plane diverso. Reiskius, retineri si debeat, mavult ἐπιμπον τήν αὐτίς ἐς θεόν, et πομπήν ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνέσσει, nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad τήν ἐς θεόν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπήν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. S.

15. Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ) Cl. Pauw Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ: cui Reiskius consentit, λευρᾶ tamen scribens. Aliter Poëta *Odyss.* H'. 121.

τῆς ἑτέρον μὲν θειλόπειδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ

τίσεται — — WESS.

17. καὶ τύπος ἀντίτυπος) Rixantur nimis quam fuerat ex usu Gronovius et Küsterus; in adnotationibus ille, hic Clerici in *Bibl. Vet. et Rec. T. V.* p. 405. Cui bono? Scriptor ipse [c. 68, 18.] τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, incudem et malleum, esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adpectu omnes et sono edocent; et utrumque H. *Stéphanus* et *Chytraeus* dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis malleum non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, incudem exprimere aptus est: πῆμ' ἐπὶ πῆματι, ferrum, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab *Herodoti* sententia non deflexit *Pausanias* III. 3. p. 210. WESS.

19. Τεγέης ἐπιτάρροδος ἔσση) *Corn. de Pauw* reponebat Τεγέης ἐπιτάρροδον ἔξη, *Tegeae* auxiliatorem habebis tibi, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem *Pavius Orestem* intellexerit. At hunc non *Tegeae*, sed contra *Tegeam*, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque *Aem. Portus* in *Lex. ion.* versionem *Vallae* secutus ait: „Ἐπιτάρροδος apud *Herodot.* non pro „auxiliatore (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„victore.“ Nec ita male. Nempe verbum ἐπιρροθεῖν, indeque derivatum nomen ἐπιρροθος, eique geminum ἐπιράρροθος, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut βοηθεῖν, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγγέης scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in Τίγεια. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τεγγίαις ait Archestratus apud Athen. III. 112. b. S.

[20. ἀπειχον τῆς ἐξευρέσεως οὐδὲν ἔλασσον etc.) Haec Gronov. sic convertit, nihilo minus inventione abstinuerunt, absurde prorsus: quam interpretationem miror a Wess. absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam Valla: nihilo minus inventione frustabantur. Ad verbum H. Stephanus: nihilo minus ab inventione aberant. Larcherus vertit, quasi in Graecis esset, ἔτι μᾶλλον ἀντίχοντο τῆς ἐρεῦνης. S.]

21 seq. ἐς οὗ δὴ Λίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a Pario et Reiskio ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὅ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae Florentinae IV. 12. 160. et 166. ubi Gronov. tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum Agathoërgis, Ruhnkenius ad Timaeum et doctorum alii ad Hesychium: WESS. — In ἐς οὗ ellipsin Aem. Portus statuit huiusmodi, ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὗ, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de Herodoti usu dubitari non debet. Locis a Wess. citatis adiici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλυνεῖν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλύνουν οὐδὲνα χρόνον: at VII. 56. ἐλυνύσας οὐδὲνα χρόνον, discordibus mssis et litteram iteratam recusantibus, Suida non dissentiente. Hippocratis Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti Foësius commonstravit. Vide Apollonii Rhod. I. 589. interpretes, et Paull. Leopardum Emend. lib. I. 24. WESS. — Conf. Koen. et Schaeff. ad Gregor. Dial. ion. §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκεύς) *Faber aerarius* vetus interpres; *Heresbachius ferrarius*, insecutique editores. *Gronov.* sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam *Lichas* penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκίας, τοὺς τὸν σιδηρὸν ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de Poëtic. Art. cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. *Ed. Gal.* Schol. in *Apollon.* *Rhod.* I. 430, et *Aemili Portum* ad *Xenophontem* p. 1178. et de *Orestis* corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum* sermonibus, proditum, homo fabulator. *WESS.*

7 seq. Ἡ κοῦ αἶν --- ἰθὺνμαζες) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog.* M. p. 434, 28. *VALCK.*

11. μὴ μὲν γινέσθαι) Si faverent codices, praeferrem μηδαμῶς γενέσθαι μηδαμᾶ μέζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν, nullos uspiam fuisse. lib. II. c. 91. μηδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. *Opinio* non absurda fabri ferrarii *Tegeatae* nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἰεὶ καὶ γεγενῆσθαι καὶ εἶναι καὶ ἔσεσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. D. *VALCK.* — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν *Herodoteo* more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἀπαρὸς ἴσθι μὴ μὲν νοσέειν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρτος ἢ μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. *S.*

20. πῆμα ἐπὶ πῆμασι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα --- πῆματα φθιμένων ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. *Responsum* *Pythiae* apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνθ' ἀναστασάσαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πῆματι δαινῶ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

Herodot. T. V.

F

*Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est. - - WESS.*

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκιδιδόντος) Reiskio, si ἐκιδιδόναι hic significet *locare* pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθοῦτο, *conducere* cupiebat et *conabatur*. Quo modo saepe cultissimus quisque. Noster III. 53. ὁ μὲν Περικλῆς ἐστέλλετο εἰς τὴν Κερκύραν. et cap. 139. ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ᾤνετο. Utrobique *conatus* et *voluntas* [pro ipsa *actione*] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ᾤνεοντο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad *Lysiam* p. 146. *Valkenarium* in Euripid. *Phoeniss.* vs. 1406. et Paull. *Leopardum Emend.* VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἔπιμπε εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolas premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστείλαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in Pausaniae lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud Suidam in Εὐρύβατος. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκίετο) Aberrat liber *Archiep.* Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δι' πάντα χρεῖσθαι. VII. 203. λίγοντες δι' ἀγγέλων ὥς etc. Alcidas Or. *Ulyss.* p. 185. πέμποντες διὰ τοιούτου εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Strabo XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ᾤνεοντο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θόρναις) Hoc de Laconicae monte. et Apolline Pythaeo, Croesique auro, Pausanias III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζῶδιον) ζῶδια hic non modo *animalia* dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis *figurae*, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζῶδια apud Athen. V. 197. b. S.]

7. ἀμφορέας χωρίοντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἦγον Κροίσῳ. Aldus dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit Stephanus aut scriptum secutus Cod. aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum conguessit Portus. WESS. — Aem. Portus in Lex. ion. sub voce αὐξήσεις. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Van Lect.] Vide IV. 88. et 152. *Apulianae Florid.* p. 350. Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id fanum secundu-
 dum litora, si recte recorder, viginti haud amplius stadiis op-
 pido adest; ibi donarium deae perquam opulentum. Sic ille de
 Saniorem Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. Ὡ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodo-
 teae tamen, forsitan e codicibus, ex *Athenaeo* certe III. p. 78.
 e. restitui poterunt: Ὡ βασιλεῦ, εὐ δὲ ἐπ' ἀνδρας τοιούτους
 στρατεύεσθαι παρασκευάζαι; Similiter lib. VII. c. 10. εὐ δὲ,
 Ὡ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἀνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνωνας ἢ
 Σκύθας; Nostro loco, εὐ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχοντες τρηχίην) Fatentur Persae, γὰρ γὰρ ἐκτὴς
 μεθὰ ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχίην, magis ex Ionum consuetudine,
 lib. IX. 121. Qua etiam de causa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ
 τὴν τῆς χώρης τραχύτητα *Xenophonti Cyropaed.* VII. p. 197. B.
 Quod *Athenaeus* vero exscripsit πρὸς δὲ, νῆ Δι', οὐκ οἶνω χρέον-
 ται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia,
 atque adversos experitur Codd. omnes. Noster autem sibi
 contrarius non est, quando c. 133. οἶνω δὲ κάρτα προσηύδαται,
 vino Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui
 victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae
 potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt.
 Legit *Strabonem* XV. p. 1068. [p. 736. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔθνη μὲν Συρίους Καππαδόκιος ἀπέρχεται)
 Sic *Eustathius*, msstis consentiens. Corn. tamen de *Panw*
 aut Συρίους aut Καππαδόκας erasos mallet. Potuerat profe-
 cto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans
 ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pon-
 tum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίαν, Λευκοσυρίαν
 saepe adpellitant *Apollon. Rhod.* II. 947. 966. ubi docte Cri-
 tici Graeci, *Dionys. Perieg.* vs. 733. *Adi et Gronov.* II. 104.
 [At ibi nihil quod huic spectet reperitur.] Mox *Reiskius*
 πάντα τῆς Ἀσίης τῆς κατω. WESS.

13. ἐστὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἀπάσης) Bene *Io. Fr.*
Gronovius [referente *Iacobo filio*, in *Nota ad h. l.*] haec pa-
 renthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab inse-
 quentibus seiungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, cervix, angu-
 stus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus,

cervicisque instar porrectus. De Bosporo Thracio IV. 85. μή-
 κος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κέκληται. Consimi-
 liter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ
 αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχίνα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum
 ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐ-
 ρύτατον τοῦ αὐχίνος, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.]
 ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288.
 quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis Oedip. Colon. 688.
 si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi Waltheri
 correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὐρος τῆς χώρας
 in *Observat. Histor. et Critic.* refixit. Non agitur de termino
 Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab
 amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum
 extendatur. Idem Cl. Reiskius pulcre vidit, stabiliturque
 his Scymni Chii, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχεδὸν στενό-
 τatos αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κέλπον διήκων. [Quibus cunctis
 in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauc-*
ces reddet.] Mox D. Heinsius μήκος δὲ ὁδοῦ εὐζώνω etc. teste
 Iungermanno in Polluc. II. 214. haud absurde quidem. In
 ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. non-
 nihil adhaeresco: sive enim diurno itineri stadia cl. uti
 lib. V. 53. seu cc. quemadmodum IV. 101. contribueris,
 Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur.
 Neque latuit hoc Scymno Chio, qui VII. dierum itinere
 Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae mariti-
 ma disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος εἰσὶν
 ἀγνοεῖν, λέγων· Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον.
 WESS. — Vide Scymni Chii Fragmenta cum Holstenii
 Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382.
 et in Hudsonii Geogr. Min. Vol. II. p. 54. Scylax quidem
 in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (p. 97.
 ed. Gron.) Herodoto adsentitur: Eratosthenes vero, teste
 Strab. II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat;
 Plinius lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli pos-
 sunt quae in hunc Herpdoti locum commentati sunt Aca-
 demici Parisienses, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et
De la Nauze, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65.
 Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant
 libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἰλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἰλη

praeoptes, an ἴλη. In membranis perpetua est discordia. Ἐἴλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad Diodor. XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniicit: Mihi tali nomine rex Scythae cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες Arriani Indic. c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητῆς et ἀνὴρ βασιλεὺς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθῶν iunctum intelligam: nempe ἴλη ἀνδρῶν, quae ἴλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθῶν τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σφι παρίδωκε) Ita vetus interpres ex coniectura, Galeus, Barbeyracius Histor. Foed. Part. I. p. 46. Corn. de Pauw, Reiskius et Abbas Geinot T. XVI. Conn. Acad. Inscript. p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, coecum inpetum illis [a Gronovio] in pactum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Mssti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κεινῇσι χερσὶ) Sic deduit. Κεινὰ χεῖματα lib. IX. 84. et κεινὸς ἀμφορέας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra Var. Lect. perperam excusum „κείνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κεινῇσι. S.

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla Appianus, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γινόμενος: tum de Sertorio, καὶ γεγνητο ὀργὴν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλας, Bell. Civil. lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in Appian. voc. ἄκρος.] Accedit Dio Cassius ex Cl. Reiskii indicio, T. I. p. 59. Edit. Noviss. θυμοῦ τε ἐκπληρόθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροισι, furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδειξε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat compos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem compos erat,

sed in agendis rebus forti ac magno animo defectus, sive *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativæ particulae, quam equidem cum Schaeferiicere non dubitavi, patrocinium (referente Larchero in Notis) suscepit doctissimus Coray, *ὄργην* ut in Aeschylâ Prometh. 378. pro *ψυχὴν* accipiens, hominemque pusillo intelligens ingenio: cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. Vol. I. p. 77. vocab. *ὄργη* apud Ionicos inprimis scriptores et poëtas de ingenio et indole frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schaeferus ad Gregor. Dialect. p. 552. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam *οὐκ* suspicatur e duabus literis *ακ* a quibus incipit vocab. proxime aequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. *ὄργην οὐκ ἄκρος* interpretatur, iram non vincens, irae non temperans. Id vero graece foret *ὄργῆς οὐκ ἱκανῆς*. S.

20. *ἰβουλευσάντο τῶν παρὰ σφίσι etc.*) Restitui, quod citra causam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, putò, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit *Κυαξά-γῃ δούνα φέροντες* ex Parisino. Habebat *ἀέροντας* quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatius utique *βουλευέσθαι* dicitur, verbo medio, deliberandi notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo Herodotus utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hîc obtinet, *re deliberata decernere*, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activæ verbi formae primas dedi, nautiquam quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. *ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίαν*] ἐν δὲ, scil. ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero *νυκτομαχίαν* dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. *συνήντικε - - τὴν ἡμέραν ἑκατὶνός νύκτα γινέσθαι etc.*) Vulgi more satisque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀπὸ ἡμέρης νύξ γίνεται, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμαυγώθη ἐν τῇ εὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea H. Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiae notitiam detraheret, quod ferri utamque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique* peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitiat: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adaugere eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus complures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coeque habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in *Historia Astronomiae*, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Apuleio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam configit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. L. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex *Cyaxares*, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudami* testimonium. Seriore aevi viri doctissimi *Scaliger*, *Calvisius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Usserius*, *Newtonus* defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est T. S. *Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo; ad quos me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevis uberiores excursus. WESS. — Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

fectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad *Olymp.* xlv. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Baily* in *Philosoph. Transact.* mccccxi. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis literar.* Goetting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hic de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* *Tabulis* ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Σύνεσις τε ὁ Κίσιξ, καὶ Λαβύντος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labyneti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἐπαλλαγὴν, uti mox, [L. 18.] de consociata adfinitate *Iones* probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρίται ἐπαλλάξιν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. *Iunge* Cl. *Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάξαντες. WESS.

24. ἐς τὴν ὀμοχροῖν) *Damnanda* temeritate *Editor Genevensis* mdcxviii. *Stephani*, *Chytraci*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμορροῖν publicavit. Vulgatum mstorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ἰμονοῖν *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὀμοχροῖν? *Ios. Scaliger* *Castigat.* in *Hippoerat.* de vulneribus capitis, principio, Hic, inquit, ἡ ὀμοχροῖν est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὀμοχροῖν ὀστέου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foësius*. In *Aeschini* *Dialog.* III. 15. εὐδὲ ἀπτεται ταῦτα

τῆς ὁμοχροίας, bene redditur, neque attingunt haec superficiem. Ad quem modum si cum Rev. Horreo ἱπιδάμωται ἐς τὴν ὁμοχροίην verteris in summa cute, seu cutis superficie, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. levi ictu cruorem eliciunt. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. εἰ στρατεύεται ἐπὶ Πέρσας) εἰρωτῶν, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Lect. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. κατὰ τὰς ἰούσας γεφύρας) Pro eo quod in versione posui, pontibus eis qui ibi erant, rectius fuerat, qui ibi sunt, vel, qui nunc ibi sunt, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι — τὰς γεφύρας ταύτας. S.]

10. αἷς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] alique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus erudite. WESS.

[15. ἔξ ἀριστερῆς χειρὸς μέοντα) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, litus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἰδρ. κατὰ ἰώρου λάβοι, etc.) Wytttenbachium secutus eram, qui commate post ὅπως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: ut fluvius, si a tergo sumeret (i. e. praeterlaberetur) castra eodem loco manentia, (ἰδρυμένα,) hac parte superiore (ἀνωθεν) se convertens in fossam etc. De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅπως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione coniunctionis si usurpat Noster; quae illi ἂν, εἰ vel ἰάν est. Arcte iunctae particulae ὅπως ἂν, cum coniunctivo vel cum potentiali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant: neque ad sententiam alia particula hic desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως comitate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμός, ταύτη --- ἐστραπόμενος ἐν τῶν ἀρχαίων μέθρῳ, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ ναύτου, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλαι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta τε particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἰδρ. κ. ν. λάβοι, ταύτη τε κατὰ τὴν διάρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην --- μάλιστα κη κειμένην) κειμένη praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librarior, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὀρμήσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελαύνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στρατιῦμα --- ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc spectra, VII. 106. πρότερον ἤπερ ὀρμήσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro lones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεισόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεισόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μισφθῆς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probro. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὖν ἐπιρᾶτο ἐπιὼν Reiskii iussu ἰπωρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπιρᾶτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπιέναι. Ecce tibi VII. 5. ἐπιρᾶτο κατιῶν ὁ Ἰστιαῖος: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπιρᾶτο σιλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84.

ἐνυμᾶτο προσβαίνων. WESS. — Μεμφίδις non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπεδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem: id est, conquestus est de suo exercitu, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.*

10. Λαβύννης) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coercendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. *Berosa* apud *Iosephum Nabórηδος* lib. I. *cont. Apion. c. 20.* Par caussa *Amasin* Aegyptium, has in partes ut transiret, inpulisse videtur. *Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. pag. 183. WESS.* — Commode *Larcherus* monuit *Labyneti* nomen a *Nabonnede* nonnisi literarum l et n permutatione, alias etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et *Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. S.*

CAP. LXXVIII. 3. Φοιτίωντις) Ut alibi saepius, hic etiam oblitteravit *Gronov.* ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἰφοίτων e libro *Flor.* in ἰφοίτων transiit; cum paulo post ἐπιφοιτίωντις intactum relinquatur; alibi διαφοιτίωντις et ἐπιφοιτίωσι. Hic vero scribi malim: εἰ ἴπποι, μετρίωντις τὰς νομαῖς νέμεσθαι, ἰσφοιτίωντις (nempe τὸ προάσσειον) κατήσθιον. Verbum adhibuerunt *Euripides* et *Lysias. VALCK.*

5. ἐς τοὺς ἑλληντίας Τελμησσίων) Dubium est, praestet-ne Τελμησσίης an Τελμησσιῖς, cum sermo de his coniectorebus est. *Cicero Divinat. I. 41. Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina.* Habet et *Strabo Τελμησσιῶς*, sive Τελμησσιῶν ἄκραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] *Arriano*, qui de hariolis et coniectorebus his diligentissime, Τελμησσίς *Exp. Alex. II. 3.* item *Stephano Byz., Suidae* atque aliis. *Infra c. 84.* eadem scripturae diversitas. Non addo plura. *S. Bochartus in Chan. lib. I. 6.* et *Ezech. Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563.* abunde facient satis. Verum τοὺς ἑλληντίας mutatos nolo. Non nescio, ἐς τῶν ἑλληντίων qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt *Viri Cl. T. Hemsterhusius* et *Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.*

— Prope me abesse, ut istud ἐς τῶν ἐξηγητῶν probem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. S.

CAP. LXXIX. 4. εὑρισκε πρῆγμα οἱ εἶναι) *Ex usu suo esse.* Infra IV. 11. ὡς ἀπαλλάττεσθαι πρῆγμα εἶναι. VII. 12. πάντῃ εὑρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre. Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. WESS.

9 seq. παρὰ δόξαν --- ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκει) Dare quidem potuerat ὡς οἱ ἔσχε τὰ πρῆγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατεδόκει, pro ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκειν. VALCK.

13. ἢ δὲ μάχῃ σφείων ἦν ἀπ' ἵππων) Nihil in his mutari oportuit. Ἀφίππων, [quod amplecti non erubuit Gronov.] insuper habito lonum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. Poëta *Odyss.* l. 50. ἐπιστάμενοι μὲν ἀπ' ἵππων Ἀνδράσι μάρνασθαι. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ξυνεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti ἄφιπποι. *Themistius Orat.* XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφίππῳ (οὐχ ἡδὺ ὄρεῖν) τὸν ἱππικόν. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, ἱππύεσθαι ἀγαθοὶ, uti *Noster*, sive *Philippotatus*, quemadmodum *Philostratus Icon.* lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero* ἱπποκαρυσταὶ *Iliad.* K'. 431. WESS.

CAP. LXXX. 4. καὶ ὕλλος σὺρρηγνύσι) Amni verum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii XXXVII.* 38. et *Leopardus Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de *Hermo*, εἰς δὲ καὶ ὁ ὕλλος ἰμβάλλει --- συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημέτεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκδίδοσι θάλατταν, ὡς *Herodotus* *Θισίῳ*. Quae *Geographi* tanto sunt obportuniore, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellissime κατὰ Φωκαίην πόλιν offerre. Cl. *Reiskius* [et recte ille quidem] σὺρρηγνύσι multitudinis numero pingit. WESS. — De templo *Δινδυμῆνης μητρὸς τῶν*

Διῶν conf. Strab. lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et Apollon. Rhod. I. 1125. S.

19. μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται) Nimia et paene superstitiosa, qua in Medic. erat vir clarissimus, reverentia in orationem Nostri verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνται innoxit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem Florent. ad eam formam scribitur. L. Küsterum, acerbius hoc de genere Biblioth. Vet. et Nov. Clerici T. V. p. 409. conquestum, missum facio. Cameli odorem et speciem equum non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione Xenophon Instit. Cyr. lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et Polyaeus Strateg. VII. 6, 6. non praeterierunt. WESS.

24. τῷ δὴ τι καὶ ἐπιῖχει ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδὸς) Parum refert hoc an δὴ τοι praecoptes. [sed istud praetulerit Herodotus.] Ἐπίσθη ἐλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὗς ἐπιῖχει στρατηλατεῖν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπιῖχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπὶ τοῖς, repetita non videntur; multo commodius τὸν νοῦν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] δῆλος ἦν, ἐπὶ τῶν πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. Lucae Evang. c. XIV. 7. ἐπὶ τῶν πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτὸς, manifestos ex ὁ Λυδὸς natales habet, prorsus uti αὐτῶν κόρας fragmenti Autocratis apud Aelian. de Animal. XII. 9. Λυδῶν κόρας genuerunt invitae, monitore I. Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS. — Proprius Herodoto usus verbi ἐπιῖχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δέεσθαι-βοηθεῖν) Non probo βοηθήην, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δέόμενος Κροίσῳ βοηθεῖν πολιορκούμενῳ. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θυρῆς) Vide Io. Meursium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Foeder. T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 54. [p. 74. ed. sec.]. Κυθήρη νῆας. [l. 8.] Gro-

novi explicatione munita satis est. WESS. — Pro τὰ Κύθηρα, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κυθηρή νῆσος dicere placuit Herodoto. S.

20. Ἀλκίνοωρ τι καὶ Χρόμιος) *Theseus in Stob. VII. p. 92.* ἔκαστο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀνηρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειφθείς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκίνορος καὶ Χραμίου. Vitium perspexit Gesnerus, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκίνοωρ καὶ Χρόμιος. [Ἀγῆνωρ καὶ Χρόμιος ex msstis edidit Schoen pag. 201.] *Plutarchi Ἀγῆνωρ Meursius* dudum reformavit. De Othryade praeclare Ti. Hemsterhusius ad *Lucian. Contemplant. c. ult. WESS.*

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκρούς) Frequentatur his in libris συνῆται, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex msstis, adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac sanguine defectus, in unum Argivorum corpora coacervare? Belle *Theseus in Stobensi, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολέμιων τρέπαιον ἔστησε.* Non disparia *Chrysermus in Plutarchi Parallel. T. II. p. 306, WESS.*

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam *Sophoclis et Euripidis*, quae legisse suspicor *Athenis Herodotum*, expressit hunc locum de *Phoenissis Euripidae vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἔργα στρατηλάταις, Οἱ μὲν etc.* Verbum ἔλεγον, ἔλεγοντο, supprimitur haud semel in simillimo loco *Thucydidis VI. c. 36. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς εὐδὲν αὐτῶν ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι* --- τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος etc.) Nisi *Chrysermus* [apud *Plutarch. l. c.*] fallit, *Amphyctiones*, capti arbitri, litem secundum *Spartanos* dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt *Argivi* apud *Pausaniam X. 9.* Vindicarunt et sibi *Lacedaemonii*; unde *Θυριάται* apud eos *στρίφανοι*, de quibus docti viri ex *Athenaeo* ad *Hesychium. WESS.*

37. πρὶν αὖν Θυρίας ἀνασώσωνται) Suum *Herodotus* recepit. [nempe αὖν particulam.] *Platone* in re obvia non uterer teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἐνορκον αὖν ποιεῖσθαι μὲν, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν αὖν νικήσω ἀναμαχομένους etc. in *Phaedone p. 89. c. [c. 38.] WESS.*

38. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit *Reiskii* sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, *Eustathium* argumento sunt, *Λακεδαιμόνιοι δὲ, νικήσαντες ἔθεν τὴν (ἔθεντο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρόην, ἀπὸ τούτου κομῶν*, ex *Herodoto*, in *Homer.* p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, *Plutarchi* praeter ceteros, *Nostrum*, sed clanculum, taxantis, *Vit. Lysandri* principio. Lege *Io. Meursii Miscell. Lacon.* I. 16. atque adde ex *Philostrati Vit. Apollon.* VIII. 6. p. 335. ubi *Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας*, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐν αὐτῷ κομᾷ, μᾶλλον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ: h. e. iactat se *Sparta et gloriatur Leonidā non minus quam etc.* Doctus interpret a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρήσι etc.) De *Othryadae* exitu iterum discordia. Periisse *Perilai*, *Alcenoris* filii, manu Argivi ferunt in *Pausan.* II. 20. *Nicander* in culto Epigrammate cum *Herodoto* facit *Anthol.* III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod *Simonidi* tribuitur, in *Anal. Brunck. T. I. p. 130. S.*

CAP. LXXXIV. 5. ὡς οὐ προσχωρεῖ) *Gronovium* laudo. [προχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. *Amanuensium* in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in *Thucydidis* II. 5. Arcem *Sardianam* *Ti. Hemsterhusius* ea luce circumdedit ad *Lucian. Contempl. c. 9.* ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλῃς, ὁ πρότερον βασιλεὺς) Et hoc bene. *Πρότερος*, si valeret, non primum, sed priorem *Croeso* regem signaret, *Scaligero Can. Isagog. III. p. 320.* animadvertente. *Eusebius* habet in *Chron.* penultimum *Heraclidarum* regiae apud *Lydos* gentis *Melem*. Sic *Myrsili* *Candaulaeque* aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior *Meles* in fragmentis est *Nic. Damasceni*. Praeclare de *Dione Chrysost.* Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et *Mardi* nomine meritis est *Valesius* ad *N. Damasceni Excerpt.* p. 442. WESS.

[11. τὸν Δίοντα) Maiuscula litera Δίοντα dabant superiores editt. quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula; *catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]*

12. Τελμησσίων δικασάντων) Non erant *δικασταί*, sed coniectores et interpretes portentorum; quae duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui coniiciet, vatem hunc perhibebo optimum: Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάζῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστός ἐστιν ὀνειροκρίτης. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσίων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν αἰωνῶν εἰκάζειν δῖ. Omnis divinationo coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicerone de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda: VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδασκάντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e msstis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, πολὺ πεποισότες. ἄρα λέοντι πόλεμον ἀσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re similima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. κατηλόγησε τοῦτου) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ὢν δὴ Ἰτροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum Pavio et Reiskio. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὢν τὸν Ἄτυν, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθεῖς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄδωνος, I. 85, 15. et frequenter alias. Pronomini autem αὐτός non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινα Λυδῶν) τὸν τινα Λυδῶν prave Florentino ascribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [co-

dem] Gronovio: accedent progressu operis ex msstis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et Valla expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιώκει δέ, - - ἀποτείλας τριήρει κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικής, ἄφρωνος δέ.) Vide supra ad I. 38, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ᾧ παρελθούσῃ εὐεστοῖ) Alii codd. formam dant usitatam εὐεστοῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodoteam hic fuisse suspicor εὐετύ, et in Glossario Herod. primitus scriptum: Εὐεστύ, (pro Εὐεστή, ἡ) εὐημερία, εὐετηρία. - - Διογενιανὸς ἀνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐετύ, quod habet Aratus Diosem. vs. 358. "Ὅφρα τις εὐετύ χαίρῃ ποτιδόμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐετηρία. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat Eustathius Iliad. τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimū eorum est ἡ κτιστός: κτιστὸν, inquit, Μιλήτου Φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. λῆιστός lib. V. 6. τὴν καταπλαστὴν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, Mediceus iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit Callimachus, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀεπακτός, διωκτός, γελαστός, μαστός, ἀλητός, οἶστευτός. Horum nonnulla mens attigit Hemsterhusius ad Lucian. [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet Hesychius, quaedam etiam mendosa: Ὠρητός vox est nauci, Antimachea fuit πωρητός. Ἑσκλητός probabiliter scribendum, ubi legitur Ἑσκλητός, ἡ τῶν ἐξόχων ἀθροαίς ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετός, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστῶ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex Diog. Laërt. IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud Stobaeum perperam in verbis legi Democriteis p. 278, 53. τὰ ἀδικίοντα (τῶν ζώων) ἀθώς ὁ κτείνων καὶ πρὸς εὐ ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακιστοῦν interpretatur Hesychius κακὴν κατάστασιν, ἡ ἀπρωγίαν. Aeternitas Antiphonti dicta Ἀιστῶ, teste Har-

ποστ. ἡ εὐστία, Ἐρτὼ *Archytæ Stobæi* Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία *Callimacho* apud *Suidam* Ἀπειτώ. Ubi vulgatur in *Herodoto* IX. 84. τῇ ἀπιστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπιστύ. *Hesychius*: Ἀπειτὺς, ἡ ἀπαχώρησις. Formam in ὦ, quod commemini, nullam praebet *Herodotus*. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus breviloquis displicitura. VALCK. — ἐν τῇ -- εὐεστοῖ) Sequor schedas *Ask.*, aliàs *Mediceis* consentaneas. In *Glossis Herodoti* variatur. In scriptis *Remig.* εὐεστῶ, εὐημερία: aliae εὐεστία, εὐεστή: cui discordiae conmodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, *Democriti* apud *Stobaeum* verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. *Clemens Alex. Stromat.* II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τίλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστῶ προσηγόρευσεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi *Philosophus* vocabula habuit. Nostro congruit *Aeschylus* VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλη
ξύννοκος εἶην. - - -

ubi *Critici* εὐδαιμονία, εὐετηρία. Quo usu et *Maximus de Elect.* vs. 534. WESS. — *Maximi* philosophi de *Electio- num auspiciis* carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in *Fabricii Biblioth. Gr. T. VIII.* p. 415 seqq. Vocab. εὐεστῶ apud *Aeschylum* iterum habes in *Agamemn.* 878. S.

12. ἀλλογνώσας Κροῖσον) *H. Steph.* coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in *Voc. Herodotear.* recensione p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant mssti, et *Hesych.* Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνώων in *Galen* Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad *Hesych.* et *Foësius* in *Oeconom.* neque, alia in compositione, ἀλλοφρο- νίων, ἀλλοφάσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς εὖτος ὁ ἄφρων) *Cicero Divin.* I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit *Herodotus*, *Croesi* filium, cum esset infans, locutum. Prodigiosum certe, modo verum. Noster non ἄφρων tantum, quemadmodum *Xenophon*, *Nic. Damascenus* et *Dio Chrysost.* atque alii, sed διεφθαρμένον τὴν αἰκὴν, captum auribus c. 38. et κωφόν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatas voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum *ὑπὸ θεοῦ καὶ κακοῦ*, uti scribit. Merito hoc reprehendit *Corn. de Pauv.* Habet *Plinius* N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle *Harduinus*, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. δις ἐπὶ τὰ Ἀυδῶν --- παῖδας). Sic consimilia *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. *Ctesias* nihil de rogo, admiscet tamen prodigiōsa multa. Nihil quoque *Xenophon*. Quae mihi suspitionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. *θεῶν ὀνειρώδη*, quod sequitur, reddendum *Abydeno* apud *Euseb.* Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. καὶ περ ἐν κακῇ ἰστίᾳ τοῦτοῦτο) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen* etc. Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminerit! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καὶ περ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa hic fuerit accipienda; v. gr. cum maxime tanta in calamitate versanti. S.]

16. μηδένα εἶναι τῶν ζώντων ὀλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc *Plinii* verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. WESS.

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο) Potuerat παραστήναι locum tueri, quem et illi *Reiskius* relictum voluit, nisi msstorum concordia obnixa fuisset. Vide *Gronovium*. WESS. — *Commode Gronov.* citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάντες idem ac παραστάντες valet. Sic vero et προστάς olim I. 129, 1. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. l. προστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim προσετῆκε, recte προσετῆκε libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius Valla: *Quod dictum ubi subiit Croeso. S.*]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam Stephano lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit Gronovius: niti quoque potuerat Eustathio, qui ad Od. Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπαιγνίς δὲ τούτοις ἐπὶ χρόνον ἀφθόγγος ἦν, μόγις δὲ τε ἀνενιχθεὶς εἶπε. καὶ πάλιν, ἀνενιχθαιμὲν τε καὶ ἀναστεινάζαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίης, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censei certe potuit Croesus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a Foësius designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίη Hippocrati: in locum ἀψυχίης, saltem in ψυχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot Codicum et Eustathii propugnaculo. Puto et Nic. Damascenum in Nostro reperiisse. Σωπῆς δὲ γνομῆς, ait Excerpt. p. 461. στυνάζας μύγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλων. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium, sive σωπῆς γνομῆς. Stabilire praeterea Nicolaus lectionem Arch. poterit, sicuti et Aelianus in Eustath. p. 1404, 45. [Od. α. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀνενίχκατο ἄρα, [ἦγον ἐκ βάθους ἐξέβοντο] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud Suid. in Ἀνενίχκατο.] Adde aliam eiusdem Aeliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. WESS. — Verbum ἀνενιχθεὶς et ἀνενιχθῆναι apud Suid. in Ἀνενιχθῶν, et Hesych. in Ἀνενίχθη, exponitur ex animi deliquio (ἐκ λειποψυχίας) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in Appian.) unde fortasse apud Nostrum λειποψυχίης pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide Heynium ad Iliad. τ'. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrum I. 116, 6. S.

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἦλθε Σάρδεις ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II. 27. et Lud. Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. αὐτῷ δὲ ἔπας τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ τῇ περ etc.) In οἷα si hae literae [οἱ et αὐτῷ] coalescerent, huius quidem loci mihi facilius videretur intellectus ista ratione scripti: οἷα δὲ ἔπας, τὰ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει τῇ περ ἐκείνος ἔπει. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει· οἷα δὲ ἔπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ, τῇ περ ἐκείνος ἔπει) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇ περ ἐκείνος interpungens. Reiskius aut αὐτῷ δὲ ἔπας, ἔπει αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut αὐτῷ δὲ ἔπας, ἔπει, ὡς αὐτῷ πάντα ἀπ., τῇ περ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo mssorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscrip. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκει, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ask. ἀποβεβήκει. Verum αὐτῷ -- οἱ per tmesin, ut alias, pro ἰωυτῷ depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκει οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἰωυτῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἀποβεβήκει olim superne adscriptae literae αὐ indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκει, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκει: pro quo non est cur ἀποβεβήκει quispiam desideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστάναι teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. S.

33. καίεσθαι τὰ περίσχημα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἴσχατα τῆς πόλεως ἑλληνιστῶν. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἴσχατα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἴσχατα οἰκίσαντες idem valet ac οἱ τὰ περίσχατα οἰκόντες. S.

39. κελεύει σβενύναι) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recuso: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim Noster in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et Davis. in Ciceron. Tuscul. Disp. I. 24. et Raphel. Obs. ex Herodot. in Ep. ad Galat. 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, Herodotus insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nullum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollium videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ οὐνέτι καταλαβεῖν) Portus καταβαλεῖν, ut in S. Remig. inest, corrigebat, citra urgentem causam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe orationis confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. Nic. Damascenus Excerpt. p. 449. ὁ δὲ θηράτωρ ἐπὶ τὸν δόρυ (ῥήμῃσι) καὶ καταλαβὼν ἐσπάρτε. Salmasius ad libri sui oram καταβαλεῖν, quo Nicolaus nec clarius distinctiusve loquetur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, inhibere, coercere, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἴ τι οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἰδωρήθη) Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. vs. 385. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον εἶδεν παρ' ἐμοῦ κατεπιδουῶς. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. A'. 39. Ceterum S. Remig. κεχορήγηται placere posset, modo Herodotei commatis foret. Tritum usu est Aristotelis, Strabonis, atque aliorum, quemadmodum ad Diodori lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. *κάτισί τι ἔγγυς ἑαυτοῦ*) Scriplor Florentinus erroris reus est. Nusquam in his libris *κατίσι*, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus. Quae continuo succedunt, *ἀπεθνώμαζε τι ὄρεων*, Homeri exemplo venerunt 'Ιλ. Ω'. 629. *Πρίαμον θάυμαζεν Ἀχιλλεύς εἰσερόων* etc. WESS.

12. *χρήματα τὰ σὰ διαφορεῖ*) Sic oportuisse, iam dudum docuit P. Leopardus Emend. VII. 9. Propagatum ex Aldino vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 10. Qui Nostrum versavit, nihil hic desiderabit. WESS.

CAP. LXXXIX. 11. *κάτισον τῶν δορυφόρων*) Solitarium incedit Arch. *θάβρησον*. Galeus operam in eius patrocínio abutitur: *θάσσεισον* imprudenti excidit. Hesychius *θάσσει*, *κάθισον*, quod ex *θάσσει*, quo de Eustathius in Hom. p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum Cyri Croesique sermonem Xenophon Inst. Cyri VII. [cap. 2.] p. 181. suo more descripsit. WESS.

CAP. XC. 4. *ἀναρτημένου σὺ ἀνδρός etc.*) Pareo Codicibus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. *μαθὼν - - ἀναρτημένους ἔρδιν Αἰγινήτας κακῶς*. Eiusdem sunt speciei *ἀργίεται*, *ἀργηται* etc. Mox Cl. Reiskius βασιλέως χρηστοῦ ἔργα, coniectura fortasse arbitraria. WESS. — De orationis ἀνακολουθία dictum est ad I. 3, 7. S.

12. *ἐπανηλόγησε*) Aliena viri doctissimi comminiscantur: legendum *ἐπαλιλόγησε*. Sed hoc dudum praecepit accuratissimus P. Leopard. et quidquid ad illud firmandum dici poterat, Em. VII. c. 9. Atque ita legit hoc in loco Pollux II. 120. nam non attigit τὸ ἐπαλιλόγητο, e lib. I. c. 118. VALCK. — In Leopardi partes etiam Reiskius ivit, optimo consilio. *Ἐπαλιλόγησε*, repetiit, eademque ipsa exposuit, quae supra c. 37. etc. atque ita Pollux. Nam *ἐπαντιλόγησε*, quod illi et Nostro instaurat Cl. Adr. Heringa Obs. Crit. c. 3. p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene Philo Iud. de Fortitud. p. 738. D. *εἰρηκῶς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλιλλογεῖν σὺ δίκαιον*. WESS. — Adsurgo docto Virorum choro *ἐπαλιλόγησε* hic corrigentium; sed in eorumdem partes concedere nunc quidem non possum. In constanti librorum omnium scriptura *ἐπανηλόγησε*, nisi ob stare visa esset Pollucis auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam nobis reddere debuisset; nisi fortasse *ἐπανηλόγησε* maluisses.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omissa esse verba ista: hic, ille; omnes nominatim recensui:) sic ἀναλογίζιν, active, recensere, repetere, particulatim exponere; velut apud Philonem, (*de Mundo*, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοὺς ἐκάστων (μύθων) χρόνους ἀναλογίσαντες, si singularum fabularum tempora recenseamus: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζιν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογίῃν eadem notione dicere Herodotus potuerit? Sic in ἐπανηλόγησε vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἡθελον, ἡδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογίῃν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηλογίῃν pro καταλογίῃν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορέω superest, ex κατὰ et ἀγορέω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic Pollucis auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mssti codices firman eam potius, quam evertunt. Nam quod *cod. Iungerm.* dabat, ἐπαλλολόγησε, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in AA sit mutatum; quod genus confusionis Bastius, olim noster, addigit ad Gregor. Dial. p. 921. Quod vero optimus alioqui *cod. Falckenb.* habebat, ἐπαντιλογήσε, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλλολόγησε. Hoc enim significaret iterum dixit, repetiit quae ante dixerat. (conf. I. 118, 5.) Atqui Herodotus quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero Croesus eadem Cyro iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχάριστοις νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχάριστιν scribae veteres, obliti iteratissimae locutionis. Satis hoc Thucydidis erit, VII. 35. οὐκ ἂν εἴσι βουλευμένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex Tacito et Sallustio stipavit P. Leopardus Emend. IV. 23. habet et huc pertinens Abresch Diluc. Thucyd. p. 749. Egregie Clemens Alex. Protrept. p. 38. ὦ Κροῖσι, - - - ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυνεῖς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. *πίμπου γονίος*) Praeclare *Mediceus*. Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat *Steph. Berglerus*; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte commentatur *Gronovius*. [Monuit *Gron.* γονία non modo patrem, sed et generatim progenitorem dici; quem idem Noster γονίτορα, VIII. 137, 1.] Vellem is etiam mox δόλω -- ἐπισπόμενος scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. *Homer.* Od. Γ'. 215. ἐπισπόμενοι θεοῦ ὄμφῃ. *Sophocles Elect.* 973. ἀλλ' ἢ ἐπίσπῃ τοῖς ἑμοῖς βουλευμασι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et Nostro saepe se obferret, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. *WESS.* — De progenitoribus commode a *Bellangero* ad h. l. monitam *Larcherus* retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. S.

10. οὐκ οἶόν τε ἐγένετο) Nihil demuto; οὐκ αἶον, οὐκ οἶα, οὐκ οἶος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca [l. 14.] *Reiskius* ὕστερον τρισὶ ἔτισι τούτοις: quod Codices si praebent, adtentionem mereretur; nunc edito inhaereo. *WESS.*

23. εἴπε τὰ εἶπε Λοξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de *Phallo* agens, ποιῦσι, αἶτ, τὰ ποιῦσι Ἑλλήνης. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἶπε Codicibus abesset; ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptiōnem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ (I. c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμίονόν οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum *Herodoteum* est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, --- τὰ εἶπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἶπε: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult *Reiskius* lib. II. c. 51. ἱρὸν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλαξαν, τὰ — δεδήλωται. *VALCK.*

24. ἢν γὰρ δὴ ὁ Κύρος οὗτος ἡμίονος) *Abydenus* ex regis *Babylonii* oraculo de *Cyro*, ἤξει Πέρσης ἡμίονος, in *Euseb. Pr. Eu.* IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, *Oenomaus*, *Apollinem* vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμίπέρσης Κύρος, ἢ ὁ μηρόθεν μὲν ἐκ τυραννικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὧν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἐκτυφον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαντικὴν. Namque *Hero-*

doſea innui, *Musae* iniecta mentio testatur, quam ἔκτυφον *fumi* plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem *Pr. Euang.* V. 21. Bene de se *Apuleius* *Apolog.* p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam *Cyromaiori*, quod genere mixto fuit, *Semimedus* ac *Semipersa*. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε, sic recte συλλαβὼν l. 21. non συμβαλὼν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλεσθαι, non συμβάλλειν, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Προνήϊς τῆς ἐν Δελφοῖσι) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime *Iac. Gronovius*. *Minervae protemplaris sive vestibularis* inter *Delphorum* numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad *Diodorum* XI. 14. plura *Io. Taylor* ad *Demosthenem* in *Aristogitonem* p. 517. [in *Reisk. Appar. ad Demosth.* Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτά μὲν καὶ ἔτι etc.) *Cl. Reiskius* τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam *Codicum* [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῆσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex *Symmictis* *Philemonis* *Porphyrio*, [*Quaestion. Homeric.* c. 8. Vol. I. *Homeri Barnes.* p. xci seqq.] nec negligente *Gronovio*. *Vaticinata* quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδαϊς γυνὴ χρησιμωδὸς *Iamblichus de Myster.* II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud *Nostrum*] articulo nihil prodest. Iuvemus *Iamblichum* apud *Stob.* *Serm.* LXXIX. p. 471. ἀδελφοὶ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut *Noster*, aut sicuti ipsemet cum *Strabone* et *Pausania* ἐν Βραγχίδαϊς. WESS. — *Philemon* in *Συμμίκτοις* apud *Porphyrum* l. c. ait: „quum apud *Herodotum* h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud *Porphyr.* in ed. *Barn.* editur, ἐν Βραγχίσι in ed. *Bas.* 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῆσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum *Herodoti* codices, in eo fuisse ut cum *Alexandro Cotyensi* τῆς Μιλησίων (sc. χώρας vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδαϊς in foem. genere di-

cere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαραθῶν dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχίδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίων ἐς Βραγχίδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, *Alexandro Magno* coevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137.* et *Proleg. in Homer. p. xxxiv.* itemque *Indicem in Anecd.* voce *Philemon*, et voc. *Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrio* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabric. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte ἐς τοὺς Βραγχίδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Milesiorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχίδαι in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant ἐς Βραγχίδας πέμπειν, (ut apud *Nostrum* I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχίδαι diceretur, nempe αἱ Βραγχίδαι, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem *Pompon. Mela* I. 17. Oraculum *Apollinis*, ait, dictum olim *Branchidae*: cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Διδύμοις, et τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Βραγχίδῃσι nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem* IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eundem *Strab.* XVII. 814. A. iunguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.

14. ἀντιστασιώτης κατεστήκει) Iure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. Küsterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V.* p. 407. Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, Serinus in *Stob. Serm. XLV.* p. 313. quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex instus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ νάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in κνάφος, et Ἐπὶ κνάφου.] Non addo, κναφήνιον, in fullonis officinam, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in fulloniam officinam traxit? Nullus-ne ad eadem locus commodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus Act. Lips. MDCCXVI.* p. 423. tum T. *Hemsterhusius* ad *Hesychii* Ἐπὶ κνάφω. Κνάφος, carduus sive spina est, qua fullones radere vestimenta solent: praeterea tormenti seu carnificinae genus, clavis aculeisque obpletum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὅργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, *Suidas* et *Timaeus*. [in *Lexic. Plat.* p. 16a.] Pertinet huc *Platonis X. de Rep.* p. 762. ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, super tribulis lacerantes, ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui *Dissertationes* aliquot *Ethicas* conscripsit, inter *Fragmenta Pythagor.* vulgatas p. 714. Αὐδοῖς τὰς κέραις πορευθεῖσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμιν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam παιδισκίαν mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a *Sophista*, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam prosedam πρῆσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δὴ τι. Corpore quaestum facientes, πιπράσκουσαι τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, *Origeni* c. *Cels.* V. p. 260. ἐπὶ μισθῷ (χηρημάτων *Xenoph.* *Symp.* p. 523, 7.) τὴν ὥραν ἀπεμπωλοῦσαι *Eusebio* *Περφ.* IV. p. 162. v. Commode dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν ταῦταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit *Clar. Abresch*, Dil.

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur ἐν οἰκῆματι ἐργάζ. coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐπ' οἰκῆματος.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἐταίραν suam nolunt ὄρεῖν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πορνόβοσκῳ οὔσαν et p. 731, 57. [*Demosth.* Reisk. T. II. p. 1354, 22.] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην Herod. II. 135. Secundum grammaticos et Eustathium ad 'Il. Ψ. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] Archilochus istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit Hemsterh. ad Hesych. in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud Demosth. p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in Alciphronis Epistola, quam vulgavit Abresch. in Addend. ad Aristaen. p. 115. παιδισκεῖον dixit Nicias, Athen. X. p. 437. r. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In Isaei Or. V. p. 58, 13. [p. 134. Reisk. Vol. VII.] Euctemonis ἀπειλευθῆρα ἐνανκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] Charisii liberta Nicarete ἐπὶ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit Heyne in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti Lydorum morem apud Cyprios notavit Justin. XVIII. 5. Conf. *Clearchum* apud Athen. libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum Larchero (in Notis ad Herodot.) corrigendum sit. Caeterum apud Nostrum mox l. 13. ὁ Λυδῶν δῆμος non tam *populus Lydorum*, quam *plebs*, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius *circumforanei homines*, quam *forenses*. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλῆθρα) Gronovio scribendum videtur καὶ δύο πλῆθρα τὸ μῆκος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλῆθρα de ambitu recte poni. Contra ea Georg. Arnaldus venit *Animadv.* c. 29. *plethri* mensuram *altitudini*, *longitudini*, et *latitudini* saepe admoveri commonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De *stagno Gygae* Poëta 'Ιλ. B'. 865. et *Strabo*, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste *Coloën* postea cognominatum novimus. Referunt huc παλαιὸν ἔργον τε σῆμα in *Nicandri Theriac*. vs. 633. Critici veteres, forsitan male. WESS. — Nulla subest caussa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ ὕψος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait *Clearchus* apud Athen. lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet *Lydiae* partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a *Gyge* amasiae suae erectum *Clearchus* narrat, quodque *Nicander* etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte *Larcherus* monuit, nisi hoc ipsum de quo hic *Herodotus* loquitur, et ex eo *Strabo* l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex *Chandleri* Itinerario idem *Larcherus* adnotavit. Conf. *Heyn.* ad 'Ιλ. β'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ θήλεα τέκνα καταπορεύουσι) *Vitam meretriciam* agant erat in Latinis. Verius *Thomas*, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - καταπορεύει τὰ θήλεα τέκνα. Numos a *Lydis* repertos *Xenophanes* in *Pollucis* IX. 83. itidem prodidit. Adde *Eustathium* ad *Dionysium* vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ ἄντρος) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde *Adnot.* ad IV. 45, 16. De *Mane* conf. *Dionys. Hal. Ant. Rom.* I. 27. S.]

Ibid. σιτοδείην ἰσχυρήν) *Herodoti* σιτοδείην (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφορίαν καρπῶν interpretatur *Dionysius Halicarn.* A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανείμαντας restituendum videtur, διανείμαντα ἄντρον ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex *Herodoto*, tradente τὸν βασιλεῖα αὐτῶν (*Atyn*) δύο μοίρας διελόντα Ἀνδῶν πάντων κληρῶσαι. *Herodotea* se *Dionysius* enarrare profitetur; e rerum *Lydiacarum* scriptore probabiliter, quae *Galei* suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄνεα δίζησθαι) Etsi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex msto elegi: non possum in animum inducere, placuisse *Nostrō* continuam scriptionis et soni in δίζησθαι et δίζησθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, *Homeri* et *Ionum* est. Habet

Eustathius in *Odyss.* p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζηται ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. διζεται. Consentiant Grammatico tamen Codices *Ask.* et *Arch.* Graviter et vere *Democritus*, διζημένοισι τὰ γὰρ μόλις παραγίνεται, τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζημένοισι, ex *Stobaeo* in *Poësi Philosoph.* p. 176. WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστρογάλων) Corripitur *Noster* ab *Athenaeo* I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19, A. ob ludorum haec inventa *Atyis* regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli *Troiani* tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res est: at ubi apud eum *tesserarum* τῶν κύβων, aut κυβείας aut κυβεύειν mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seniori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas Hyde* *Histor. Aleae* p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97. WESS.

15. πλὴν πισσῶν) Nullum hic scriptoris lusum [cum *Gronov.*] agnosco. Πισσοὺς et πισσὰ usu terunt, non πισσούς. Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabimur? Negatur horum origo *Lydis*, quod ea *Palamedi* contribueretur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*, *Philostrati* hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius* antestatus est. Sint-ne vero πισσοὶ calculi tantum, an calculi *tesserarii*, animose ante non multos annos disputaverunt *Io. Corn. de Pauw* *Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni Criticae* p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἐωπτόν τὸν βασιλᾶ προτάσσειν) *Cl. Reiskius* προτάσσειν. Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: *Lydum*, *Atyis* filium, uni parti a patre adsignatum, alteri *Tyrrhenum* ait, *Rom. Ant.* I. [c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα Λυδῷ μοίρας τὴν ἀμείνω τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἑτέραν, ἀπολαχοῦσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-ne in *Italiae* oras, atque *Etruscorum* genti originem *Lydi* dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryckius* *Diss. de Prim. Ital. Colon.* [edita cum *Holstenii* *Notis* in *Steph. Byz.*] c. 6. et *Scipio Maffei* *Hist. Diplom.* p. 228. atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. *Larcherus* commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριῶσας ἄλλας λόγων ὁδὸν) Vere dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condocerunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐπ' ἑτα ἑκοσι καὶ πεντακόσια) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr. Bibl. Gr. T. II. p. 742* seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seqq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam hic molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect. T. II. p. 162* seq. (*Lugd. Bat. 1795.*) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum dxx annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. quinque generationibus ante *Nitocrin* vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum fuisse; scripsisse *Herodotum* ἑτα ἡδδ, id est, ἑκοσι καὶ ἑκατὸν, annos cxx; inde illos fecisse ἑτα

ἢ ΔΔ, id est, annos DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. S.

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Δηϊόκης) Deiocem non praeteriit Polyaeus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum insistens. Quaerunt docti viri idem-ne fuerit ac Arphaxadus, cuius in Iudithae historia c. 1. memoria durat, an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux: de qua lite Schroërus Orig. Assy. sect. IV. 5. etc. et Leon. Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

13. ἰθὺς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti viri, Petri Fontein, cui Theophrasti Characterum cultiorum editionem brevi debemus. Quum de iudice sermo sit, idem est ac, ἰθὺς ἰδίκαιος: eadem ratione Homerus, ἰθὺς, et, ἐς μέσον ἀμφοτέροισι, μὴδ' ἐπ' ἀρωγῇ, δικάζειν, Iliad. 9. 574. et 580. Si vero animadvertis, pro ἰθὺς Atticos hoc sensu dixisse ἴσος, vit dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud Solonis, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιῆ, laudatum Plutarcho in eius Vit. pag. 85. v. Huc nimirum spectant, quae, paullo ante, [l. 10.] de eodem Deioce, habet, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δίκαιῳ τὸ ἀδίκον πολέμιόν ἐστι: ex quibus tamen verbis vitium, quod illis inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifesto significet, hunc δικαστὴν, probe gnarum cives, ab iniustis iudiciis vexatos, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium conciperet; liquet, me quidem arbitro, legendum esse, ὅτι τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικεῖμενον πολέμιόν ἐστι. Neque aliter, in argumento fere pari, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoeniss. v. 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, -vel potius κοινόν, ἀνθρώποις ἴφν· Τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλάχιστον. Quinimo, huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo verba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc, τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλάχιστον, ipsum illud est Herodoti, τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικεῖμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille in litteris ad me, sed quibus membranae auxilium negant. WESS. — Nec vero etiam membranae auxilio correctoris indigebant. S.

CAP. XCVII. 5. ἔνθα περ πρότερον προκατίζων ἰδίκαιος) De iudicibus, sive illi reges seu privati fuerint, hoc sollemne. Supra c. 14. Midas ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν Herodot. T. V. H

προκατίζων ἰδικάζει. et V. 26. Additur dixisse Deiocem, οὐ δικάζειν ἔτι, se non ultra iudicaturum: non aliud enim ac dicāσαι, quemadmodum doctissimi viri Sylburgius in *Grammat. Clenardi* p. 431. et H. Stephanus de *Dialect.* pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi Eusebii apud Stobaeum *Serm.* XLIII. pag. 310. καίτοι περ χρεῖ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικάζειν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione Gesnerus καταδικάζειν corrigi iussit. Praeclare Glossae Sangermanenses: Δικάζειν, ἀντὶ δικάσαι. Ἡρόδοτος α'. οὐ φησι δικάζειν ἔτι. WESS.

13. στήσωμεν ἡμῶν αὐτῶν βασιλέα) Voculam ἓνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere Herod. p. 169, 32. [III. 25.] ἓνα σφίων αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δεῖ ἓνα γέ τινα ἡμῶν βασιλέα γένεσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἓνα ἡμῶν αὐτῶν βασιλέα. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβατάνα κέκληται) Demiror dilectissimis membranarum haud auscultasse Gronovium, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex Florent. cui alias plures schedae consentient. Medorum regiam hanc urbem veterum complures, in quis et Ctesias, Ἀγβατάνα, teste Stephano Byz. adpellarunt. Nunc quidem in illius Persicis ἔδωκε Κύρος - - Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in Stephani Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in Aeschyli Pers. vs. 927. nam quae de Agdabatis, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. Sam. Bochartus tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit Phaleg. III. 14. Culte vero de Aristotelis obscurioribus libris Themístius πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασίλειαι, Or. XXVI. pag. 319. D. WESS.

18. κελωνὸς ἐν) Videtur Diodorus II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis cl. absolvit, et hac parte disceors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia cc. aequabat, teste Dione Chrysostomo Or. VI. p. 87. c. et illi tamen, ex Nostri finitione, Ecbatanorum magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum

est. Ἀθηνέων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, ἰσὶ etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δὲ τι βαρβαρικὸν ἔχων· πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσῷ. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vulg. WESS. — Omnino structurae genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρηστῶς) Videt c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brisonius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitorem Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατέσκηποι σφῶν καὶ κατήκοοι -- πολλοὶ περιμένουσιν. Aliis sunt ὠτακυσταί, ut in libello de Mundo, cuius interpretes Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστρεψε) Interpretatio Vallae, Deioces - - solam Medicam subegit nationem, eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνίστρεψε legi scribit in msto συνιστρέφατο, atque ita loqui solere Herodotum: observabatur eruditissimo viro κατιστρέφατο, subegit, veterum nulli adeo frequentatum quam Herodoto; apud quem nusquam invenietur συνιστρέφατο, usurpantem τὸ συστρέφαι no to significatu IX. 18. πάντῃ συστρέφαντες (mutari non debuerat) ἑωυτοὺς καὶ πυκνῶσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur συστραφέντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνίστρεψε notet in unam contraxit: Deio-

oes τὸ τε Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε, μούνου τε τούτου ἤρξε: (sic ista leviter refigenda suspicor;) *Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit.* Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπερχῆτο (*Suidas* explicat, ἀρκεῖν ἡγήτο:) μούνων ἄρχειν τῶν Μηδῶν, ἀλλὰ στρατιωσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satellites, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque *iustitiae fruendae causa* (*Cicero de Off. II. c. XII. init.*) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλιν ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἥσσαν ἐπιμέλεισθαι. *Herod. p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.]* Condidit itaque *Ecbatana*. His denarratis subiungit: Δηϊόκης μὲν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνέκτισε, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similibumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, *Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.*

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῖνον ἔχον) Qui ἔχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. *Assyrios* laxiore significatione *Noster* usurpat, illis ipsos comprehendens *Babylonios*. *Assyriorum* itaque alii *Ninum*, *Babylonem* alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. **WESS.** — De *Nino* urbe, ad *Tigrin* sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. **S.**

CAP. CIII. 4. ἐλόχισι κατὰ τέλεια) *Turmatim*. Adscripserat his *Scholiastes*: κατὰ τέλεια τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνέδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo *Suidas*. [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεια καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. **WESS.**

[8. ὅτε νῆξ ἢ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. **S.**]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθίων Μαδύης) In obscuro res *Scythicae* loco sunt: de gentis excursionibus in *Asiam* plura *Iustinus* II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μαδύος Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter *Strabo* I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1 - 3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαω-
τιδος --- ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερῶν εὐζώνῳ ὁδός.) Iusto maior
videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praeser-
tim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori
iungitur, intra *quinque dies* ab homine εὐζώνῳ permeari
posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hic non de ea parte
Macotidis paludis agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de
ostio *Maetidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii,
ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant conf. IV. 11 seq. Ca-
eterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur,
quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem
Nostro ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἐν δὲ τῇ ἔχοντι τὸ Κανκάσιον ὄρος) Eadem, sed distin-
ctius, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per
claustra *Caucasea* in *Asiam* intraverunt; *Scythae*, dum pro-
fugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* por-
tas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, devenerunt.
Lege *Th. Sig. Baierum*, *Comment. Acad. Petrop. lib. III. p.*
318. WESS.

CAP. CV. 2. Ψαμμίτιχος) Ita hic. At Ψαμμήτιχος
lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior
scriptura *II. 151. VII. 7.* Quae quidem discrepantia ex
pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem
Hieronymus attigit in *Fabiolae* Epitaphio: *Hanc gentem*
Herodotus refert sub Dario Medorum rege viginti annis Orien-
tem tenuisse captivum, atque ab Aegyptiis et Aethiopibus an-
num exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus *Scal-*
iger in *Eusebii Chron. p. 83.* Τηροσωτήρω [*l. 4.*] non ex ge-
nio *Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum*
vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσωτήρω *III.*
138. sicuti alibi τὸ πρῶσω, τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, quae
emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc con-
pluscula *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucy-*
didis. WESS.

9. πάντων ἀρχαϊότατον ἱπῶν etc.) *Pausanias I. 14.* primos
omnium mortalium *Assyrios* *Venerem* *Coelestem* colere
ingressos perhibet, ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*

in Palaestina religionem eius accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus *Myllitta*, quam ab Assyriis cultam ex *Nostri* I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? *Uraniam* istam *Venerem* Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II. 4. WESS.

15. ἐνέσκηψε ἡ θεὸς Θήλειαν νοῦσον) Ita dederat, uti rei series et *Longinus* testantur. Scio animose ὁ θεὸς a *Gronovio* defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. *Ampl. Bouherius* totum illi cap. 20. *Dissert. Herodot.* impendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, Θήλειαν νοῦσον convenire *contaminatis morbo turpium virorum*, ut *Horatius* alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, *Philonem Iud.*, *Dionem Chrysostomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Eusebium*, *Scholiasten Thucydidis*, quibus adiungi poterit *Criticus* ad *Hephaestionis Enchirid.* p. 41. circuitu *Θηλείας νοῦσον* id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, *Longino* honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque ἀμύμητον fuisse visam, qua est sententia vir *Amplissimus*. Haud parum tamen metuo, ut *Noster* *Scythis* ἄνθρωποις imputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuituione abstinet I. 135. usus, uti opinor, si aperte loqui nollet: huc adde, in *Scythiam* delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinionem *Var. Lect.* III. 7. *Hippocratem* et *Nostrum* comparantis. Ille de iisdem *Scythis* de *Aër. Ag. et Loc.* p. 293. [sect. 106. et 109. ed. *Coray.*] εὐνουχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. *Causam morbi* incolas acceptam referre deo, [ait *ibid. Hippocr.*] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, causas. Porro, qui malo tentantur isto, ἐνδύονται στολὴν γυναικεῖαν, καταγρόντες ἑωυτῶν ἀνανδρεῖν. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ὡς καὶ ἐκεῖναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. *Noster* νοῦσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de Maribus inter Scythas morbo effeminatis, quos ille cum hermaphroditis *Floridae* contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, comperitum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae *Scytharum* olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie*, par le Comte Jean Potocki, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth*, Reise in den Caucasus etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θήλην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali ε in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήληα ἵππος, III. 86, 5. τὴν θήλειαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissando* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videretur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo huc agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρά δὲ Ἡρόδοτῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, „ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρῶνόνους ἢ κατεχότας. *Tiberius Rhetor*, „de Figuris, cap. 35. de Periphrasi, inedito adhuc, brevi „edendo.“ S.

18. τὸς καλέουσι Ἐναρέας οἱ Σκύθαι). Ampl. *Bouherius* ἐναρέας, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudō. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάριες, οἱ ὀπλίται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque G. *Corinthum*, vetat mutationem. Amplius robur *Hippocrates* adderet, modo scripsisset, ut *Tollius* ad *Longinum* habet, καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάριες: verum ea *Mercurialis* est correctio speciosa: Ἀναδριεῖς praeferunt veteres editi. Confer P. *Leopardum Emendat.* VII. 10. WESS. — In vulgatum h. l. Ἐναρέας, et in Ἐναρέες IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνδριεῖς, quod apud *Hippocr.* (teste *Corayo* in *Notis*, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter *Wesselingius* iudicavit, (in *Notis* ad *Glossas Herodoteas*) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. S.

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ Φόρων) Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, Φόρον, et mox τὸν ἐκαστοῖσι: aut Φόρου, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege *Davisii* adnotationes in *Ciceron.* I. 59. de *Nat. Deor.* WESS. — Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, hoc quod quibusque imposuerant, est idem illud tributum, quod exigebant. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, Φόρον, et τὸ ἐκαστοῖσι ἐπέβαλον, (nam sic cum ms. F. pro ἐπέβαλλον scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἔπρησον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ Φόρου, quam Φόρων, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem *Reiskius* in *Notis* editis merito nullam fecit mentionem. S.

10. καὶ τὴν τε Νῖνον ἵλον) *Hieronymus* in *Chron.* *Cyaxares Medus subvertit Ninum*: ad quae *Scaliger* N°. MCCCCLX. p. 85. Fortasse in Graeco conceptum fuit: Κυαξάρης ὁ Μῆδος τὴν Νῖνον αἰεῖ, capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit. Quis ergo? Scribit *Noster* c. 178. Νίνου ἀναστάτου γενομένης, Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse: additur

c. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἑτέροις λόγοις δηλώσω,] *Assyriorum historiam*, λόγους Ἀσσυρίους, composuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuriā. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse commentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑποθέμενος δι τῶν μάγων τοῖς etc.) *H. Stephanus* [in *Prolegom. de Herod. vocab. et loq. gen.*] ὑπερθέμενος, quod c. 108., longe praefert; a cuius iudicio non dissideo. Ὑπερθέσθαι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιότερα τῶν πηγμάτων ὑπερτίθετο, cum *Gyge* communicabat, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante *Μανδάνην* [I. 7.] induxi, obsecutus membranis. WESS.

11. οἰκίης μὲν ἔοντα ἀγαθῆς) οἰκίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἰκία, familia, non potuit οἰκίην dici; semper Ionice scribitur οἰκίη. *Herodot.* I. 90. ἰόντες οἰκίης οὐ Φλαυροτέρης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin* primum habebant despiciatui, ἄτε δὲ δημότην τὸ πρὶν ἔοντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέας. Eundem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτεκα εὐσαν) Revocavi quod *Al-
dus* eumque secuti expresserant, idque licitum in mssorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damasoium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτεκα εὐσαν τὴν γαμετὴν συνεπῆγειν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτεκα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam *T. Hemsterhusii* adnotationem ad *Thom. M.* voce 'Επίτεξ. *WESS.*

17. σ οὐ ἑαυτῷ περιπίπτεις) Dubium est, hoccine, an σ ὁ ἑαυτῷ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. *Aeschin.* de Legat. Fals. p. 47. Ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἑμαυτοῦ λόγοις περιπίπτω. *Io. Chrysostomus* T. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἑαυτῷ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. c. πανταχοῦ ἡ πλάνη ἑαυτῇ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in *μηδαμῶς*, quod viro Cl. [l. 15.] tantopere placuit. Ecquis enim mortaliū, in ea schedarum discordia, *Herodoteum* illud esse praestabit? *Μηδαμᾶ* habet cap. 68. III. 65. atque alias, *μηδαμῇ* quoque. Mox [l. 18.] ἐς σιωτοῦ servavi, non ignarus defendi veterum locis ἑωυτοῦ posse, patronumque habere in *Miscell. Observ.* T. III. p. 142. *WESS.* — Quod modo praecessit, ἄλλους ἐλόμενος, id commode *Wyttēnb. Select.* p. 351. confert cum illo *Xenophontis*, *Hellen.* III. 1, 2. *Κῦρον ἀντ' ἑαυτοῦ ἡρημένοι ἦσαν. S.*

CAP. CIX. [2. ὡς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ) *Valla* ad verbum, quum ei puer traditus esset ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, ornatus ad necem; clarius *H. Stephanus* reddendum censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem: et in eamdem sententiam *Gronov.* quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et *Wesseling* tenuit, et *Larcherus* his verbis suo idiomate reddidit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fit mourir. Quae interpretatio (ut iam olim *Aem. Portus* in *Lex. ion.* v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παρεδόθη ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur *Harpago* puerulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis caussa (id est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat. conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq. et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodem *Porto*, intelligendum στολὴν, sive potius κοσμησιν, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 34, 2. ἐγχεύουσιν -- τὴν μὲν -- τὴν δ' ἑτέραν, scil. γέφυραν. VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι, sc. στολὴν, id est

σκευήν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευήν) ἰσκεινασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αἰτ τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσταλμένοι aut ἰσκεινασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευὴν intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. νεναιμαάχηκε τὴν περὶ κρεῶν, sc. μάχην. Sic κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6. sonat vincere mortis caussa, in vincula coniciere supplicio destinatum, similiter etiam ἔδῃσι (σφίαις) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέσιν) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέσιν, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum alias etiam subinde nomen ἔδῃν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegnans esse verbum κατέδῃσαν, intelligendumque κατέδῃσαν ἀπαξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔδῃν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem Attica inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦε ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capitis ἦε ἐς τὰ οἰκία, ubi Arch. οἰκία. II. 129. εἶναι ἐν τοῖσι οἰκίῃσι τέκνον. III. 148. προήγαμιν ἐς τὰ οἰκία. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex mssis redire debent. Vide Gronov. II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte Gron. οἰκίοισι ex ms. Med. restituit, cui et alii libri adsentiantur. S.

[11. συγγινῆς ἐστίν) Adhaesit, litera e superioribus edd. Rescriptum ἐστὶ velim, ut alibi: et sic h. 1. noster cod. Pa. Conf. Var. Lect. ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νομάς τε ἐπιστηδεωτάτας νέμονται) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνεπιστηδεωτάτας, pascua maxime horrida, reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes θηριωδέστατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιστηδεώτα-

ra ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. Hesychius, Ἐπιτηδίων ἐπιμελῶς. Vide II. 133. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ κύναν καλεῖνσι Σπάνα Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. Burtonus et Hadr. Relandus invenerunt congruum. Confer huius Diss. de Vet. Ling. Pers. p. 245. et illius Αἰψ. Ling. Pers. pag. 97. Iustinus l. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admittitur fabellas, ex Trogi libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σαπείρων) Credo Florentiae non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex Ask. et Valla idem obtulerunt. Σαπείρων Aldi et Editt., si littera detrahatur, Σάπειρας dabit, quos Colchis confines, memorant Orpheus Argon. vs. 753. et Apollon. Rh. II. 397. atque ex illis Stephanus Byz. In Nostri Musis modo Σαρπείροι III. 94. modo Σάπειρες IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορεῖν -- διατίτασθαι ἐγώ.) Nimum tribuitur Mediceo. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? Apostolus Paullus, οὕτω ἢ διαταταγμένος, Act. Ap. xx. 13. Servus ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ Luc. Evang. xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in composito amplius quam simplici esse adfirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ πᾶσαν ἡμέραν prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente Cl. Abresch Diluc. Thucyd. pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, cuius partus in dies expectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδοκῶντες πᾶσαν εἰς ἡμέραν, quotidie (sive, in proximum quemque diem) expectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, VII. 198, 3. S.

8. οἳ οὖν ἰωθῶς ὁ Ἀρπαγὸς μεταπίμψαιτο) Recte post pauca [l. 10.] hunc in modum Gronovius; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante Gron. μεταπίμψαιτο dabant;

idque priori loco (l. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque msstis μεταπέμφαιτο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (l. 10.) de quo in Var. Lect. oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπέμφαιτο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. Ask. Arch. et Paris. duo (nostri Pb. Pc. Pd. et cod. F.) in μετεπέμφαιτο cum vett. edd. consentiunt. S.

9. ἐξ αἰλπτου ἰδοῦσα) Appianus Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] Sophocles aliter Suppl. 727. ἐξ αἰλπτων Αἴας μεταγενώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Hesychii 'Εξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. Alberti. Legendum enim ἐξ αἰλπτῆς, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. Ed. Galei utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότιας τοὺς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt Florentiae hinc et c. 112. δεσπότιας, et retinuerunt τὸν δεσπότια c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptors, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητίας vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρεω, Ἀρισταγόρεα: Καμβύσης, Καμβύσειω, Καμβύσεια, quod in Ἀστυάγης codex Arch. sollicitè observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότας consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὴ πᾶσά γε ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὕσαι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. Sophocles Elect. vs. 1527. Plato in Phaedro p. 243. D. πολλὴ ἀνάγκη in Eutyphr. p. 7. D. Itaque γὰρ interpositum pluribus in msstis citra sententiae damnum resecatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ' ἀνάγκη, poëtas in primis, de quibus Valcken. in Euripidis Phoeniss. 1668. WESS. — Equidem, cur abiiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινὰ προβάσκων) Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβσκημα, quod in Philon. Iud. Legat. p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in *προπόστημα* vertendum docuit Kühnius ad *Diogen. Laërt. Praefat.* Illud movere non audeo. Accedit proxime *αγοβοσκῶν* vocabulum; sed metuo, ut τὰς *βουκολίας* bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. *οικίας οἰκοδομεῖν*) Una mutata litera *οἰκονομεῖν* refingit Cl. Pauw: neque enim eum, qui sibi *δορυφόρους* atque *ὀφθαλμῶν* eligebat, *οἰκονόμους* omisisse: habuisse praeterea Persarum reges *μελεδωνοῦς τῶν οἰκίων* III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque *οἰκοδομεῖν*, *οἰκοδομίαν*, et *οἰκονομεῖν* permisceri apud *Philon. Iud. de Fortitud.* p. 740. c. et in *Paullina ad Timoth.* priore c. 1, 4. et saepius aliās. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

*Aedificare casas, plostello adiungere mures,
ludere par impar, ---*

monuit *Horatius* II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἐσφείρειν) Difficilis electio. *ἔφρειν* et *ἐσφείρειν* ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula *ἐσαγγελίος* titulus, quique ad regem deferebat quae nunciabantur. Vide *Lucianum Deae Syr.* c. 25. *Heliodorum* X. p. 491. et *Gronov.* [Commode ad III. 77, 7. provocat *Gron.* Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitratu adiectam.] *Βασιλῆος ὀφθαλμῶν* multa in luce posuit *Brissonius* *Regn. Pers.* I. 190. WESS. — Conf. *Adnot.* ad c. 100, 9. S.

14. *περίεσπε*) Nihil demuto. [Vide *Var. Lect.* ibique ubi iterum *Arch.* nominatur, *Ask.* corrige.] Voluit *Arch.* scriba *περιεῖπε*, ut supra c. 73. quo de *P. Leopardus* *Emend.* VII. 8. Bene etiam [l. 15.] habet *μετέβη*, ubi in *Arch.* insignis adparet aberratio, nec ab ea immunis *Vindob.* cui in animo *μετέχθη* fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. *ἀεικίη τοῖςδε περισπείν*) Sic I. 73. et III. 160. ubi *αἰκίη*, uti hic, *Arch.* ex scholio, e quo et id descendit, quod in *Vindob.* Placere potest *Aldi* *αἰκίη*, ut *προμηθία* I. 88. III. 36. in *Vindob.*; verum *Aldus* in isto vocabulo varius est. Statim [l. 9.] malui *ἐγὼ δὲ* ex *Arch.* quippe significantius. *Plutarchus* in *Præcepto Reip. ger.* p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν - - οὐκ ἑμαυτῷ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι: ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν. WESS.

[15. ὧδέ τοι πάρεμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὧδέ τοι scriptum reperitur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis.* S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐσῆει) Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθε γὰρ με λογιζάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in *Lucian.* T. I. p. 26. et *Valken.* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 464. Satis vero admirari non queo Gronovii acumen, quo προσφέρεισθαι ἰδ. ἐς αὐτοὺς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamentis sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [I. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde deiecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum *Reiskio* malle *ἐλευθεριωτέρη*, *homine ingentio magis quam servo dignior.* Atque ita *Portus* quoque. WESS.

9. ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime Gronovius ex *Medic.* cui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud *μυνόθεν!* [l. 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae inprudenter in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, *μυνωθέντα* δὴ ex eo libro et *Arch.* sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, *τε* equidem, quam δὴ vel δὲ, malle. S.

13. *μυνόθεν τὰδε*) Nonnunquam dubites, serio-ne Gronovius de membranis loquatur *Med.* an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit *μυνόθεν*: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* non *μυνωθέντα τὰδε*, verum, quia brevis est quaestio, *μυνωθέντα δὴ αὐτὸν εἶπετο δ' Ἀστυάγης, καθεὶν λαβεῖν τὸν παῖδα καὶ τις εἴη παραδοὺς*; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in *Excerpt. Peiresc.* p. 245.] ad supplicium. *Τὰς ἀνάγκας*, tormenta, quibus bulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster*. Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαινε ἐς λιτάς τι, καὶ συγγνώμην ἰωυτῶ κτελεύων ἔχειν αὐτόν.) Priusquam κτελείη Schaeff. edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut ἐκέλευεν corrigendum censuerat, aut κτελείν tenendum. „Recepto κτελεύων, inquit, antecedens τι καὶ delendum, certe repudiandum.“ λιτάς τι καὶ οἰμωγὰς coniectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud κτελεύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνω ista notione constanter cum participio construitur, I. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κτελεύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τίω δὴ μόρῳ τὸν παῖδα etc.) *Aldinum* τρέπω praesidium habet V. 47. Δοριεὺς μὲν νυν τρέπω τοιοῦτῳ ἐτελείτῃσι, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, et statim [l. 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. Reiskius, quae peti ex *Miscell. Lips.* T. VII. p. 618. poterunt. **WESS.**

20. ἢν μὴ τάδε ἐπιτελία ποιήσῃ) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iurciurando*, Ὁρκὸν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελία ποίοντι -- εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίον etc. et *Melissae* in *Epistol.* ad *Cleareten* inter *Pythagor. Fragm.* p. 749. *Galei*, ἀρέσκουσιν τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ἐπιτελίας ποιῶσαν τὰς ἐκείνου θελήσεις. Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob.* *Serm.* LXXVII. p. 460. Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- διδίδτω γονίων εὐχὰς ἢ κατάρκας, εἰδὼς πλύνεσι πλεονάκεις ἐπιτελέας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [l. 23.] καὶ ἰ εἶδον, illi patronus foret *Homerus* Ἰλ. Γ'. 408. καὶ ἰ φύλασσε, i. e. αὐτόν. et crebro aliàs, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. **WESS.**

CAP. CXVIII. 2. πρύπτων τὸν οἱ ἐνείχῃς χόλον) An hic forte legerat *Eustath.* πρίζων -- χόλον? alibi certe nusquam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Ἰλ. α'. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, αἰτ, τὸ, χόλον καταπίψαι, χόλον πίψαι *Φησίν.* **VALCK.** — Advertit olim *H. Stephani* animum ἐνείχῃς, neque inmerito: maluit ἐνύχῃς, ut VI. 119. [*Steph.* in *Proleg.* de *Herod.* voc. et loq. gen. p. 2.] cui et ego primas darem, si per *Codd.* liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκει, κηρωήκει, ἡγεγόνει etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. Hortus Adonid. in ἡγεγόνει: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ ἐκ διφθογγῶν ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς ἐε διαλύουσι. WESS. — Si proba est scriptura ἐνείχει, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνεχέω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχέω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et σινέομαι pro σίνομαι, aliaque talia, S.

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ποιεῖσθην) Arch. ἐλαφρῶς scholion est. Dio Cass. XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ποιεῖσθαι: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ποιεῖσθαι. Quod post pauca [l. 13.] ex Med. inculcatum est παρ' ἐμοί μοι, non antecellit pristino. Reliqui tamen. WESS. — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυκτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἱστοῖμα) Opinor in his ἱστοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἱστοῖμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυκτα. Suidam audiamus. Εὐτυκτα παρὰ Ἡροδότῳ, ἀντὶ τοῦ ἱσθία, ἱστοῖμα, ἐργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. Quae ille mutua sumsit ex Nostri Scholiaste. Hesychius praeterea Εὐτύκισον, εὐτυκτον ἔχει, ἱστοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἱστοῖμον. At quid multa? rem certam praestat Codex Arch. suspectum vocabulum exilio damnans. WESS. — Potuit scriba codicis Arch. (nam sic etiam in nostra Var. Lect. scriptum oportuit, ubi nescio quo casu Pass. irrepsit) vocab. ἱστοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in Herodoto debet: similiter c. 123, 11. αἶτ, κατεργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἰόντος ἱστοῖμου. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in Var. Lect. ad c. 10, 2. Conf. Bast ad Gregor. Dial. p. 21. S.

Ibid. ἐπὶ τε iustum est. Gronovium vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad Porti Lexic. ion. provocavit:] et Eustath. in Homer. p. 1158, 39. WESS. — Quem locum ex Eustathio citat vir doctus, (qui est ex Herod. T. V.

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *ἴστα* et *ἴπιτα*, quae deinde sonant, ionice *εἶπεν* et *ἴπιτιν* dici: at *ἐπὶ* *τε*, quod huius loci est, per pleonasmum *τε* particulae, idem quod *ἐπὶ*, postquam, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τράπεζαι ἐπιπλῖαι*) Bene mssti; sicuti et *μηλείων κριῶν*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foësius Oeconomia. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad Autolyc. lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προσστάντες*] Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. *καὶ ἀριστὸν εἶναι πᾶν* etc.) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: *ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἡλλοιώθη τῇ θίᾳ*, πᾶν εἰρηκῶς ἀριστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, Nostri vestigia premens, Choricius Or. in Procop. Gazaemum c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. *ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν*) Non erit ex Rem. incongruum *ἔχειν*, neque destricte necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum *ἐς τοὺς Ἀργεῖους φέρον* et *ἐς αὐτοὺς ἔχον* permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, *διατάξας εἶχε*, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. S.

17. *καὶ τὰ γε τῶν ὄνειράτων ἐχόμενα*) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris adsuétude. De frugibus ciboque, *καρπῶν ἐχόμενα* I. 193. *σιτίων ἐχόμενα* III. 25. tum τοῖσι οὕτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου V. 49. et, quod notabilius, *καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετίων ἐχόμενα*, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — *Τὰ τούτων ἐχόμενα* proprie sonat id quod latine dicimus et his finitima, id est, et his similia, quae de hoc sunt genere. S.

[18. *τελὼς ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται*] "Ἐρχεται nunc idem fere valet ac *ἐξέρχεται*, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. *ἐξήκιν*. Eadem notione ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον ait infra,

L. 34. Similiter L. 16. *παρὰ σμικρὰ κενώρηκε*, ubi *παρὰ* (ut saepe apud Nostrum) idem ac *πρὸς* vel *ἐς* valet. S.]

27. *ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιῖοῦσα*) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. Herod. II. 120. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλήῃ ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem *περιελθεῖν*, *περιχωρεῖν*, *περιέναι*, *περίκειν*, Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti K. II. IV. p. 67, 5. Luciano T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime Valckenarius. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat Reiskius, *περιέονσα* ex ἔω, pro quo *ἐμὶ* deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit Geinozius Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. Ed. Paris. WESS.

[30. *οἷο δ' ἐνέστεῳτος βασιλῆος*) Possis cum Valcken. ad III. 66, 13. *ἐνέστεῳτος* intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter *ἐνέστεῳς* idem ac *καθιστηκῶς* vel *ὦν* valere potest. Nempe quemadmodum *ἐνιστάμενος* est incipiens, instans: sic *κατεστῳς* (in praet. temp.) significabit qui iam adest, qui iam nunc est, qui est. S.]

35. *ἐς φλαῦρον*) Hoc, an *φᾶλλον* ex Med. et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam Herodotus prius videtur maluisse. Certe Gronovius in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. Specta I. 99. VII. 8, 1. *φαιλοτέρους* dabit inferius c. 126. etc. WESS. — Ionibus magis proprium vocab. *φλαῦρος*. Monuit etiam Erotian. in Gloss. Hippocr. S.

CAP. CXXI. [1. *οὐ γὰρ ἐγὼ* etc.) Conf. Adn. ad I. 24, 17. S.]

CAP. CXXII. 6. *ὁ δὲ σφι ἔλεγε, φάς* etc.) Videtur Laurentius invenisse [ut est in nostris codd. Pb. et Pd.] *οφίας* *πρωτοῦ μιν*, quorsum et Arch. Vind. quodammodo ducunt. Latina Vallae haec erant, *Hic se vero ait eos antea non novisse*: sed minime bona. Cyrus interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse. Ἐλεγε φάς convenit Herodoteis ἔφη λέγων, V. 36. et 49. vel ἔφησε λέγων, quod in Arch. I. 114. atque in Edd. VI. 137. WESS.

11. *ἥ τις ταύτην αἰνέων διὰ παντός*) ἥτις hic videtur minus commodum: εἰν reperiuntur in duobus Codd. teste Galeo:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνῶν διαπαντός, ἣν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνόντες: paulo post, πάντα δὴ, inquit, ἣν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hic ἥε non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius videtur, quam ἥε esse corrigendum; qua verbi forma, pro communi ἣν, alibi etiam utitur *Noster*. Solennis vero eidem periphrasis eiusmodi, εἰμὶ cum participio. Sic praeter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἣν γινόμενα, pro ἐγίνοντο, I. 146 extr. ἔστι εὐῶσα σοφῇ, III. 108, 5. et similia. Quod continuo adiicitur, ἣν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ, id latine fere reddidi ut praeivit *Hermannus* ad *Viger.* Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντός vel αἰεί. S.

CAP. CXXIII. 5. Κύρον δὲ ὀρέων ἐπιτρεφόμενον) *Valla* verterat, sed *Cyrum cernens adultum*. Dubito an bene. *Cl. Abresch Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum τὴν βασιλείαν aut ἀρχήν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui coniecturae verba ἰωντοῦ ἰόντος ἰδιώτῳ robur quoddam [sed illud quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam msstorum consensionem, *inrescentem, adaugescentem*, reddere malo. WESS. — Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum *Wytttenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac succrescentem. S.

8. ἰόντος τοῦ Ἀστυάγειος πικροῦ) *Stabilis* omne imperium, benivolentiâ quod paratur, quam i et crudelitate. διὰ τὴν πικρότητα suum *Astyages*, quemadmodum c. 130, perdidit. Neque hoc admonere *Syracusanos* suos neglexit senex *Nicolaus* in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de *Astyagis* acerbitate et crudelitate memorans in *Excerptis* T. II. p. 553. Mox *Cl. Reiskius*, καὶ ἰόντος παντός ἐτοίμου aut ἰόντων ἐτοίμων, scilicet *Medorum proceribus*, multo fore suavius et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὼν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγὼς, λαγοῦ, docente *Athenaeo* IX. p. 400. et, cum secuto, *Eustath.* in *Homer.* p. 1534, 14. Et tamen in *Musis* id persaepe negli-

gitur, nulla *Herodoti*, sed scribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique instaurandum decrevit, de *Dialect.* p. 148. Parebo doctori, et vetustis membranis. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτίλας ansam *Gronovio* novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. *Abresch Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλας vertit nec quidquam ultra voce mandans, quasi ἀποτίλας positum sit loco ἀπο-στίλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. Pa.] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbi-tro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a *Gronovio*] aufer-ret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτλάει. *Medic.* περιτλάει, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, qui-bus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. *Harpagus* leporis artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. *Adi* et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter u ponere librariorum. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡ καὶ Καμβύσιω, σὲ γὰρ θεοὶ etc.) Venit Cl. *Reiskio* in opinionem, post *Καμβύσιω* aliquid ex-cidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὐν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίστασι) Adest patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* et *Arch.* ἀντήσαι *Homer.* 'Ιλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior stru-ctura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάνυ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἡ τοῦ ἀντῆν αὐτὴ σύνταξις ἡ μετὰ γενικῆς scribit *Eus-tathius*. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex msstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ὅλλοι πάντες ἀρτίεταί Πέρσαι) *Herodoteum* hoc est. Enumerat *Persicae* gentis na-tiones sive tribus, et omnes ait ex *Persis* pendere, *Pasargadas*, *Maraphios* etc. [Dicamus potius: Enumerat *Persicae* gentis

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum: ἀργείαις Ionum est, Graecorum aliis ἡρηταις. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἡρτητο ὁ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὧν πάντα ἐς σὶ νῦν τίθει, καὶ ἐκ σὶο ἄρηται, sic mssti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in Ἀργείαις et Μάσπιοις: Ἀργεαίαι, γένος Περσικόν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀργεαίαις nusquam, Ἀργαίους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissimè in his versatus, Abbas Geinozius *Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 119.* Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapsos. Critici in Ἰλ. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Διόδοτος καὶ Μορράφίων ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μορράφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μορράφιος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 303, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιος et Μαράφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰς Φρήτην) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτην] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, εὐστήμα. Φατρία, σύνταγμα, εὐστήμα. Hinc Φατριακαὶ Ψηφοφορίαι in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius *Miscell. Lips. T. VIII. p. 300.* Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae conduxit Eustath. in Ἰλ. β'. p. 259, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde *Histor. Relig. Persar. p. 416.* Γερμάνιοι non alii censentur ac Καρμάνιοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἀββανομυξίας, quos cum his componit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat Ph. Cluverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus reper-
tis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognatio-
nem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica,
haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς δεξιόμενος) Sequor Gronovium.
[Vide *Var. Lect.*] Sic Amyntas, instructa laute coenà, ἰδε-
κετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δαίπνου γίνοιτο ἄρη, οἱ
μὲν δεξιόμενοι ἔχουσιν πόνον. Mox Cl. Reiskius [in Notis msstis,
non in editis] ὡς ἐπιπλουτάτοις uberrimis refingit, quem
non sequor. WESS.

20. βουλομένοις μὲν ἐμὲο πείθεσθαι) Rarum hoc structurae
specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo
ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] *Portus* auxilio advocavit
Homeri Ἰλ. κ'. 57. κίον γὰρ κε μάλιστα πείλοιστο, foretque
validum profecto, modo illi scripturae concordia constar-
et. Ut ut est, hīc [et quidem ter deinceps, namque iterum
I. 22. iterumque I. 24.] *schedarum* constantissima consensio
est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio
ἐπὶ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl.
Abresch Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio *Plato* III.
Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιν ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι,
καὶ ἄλλων λόγωντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile *Xenophon-*
tis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐρί-
γησαν, ἀπεροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS.
— At haec duo quidem ex *Plat.* et *Xenoph.* adlata exempla
ad id, de quo hīc agitur, nihil faciunt. In his enim geni-
tivi, ἄλλων λόγωντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et
ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti
ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata
sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios
scriptores vix reperias hanc constructionem, *Herodotus*
certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum
secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. l.
in scripturam ἐμὲο libri omnes consentiunt, rursus eodem
consensu V. 33, 20. ἐμὲο πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21.
quinque probatissimi libri. πειθώμεθα αὐτοῦ, pro olim vul-
gato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθε-
σθαι, non τούτοις: eademque scriptura haud dubie in aliis
etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, repe-
rietur. Quare etiam videndum, ne *Iliad.* κ'. 57. verā sit

scriptura, κρίνον -- πειθότατο: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud *Nostrum*, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl.* *Electr.* 410. ἐκ τοῦ φίλων πισθεῖσα. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, πείθεσθαι γὰρ εἶθισμαι σέθεν, *Iphig. in Aul.* 731. nisi cum *Marklando* ibi εἶθισμ' ἐκ σέθεν legas, aut εἶθισμαι ἔσθιν cum *Porsono*. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum inducta. Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione *Marklandiana* *Iphigeniae* careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Porsonum* etiam iudicasse. S.

28. ὡς ὧν ἔχόντων ὧδε) Recurrit ὡς οὕτω ἔχόντων *VIII.* 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὧδε ἔχόντων: [P] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. *WESS.*

CAP. CXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μῆδοι --- Πέρσης συνέμισγον) Συνέμισγον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* *Florentiae*, VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] *Cyaxarem* *Cyro* filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse Μῆδιαν τὴν πᾶσαν, sive totum *Mediae* regnum; socio proinde sine bellorum tumultu *Cyrus* in *Medorum* principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de *Larissa* ad *Tigrim* urbe tradit, obsessores *Persas*, cum *Medorum* imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse *Mespila*, in quod regis *Medorum* coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus. Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicumque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμῖγω pro μίσγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγω per prosthesin literae σ olim etiam σμῖγω in usu fuit, sicut σμικρός pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ ἑρτό μιν — — — ὅ τι εἴη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ ἑρτό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον, τῷ μιν ἐκεῖνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἰθόλιναι, εἴ τι ἡσθείη τῇ ἐξ ἐκεῖνου δουλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illine orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑωυτοῦ ποιεῖται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἴη degenerasse, εἴ τι ἡσθείη, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης ἑρτό μιν, εἰ ἡσθείη τι τῇ θοίνῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἰθόλιναι, pro εὐώχῃσι vel ἔδαισι. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισι. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagem adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δεῖπνου, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „sui filii carnes, ἰθόλιναι, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἴη ἡ ἐκεῖνου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequè gra- „tam esse, quam si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probō; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutycheden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γίλωτι τι καὶ λάσθῃ, deridendi et insultandi causa, rogasse τὸν Δημάρετον, ὁκαῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychedae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato *ῥτι*] *ῥ*, *τι*, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere *θυμολγής*, praesertim ab administris ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. *ἔτια πέντε καὶ τριήκοντα*) Literae *@* et *Θ* quia facillime potuerunt inter se commutari, pro *E'*, sive *πέντε*, corrigendum arbitrator *Θ'*, id est *ἑννία*. Paulo post Medi dicuntur imperium *τῆς ἄνω Ἑλλυος ποταμοῦ Ἀσίης* per annos tenuisse 128, *παρὲξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον*. Scythae *τῆς ἄνω Ἀσίης ἤρχαν ἔτια δυῶν δέοντα τριήκοντα*, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum *παρὲξ ἢ ὅσον*, similiumve, Herodotus: II. 32. *πλὴν ὅσον*. II. 77. *χωρὶς ἢ οὐκ ὅσοι σφί ἱεοὶ ἀποδεδίχαται*. II. 111. *πλὴν ἢ τῆς τῷ οὐρῷ νηδόμενος ἀνίβλεψε*. IV. 82. *χωρὶς ἢ ὅτι*. lib. VI. c. 5. *πλὴν ἢ ὅσοι*. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum *τῆς ἄνω Ἀσίης*, sive *τῆς ἄνω Ἑλλυος ποταμοῦ Ἀσίης*. Flumen *Halys* Medorum Lydorumque imperii fuit limes, *Herod.* I. 72. Distinguit *Herod.* *τῆς Ἀσίης τὰ κάτω*, et *τὰ ἄνω αὐτῆς*, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: *Asia* maritima est *ἡ κάτω Ἀσία*. Quod *Dion Chrysost.* pag. 566. A. Agesilaum dicit *κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας*, dixerat de eodem imperatore *Isocrates* p. 70. D. *τῆς ἐντὸς Ἑλλυος χώρας ἀπάσης ἐκράτησε*. Croeso devicto, primus *Cyrus* οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἤρξε, *Herod.* I. 130. Assyrii secundum *Herod.* (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt *τῆς ἄνω Ἀσίης*. Ab Assyriis primi defece- runt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi *ἄρχει* τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius *Phraortes*, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἄλως ποταμοῦ ἀνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἰωὺν, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσαράκοντα ἔτη, σὺν τοῖσι Σκύθαις ἤρξαν. 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσαράκοντα ἔτη, ἐν τοῖσι Σκύθαις ἤρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἔξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτη, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀντὶ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebet et vetus. VALCK.

4. ἔτη τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυὼν δέοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum clvi. Cum vero Deioces regnavit annos liii., Phraortes xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv., qui anni collecti tantum sunt cl., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβαθύν-

rei. *Advers. Chronol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tantq̃ commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Histor. Assy.* sect. iv. pag. 247. Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur; Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog.* lib. IV. 5. p. 237. Praeses *Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἀρχας ἔτια ὅκτω τε καὶ εἴκοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτια δύο τε καὶ εἴκοσι: *Dissert. Herodot.* c. 4. Tot turbas atque aestus cierunt anni sex *Conringiani* ἀβασίλευτοι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. Rev. *Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deioçi aufert annos xxii., residuos xxxi. annis Phraortis xxii., Cyaxaris xl., et Astyagis xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi* cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὲς ἢ ὅσον exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exempla dedit *Valekenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla ad-sensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (c. 106, 1, et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor ea, quae hic traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librariorum, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi causa, in annis regni *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hic ab illo inde tempore repeti, quo ab *Assyriis* Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατεστράφησαν) Optime *Medic*. Amant *Iones* veteresque *Attici* asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. ed. Bas.] *WESS.* — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip. Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post τούτων, rursusque post ἀδικίης, levi inciso commode distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς) *Thom. Hyde* *Histor. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. *WESS.*

4. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκεῖν laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωποειδίας *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleyi* opinio [ex illius *Notis* in *Aeschyli Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδῆς θεοὶ II. 142. At Persae, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton* *Divin. Legat. Mosis* II. sect. 1. p. 95. *WESS.*

18. Δ(α καλίωντις) *Hesychius* Δ(α)ν legisse videtur, Δ(α)ν μεγαλήν ἢ ἔνδοξον τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc pertinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari Grammaticum, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175. qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae autem *Gronovius* in Io. *Clericum* asperius iecit, ab hoc repulsa sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. *WESS.*

12 seq. Μύλῃττα Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίττα) Eruditissimi viri, *Scaliger*, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illustrarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλῃττα, et quae ibi amicus meus singularis Io. *Alberti*. Quod adnectitur, [L. 13.] Πέρσαι δὲ, Μίτῃραν, id male ac per errorem scriptum quam plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non *Venerem*. Unum nominabo Ph. a Turre, *Monument. Vet. Antii* p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot veterum testimoniis et monumentis expressus; *Herodoti* vero aut *Cyri* potius aetate, an eo titulo Sol cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Frereti* *Comment. Inscript.* T. XVI. p. 270. Equidem *Mithram* illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Adsentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coelestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem* colunt, pro diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mitram Venerem* eandem in Persarum superstitione testantur. Praeterea Persarum prisco sermone *mihir*, *mihir*, amor indicatur, fatente *Th. Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107. Hinc *Mίτῃραν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius: differunt scriptura *Μίτῃρα*, et *Μίθῃρας*, quod *Gronovius* vere monuit: discrepant quoque genere; hic Sol, illa Venus. Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fuerit theologia ac Luna, *Mίτῃραν* utique Persae habere aequae ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris *Mithriacis* initiabantur, uti ex inscriptis lapidibus apud *Anton. van Dale*, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et Ph. a Turre, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum mysteria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi abunde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura *Freretus* et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema Intell.* p. 327. pro *Herodoto*. *WESS.*

CAP. CXXXII. 5. οὐ στίμματα. Scripserat, opinor, οὐ πτίμματα. Nam, ut ait *Herodotus*, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἱερεὺς φανωμένος τὸν τιάρην μυρσίην μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis *Strabo* XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, --- παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἱστιμμένον. Verba *Strabonis*, et *Xenophontis* ex K. II. III. p. 48, 33. repetita *Brissonius* attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πτίμματα, οὐκ οὐλῆσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυνσιν ἱπομέτο θεῶν οὐδ' ἐνι, οὔτε πτίμματα ἐπιστο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν. VALCK.

[*Ibid.* θύειν θίλει) Quis θίλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud Nostrum verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τις subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάρην) Optime Medic. hactenus: τὴν ἡρην scripserat *Herodotus*. [Conf. VIII. 120, 5.] *Xenophon*, *Strabo*, *Lucianus* et plures alii τὴν τιάρην dederunt. In *Aeschyli* Persis βασιλεῖον τιάρην mentio vs. 663. *Philostratus* Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετῴρον, ὑπὸ τοῦ τιάρη ἐπισοβεῖν, ἥς, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ --- ἐπισοβῶν οὐ, οἷα λιβάδες etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Paullo supra [l. 5.] τῷ δὲ ὡς ἐκάστῳ, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat *Reiskius*. Quod vero statim subditur [l. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρησι κατεύχεται --- καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum *Marci* XVI. 7. εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι --- αὐτὸς γίνεσθαι, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare *Philolud.* de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπὶ δὲ διαμυστίλας --- ἐψήθη τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit *Brissonius* pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea fortè

proderit coniectura legentis: ἐπεὶ δὲ ἄλλ, (ἀλλος alibi meminuit:) μιστύλας κατὰ μέρη τὸ ἱεῖον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποιῆν ὡς ἀπαλωτάτην, --- ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὧν πάντα τὰ κρέα: postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit. ὑποπάσας adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσοντις Herodoteum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes ἁλσι διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. F. Menander in 'Ἐπιτρέπουσιν' 'Ἐπίπας' ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας. Homereum μιστύλλειν, a μίω formatum, notat, in minuta concidere. VALCK.

Ibid. διαμιστύλας --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμιστύλας ex schedis Ask. non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμούς ποιοῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, carnes elixarit? An sine foco accenso? Valckenarii coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de caussa aut ἐψῃ ex ἔπω maluit, et, ubi carnes curaverit, explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπεὶ ὧσῃ, ubi carnes ossibus detrazerit. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμούς ποιοῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythis, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμούς καὶ ἡνούς οὐ νομίζουσι ποιεῖν: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας, --- τράπεται πρὸς ἔψῃσιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nullum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS. — Reiskium, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut Valckenar. Scilicet (quod in Var. Lect. me praeterierat) in ed. Wess. et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in mssis. Primus Reizius, a Valck. et Reisk. monitus, interseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. παριστῶς ἱπαιδεῖ θεογονίην) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, deos ex hominibus genitos non esse, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana; statuisset. Cogita de Gnosticorum Aeonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge Hecataei testimonium in Diogenis Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἀλλῆσι) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis. Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἀλλῆς toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accadat, tam turpiter se dedisse librariorum. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant mssti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πρηγμάτων) Vide supra cap. 8. Athenaeus σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in msto, Mureto monitore, recte τῶν πρηγμάτων. Apud eundem ὁ στεγίαρχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πρηγμάτων) αὐτῶν πρήγματα legisse videtur Athen. IV. p. 144. B. tum στεγίαρχος pro στίγας: et εἰ δὲ μὴ, μετιῖσι. Sed τὰ σπουδαιότατα τῶν πρηγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, συντυχάνοντες,] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. — Ἐντυχάνοντας malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V. K

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγωγή regatur. Sed, ut omit- tam librorum omnia in terminatione vulgata consen- sum, familiaris Nostro est nominativus participii abso- lute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, εἰ ὁμοίαι εἰσι. S.

[18. προβαίνει γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεύον) Video me non ex auctoris mente verba ista in *Lat. versione* red- didisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto ar- ticulo, necessario ad Persas referri, non ad *alium atque alium populum*. Rectius igitur H. Steph. in ora suae editio- nis: Late enim progrediebatur illa gens imperans et prae- fecturas obtinens. S.]

CAP. CXXXV. 2. Μάδικήν ἐσθῆτα) Dictum de ea ad Diodori II. 6. Habet Brissonius loricaem Aegyptiam et sto- lam Medicam illustrantia complura, a quibus abstineo. WESS.

6. Παιρὶ μίλογονται) Aegre Plutarchus fert de Malign. He- rod. p. 857. v. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicioni- bus, testes eius rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula immunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen Ammiani Persae puerilium stupro- rum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius X. 3. WESS. — Herodoti testimonio usus est Athenaeus, lib. XIII. c. 79. S.

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγιάται ἰσχυρὸν εἶναι) Vere Persae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum cen- suerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἶκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba Musonii in Stob. Serm. LXXXIII. p. 450. Hinc πολυτελείας praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Iuliam et Pap. lib. I. e. 2. doctissime. Cl. Reiskius coniecitabat, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγιά- ται, talem autem, qui multos liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλοὺς - ἰσχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ πενταίτερος ἀρξάμενοι) Plato haec paullo diversius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regionum liberorum educatione, *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύεσθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. WESS. — Ad πενταίτερος intelligo παιδῆς. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμὴν ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀνδρῶν, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἀσπην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλάσπην ἀνδρῶν. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀνδρίαν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἀσπὴ Ἀττικῶς, ἀνδρία Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Pierseus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Democritus* κακοδοξίην κακὴν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei* *Observ.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. WESS. — τριτάτος, scil. παρὰ τῇσι γυναιξί, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἦτοι ὑποβολιμαῖα ἰόντα) Haud sit hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις δ' μὴ ποιῶν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἰὼν δὲ τις πατέρα κτελεῖ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἶονται. Eadem patris eius suspicio, qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium* V. 9, 4. WESS. — ὑποβολιμαῖα et μοιχεῖδια metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχεδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκαῖν φασί) *Is. Vossius* adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαῖν usus et *Herodoti* sermo tuetur II. 182, IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba exscripsit *B. Brissonus* *R. Pers.* II. 94. WESS.

10. πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρας) Sylburgius ad Brisson. R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione*. Reiskius οἱ πολλοί. Ruhnkenius elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra vero et vitilagine infectos*, non Iudaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι, Plutarchus Symp. IV. p. 670. F. Tamen Artaxerxes Atossam, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depasceret, ἀλφoῦ κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. B. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

CAP. CXXXIX. 3 seqq. τὰ οὐνόματά σφι --- τελευτῶσι πάντα ἐς τὸντὸ γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω --- εἰδὼς εἰπεῖν ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt Scaliger, Th. Hyde, Relandus, et plures alii. Contra eos venit Corn. de Pauw, temere aiens doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione Herodotum potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedio me tamen ex acie, quam contra Nostrum instruxit Th. Gatakerus Advers. c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεὺς μὲν Σάν καλέουσι multorum testimoniiis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, Scholiastae in Comici Nub. vs. 23. Scaligeri, Salmasii, Bentleii, Bouherii, cuius Dissert. de Prisc. Graecor. Litteris p. 570, [ad calcem Palaeographiae Graecae Montefalconii,] consuli poterit. Σάν κισθῆλον in Pindari fragmento exposuit Casaubonus in Athen. X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex WILKENIO, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc Herodoti loco sentiret, perhumaniter ille Heidelbergā rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum Nostrum scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in litteram

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debet, quod ea res, ut ait idem Noster, latuerit Persas: quamquam alioqui haec verba, ἔλθῃ Πέρσας, significare poterant, Persas ad hoc animum non advertisse. Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματα σφι ἰόντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, propriae hominum nomina dixerit, an omnino verba aut vocabula Persici sermonis: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit terminationi, (τῇ τελευτῇ) ut corpora vocabulorum (id est, vocabula ipsa, quatenus a terminatione distinguuntur) dixerit esse magnifica et grande sonantia. Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα - - μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est idem doctissimus Wilkenius, quam hisce gallicis Larcherus reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiores etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἐλκυσθῇ ναι.) Bene vetusti libri. Is. Vossius coniecerat, ὑπ' ὄρνιθος ἢ γλῆνῃ ἀφελυσθῇ, quam ab alite pupilla oculi extrahatur, advocato ad morem hunc cognoscendum Teizera, qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim Herodoti istam coniect. adscripserat Vossius. Vide Albertum ad Hesych. voc. Γλῆνῃ.] De ritu isto multa Th. Hyde Rel. Pers. c. 34. Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de Persarum sepultura Procopius Bell. Pers. I. 12. et Agathias I. p. 43. Ed. Venet. WESS.

7. κατακηρώσαντες) Convertitur ab Heilmanno in κατακηρώσαντες, postquam cadaver membris mutilarunt. Vetat Cicero, his Nostri usus, Tuscul. Disp. I. 45. Persae etiam cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora. Vetat Strabo XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.] κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde Cl. Io. Alb. Fabricium in Sexti Hypotyp. III. 24. p. 185. WESS.

13. κτείνοντες ὁμοίως μύμηκας etc.) Consimilia de Magis Plutarchus T. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi Arimanium, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni Oromasdem, statuerunt: inde festus dies κελῶν ἀναίρεσις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in *Isid.* et *Osir.* p. 369. et *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 22. WESS.

[15. ἀρχὴν, omnino, revera, verum si quaeris: gallico idiomate *au fond* vel *dans le fonds* diceres. Conf. II. 28, 1. S.]

CAP. CXLI. 2. κατεστρέφατο) Ionum est κατεστρέφατο, uti ἀπεστρέφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα οἱ --- Ἕλληνες κατεστρέφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προῖδχοντο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illiciuntur, *Aelianus* de Anim. I. 39. WESS. — Ex *Reiziano* exemplo κατεστρέφατο tenui; et in *Var. Lect.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατεστρέφατο scribi, quam ad scripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselin-*gii codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατεστρέφιστο codicis F. tertia plur. imperf. ut ἀπικίστο, ionice pro ἀπικοντο. Sed plusquamperfectum hic desiderabatur: quare unice verum puto κατεστρέφατο, quod Ionum est, pro κατεστραμμένοι ἦσαν. S.

[11. ἐμὸ αὐλέοντος etc.) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum *Servatoris* apud *Matth.* xi. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. S.]

14. ἀγγέλων δι' ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. WESS. — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πύμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνας, c. 76, 12. in eadem re, de qua hic agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXLII. 2. τῶν ὀρέων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὀρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἱερόχρονον ἰδρυσάμενοι πόλεις. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰάνων, ὧρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla*: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγιοτάτοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὧρέων, ἐμοὶ δοκέειν, εἴηκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσιν (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὧρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia τοῖς ὧραις πολλὸν τι κάλλιστος κεκραμένος ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur ele-
gisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (sic recte corrigat vulgatam
vocem ὁρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῇ (τῷ τόπῳ) κατιδούσα,
ὅτι Φρονιμωτάτους ἄνδρας εἶσι. Chalcidius: electo salubri subti-
liumque ingeniorum et prudentiae feraci loco. Idem argumen-
tum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X.
ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτα-
τον κεκραμένας. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν
Ὠραις. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3.
[nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita,
dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem
loci sic feruntur ultima: Ἄ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλι-
στα, τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν. Grotius in Excerpt. p.
433. participio ἔχοντες substituit ἰνναῦθα. Corrige, sodes:
Ἄ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε κάλλιστα τρέφει, Γῆς τῆςδε δέλεαρ ἔχοντες οὐ
συνεύομεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytraeus, Gei-
nozius, Reiskius, Heilmanus ὡρέων, rescripserint. Viam mon-
stravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἰῶσι δὲ ἔχει μὲν
ἐπιτηδεύματα ὡρῶν κράσις ἢ χώρα. Frequens est confusio ὁρέων
et ὡρῶν sive ὡρέων et ὡραίων in schedis, de qua alias. Id per-
mirum, coniurasse plerosque in οὔρέων vocabulo librariorum.
WESS.

[9. τρόπος τέσσαρες παραγωγῶν) Valla: Lingua
utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: in-
commode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivatio-
num modis; quam interpretationem intactam reliquit
Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes
de terminaisons. Multo commodius rectiusque H. Step-
hanus, „ad verbum, inquit, sed quatuor modos deductionum
usurparet, id est, eā (linguā) utuntur in quatuor modos
et proprietates deductā.“ Agitur de quatuor diversis for-
mis (χαρακτῆρας vocat Noster in fine huius cap.) in quas
prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς
nominat, id est, deflexiones, mutationum genera, varietates;
quatenus παράγειν significat a recta via abducere, seducere,
in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91, 10. πα-
ραγωγεῖν τοῖς μοῖραις est in diversum flectere, mutare fata. Ea-
dem notione παρατροπὰς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία Ἰαὶς μετέπεισε παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, prisca, inquit, Ionica lingua (eadem vetus Attica) mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque. S.]

11. Μυούς τε) Myuntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thueyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίας τῆς Ἰώνων πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖαι καὶ Σάμοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. B. Iubentur illi esse Ἐρετριᾶσις ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 139. Non satis consulto. Jones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκέπη τοῦ φόβου) Prior interpretes metus praetextu: nuperrime [in ed. Gron.] in obtinendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκέπη πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσί. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Canterus: eundem in modum Libanius T. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπη τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερία γενόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπη τε τοῦ κρύους -- ἡσυχάζουσιν. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse metus tutamen in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπισυγχώνισθαι τῷ οὐνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. Mox Reiskius [L. 14.] ἰδόνσαντο, τῷ ἐπὶ σφῶν οὐνόματι ἔθεντο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in mssis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi caussa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριποτίου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δορίων ἀγῶν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τὸν νόμον κατηλόγησε) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βενιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰπερ νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πελλήνη μὲν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. I. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti] restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὠλενος, ἐν τῷ Πειρῷ ποταμῷ μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio, an bene. Pausaniae aevo Πειρὸς erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abit liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπεὶ, ὥς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut τὶ non plane recuset. Levis res est, et in dissensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὥς γέ τι rescribam.] Sequentia [l. 5.] ἢ κάλλιον τι γεγονάσι, aut praestantius quid gessisse prior interpretes; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγονέναι, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. l. 13. S.

8. Μινῶαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμειχταί) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. *Palmerius* Μινῶαι δὲ Ὀρχομενίοι etc., invito *Gronovio*. Sequuntur tamen plures. *Ampl. Bouherius* ex *Hesychii* Μινῶαι οἱ Ὀρχομενίοι καὶ Μάγνητες, scriptum voluit Μινῶαι δὲ Ὀρχομενίοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμείοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμειχταί vitaretur; cuius ego in *Adnotation. Cl. Alberti* ad *Hesychii* locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. *Reiskius* post Ἀρκάδες [L. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωριεῖς, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, *Pausania* VIII. 1. *Apollodoro* II. 1. *Stephano Byz.* multisque aliis auctoribus. *Epidaurii* praeterea *Dorienses* in *Nostri* VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet *Herodotus* „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriore „melioreque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cad- „meos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit *Palmerii* sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. *Pausanias*: Ἰωσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἷδε Ἑλλήνων participes migrationis hi Graecorum erant; Θηβαίοι sive Cadmei; tum Ὀρχομενίοι Μινῶαι, recte enim Μινῶαις mutavit *Kühnius*; tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et Abantes, VII. 2. tum c. 3. Τέων δὲ φέκουν μὲν Ὀρχομενίοι Μινῶαι, σὺν Ἀθάμαντι εἰς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de *Orchomeniis* consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμειχταί arbitrarium est. [nempe suo arbitratu *Herodotus* illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, *Corn. de Pauw* et *Geinozius*. *WESS*.

9. Φωκεῖς ἀποδάσμοι.) Cur *Phocenses* hoc titulo insignes esse *Noster* voluerit, multis disputat *Gronovius*, sed ita ut immunes imprudenter amplectatur. Indoles vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δαμοι; portio est, a multitudine avulsa; Abydenus Nabuchodonosorem ait ἀπόδαμον αὐτῶν (victarum gentium) ἐς τοὺς δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικῆσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδαμον τῶν Γότθων dabit Agathias II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδαμον III. p. 66. Semel ἀπόδαμον τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. Theophylacti τῶν Σαρακενῶν ἀπόδαμον, lib. VIII. 1. exscripsit Suidas in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάμιοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus D. Heinsius, Phocaeenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad Immerg. in huius ad Polluc. Comment. IV. 177. Abierunt eandem in sententiam Geinozius et Reiskius; nec dubia res est, ob Pausaniae superius excerpta, Φωκεῖς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. Phocenses Coloniae Ionicae sese adiunxerunt, Delphis exceptis. Vere eapropter ἀποδάμιοι Φωκεῖς. WESS.

12. ἀπὸ τοῦ περτανίου τοῦ Ἀθηναίου) Etymologus, in Περτανία, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrali depromptum et accensum. Plura Henr. Valesius ad Excerpt. Polybii, p. 7. [T. VII. nostri Polybii, p. 90-92.] Plutarcho libuit et haec addimere de Malign. p. 858. r. sine profectu. Iones Caricas mulieres, quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur Pausanias VII. 2. p. 525. WESS.

21. αὐτῇσι συντελεῖν) Iure Gronovius Aldinum restituit: idem Portus decreverat Lex. Ion. voce Ἐπιτε. Naevus est, operarum peccato Stephani edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπὶ τε [quod ibi tenuerat Wess. ubi nos ἔπιτεν posuimus, coll. Eustath. Iliad. pag. 1215, 35. ed. Bas.] ἔπιτε corrigit Reiskius. WESS.

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκου τοῦ Ἱππολόχου) De Glauco, Hippolochi filio, Poëta Ἰλ. η. 13. De Cauconibus [l. 3.] Strabo VIII. p. 531. [p. 345. ed. Cas.] WESS.

7. Ἀπατούρεια ἀγοραὶ ὄργην) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in Biblioth. Coislin. p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἰορτὴν ἱερομοθήτην (Melanthus) ἀγέσθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελεῖσιν. Vertitur, quod etiam Cationiam vocant. κατ' Ἴωνίαν oportuerat. WESS.

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἰσὺς e superioribus edi-

tionibus *comma* adhaesit, quod *delendum*. Sunt enim ex more *Herodoti* transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, *χωρος ἰρὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραμμένος*. Quoniam vero mox adiecit *ἐς τὴν* (scil. *Μυκάλην*) *συλλεγόμενοι*, intelligi debet, locum hunc, cui *Panionium* nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. *Ποσειδῶνι Ἑλικωνίῳ*) Ab *Helice* *Achaiae* is *Neptuno* titulus, quo de *Strabo* VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et *Pausanias* VII. 24. copiose. Coluisse et *Apollinem Panionium*, docemur vetere Inscriptione inter *Pocockianas* p. 52. quae cognomina *Apollinis* varia obfert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΗΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολλῶν Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολλῶν ἱβ' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. κατὰ πρὸς τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα. Vide supra, c. 139. S.]
CAP. CXLIX. 2. *Λήρισαι*) Hoc ex *Ald.* praetuli. Non nescio *ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ* numos apud *Goltzium* et *Begerum*. Θάρηξ ὁ *Λήρισαῖος* infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide *Schol.* in *Apollon. Rh.* I. 40. Mox *Τήνος* optime ab *Holstenio* in *Τῆμνος* mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a *Gronovio* est, pravae voci. Constat *Temnum* in *Aeolicis* fuisse civitatibus, non *Tenum*, *Cycladum* unam. Itaque *Τῆμνος* iure scriptori rediit. De *Cuma* *Aeolica* in *Vit. Homer.* c. 38. ubi *Φρικῶτις*, non sine peccato. WESS.

[3. *Αἰγινέσσα*) Quum nusquam alibi hoc nomine memoratur civitas, nisi quod *Αἰγιρούσης*, obscuri *Megaridis* oppidi mentio apud *Strab.* IX. p. 394. d. occurrit, quaeri cum *Mannerto* (*Geogr. antiq.* T. VI. p. 396.) potest, an *Elea*, (*Ἑλαία*) hic intelligenda sit, *Aeolica* civitas, (*Strab.* XIII. p. 615. A. et *Steph. Byz.* in voce) in hoc apud *Nostrum* catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset *Herodotus* (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in continenti (ἐν ἡπείρῳ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non *Αἰγινέσσα*, sed *Ἀργινέσσα* hic esse legendum: satis enim constat, *Aeolicae* gentis fuisse *Arginusas* vel *Argennusas*, quae vocabantur; insulas; quarum una

cum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide *Cellarii Geogr. Antiq. T. II. p. 18.* Mox, quod *Αἰγαῖα* hic nominatur oppidum, id aliis omnibus *Αἰγαί* sive *Αἶγαι* est. Vide *Cellarium ib. p. 66.* Quod *Αἰγαία* habet F., similiter *Aegaea, Valla. S.]*

7 seq. ὥρων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὥρων εὖ ἤκουσαν *Portus* [voc. ἤκων] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλεως εὖ ἤκουσας, ubi *Is. Vossius*, ἔχουσας iniuria corrigebat. *Dio Cassius*, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε ἀέρων εὖ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἤκων, prorsus uti *Noster V. 62.* atque *Evagrius H. Eccl. IV. 7.* Defit in his *Libanii T. II. p. 262.* τοῦ γὰρ νόμου --- ἥκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer *Cl. Alberti ad Hesychii εὖ ἤκων.* WESS.

CAP. CL. 1. Σμύρνην δὲ ὡς ἀπίβαλον) Gemina his *Pausanias VII. 5.* Probum et Ionicae notae censeretur [l. 2.] si amputata litera στᾶσι in *Ask.* esset, uti τῇ πόλει II. 67. et 137. WESS.

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσβαν) Non aliter *Stephan. Byz.* in *Cod. Perusino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. *quantumvis Ionica dialecto utens.* Nam quae de Iazone scriptore adposita a *Berkelio* sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum *St. Berglerus.* WESS.

6. ἐν τῇσι Ἐκατὸν νήσοις καλεομένῃσι) *Diodorus XIII. 77.* τότε μὲν πύλσθη πρὸς τινὲ νήσῳ τῶν Ἐκατὸν καλουμένων. Aliis Ἐκάτου, qui inter Apollinis titulos, νῆσοι, aut Ἐκατόνησοι. Lege *Casaubon.* in *Strab. XIII. p. 919.* [ad p. 618. ed. Cas.] WESS.

[7. Ἀσιβίοις μὲν νῦν etc.) Commode ab his verbis factum foret initium novi capitis 152. Nam, post excursus de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. S.]

CAP. CLII. 1. ἀπικίατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπεὶ τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικίατο, V. 98. et brevi post *Ald. Med.*, at *Vind.* et *Arch.* Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic *Med.* et *Ask.* Praestat, ut in possessione ne turbetur. WESS. — Conf. *Adnot. ad I. 2, 11. S.*

15. συναμωρίεν) Priorem verbi partem *Med.* et *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Aristophanis συναμωρούμενη, Nub.*

1066. et πάντα ἐπιναμάρεον VIII. 35. tum ἐπιναμάρος Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi msssti Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. ἐπιναμάρειν in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάθια ἴσται ἔλλισχα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritos, Gronovii stilum. Portus ἔλλισχα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis πρόλεσχος Aeschyli, Suppl. 208. Λισχηνοῦσα τε καὶ ἀκούουσα καλὰ Perictione in Stob. Sermon. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λισχημικὰ habet Hippocratis Epist. p. 1285. λισχηνί Hesi-chius. Ἄλισχα intensiore significatione sumebat Corn. de Pauw, ut ἄξυλον ὕλην Homerus, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἰωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegranda: καὶ ἐπὶ Ἰωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι vel εἶναι. Ἐπὶ -- εἶναι et ἐπιεῖναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθας -- μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔασον -- σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pauw, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ὥρην εἶναι πρ. et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam impenderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἐκοντὶ φροντίς αὐτοῦς ἐντυχίσησαν ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ παρὲν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μέναι: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἰωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionam nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maximopere blanditur Valckenarii conjectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicaturae habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce *εἶναι*) statuendum videtur, ex usu aliquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum *εἶναι*. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ὀνομάζουσι Ἀῆλαιο εἶναι Ἰπέρχην τε καὶ Λαοδικήν: tum II. 44, 13. Ἡρακλῆος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γι φαίνομαι etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex. Strom.* lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει. Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 3. et 4. *WESS.* — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot. Rhetor.* I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in *Not. ad sect.* 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemnī more *Poëtam Odyss.* T. 91.

--- ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc *Ἐπίμαστον Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πактύης γὰρ ἐστὶ ὁ ἀδικῶν, τῷ σὺ ἐπὶ τῇ absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpretes, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro* *Sardes* traditae, sed *Tabalo* viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendas, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκεῖνον ad pleniorē orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, Vir. Clar. *WESS.* — Nempe intelligit Vir doctus,

Πακτύης ἰστί ὁ ἀδικίων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) ἢ οὐ etc. atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus Sardium praefectum inique egit*. Malim equidem fateri, minus adcurate hic loquentem Croesum fecisse Herodotum, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisse eum huic homini tantum auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. S.

22. κέλευε δὲ σφεας κιθῶνας) Babyloniiis descendentibus talem poenam irrogat apud Plutarchum T. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyaeum VII. 6, 4. et Iustinum I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.). Est ex scripto. Καὶ δὲ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους: et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἐωυτὸν ἰόντα) Geinozius merito in hoc adquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' ἑλυσσῆος ἐὼν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec Plutarch. de Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

15. ἐς θεὸν ἀνῶσαι) Rem ad Apollinem Didymaeum in Branchidis referre si diceretur ἐς θεὸν ἀνῶσαι, adeo nihil hic esset insolens. Hesychius: Ἀνῶσαι, ἀναφέρει: et Ἀνῶσω, ἀναφέρω. Verbi meminit οἶσω Eustath. ad Od. T'. p. 728, 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἐνεστώτα, sed εἰς πεζολογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum αἶσι legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνίστειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in Herodoto ἀνῶσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνῶιστον

γενόμενου ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένηος ἐς τὴν Πυθίην: *opera Cleomenis ad Pythiam re relata*: verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς περὶ ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίσειν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδῶν ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, *de foedere quidem ad populum se relatu*ros. Hoc alibi dicitur ἐξελεύκαι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον, Herod. V. 79. Ἀγορὴν πολύφημον dixerat scilicet *Homerus*, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνῶσαι ex ἀναοῖται contractum, quemadmodum ex βοαοῖν fit βοῶν, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 13. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νενοσσευμένα) Certum hoc praestant membranae. Porti νενοσσευμένα Genevensis editor probavit, Kühnius quoque, [at hic quidem νενοσ. tenet, ad *Aelian*. Var. Hist. V. 17.] et *Bochartus*, hunc locum admovens inlustrando *Psalm*o LXXXIV. 4. Part. II. *Hieroz.* lib. I. c. 8. Ut nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Iouis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς ὃδ' ὀρνίθων καινός προσίβει; Μῶν ἐπὶ θρυγκοὺς εὐναίας Καρφηρὰς θήσων τέκνοις; WESS. — Habet *Hesychius*, Νοσσεύουσαι, γεννῶσαι ex graeca versione *Ierem.* 48, 28. ubi περισσεραί νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex *Ezech.* 31, 6. et ex *Sirac.* 1. 12. citavit *Biel*, in *Thesaur. Philol. Vet. Test.* Adde proximam *Valckenarii* Adnot. S.

17. τοὺς ἰκέτας μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit *Dio Chrys.* p. 358. A. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἶα δῆπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοτούς ἀναιμεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἰκέτας ἑαυτοῦ λέγων. *Herodotus*, ἔσα, αἶτ, ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένηα ἐν τῷ νῆϊ: quomodo, litera duplicata, *Hemsterhusium* etiam scripsisse, liquet e notis ad *Plutum Arist.* p. 363. Qui in *Alex. Cod. Test. Vet.* νεσσοί, in Romano passim sunt νοσσοί. Forte *Codex* aliquis in *Herod.* dabit ἐννενοσσευμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἰκέτας μου) Pertinet huc *Xenocratis*, *Platonis* discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἔπεικων, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἰκέτην, in *Aeliani* Var. Hist. XIII. 31. ubi Kühnius plura, et ad eiusdem V. 17. Mox [l. 19.] *Herodot.* T. V.

οὕτω τοῖσι ἱεραῖς, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι, tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. ἰς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μυτιληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτιλῆς aut Μύτῶνος si titulus venerit, uti est in Steph. Byz., quod Florentiae inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumulo ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numorum. Vossium vide ad Melam II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνίως) Infra meminit τῆς Ἀταρνίτιδος χώρης VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνίς: fuisse χώριον ἰσχυρὸν liquet e Xenoph. Ἑλλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνίτης; quando vocatur Ἀταρνίς, hoc ab Ἀτάρῃ fluxisse statuendum est: vid. L. Holsten. ad Steph. in voce, Maussac. ad Harp. voc. Φραδίης, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi ἀνδρὸς Ἀταρνίτιω mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur Hermias eunuchus, Ἀταρνίως ἄρχων. Huius nomen restituendum est Ulpiano ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἐρμίου (vel Ἐρμίου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνοῦχου, ὃν νῦν ἀνάσπαστον ἐποίησατο, ἄρχοντα Ἀταρνίως. Nomen non Ἐρμίας, sed Ἐρμίας, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenaeo nobis custoditum XV. p. 696. et Diog. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian-Ἀταρνίως ἑντροφὸν vocat vir magnus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνία dixisse Athenaeus et Suidas. In Eunuchio Luciani T. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἐρμίαν τὸν εὐνοῦχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνίως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνίως τούτου ἔστι χώρος τῆς Μυσίας) Χώριον Ἀταρνία, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χώριον ἱερὸν ὁ Ἀταρνίς ὁ Χίων μυθός, eadem de Pactya tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνίως χώρος, ager Atarnensis; de quo idem Noster VIII. 106. loquens, ait γῆν τῇ Μυσίῃ, τὴν Χίοι νέμονται, Ἀταρνίς δὲ καλεῖται. S.

16. οὕτε οὐλὰς κριθῶν) Reiskius οὐλὰς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Ούλοχύτας *Homerus*, πρὸχύτας *Euripides* Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* 'Ιλ. d. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] WESS.

CAP. CLXIII. 4. οὐ στρογγύλαι νηυσὶ) Mos Ionum in schedis *Ask.* observatur. Sic νηυσὶ ἐβδαμήκοντα VI. 92. οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ IX. 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νέες, quibus primas in Ionia *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in Musis. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffium* et *Meibomium*, ad *Plinii* VII. Hist. N. c. 56. *Harduinus*. WESS. — In lat. vers. temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. ἔκκοσι καὶ ἑκατόν.) Errantes *Lucianum* et *Phlegontem* *Trailian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] clementer. *Cicero* de *Senect.* c. 19. Fuit enim, ut scriptum video, *Arganthonius* quidam *Gadibus*, qui LXXX. regnavit annos, centum et viginti vixit. Productior haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor *Dial. de Orator.* c. 17. Centum et viginti anni ab interitu *Ciceronis* in hunc diem colliguntur unius hominis aetas, horum fortasse recordatus. Paria fere *Trebell. Pollio* in *Claud.* c. 2. De *Tzetze* dubium non est, *Ταρτησσός* -- ἦς Ἀργανθώνιος ἰβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρι', ἀφ' ὧν ἰβασίλευσε π', ὅς φησιν Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. WESS.

15. ὁ δὲ πυνθόμενος τὸν Μῆδον -- ὡς αὖξοιτο) Placuit praeis dictionis haec forma. Στίψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλυγοχρόνιος, in *Epigr. Anthol.* VII. p. 631. Αἴγισθον ἐνθ' ὥκηκεν ἱστορῶ πάλαι, *Sophocles* *Elect.* 1107. Qualia cum apud optimos obferant se, parco operae, et *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51. *Küster.* in *Aristoph.* *Plut.* vs. 55. *Davisium* ad *Ciceron.* N. D. I. 26. Totius erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere *Arganthonius* ex *Phocaeensibus* inaudiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur *Phocaeae* moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quas

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Αὐδὸν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; iniusta tamen medela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Pauw*. WESSELING. — Tum IDEM in *Addendis* haec adiicit: „Suspiscatur, πυθόμενος τὸ Μῆδων, res et potentiam „Medorum, olim hic fuisse, doctissimus *A. Kluitius*.“ — Fidenter *Larcher* in gallica *Herodoti* versione *Croesum* posuit; quem eo nomine reprehendit *Volney*, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) *Harpagum* intelligens. At, *Harpagum* nunc dicere non potuisse *Herodotum*; satis luculenter et *Wess.* et *Larch.* demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat, quam ut *Medus* hic *Cyrus* intelligeretur, qui in *Medorum* successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδων *Ἐσθλῆα*, *Medorum* regem; atqui is nunc *Cyrus* erat. Vide ad I. 2, 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. *Pausanias* quidem X. 8. p. 817. videri possit *Medum* hunc *Harpagum* intellexisse. S.

CAP. CLXIV. 6. καὶ οἶκημα ἐν κατειρῶσαι) Addi iubet *Reiskius* τῷ Μίρρη, aut alterius Persici numinis nomen. Verum Persae parietibus deos non includebant, templa damnantes et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἶκημα turrim esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, *Lexica* adpellavit et *Glossarum* οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς, *Procastria*; quae nihil adiuvant. Fallunt enim *Lexica*, et *Procastria* aliorum ferunt, sicuti *Festus* docet in *Procestria*. Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet *Harpagus* *unas aedes consecrari in obedientiae argumentum et Persicae dominationis*: hoc intelligitur. At vestigandum est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*, levi opera, fingi poterit, καὶ οἶκημα ἐν κατειρῶσαι et unam habitationem detrudere. Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII. 24. VIII. 95. *WESS.* — Nempe locis citatis *Gronovius* verbi ἀπὸς eiusque compositorum plura quaedam exempla congesserat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime *Wesselingius* aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinenterissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) *Regi consecrandas aedes* intelligeret. *Aldinum* κατεῖναι nil aliud est nisi ipsum κατεῖναι, diphthongo *ei* loco vocalis: productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατεῖναι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρὶς ὅτι) Scribere solet in talibus χωρὶς ἢ ὅ, τῇ p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρὶς ἢ ὅ, τῇ χαλκός ἢ λίθος ἢ γραφή ἢν. VALCK. — Utique ὅτι diremtis vocu- culis scriptum oportuit: particulā *ἢ* vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hic locum esset habitura. S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἰβουλεύοντο) Vetus ἰβουλεύοντο exercuit *Porti* diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis addi- dua, veluti VI. 66. *Diodor. Sic.* XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἰβουλεύοντο olim edi- tum erat, sed ἰβούλευντο, pro quo haud absurde *Portus* ἰβουλεύοντο scriptum oportuisse coniecit, ex prisca praesentis forma βουλέομαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ἀντιομένιοι, quod sequitur, vide *Adn.* ad I. 68, 26. S.

7. τῇ εὐνοίᾳ ἢν Ἀλαλίη) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φω- κιῆς ἔκτισαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut di- ctum alias. *Seneca* *Consol.* ad *Helv.* c. 8. ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, *Phocide* relicta, *Graii*, qui nunc *Massiliam* colunt, prius in hac insula (*Corsica*) consederunt; permiscens, ut saepe veteres, *Phocidem* et *Phocaeam*. WESS. — Repetitur apud *Nostrum* idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, per- mutatis (ut saepe alias) *l* et *r* literis. Quod ἀνιστήσαντο πό- λιν ait auctor, excitarunt intelligunt omnes, id est condide- runt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλάλια, κτίσμα Φωκίων, nempe Φωκίων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare electis cultoribus (ἀναστάτων ποιηέντων) urbe potiri. S.

14. καὶ μύδρον - - κατεπόντωσαν) Hic narrata tangit Scho-liastes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forsan ex Ibide, versum, Φωκαίων (immo Φωκαίων) μέχρις καὶ μένη μέγαθ ἐν αἰὲ μύδρος. VALCK.

Ibid. μύδρον σιδήρεον κατεπόντ.) Prior interpres [grande saxum scribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25.

*Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefas.*

Res eadem, verba discrepant. Horatius μύδρον massam lapideam, uti apud Strabonem saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento Aristides ὤρκισι μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὤμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδρους ἰμβαλὼν ἐπὶ ταῖς αἰραις εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita Plutarchus p. 334. A. Iunge Turnebi Advers. XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. Homero utor auctore Ἰλ. β'. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτου. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἦγον saepe ponere ob moduli rationem. In Nostro ea cessat. Reiskius maluit καὶ ἦγον γὰρ αἰεὶ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim urgens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod Carthaginienses inter et Etruscos coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, in Pindari Pythion. Od. I. 139. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant Diodori Eclog. T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. Suid. et Paroemiographos. Cadmea scilicet victoria dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui hic quidem nulum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat Scriptor, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam Phocaeenses. conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commode Larcherus ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaeenses Massiliam condentes de Carthaginensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaeensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpres ex Eusebio, ex Scymno Chio, Ti-

mael testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8, p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praelio superatis Carthaginensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt.* Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, *Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse.* Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: *Graii, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: *Φωκαῖς φύγοντες τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου δεσποτεῖαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπήκσαν.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturum erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cuius testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κύρον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaque est Casauboni sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλασίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitu-

do nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni Ἄλλι, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπιστογράφοιο male a dialecti legibus codex Med. avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἄνδρας, οἱ τε Καρχηδόνιος etc.). Particulam τε remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginenses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; tenseoque, ἔλαχόν τε (sive δὲ potius) αὐτίων πολλῶν καίους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginenses, lapidibus coeperuerunt. Κατίλευσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσει alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατίλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτίων ad Carthaginenses refertur: at, pronomine hoc ad *Phocaeenses* relato, omnia satis commode procedere videntur. Carthaginenses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt. οἱ τε Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἔλλαχόν τε --- καὶ κατίλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agylla* nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, expositos captivos fuisse prope *Agyllam*, *Etruriae* oppidum, ibique lapidatos. S.

6. ἔμπηρα) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπηρα καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τετελεμμένων σφίσι λήθην καταχίαντες, ἦγον ἐς Δαδούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἦτις νῦν Ἰέλη καλεῖται) *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΥΕΛΛΑ male scripti

exemplaris aut ὈΥΕΑΙΑ, uti *Dionysio* Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem *Stephani* Βύλη in voce Ἑλῖα similes natales habuit. Lege *Cluver.* Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

[16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἥρων ἰόντα] *Larcherus* ad h. l. ait, tradi a *Servio* ad *Virgil.* Ecl. IX. 30. *Cyrnum*, *Herculis* filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud *Servium* reperire contigit: nec omnino, quis ille heros *Cyrnus* fuerit, mihi liquet: quem enim *Cyrnum* *Diodorus* Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio; κτίσαι --- ἥρων, condere heroem, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituere heroem, et ut talem colere. *Larcherus* quidem monumentum *Cyrno* erigere intellexit. *Benedictus*, in Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἔλος ἰόντα scripsisse *Herodotum*; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi *Phocaeenses* (teste *Dionysio Halic.* Antiq. I. 20.) urbem Τέλυν, quae et Ἑλῖα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηκίης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηκίης γῆς: nam *Thracia* Graecis ἡ Θράκη, ionice Θρηκή, ut IV. 99, 1. ubi quidem Θρηκή codd. *Arch.* et *Vind.* S.]

5. ἔκτισαν πόλιν Ἀβδῆρα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδῆρα, καλὴ Τηίων ἀποικία, ex *Strabonis* XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἐξελαθεῖς) Non adstipulor *Mediceo*, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθίντης IV. 145. et ἐξελαθεῖς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de *Pausania* testis *Sylburgius* I. 11. p. 27. Lege quae ad *Moerid.* Attic. notavit *Cl. Pierson.* p. 13. WESS. — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαθεῖς scripturum fuisse, absque ε ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, *Herodotum* constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet formā ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae ε ante θ ponit; quemadmodum idem alias formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam hęc nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eandem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4. et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *κατεπαύθη* (pro *κατεπαύθη*) habemus I. 130, 2. et *καταπαυσθίνος* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. *ὡς καὶ πρότερον etc.*) Vide cap. 143. S.]

[9. *τὸ δεύτερον Ἰωνὴν ἰδιδούλωτο*) Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. *τὸ ἀνέκαθεν γένος ἰόντος Φοίνικος*) *Platarchus*, haec carpens, *τὸ ἀνέκαθεν* habet, de *Malign.* pag. 857. F. Nostro de Phoenicia *Thaletis* origine ex antiquissimis *Democritus*, *Duris*, *Leander*; ex minus remotis *Dio- genes Laërt.* I. 12. *Clemens Alex.* Strom. I. p. 352., *Hyginus Poët.* Astron. cap. 2. adstipulantur. *Eusebius Pr. Ev.* X. 4. rem in medio ponit, ὁ *Θαλῆς*, ὃς *τινὲς ἰστοροῦσι*, *Φοινὴν* ἢ ὡς *δι' τινὲς ὑπικληθᾶσι*, *Μιλήσιος*. Utrumque verum; maiores *Phoenices* fuerunt, ipse domicilii sedem *Mileti* fixit. Vide *Vossium* de *Hist. Graec.* III. p. 375. Iam quod ad *Grammaticos Phrynichum*, *Herodianum*que adtinet, negantes *ἀνέκαθεν* de superiore tempore *Attica* consuetudine usurpari, non aegre fero: *Thomam M.* inprudētiaē accuso; falsum est, quod scripsit, ὑφ' *Ἡροδότου* ἀπαξ εἰρησθαι. WESS.

CAP. CLXXI. 2. καὶ *Καυνίους*) Non exputo, quid praeter errantem *Medic.* ad *Καυκωνίους* defendendos produci queat? *Gronovius* tacet. Scio a principe poeta Ἰλ. κ'. 429. *Cares Paconesque* iungi, praetereaue addi, καὶ *Ἀλέγεις*, καὶ *Καύκωνες*, δῖοί τε *Πελασγοί*: neque nescio, Criticos ibi ex quorundam sententia τοὺς λεγομένους *Καυνίους* explicare. At dubia res est, sicuti *Strabo* XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendet et *Scholiastes Apollon. Rhod.* II. 358. Ipse *Herodotus* *Cauconios* ignoravit, *Caunios* *Lyciis* arte iterum adiungens c. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot mastorum non reluctari. WESS.

5. καλεόμενοι *Ἀλέγεις*) De *Lelegibus* anceps disputatio in *Palmerii Gr. Ant.* I. 10. *Strabo* Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de *Caribus* discors est *Conon Narr.* 47. WESS.

15. καὶ ὄχανα ἀσπίρι) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento *Καρικοῦ ἐπεργέος ὄχανου* praestat, nisi qui maluerint *καριοεργέος* cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Ety-mologo* msto *Bibliothecae Traiectinae* voc. *Κανόνας*, qui sua debet scholiis in *Ἰλ. θ.* 193. Post pauca [l. 19.] *Cl. Reiskius* aut *περικειμένους*, videlicet *ἀσπίδας*, aut *περικειμένους* reponit. Satis erit si αὐτὰς ad sententiam advoces. WESS.

19 seq. μετὰ δὲ, τοῦς Κᾶρες etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit *Cl. Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντελλόμενος, ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡλέων Παλονας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. WESS.

27. Διὸς Καρίου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, devenerantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. WESS.

CAP. CLXXII. 2. αὐτοὶ μὲν τοι ἐκ Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior *Celeb.* Viri evadat inprudencia, *Κανικωνίους* invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Κερσίν, ἀφ' ἧσθαι δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίοις. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. WESS.

[3 seq. προσκωμῆσαι - - πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Κανικόν) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* α. 117. scriberet, ἢ h. l. intelligendum esse μᾶλλον ἢ οἱ Κᾶρες, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, ταῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit,

sive typothetae culpa erratum est, ut ἴθος pro ἴθρος scriptum sit. S.]

12. μέχρι οὐραν τῶν Καλυνδικῶν) Vulgari debuerat: ad fines usque Calyndensium. Si montes designarentur, οὐρέων esset scribendum. Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] ἡμίας ἀνέχου ὄρων ἄρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. Segestanas, ait, matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, --- thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutas esse. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὐραν τῶν Τεγεατικῶν Herod. VIII. 124. ad Tegeaticos usque fines. Suidas: Παρὰ Ἡροδότῃ Οὐρος, οἱ ὄροι, τὰ ὄρεθίσια. Aspero plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὐραν τῶν Καλυνδίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὐροισι vulgavit Gronov. pro οὐρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὐραν vel οὐρων. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui Aldum et Hervagium duces recusarunt. Naevum deteraserat Casaubonus ad Strabon. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis Geinozius. WESS. — Vera Ionum scriptura οὐρος et οὐρίζειν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλήται, τότε Σόλυμοι) Cl. de Pauw moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλήται, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Noster et nominatim adpellans, quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam Solymi adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιόν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS. [12. ἐξελθεῖς) Vide ad cap. CLXVIII. 7. notata. S.]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοις συμφέρονται, etc.) Nollem tantopere sudasset pro Medic. vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Iac. Perizonius, V. Cl. Triad. Dissert. I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur Gronovius nominare contemserit, nunc non dico. Addo Orestae dictum ex Euripidis Elect. 935. κακίονους στυγῶ τοῦ παῖδας, ὅττις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρός Οὐκ ὀνόμασται, τῆς δὲ μη-

τρός ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium maternum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae τῆς μητρός ὡς αἰξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωντούς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. n. νόμος ἦν τοῖς Λυκίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in Ἑθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 23. Λύκοι τὰς γυναικάς μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς, inquit, ἥκουσι πάποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαράγραφοι; ἂν (τὸ τῆς μητρός ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας, audit Aristophani Ἀχαρν. vs. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit: Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] poëtis adhibentur Ἀποιδῆς, Δαναΐδης, Νιοβίδης: ἡ τετρας, numerus quaternarius, Pythagoricis Μαΐαδης dicebatur, utpote τῆς δυνάδης, Μαίας dictae, filiulus: Etymol. M. p. 166. VALCK.

21. ἀναίνεμαίται) Ionicum flexum ἀνανεμέεται conservavit Ed. Aldina; genuinum, si verum est quod scribit Suidas, Ἀνανίμεσθαι ἐπὶ τοῦ καταλγεῖν positum ab Herodoto. ἀνανιέται, Küstero probatum ad Suid., attulit Io. Iac. Wetstenius ad Marci xiv. 72. sed cum millenis aliis rectius omisiasset. VALCK. — Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀνανιέται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, legere, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀννιμῆν. S.

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βυβασσίνης) Is. Vossii emendatio est ad Melam I. 16, 10., merito laudata et probata Gronovio. Nihili enim Βυβλυσσίνης, quod in libris. Chersonesi haec regio Bubassus; apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28.

Urbs, unde nomen, modo Βύβαρτος, modo Βύβαρτος. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τὸς δὲ) Unā duntaxat literā mutata legerim: ἐν τὸς δὲ πᾶσα σφί ἐγένετο: id est ἐν τὸς δὲ πᾶσα ἡ χώρα σφί ἐγένετο (sive ἦν) νῆσος: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, ἰούσης πάσης τῆς Κνιδίης, πλὴν ὀλίγης, περιήρσαν. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotam, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τὸς δὲ πᾶσα σφί ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἐγγὺς δὲ ταῦτα σφί ἐγ. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εἰκότως δὲ σφί ταῦτα ἐγέν. non sine causa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀνδρῶν ἐν τὸς γινόμενοι, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἶσω πᾶσα ἐστίν. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τὸς, scil. ἐν τὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρα, quod vocab. proxime et praecedit et sequitur. Quare nulla ratio habenda conjecturae a Toupio ambiciosius iactatae, in Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνένδοτος pro ἐν τὸς reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam Barkerum, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex Boissonadi mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνένδοτος δὲ πᾶσα σφί ἐγένετο paullo inferius post τὸν ὄρεσσον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (I. W.) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20.º Vol. X. pag. 326 seqq.) contra Barkerum ita defendentis, ut verba σφί ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπὶ σφί δὲ ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat. S.*

21 et seqq. ἡ δὲ Πυθίη σφί etc.) Senarios Apollinis Pythii exagitat Oenomaus apud Eusebium Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσι τε καὶ) Primo aspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσι τε, ἢ καὶ τοῖσι περιεκασι, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgata. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spectant illic interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam contulerat ante Casaubonum P. Leopardus Em. VII. c. XI. p. 180. VALCK. — In lat. verſ. adde: sive ipsis, sive eorum vicinis. S.

5. τρεῖς σφί τοῦτο ἐγένετο) Dicitur VIII. 104. WESS. — Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Λίδη) Mons Cariae, cui nomen *Lide*, mihi se, quod quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde* expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum Cariae Λύδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in *Ulmensi* versione anni 1486. *Clyde*; *Χύδαι* *Coistlin*. in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλσαν) Mihi quoque sincerum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, καταληθόντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum posuisset Herodotus συνήλσαν, an συνεήλσαν, vel συνήλασαν: siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita, Phegonem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν — — συναλίσσαντα υποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνειλήσας εἶχε ἐτοίμους ὑποπρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus denarrans συνελάσαι Philo praebet *Iud.* pag. 883. E. Attigit hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim. in *Athen.* XII. c. VII. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντες etc.) Animosum hoc et triste in

defendenda libertate exemplum Xanthii Alexandri Magni et Cassii Brutique per Asiam expeditionibus iterarunt; meriti Philonis Iud. praeconia, Quod omnis Prob. Liber pag. 883., et Appiani, in Harpagi nomine aliorum culpa vitioli, Bell. Civ. IV. p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua Plutarcho debet in Bruto p. 998. WESS. — Plutarcho nihil debere Appianum, abunde alibi demonstravimus. S.

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίνου ἀναστάτου γινόμενης) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit Arch. ἀναστάτω. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium Κροίσω, Βάττω, Πεισιστράτῳ, Μεμβλιάρῳ et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat ἀναστάτω istud scioli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάτης esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in τῳ formatus reperitur. S.

9. ὀγδώκοντα καὶ τετρακόσιοι) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt Plinius N. Hist. VI. 26., Philostratus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque Nostrum errasse Is. Vossius profitetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse cccclxxx., non huius. Observat. Var. c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatium Diodorus II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit Larcher in Adnot. ad h. l. De vocab. ὀγδώκοντα oblitus eram in Var. Lect. monere, sic cum iota sub ω scribi in edd. omnibus libris, excepto Schaeff. De suis codd. nihil hic adnotavit Wess. Noster cod. F. (qui alias frequenter iota adiecit, ubi alii negligunt) ὀγδώκοντα scribit absque iota, sic vero et Pa. et alii puto mssti omnes; quos secutus sum cum Schaeff. Cf. Var. Lect. c. 163. 8. S.

15. ὁ δὲ βασιλεὺς πῆχυς etc.) Lucianus Catapli c. 16. de quodam beatulo, καὶ μονονυχὶ καλῶν καὶ ὑψηλότερος ὅλῳ πῆχει βασιλικῷ: in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Persicum intelligi: Persarum enim reges Βασιλεῖς dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegypto parem, et ἐξαπάλαιστον sive *sex palmorum* esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. *Muri Babylo-nici* crassitudinem et altitudinem minime eandem finierunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromptos, examinavit *Salmasius*, in *Solip.* pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et *Ctesiae*, *Diodori*, *Philostrati* atque aliorum aberrationes, *Olearius* in *Philostrati* vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae *Larcherus* ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἐλκύσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκεῖν sunt in *Polluce* VII. 163. Latinis *ducendi lateres*, ducti lateres, ducere lateres usu teruntur in *Vitruvii* II. 3., *Plinii* Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΑΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in *Pyramide latericia* regis *Asychis* II. 136., cui convenit *Vatis Nahumi* c. III. 14. εἴρυσον πλίνθον, trahe sive duc lateres. WESS.

7. καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου etc.) *Salmasium* et *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.* beneque τριήκοντα δόμους expedivit. *Glossarium Sangermanense*, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει' Ἡρόδοτος Α. καὶ Β., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. *Polyb.* X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod ταρσοὺς καλάμων *alas arundinum* esse *Vir Cl.* iussit; cui quidem decreto valide *Grammatici* obnituntur, *Scholias* *Herodoti*, *Hesychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, [*Gregor. dial. ion.* §. 107. ubi cf. *Koen.*] quamquam non eodem omnes pacto, crates, πλέγματα, interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II. 76. ἐν ταρσοῖς καλάμου πῆλον ἐνείδοντες: ubi *Critici*: πλέγμασιν, ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non panuculas arundinum, sed *texta* et *crates* requirunt. Iure ergo *Salmasius* et *Reiskius* hoc probarunt. Quod autem *crates* eas inter laterum ordines stiparint structores, non alia fortasse caussa impulsu fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti *Syracusani* τῶν ἐλῶν κάλαμον, arund. *Herodot. T. V.*

dinem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κοίτης, ut *ealx* ligaretur magis, in Diodori XIII. 113. Quem quoque in usum *Vitruvius* tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias conpages, sed *imas triginta*, ita constiparunt, quod structurae series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τριήκοντα πλίνθων δόμων ταρσοὺς καλὰ μὴ διαστοιβάζοντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δόμων ταρσοὺς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. WESS. — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi loco *calcis*, rectius fuerat loco *luti*. Tum, pro *arundinum alis*, intelligo debuisse ex *Wesselingii* observatione *crates* vel *craticulas arundineas* poni. Denique, quod istud, διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθων, (ubi πλίνθων collective dici adparet) de *tricesimo quoque laterum ordine* interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi *tricesimo cuique ordini* interposita fuerit. Quare cum *Wesselingio*, cui in hoc *Salmasius* praeiit, (*Exercit. Plinian.* p. 1230.) *triginta ordinibus laterum* (nempe *triginta imis ordinibus*) interpositas fuisse illas arundineas *crates* crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in *Tavernerii* *Itinerario*, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S.

[11. οἰκηματα μονόκωλα] *Domunculas unius contignationis* reddiderat *Valla*, suffragante *Aem. Porto*. *Domunculas unius membri* posuit *Gronov.* id est, *unius conclavis*, ut idem in *Notis* ait, probante *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 354. et *Schneidero* in *Lex. crit.* voce *Μονόκωλος*: nec multum *Larcherus* abiit, reddens *des tours qui n'avoient qu'une seule chambre*, scil. *turres ex Strabone* adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab *Herodoto* dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126 extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider I. c. unum quodque conclave pyramidis intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi ἑκαστον κῶλον unumquodque latus significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. μέτωπον (faciem, superficiem) poni. Neque alia notione apud eundem Nostrum IV. 62, 7. et IV. 108, 4. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μονόκωλα εἰκήματα intelligenda putavi domunculas unum continuum latus, unam continuum superficiem offerentes, id est, contiguas et uno tenore continuatas. S.]

[12 seq. τὸ μέσον -- τεθρίπῳ περιέλασιν) In ea regione ubi olim urbs Babylon stetit, vidisse se adfirmat Tavernier in Itinerar. lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. Ἴς καὶ τῷ πεταμῶ τὸ οὖνομα) Etymologus mstus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] Ἴς ὄνομα πεταμοῦ, ὡς φησι Ἡρόδοτος καὶ Φύλαξ ὁ ἱστορικός, atque alibi iterum. An Σκυλάξ est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἱστορικός, quem non magis cognitum habeo. Adseverat S. Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc Isa esse et dici, non sine lapsu; aliud est, adcurate descriptum a Golio in Alfergan. pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab Isa, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moynes Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἐξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἐξ Ἀρμενίου οὔρου, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide Procopium Bell. Pers. I. 17. et Salmas. in Solin. p. 457. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.) Inpeditior verborum ordo Cl. Pauw movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ἔκ. mallet; Reiskium vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ -- ποταμοῦ, αἰμασίῃ etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. Gronovium vide, nimium tamen in rixa super τῷ ἄρριζον,

de qua *Dissert. Herod.* c. 5. [Per epexegetin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἵμασις, monuerat Gron. citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem *Iac. Gronovius*, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum *Küsterum*, quod ille ad *Suid.* voc. αἵμασις adnotare oblitus est, pro vulgato ἡρπάζον ibi ἀρπίζον scriptum oportuisse.] Mox οἰκίων ex *Arch.* rephinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίην et οἰκίας parili usu deposuisset I. 114. III. 51. IV. 79. Excusari autem non potest *Dionysius Halic.*, quum *Art. Rhetor.* c. 1, 3. ὥς πρὶν καὶ Ἡρόδοτος πεντάροφα καὶ ἐξώροφά φησιν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrocinium repudiet. WESS.

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: Babylon κατατίμνεται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τὰς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν πεταμόν ἔχούσας: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum Acradinæ *Cicero* in *Verr.* IV. c. 55. ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus bis positus apud *Herod.* lib. V. c. 77. οἱ δ' ἵπποβοταί: scribendumque, ἵπποβοταί δὲ ἐκαλίουτο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur lib. VII. 218. καταβρωδήσας μὴ οἱ Φωκίες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. Lib. VIII. 26. πυνθανόμενος τὸ ἄθλον ἐὼν στέφανον. Lib. IX. 11. ξείνους ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus *Codex* praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθείαι et ἐπικαρσίας; sed omnes urbis viae erant ἰθείαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπικαρσίας, quae ad flumen tendebant. Sed de *Valckenarii* in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video *Schaeferum* ad *Gregor.* p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατίμνεται τὰς

οδοῦ; idem valet ac κατατετμημένας ἔχει, quemadmodum paullo ante (l. 7.) τὸ - - τεῖχος ἑκάτερον τοῦς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλάττει, i. e. ἐλαττούμενους ἔχει. S.

[14. ἐπῆσαν] ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. Φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν] Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abiicienda Werferus censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic itē hae portulae non modo ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλῆα) Ad stipulor Gronovio, ἐν τῷ μὲν - - corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer Diodorum II. 8. WESS. — Tum IDEM in Addendis ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βασ. adiutabat doctissimus Gisb. Koenius, ἐν τῷ μὲν ἐνὶ - - ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, operā, ra minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt viro- rum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim Homericum verbum ἦεν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum εἶν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud Nostrum haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsā etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiceretur, sed necessaria non est particula: saepe Noster omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de Beli templo ait, ἐς ἡμῖν τοῦτο ἔτι ἰόν. Verbum τιτιχιστο impersonaliter accipiendum, munitum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐνί. Ad περιβόλῳ etc. ex praecedente verbo intellige τιτιχισμένα, nempe τὰ βασίλεια. Qua copia laborare codicem F. in Var. Lect. dixi, eadem et cod. Med. laborabat, quem imperite secutus Gron. sic edidit περιβόλῳ τι μεγάλῳ τι. S.

[6. Διὸς Βήλου ἱόν] De Beli templo consuli potest Caylus

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulæ aeneæ expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidæ turris*, quæ mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est *Niebuhr* prope oppidum Hella: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) *Lapsus prioris interpretis*, sive *Heresbachii*, in Latinis *crassitudine simul et altitudine*, merito reprehendit *S. Bochartus* *Phaleg.* I. 13. Nihil de altitudine. *WESS.* — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallae*. Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων) *Reiskius* mavult μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra necessitatem. *WESS.* — *Herodotus* scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὗ αὐτῆς τροπίων τῶν θερνέων. II. 53. μέχρι οὗ πρώην. II. 173. μέχρι ὅτου πληθύνουσι ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσεις. Ionismus et in his poscit μέχρι. *VALCK.* — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitiosa credulitate. Turpissimæ fraudes veteratorum fuerunt, quibus sæpius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid *Paullinae*, Imperante *Tiberio*, evenerit, notum ex *Iosepho* est, *Ant. lud.* XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi Theog.* vs. 940. *WESS.*

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*, ne bis idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρ. praeferrem. *WESS.* — Verborum copiam, quæ inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit *Nostri stylus*: at hæc tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατὰπρ (L 3.) est κατὰπρ in *Pa.* S.

5. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. n. ed. Cas.] *Iovi Thebaco ἐνιδιστήτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένην* ministrare perhibet; sed talem, qualis scurrae *Petronii Quartilla*. *WESS.*

10. ἔσω ἐν τῷ νηΐ) *Dedi scriptis Codicibus*, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in *Paullinae* historia, ἔνδον ἐν τῷ νηΐ. De statuto tempore, quo *Apollo Patara* invisebat, *Servius* ad *Aen.* IV. 143. Nam constat, *Apollinem sex mensibus hiemalibus, apud Patara, Lyciæ ci-*

ritatem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λιβανωτοῦ χίλια τελλαντα) Vallae grandis dica inpingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti Arch. Vind., praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a P. Phoenice, hiatus alioqui versionis Laurentianae sarciente. [In Phoenicis editione nullos suppleri Vallae hiatus, sero ipse Wess. agnovit.] Debetur peccatum Heresbachio. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ἐκείνον) Tempore illo, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἐγὼ μὲν οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidisse. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Ἐξέξης δὲ ὁ Δαρείου) Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Iunge Diodorum II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοις λόγοις) Conf. Wess. ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ὑστερον γενῆς πέντε πρότερον etc.) Quinque hae generationes annorum circiter clx. in varias angustias doctissimos coëgerunt viros. Ios. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec Semiramidis aetas tam sera haberetur, πέντε in πανήκοιτα mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Camp. vero Vitringa, magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενῆς ἡ δὲ sive διακρίνει, Comment. in Iesaiam c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim Stephan. Byzant. in Βαβυλῶν, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII. et *Bouherii* *Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνομα ἢ Νίτωκρῖς) Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, *Nitocris* uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocarent; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. *Beltzasis* apud *Danielem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse *Evilmerodachi*; *Nebucadnezaris* filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonedo*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxvii. 7., *Nebucadnezari*, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod *Nitocrim Labyneto*, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obfcit quidquam mentio [l. 7.] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a Medorum rege *Cyaxare* superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut *Nitocris* reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, *Ninum* bis in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum *Cyaxaris* auspiciis, deinde *Astyagis*, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἡ δὲ δὴ καὶ τὴν Ἰνᾶ, qua de urbe c. 179. WESS.

[11. τῆς ἐς τῶν τινῶν καὶ τῶν etc.) Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρδερικα) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissia ula amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 seq. ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommodum dictum videtur, καταπλέοντες εἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profisciscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio εἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. ὠρυσε ἔλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis; ipse IV. 173. dabit ἔλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἔλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, ἔλυτρον, σκέπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκέπη παρὰ Ἡροδότῳ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. — At σκέπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem ἔλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. ἔλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγάη memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. εἴ τι τῶν πλόνων ἐνδέχεται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluyii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset σκολιός, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἔλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἔκ τε τῶν πλόων? *Corn. de Pauw*, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἔκ τε τῶν πλεόνων sive πλεύνων, ex pluribus, ex nimietate fluvii, ut aquas lacus exciperet ingens. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἔκ τε τῶν πλόων tantumdem valeat ac ἔξω τε τῶν πλόων, et praeter navigationes istas etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — *Toupius*, per literas a *Larchero* consultus, intelligebat ἐκ τῶν πλόων σκολιῶν, post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum. Quem secutus ille vertit: et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense. At sic vocabuli περιόδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea *Herodoti* sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἐξ αὐτῶν *Reiskio* videbatur significare post ea perfecta. Tum *Idem* pro ἰούσης l. 3. ἰόντων corripbat. S.]

12. ἐν τῷ ἐπίμπλετο τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [l. 13.] quod et *Küsterus* in *Clerici Bibl. Vet. et Recent.* commonefecit, ἀπεξηραμένον. *Noster* ex *Med. Vind. Arch.* VII. 109. διαβαίς - τὸ πῆθρον ἀποξηρασμένον [sive ἀπεξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad VII. 109, 2. et conf. *Adn.* ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοιχομένησι πλίνθοις ὀπτήσι) Simile putares *Comici* in *Pac.* vs. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καίνας πλίνθοις ἀνοικοδομεῖν, i. e. ut *Scholiastes* explicat, ἀποφράξαι, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitiabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive aedificando obstruere. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimonia*. p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessionem augeri. Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere munit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere eduxit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλῖδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et cōmodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαιρέσκον) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. ποίεσκετο, quod VII. 119. scribitur rectius. Ποίεσκε, φοβέσκε, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρεῖν formā activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex Herodoto, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαιρέσκον lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαιρέσκον tuentur nostri libri F. Pa. Pc.“ S.

24. ὡς δὲ τὸ τε ὄρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγεγόνει) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τε ὄρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγεγόνει: ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἔλυτρον λίμνη, superius bis usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθὲν ἐγεγόνει λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. ait τὸ ὄρυχθὲν, ἔλος γενόμενον. S.

27. ἱκάγαγε ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. *Hesiodus Oper.* vs. 748.

Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίξειν, ὡ γὰρ ἄμεινον,
παῖδα δυαδικαταῖον. — —

ubi vide D. Heinsium, et Iac. Perizon. ad Aeliani Var. XIII. 3. Nostrum praeterea III. 71. et 82. WESS.

19. ἀπλοστός τε ἕας) Retineri potuerat ἕης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet Med. Noster II. 19. πρόθυμος δὲ ἔα τὰδε -- πυθίσθαι. Reiskius superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χρεῖζοντα ἐπικαλεσμένων, medicina arbitraria et superflua. WESS.

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβυνίου) Scripsit Λαβυνίου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo Nabonedi, ultimi regis Babyloniorum, ut eruditi viri Vitringa, Venema atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis Evilmerodachus, et avo Nebucadnezzari, honorarium hunc fuisse titulum, quales in Medorum, Persarum, Babyloniorum et Aegypti regibus varii. WESS. — Conf. ad c. 77, 10. notata. S.

9. ἄμαξι -- ἡμιόνεισι) Constans haec Codd. scriptura, si levem discrepantiam Vind. et Arch. praetertideas, Athenaei et Eustathii consensu magis roboratur. Cl. tamen Reiskius ἡμιολίας reformat, qui currus fuerint sescupli, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est Homeri Ἰλ. Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν αἶψαν εὐτροχον, ἡμιονεῖην,
καλὴν, ---

tum τὰ ὀρεκὰ sive ὀρεκὰ ζεύγη, quorum in Platone, Isaeo, Demosthene, Aeschine non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis Hispanicis et Lusitanicis. De Choaspe et eius aqua B. Brissonius Regn. Pers. I. 82. p. 122. copiose. WESS.

10. ὅποι ἀν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἔπονται οἱ, ὅποι ἀν ἐλ. ex Athen. II. p. 45. v. atque ita legit Eustath. ad Od. Δ'. p. 173. 23. Ctesias apud Athen. ἱστορίῃ, ὅπως ἔψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmant emendationem Brissonio notata de Regn. Pers. p. 80. aqua vasis recondita deportari solet quocumque se Rex moverit. Scripserat, opinor, Alex. Clemens, omissis, quae feruntur intermedia, Paedag. II. p. 185, 10. ὡς αἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόητοι, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, εὖτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐκπυρόμενοι: ut amicos sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι mira

scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἐλαύνῃ: quem ab Ibyci sive Rheginorum norma scribendi distinguit Heraclides Eustathii ad Od. H'. p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, -- καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ ῥηγίων εἰσὶν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur Ibycus: hinc Ἰβύκειον σχῆμα Lesbionacti p. 179. Etymologo p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud Herod. ego quidem vulgatum ἐλαύνει non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram Var. Lect. in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 133.) ἐθέλῃσι pro ἐλαύνῃσι positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνδῃ. De Gynde fluvia cf. V. 52, 26. S.]

3. διὰ Δαρδανείων) Δαρνείων Chytraeus, H. Stephanus, Cellarius probabiliter emendant; et favet aliquantisper Cod. Ask.; Reiskius Δαρναίων maluit. Quorum hi ex oppido Daras, illi ex Darna, quae in Ptolemaei Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani sive Dardanes in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. Ἐν Μαιτηνοῖσι, uti in Ask. et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio Strabonem XI. p. 803. c. [p. 531. med. ed. Cas.] posteriore loco ἐν Μαιτηνῶν legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti Casaubonus ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. Adnot. ad Polyb. V. 44, 9.] Quid dicemus [l. 4.] de Arch. Τίγγην? Solet hic amnis Τίγγης in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu Τίγγης, Eustathio ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe Opi quaeremus lib. VI. 20. Vide interea Strabon. [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS. — δι' Ἀρμενίων scripsisse Herodotum coniecit Breiger in Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae, quae Goettingae anno 1793. prodit. S.

7. τῶν τις ἰρῶν ἵππων τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo Seneca de Ira III. 21. et Orosius II. 6. cuius haec adscribere libet: Nam cum unum regionum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum --- abreptum praecipitatumque meruerat. Sic, Fabricio indice, plures mssst; in aliis, regionum equorum, quo modo ex coniectura I. Broukhusius ad

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Haertercampus*. Pati id possum; sed caussae, quibus inpellantur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem* de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobius* et *Ecclesiasticorum* scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [l. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson*. *Reg. Pers.* III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσαντι, qui istam ei fecerāt iniuriam. *WESS.* — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. *S.*

19. ἦντο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabunt schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschyli Choëphor.* 797. *Apollon.* Rh. II. 496. III. 1339. et *Poëtam* 'Ιλ. K'. 251. quaeque ibi *Eustathius.* *WESS.*

CAP. CXC. 9. προσαῖχοντο σιτία ἱερῶν etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλείον ἢ εἰκοσι ἑρῶν, de *Babyloniis* a *Cyro* obsessis, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] *WESS.* — *Conf.* VIII. 20, 3. et I. 196, 6. *S.*

CAP. CXCI. 13 seq. εἰσαγαγὼν εἰς τὴν λίμνην, ἰούσαν ἔλος) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Ieremiae* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide *H. Grótium* ad eius *Vatis* cap. LI. 32. et *Camp. Vitrinam* *Obs. Sacr.* VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἔλος, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἔλος supra c. 185. et λίμνη palus est *Maeotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομαλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἔλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Iunge *Eustath.* 'Ιλ. T'. 220. *WESS.*

21. οὐδ' ἂν περιδόντες) *Demiror* neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur adcessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex *Poëta* 'Ιλ. Δ'. 512. Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλεὺς: ubi scholia οὐ μὴν οὖν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν αὐτ' Ἀμυκός περιέσπετο, i. e. οὐ μὴν, ut *Critici*

et Hesychius explicant. Adde Euripid. Phoen. 1612. et ibi Valkenarium. Equidem parum absum ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri $\alpha\upsilon$ particula videtur: particulā μὲν vero nusquam alibi utitur Noster. Caeterum vide Var. Lect. S.

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Ieremiae c. II. 31. namque מִקְּזֶלְי [yird mikkazēl] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθησθαι τι μέρος τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀρραίητο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. Ἀναίητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc occupandi [capiendi, expugnandi,] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis Parisinis belle instauravit in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409. Ecce tibi ex Musa nona c. 101. ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀρραίητο: et VII. 83. ἡ νύξω ἄλλος ἀνὴρ ἀρραίητο ex Med. Arch. Ask. quo quidem loco antea, ut hic, ἀναίητο. De verbi formatione consulto taceo: qui Herodotum trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in Var. Lect. ex Wesselingii Ad-dendis retuli. „ἀρραίητο Pass. Mediceo consentiens;“ voluerat fortasse Parisiensi consentiens. S.

CAP. CXCII. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρα) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide Var. Lect. ubi quod dixi terram Assyriacam et Babyloniam pro synonymis uti Nostrum, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus causā fuit, cur spectrum h. l. nomen Ἀσσυρίη haberemus. S.

11. Τριτανταίχη) Sic praestat ob Eustath. et VII. 82. ubi Valla et plures Codd. ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso Mediceo. Sit-ne vero idem Tritantachmes Artabani filius [ut scribitur VII. 82. an Artabazi, ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀρταβάνου et

Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [l. 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. Μέδιμον *Noster*, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. WESS.

15. πάρεξ τῶν πολεμιστῶν) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo Alexandri πολεμιστῆς ἀγαθός* *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵπποι πολεμισταὶ *Diodor. Sic.* II. 41. neque ignotus est bellator equus Latini poetæ. Et haec quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect.* πολεμιστήρια ἄρματα habes V. 115, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in Ἰλ. Γ'. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα Φοῖνι (Herodotus) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαίνομεναι, ἑξακισχίλια etc. Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzes* hac eadem in re, et his quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίοντες τὰς θηλείας. *Glossae*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius*. In *Hesychio* ex correctione ὁ ὄχειντῆς ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. *Philo de Leg. Special.* p. 784. β. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσα κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ὄναι κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tzetzae*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. WESS.

CAP. CXCI. 6. κηλωνήοισι) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλώνειον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni MDCXVIII., ἀντλέεται μὲν κηλωνήῳ praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. o breve in medio habet ms. Pa.] cui scriptioni consentit *Etymolog. M.* p. 510. et *Moschopulus* περὶ Σχιδ. p. 57. sollicite κηλώνειον, τὸ κοινῶς γεράνιον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius* Declam. XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κῆλον, ligno, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. WESS.

11. Νῖνος πόλις οἴκητο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quantumvis in mssis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invectum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horreus*

Aldinum οἰκιάται tuetur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset Aldini I. 151. ἡ Τριπύρα δὲ μία οἰκιάται πόλιν, vidisset de praesente urbis situ agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen illic οἰκίεται. WESS.

17. ἄριστα αὐτὴ ἰωυτῆς ἰνείκη) Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτὴ male edebatur. Noster c. 203. τῇ εὐρυτάτῃ ἰστὶ αὐτὴ ἰωυτῆς: et II. 149. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αἰτὰ ἰωυτῆων ἰστί. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακροτάτῃ αὐτὴ ἰωυτῆς ᾤκισται. Alia sciens praetereo, et cupidos ad *Henr. Stephan.* de Dialect. p. 41. amando. *Strabo* de trecentessimae frugis incremento, quod ager Babylonius reddebat, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τριακοσιάχεια λέγουσι. [τριακοσιάχεια dedit nuperus Editor Lipsiensis, T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut, quia in mssis τριακοσιάχεια, τριακοσιοντάχουν, quo usu ἱκατοντάχουν et διακοσιοντάχουν posuit superiore libro p. 1063. c. [p. 731. D.] et τριακοντάχουν VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime. Vid. I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Statim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιῶνται qui volunt, auxiliatorem Arch. allegare possunt. Ego hoc patrono non utor. WESS.

28. Φεραπεύουσι τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in verbum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. [Non excerpssisse illa verba *Athenaeum* adparet; non legisse, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ Φοινίκων, τοὺς ἔρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῆσι βαλανεόφοροις τῶν Φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τε σφι ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἰσδύναν· καὶ μὴ ἀπορῆῃ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ Φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φερούσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, κατὰπερ οἱ ὄλυνθοι. [Vide *Var. Lect.*] Huc pertinent ψῆνες in *Gloss. Herodoteu. Hesychius*, in voc. ψηρίζων, animalculum esse scribit, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ὄλυνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas*, in Ἀνερίναστος. *Zenobius* II. Prov. 23. ἐνδύόμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim *Herod. T. V.*

εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ ψῆν) τὸ θηρίδιον στερεοῖ τούτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud Athen. legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαίνται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἐσθύνων πεπαίῃ, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide Athenaeum nostrum, lib. XIV. c. 65. et Animadv. T. VII. p. 599. S.

Ibid. Στραπύουσι τὰ τε ἄλλα, καὶ φων.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium Salmasii in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Idem Corn. de Pauw, et Reiskio in opinionem venit. Vide et haec, quae Bod. a Stapel corrigenda cum Salmasio censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίῃ τί σφι ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque Pollucem et Hesygium erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀβήνων φοινίκων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. Theophrastus certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, Epist. XVIII. in amore palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod Herodoto inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse imprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Iulium Pontederam, qui Bodaei a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est Laroher in Notis ad h. l. S.

CAP. CXCIV. 6. νομέας ἱτῆς ταμόμενοι) Vide I. Brodaeum lib. I. Miscell. c. 10. et P. Leopardum Emend. XIII. 13. qui Baiffum ac Vallam comiter in viam revoca-

runt. De *sutilibus navibus* culte *Antiphilus Anthol. I. 57. p. 116. [Analect. Brunck. T. II. p. 176. n. 27.] WESS.*

12. βίκους Φοινικίους κατάγ. οίνου) *Adstipulor doctis viris, qui cum Valla Φοινικηίου corrigit. Frequens in oriente id vini genus, Xenophon Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. Ed. Hutchins. οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ Φολγικός adpellat. Noster suo more Φοινικῆιον II. 86. III. 20. Supra [I. 11.] ἀπιάσι cur deterius τῷ ἀπιῖσι. Med. habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.*

18. ὅνος ζῶός ἐστι) Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. *Noster IV. 76. ἢ σῶς καὶ ὕγις ἀπονοστήτη*: et saepe Attici scriptores, *Sophocles Oed. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phaedon. p. 87. B. Vide Eustath. in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et Thomam M. in Σῶς. WESS.* — Equidem ne σῶς; quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.

21. ἀπενεκήρυξαν) Quantillum erat litera transposita scripsisse ἐπανεκήρυξαν: *insuper sub praecone vendebant*: postquam nempe διαβίανται τὸν φόρτον, — — τὴν καλῶμεν πᾶσαι ἐπανεκήρυξαν. A Gronovio vulgatum [nempe ἀπενεκήρυξαν, quod in *Var. Lect.* adnotare oblitus eram] cum ἀπεμπαλεῖν comparabat *Clar. Abresch, Diluc. Thuc. p. 584. ἐγκηρύσσειν* tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: *Thucydidem ἐπανεῖπον* e lib. VI. c. 60. ab *Hesychio* et *Suida* enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. *Maxima voce* utentes saepe dieuntur ἀναφωνῆσαι, ἀνακηρύσσειν, ἀνειπεῖν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακηρύσσειν bis adhibuit *Herod. I. 196.* Nostro tamen loco si Codices conspicerent in ἀπικήρυξαν, causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans *per praeconem vendere*, vel vendenda voci subiicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud *Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 325. [p. 687, 23. ed. Reisk.]* et in versu Comici *Platonis*, qui sic scribi debuerat ap. *Harpocr.* in voce, *Σκευάρια δὲ καὶ φας ἀπενήρυξεν ἐκΦέρων. Menandri ἀπικήρυξεν Ammonius* in voc. *Κηρύξαι* explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. *Lysiae* forte restituendum isto sensu verbum frequentat in *Bion* πρᾶσει *Lucianus. VALCK.* — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἐκήρυξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper *Herodotum* triverit, dubitaturum esse confido. S.

CAP. CXC. [1 seq. κιθῶνι ποδ. λινῷ. *Lineas vestes* ab Herodoto dici non modo quae ex lino, sed et quae ex gossypio confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρήνιον κιθῶν) Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κιθῶνας εἰρήνιους ἐνδιδυκότες. Adde πῖλους εἰρήνιους IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutum in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod Medic. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπευδύνει, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. vs. 253 et seqq. de Parcis δὲ δὲ πρῶτον μεμάρποιεν --- ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους --- αἱ δὲ φρένας etc. Quae huius loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest ἐκαστη, cuiusmodi vox et hic ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe alias. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθένοι etc.) Legendum puto vel ἂν ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γινώσκω γάμων ὥραϊται. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπορίνηται ἐκ τῶν οἰκητῶν ἄνθρωπος. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei p. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἰδῆς etc.) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaererent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκειν ἐπίγαμοι, οἳ δὲ εἰδῆς μὲν οὐδὲν εἰδόντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρημάτα τε καὶ αἰσχρόνας παρθέτους ἐλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὐ μὲν τοι γ' εἰδῆς οὐδὲν εἰδόντο χρηστοῦ, οἳ δ' αὖ χρημάτα etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὡς γὰρ δὴ οἱ διεξέλθοι ὁ κήρυξ πωλέων mihi certe non placet. VALCK. — Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emendatio, Wyttenbachio etiam probata in Notis ad *Selecta* etc. p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi. Potuerat dein scribi διὰ τῶν ἐνιδεισμάτων, qua structura utitur Noster III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπάγεσθαι) Praeclare Media. quamquam et sua venus est in lectione schedarum Ask. ἀν ἄγεσθαι, a qua non multum Aldus recedit. [Vide *Var. Lect.*] Tritum est οὕτω in sententiae consecutione. Noster II. 92. ἐν κλιβάτω διαφανεῖ πιζαντες, οὕτω τρώγουσι: quibus usus est Georg. Raphelius ad Act. Apost. xx. 11. Alia conduxit Io. Taylor in Demosthenis Midianam p. 193. [in Appar. Reisk. Vol. I. p. 628.] WESS. — Sic Noster I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In *Cebetis* Tabula c. 19. nostrae ed. iunguntur εἴτα οὕτως, sequente ἀν particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νυν κάλλιστος νόμος etc.) H. Stephanus hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit. Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt. Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλούμενον ὠνεσθαι. Itaque aliorsum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορεύειν τὰ θήλεα τέκνα maluerunt, prorsus uti Lydi I. 94. WESS.

CAP. CXCVII. 1. Δεύτερος δὲ) Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ὄδῃ: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [L. 5.] Reiskius, εἴ τις ἢ καὶ αὐτὸς -- ἔπαθε: nulla gravi causa. Plutarchus eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχοι παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα θεραπεύσας, T. II. p. 1128. z. Adde Strabonem XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] Nostri aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina-

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrri* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXCVIII. 3. *περί θυσίημα καταγίζμενον ἴζη*) *Etsi περὶ καταγίζην* II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* coniecturae, qua *παρὰ θυσίημα* voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtigit et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] Io. autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* accessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, *ποσταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἰπε, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε*, in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCIX. 8. *στρίφανον - - θώμυργος*) *Strabo* *θώμυργι* δ' ἔστιπται ἐκάστη, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referunt huc, neque iniuria, ex Epistola, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. αἱ δὲ γυναῖκες περιβήμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηται. Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam Epistolam, quam me suasore scripsit et duce defendit. *Θώμυργες* sunt *σχοινία*. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* conspiciantibus, *ἐξάψαντες ἐν τοῦ νεοῦ σχοινίον ἐς τὸ ταίχος*, id *Polyaeno* VI. 50. *θώμυργας συνάψαι τοῖς κύβοις τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος*, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. WESS. — *Vittam* sive *fasciam* in *funiculi* modum *tortam* intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum* instituto religioso, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter *Commentationes Societ. Reg. Götting.* T. XVI.

11. *διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι*) *πάντα τρόπον διέχουσι*, i. e. *διήκουσι*, *Cl. Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo *τρόπος* de directione qua ducitur linea etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi *πάντα τρόπον* pendeant a verbo *ἔχουσι*, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant *διώρυχες* - - *παντοίους τρόπους ἔχουσαι*: sive potius, ut verbum *ἔχουσι* absolute positum intelligatur, *tendunt*, *directi sunt*, *ducti sunt transitus*, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διώρυγας - - - τετραμμένας πάντα τρόπον. Vocab. ἰδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.]

[16. Μύλitta) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ὅσαι μὲν νυν ἰδέος τε ἱκαμμέναι εἰσι) Vertebatur, quot forma et proceritate potuerunt aliquos capere, ex ἱφάπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες ἰδέος ἱκαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et hae mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεκαμμένοι legens. Sunt ἰδέος πεκαμμένοι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεκαμένος, κεκτημένος. Sic πεκαμένος νόσος, de aegro, Aeschilo Agam. 844. et Φρόνημα παιρὶ δῖουθεν πεκαμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἀμαζῶν πίπτανται: scribi oportuerat πίπανται: quae enim adscripsit Cl. Olearius, aliena sunt. Ἀνθρωπον πολλὰς οἰκίας πεκαμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σεμνὸν γὰρ τὸ καὶ θείας φύσεος πεκαμένον ἀμύν τὸ τῶν φυτησάντων ἱδρυμὰ ἔστιν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημέραι sive ἱκαμμέναι ἰδέος vi verbi ἐφῆσθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refinxit; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίτη καὶ τετάρτη - - χρόνον) Non continuum tempus indicari coniectabat Heynius l. c. p. 53. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἱεραισμῶ τὰς ἑαυτῶν πόδας ἀφοσιῶν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque Io. Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. σῶσι διὰ συνδόνος) *Incernunt per linteum*, ut recte cepit P. Leopardus, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et ῥῶσιν, ἀντὶ τοῦ ῥήθουσιν, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἐλάσας γὰρ Κῆρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἰστρον ἐπὶ Μασσαγίτας τε καὶ Ἰσσηδόνους etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. Cellarii Geogr. Ant. III. 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μίζων καὶ ἐλάσων εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat *diversas discrepantium opiniones, quarum aliae maiorem Istro, minorem aliae Araxem* perhibebant. [for-
san, quod alii alium fluvium *Araxen* intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius *Araxes* sit *Rha* sive *Volga*. Vide *Ionae Hanway* Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad L. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσωνται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtiguit Massagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII. 6. ἤσαντες πυρὰν, θυμίωντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχούνται τῆς ὁσμῆς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζομένου τοῦ καρποῦ) Optime *Med.* et *Ask.* Vitium, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in Vocib. *Herodot.* et *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim I. 183, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de *Animal.* X. 50. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καταγιζομένων θυμάτων - - - ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ δέρματος περιλὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρὸς. *Iunge*

Platonem in Critia p. 119. fin. et agnosces *Serranum* errare. WESS.

16. Ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς πέει μὲν etc.) Carpit haec *Strabo* XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam *Nostro* ad-fingens, quorum ille auctoritatem defugit. [*Strabonis* verba haec sunt: φησὶ γὰρ (sc. *Herodotus*) ἐν Μαιωτῶν αὐτὸν ἵεντα, εἰς τετραράκοντα ποταμοὺς σχιζοθαι, μάλιστα δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς. Tum adiicit *Strabo*, *Callisthenem* quidem in his secutum esse *Herodoti* rationem.] In *Araxis* fluvii ortu credibile fit, *Herodotum* esse falsum. Si fontes fuerint in *Matienis*, oportet *Mediae* [aut *Armeniae*] flumen illud detur. Longe vero extra *Mediae* fines *Massagetae*, *Issedones* et *Scythae*, quos eiusdem amnis accolat *Diodorus* II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni *Media* nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis *Caspio* mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si *Matienos* montes excipias, fluvio *Volgae*, qui et amplissimus et diversis oribus in *Caspium* mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat *Ampl. Nic. Witsenius* in *Tartariae* Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim *Ros*, *Ras*, *Aras* adpellabatur; unde *Graecorum* Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc *Araxe* sive *Volga* *Ampl. Boucherius* Diss. *Herodot.* cap. 18. p. 190. et prior eo *Th. Sig. Baierus* in *Origin. Scythic.* Commentar. *Petropolit.* T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in *Aristotelis* *Meteorol.* I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi *Araxes*, cuius partem perhibet *Tanaim*, derivetur ex *Indiae* monte *Parapomiso*, errore mirifico. Verum *Philosophi* verba, καὶ ὁ Ἀράξης τούτου δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέρος ὡν εἰς τὴν Μαιωτὴν λίμνην, collocata olim fuerant post *Caucasi* montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnosceret qui *Philosophum* consulnerit. Mihi longiori esse non licet. WESS.

— Quod de *Aristotelis* loco obiter *Wesselingius* monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de *Sainte-Croix*, *Philosophi* verba citante in *Exam. Crit.* etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Arazen* fluvium quod spectat, *Nostro* hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi *Scythae* *Asiam* olim incolentes, a *Massagetis* pulsī, traiecto *Araze* fluvio in fines *Cimmeriorum* abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Wolga* cogitari. At, usque ad *Wolgam* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Arazen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a *Cyri* imperio disternavit, *Wolgam* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum *Parisiensium* in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Arazen* fluvium *Herodotus* memorat, nullum alium ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspium* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Melam* III. 5. p. 803. et *Cellarius* *Geogr. Antiq.* III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspīi* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Arazen* esse. Ac hi quidem omnes *Ozum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Ozus* apud *Nostrum* *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septentrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iaxartem* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Κυρτοχαρα* nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eandem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danwillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Geogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspīi*, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus *Geographus*

Barbié Du Bocage, (in *Commentatione Examini critico etc.*, auctore de *Ste-Croix* adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. *Rennel*; cuius librum *Geographica Herodoti* illustrantem mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico *De la Nauze* facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. adnotationem intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matienis* ortum capere *Araxen* ait *Noster*: qui scilicet hac in re Armenium *Araxen* cum altero illo, qui *Iaxartes* est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur μέων πρὸς ἡλίον ἀνίσχοντα, quod vulgo interpretantur contra solem orientem fluit, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. μέων πρὸς βορρῆν ἄμυν dicuntur fluvii versus septemtrionem decurrentes: eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de *Armenio Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem. reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, ad orientem (sive, ut latine rectius dicam, ab oriente) fluens, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατέλλοντα, sunt regiones ad orientem (in partibus orientalibus) sitae: eademque notione I. 201, 4. αἱ εἰς τὸν οὐρανὸν πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατολάς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἰσπερὶν τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206, 11 seqq. Similiter *Πυρρὸς* fluvius, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e *Scythia* decurrentes (adeoque a septemtrione) in *Istrum* influunt, dicitur πρὸς ἡῶ μέων, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem vel ab occidente esse*, πρὸς ἐσπέρης μᾶλλον: nam πρὸς praepositio ista notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter alias. Denique de verbo μέιν observemus, quum μέιν dicitur fluvius, non continuo de *cursu fluminis*, et de *directione* cogitandum esse *qua flumen decurrit*: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, κῆραι dicimus, aut ῥῆγμαι, aut simile quid; sic quum de *fluvio* quaeritur *qua parte, quave in regione sit*, in hac aut illa regione *fluere* (μέιν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat μέιν ἀπὸ ἡλίου ἀνίσχοντος, posteriori notione nullo incommodo eandemque in sententiam dici potuit μέιν πρὸς ἡλίου ἀνίσχοντα. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum Wesselingium nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (L. 18.) στόμασι δὲ ἐκέρχεται τεσσαράκοντα (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi Herodotus diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem*: quod quidem prorsus contra est, quum disertè ille doceat, caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere. Ex quo satis adparet, ἐκέρχεται non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi, sed de rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magnavi erumpentibus. Sic ἐκέρχονται ἐκ μυχῶν παγαὶ apud Pindarum, Pyth. I. 40. S.

23. μέιν διὰ καθαροῦ) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud διὰ καθαροῦ, videlicet τόπου, labeatur, minime turbidum et limosum. Tale de Borysthene IV. 53. μέιν τε καθαρός παρὰ θολεροῖσι. Neque dissimile, si dicendi genus attendas, βῆναι ἐν καθαροῖσι Sophocleum, Oedip. Col. 1646. et Homeri Ἰλ. κ'. 199. ἐδιδόωντο Ἐν καθαροῖσι: tum Ἰλ. ψ'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [L. 20. conf. Var. Lect.] est κατοικίσθαι. Vide Horrei Observ. Herod. p. 115. WESS. — διὰ

καθαρῶν commodius intelligetur per loca ubi nullum obstat impedimentum. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 320. S.

24. ἡ δὲ Κασπία θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui patria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Πᾶσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πλήθει μέγιστον) Gronov. bene. Aristoteles de Caucasio: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Κάυκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πλήθει καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλήθους (σημαίων) ὅτι πολλὰς ἔχει ἑδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλήθος retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πεδὶον ἐκδέχεται, πλῆθος ἀπειρον ἐς ἀποψιν: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olim importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνη dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολὺ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil. nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. S.

11. ζωᾷ ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν) Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζωᾷ γράφειν et γράφισθαι ex vetere more est pingere, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasi. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσέξιπλον ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetas retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. *ἥα ἐγγράφειν* perapte uno verbo *ποιεῖν* potuit reddi. *ἥα* figuras dici et imagines cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine *ζωγράφος*, pictor, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. *ζωῶται* dicuntur *vestes pictae, variegatae*. S.

CAP. CCV. 2. *Τόμυρις οἱ ἦν οὐνομα*) Patet ex *Suida*, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. *Lucianus* *Contempl.* c. 13. *Τόμυρις ἐκείνη ἱερί*, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione *T. Hemsterhusius*. Codices *Herodoti* nihil variant; in *Iustini*, *Frontini*, *Valerii M.* schedis discordia viget, qua de *Oudendorpius* ad *Frontin.* II. 5, 5. Recte *P. Burmannus Secundus* *Anthol. Latin.* II. *Epigr.* 6. edidit, *Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre*; nimirum *Cyrus*. WESS.

8. *ἐκείνο* --- *στρατηνὴν*) Ita oportuit. *Κροῖτος* --- *ἐκείνο* *στρατηνὴν ἐς Καππαδοκίην* I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. *ἀνίχεν ὀρέων ἀρχοντας*) Si *οὐρέων* esset, fors melius haberet. Docet *Strabo* *Massagetarum* plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. *Tomyrin* praeterea *Cyro* pōsuisse in montibus insidias *Iustinus* auctor est I. 8. Hoc amplius, *οὐρος*, terminus, *Ionibus* *ψιλοῦται*, teste *Eustathio* ad *Iliad.* p. 149, 15. Sed nolo contra *msstos* niti. Mox [l. 9.] *προθυμίαι* optime *Paris. A.*; id postulat linguae genius ex *προθυμία*. *Aldi* operac dederant *προθυμίαι* errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro *προθυμίαι* fuisse. Ex *Aldo* error late ad omnes editos manavit, *L. Küstero* in *Clerici Bibl. Vet.* et *Nov. T. V.* pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione *ἀνίχεν ὀρέων* desiderarit *Wesselingius*, quum praesertim iam c. 80, 22. similissime dictum viderimus *οὐκ ἀνίχεται ὀρέων*. Sed et alibi apud *Nostrum* eadem prorsus formula occurrit, de qua vide *Valckenar.* ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de *Aldina* scriptura *προθυμίαι* idem *Vir* longe doctissimus pronuntiavit, intelligetur ex his quae in *Var. Lect.* a nobis adposita sunt. S.

9. et seqq. *Φέρε, μόχθον μὲν* --- *ἄφες*) Omnia ista *Reis-*

kus suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ ταῦτο τοῦτο ποιεῖ, atque hunc quidem ad modum, Φέρε, ἡμέων ἀναχωρησάντων - - ἐν ταύτῃ τοῦτο ποιεῖ, μόχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζηννύς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tomymyris, onitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se Iridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectionem ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποιεῖς [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάρματα) Potuerat ἀχάρματα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. Θ'. 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάρματα μεθ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀνδρῶν. Hesychius Ἀχαρίστερον, ἀχαριώτερον, quod firmat verbis poetæ Odys. Τ'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάρματα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνεικνυμένα ἀχαριώτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχαρίστὸς εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἄχαρις praestiterat. Εὐχάρτες Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἐστὶ etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καὶ Φασὶ κύκλος εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischius, sicuti ex Cl. Walchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulit. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Ciceroni memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. S.

22. νικήσας τοὺς ἐναντιοῦμένους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντιῶ, adscripsit, ut Mediceo faveret, vir Celeb., cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώσθηναι [ἐναντιώσθην] ex illo libro reposuit VII. 10,

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capitis, εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναι τοι θέλει. Fugerunt eundem ista VII. 49. καὶ δὴ τοι οὐδενὸς ἐναντιομένου. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Cae-
terum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec antevertunt, [L. 21.] τῷτῳ γὰρ ἀντιῆσαν, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. ὑποχωρῆσαι τῆς χώρας) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro veteri τῆς μά-
χης, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positis insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* seriem descriptionis distinxit, XVI. 85. τότε ἔγω τῷ Πύ-
θωνι --- οὐκ εἶξα, οὐδ' ὑποχώρησα: neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect. Aristaen.* lib. II. p. 186. Iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox διαβάντα [L. 26.] instauratum velis, non contentiose ob-
nitar. Certe περιγίνεσθαι servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus περιγενέσθαι. S.

31. τῶν προβάτων ἄφ. πολλά) *Laurentius magna vi pec-
corum mactata*; cuius versio moveri non debuerat. Πρόβατα
olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in *Il.* Ε'.
124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quis saepe oves
intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa
Galenus in librum de Articulis. p. 587., multa quoque *Eus-
tachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 302 seq. ed. Franz.] et *Foë-
sius* in *Oeconom.* [voc. Πρόβατα.] Haec tenuia videntur,
nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. Γνώμαι μὲν αὐταὶ συνέστασαν) *In medium venire* in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene
puto contrarias indicari, ut erant, *sententias*. Tales συνέστη-
κναι γνώμαι VII. 142., dissentiente *Porto*. Tale IV. 132.
συνεστήκει δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύεω, in msstis. Tum VIII.
79. συνεστηκότων τῶν στρατηγῶν, contra se consistentibus du-
cibus. WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l.
in discussionem venire. S.

6. τῷ περ τὴν βασιλικὴν ἰδίδου) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit Brisson. Regn. Pers. I. 9. WESS.

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμεος) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus Artemidorus censet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν, Onirocrit. II. 72. uti Dario contigit. WESS.

[23 seq. ποίει, ὅπως, ἐπεὶ - - ἐκεῖ, ὥς μοι etc. Aut ὅπως aut ὥς abesse poterat: sed ὥς post parentheses ex abundantia adiicitur, quasi latine dicas, ut, inquam, mihi etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. S.]

CAP. CCX. 2. τῷ δὲ ὁ δαίμων) Exquisitum illud et delicatum [τῷ δὲ οἱ ὁ δαίμ.] quod ex Med. receptum erat, vix ulli agnoscunt et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷ δὲ cum Reiskio et Valcken. malueris, constabit oratio: praecessit Κῦρος μὲν. Porro [l. 4.] ἀμείβεται ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. WESS.

11. χρῆσθαι αὐτῷ τοῦτω ὁ, τι etc.) Gelo in Aeliani Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὁ, τι βούλεσθε. Scriptorum codicum τοῦτο ὁ, τι τὴν βούλεσθαι animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρεώνται οὐδέν: et II. 108. τοῦτω μὲν τὰδε ἐχρήσατο. Libanius Or. X. p. 288. D. καὶ περὶ τοῦ τί χρῆσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege Hutchinson. ad Xenophont. Agesil. p. 84. WESS. — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὁ, τι idem valet ac οὕτω ὥς. S.

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσίων καὶ καθ' αὐτοῦ στρατοῦ) Vallā, cum expedita manu. Gronovius, cum integra et pura exercitus parte, quod tenuit Wess. Mihi adiectum vocab. Περσίων, quod commode abesse aliqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. S.]

8. κωδύντες δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic Poëta Ἰλ. A. 468. In Hesychio δαίνυντο, εὐωχοῦντο, geminatā, ut in Ask.; litterā. De Istris simili paene in re cultissime Livius XLI. 2. Ibi quum omnium rerum pa-

Herodot. T. V.

O

ratam expositamque copiam -- invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Polyaei aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἱπαναπλείειν) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod forsitan in Cod. scripto repererat, ἱπαναπνέειν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenaeus haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἱπαναπλείει κακὰ ἔπεια καὶ μηχανόμενα. Eustath. in 'Ιλ. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλώει ἔπεια μαινομένην πρίποντα: bis alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλώει, in 'Ιλ. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. T'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἱπαναπλώειν. VALCK.

Ibid. ἱπαναπλείειν ὑμῖν ἔπεια κακὰ) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, -- improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. Ἀναπλῆν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὐθις ἀφ' ὀφθαλμοῦ τῇ κρούσει ἀναπλῆν πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egerit, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλῆν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἐν: et mox ἀναπλῆν δὲ οὐδὲν. Indicat Tomyris, ebriis sursum tendere et quasi in ore natate improba verba. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἐπαναπλώειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur φαρμάκῳ δολῶσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλῶσας. δηλῶσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὑς ἀγρίους πλέγμασι καὶ ὀρύγμασι: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. VALCK. — Quod hic δολῶσας, id c. 214, 19. ἐλὼν δόλω. S.

9. νῦν ὧν μιν εὖ παραινέουσας) Si codicibus abesset, μιν non requireretur. VALCK.

13. Ἦλιον ἐφ' ὀμνυμί τοι τὸν Μασσαγ. δισπότην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii, ὧ δισποτα ἦλε καὶ θτοι πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὧ δισποτα ἦλε καὶ σελήνη δισπο-

να, in extremo lib. X. Heliodori. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti Isthm. Pindari VI. 7. Eurip. Hippol. 88. Aristoph. Vesp. 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide Cuperum Harpocr. p. 113. et N. Heinsium in Ovidii Heroid. IV. 12. WESS.

14. ἡ μὲν σὲ ἐγὼ) Perverse scripta prostant in *Etymologico* M. p. 416, 48. Sylburgius alia contulit, quae leguntur infra c. 214. Schol. ad Dion. Chrys. p. 592. in Morelli Collect. τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούρου (ὑπὸ Τομύρου) τῆς Μασσαγέτιδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De Tomyri notans vir Magnus ad Luciani [Contempl.] p. 508. hoc etiam Scholion excitat et corrigit. VALCK. — Herodoti stylo convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. S.

CAP. CCXIV. 2. ὡς ὁ Κύρος οὐκ ἐσήκουσε) Expuli inopportuna οἱ, quod unde in hanc viciniam inmigraverit, non quaero sollicite. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit Gronov. et II. 154. Mediceo suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. WESS.

12. αὐτοῦ ταύτη) Aptā haec et nexa recte voluit Arch., servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime alias. In annis, quos Cyrus regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. Adi Simsonii Chron. A. M. 3746. Bene pro mente Herodoti Sulpicius Sever. II. 9. Cyrus undetriginta annis rerum potitus est: sic enim scripsisse videtur. In Edd. uno et triginta. Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. Fabii Annal. IV. duo et vicesimo, Grammaticus duo de vicesimo correxit apud Gellium Noct. Att. V. 4. Lege Vallae et Gronov. adnotata Livio XXIII. 37. et Observ. meas I. 29. WESS.

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν ἄσκον) Quid vir Celeb. pro Medic. conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque Horrei ambigua et operosa disputatio Obs. Herodot. c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆπτε adsignificare, [quod Gronov. voluerat] adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius Aldinum totque Codicum ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur Valer. Maxim., Iustinus, quos docti viri antestati fuerunt, et Lucianus Contempl. c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γε

ἀποτιμοῦσα αὕτη, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ἀσκήν ἐμβαλεῖ
πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae
verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλον. Ἐνα-
φῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας, ὡς διασταίη. WESS. — Haud dubie
lenius et expeditius erat ἐναπῆκε: sed alterum ἐναπῆπτε
(ab ἐναπάπτω, ion. pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo
difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit
editoris. S.

18. Σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσαν etc.) Egregie haec adserta et ex-
plicita sunt a cel. Gronovio. WESS. — Herodoteam verbi
formam ζώουσαν, quum noster codex ms. dederit, asper-
nari non debui. S.

22. ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος) Par aliorum, Nostri tamen ve-
stigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam
longe vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures
ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam obser-
vationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X.
p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior
videtur narratio. Vide Camp. Vitrinam in Iesiae c. xlv.
2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ Φαρέουσι) Non placet
Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σηρικῇ ad
Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habue-
runt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae
vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV.
106. ἐσθῆτα δὲ Φαρέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) Scholiastes adleverat his, ἄρ-
δεις, Φαρέραι: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas,
Ἄρδεις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ Φαρέρας, etiam alii. Perperam
omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ οἴστου πο-
μίσαι, IV. 81. Δίχροον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschae
versu Scaliger ad Euseb. An. mcccix. p. 82. Servius Aeneid.
XII. 404. Hic forcipem dirit, quod Graeci ἄρδιοθῆραν di-
cunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula
sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδεις mallet, uti
apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara
II. Dosiadae, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs.
914. [Nisi ἄρδιον forma diminutiva est nominis ἄρδεις.] Σα-
γάρεις ex Armenorum dialecto illustrant Whistoni fratres,
Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-

tionem plurali nominum ἄρδεις et σαγάρεις vide *Var. Lect.* ad l. 4. S.

CAP. CCXVI. 5. seq. τὸν Φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς ἀμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαρετρεῶνα πρὸ γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μίντοι etc. Interpres suspensa ad plaustrum pharetra: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravia eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplēvit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαρέτραν ἐξαργύσας (sic recte nupera ed. Lipsiens. pro mendoso olim ἐξαργύσας) ἐκ τῆς ἀμάξης. S.

12. οὐ κατασιτίονται etc.) Schedae veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit Io. Alb. Fabricius ad *Sexti Philosophi* Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fragm. Pythagor.* p. 713. ed. Gal. Μασσαγέται δὲ τῷ γένει κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμῖν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) *Laurentius* e pecoribus omnibus perniciosissimum, quasi κτηνῶν legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch. et Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς τάχιστα. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζωῇς τάχιστον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contri-
buat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ Θήραν ἔλθειν ἐκ Λακεδαιμόνος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστείλαι τὴν στρατὴν. Medicei Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat Gron.] Herodoteae facilitati et γλαφυρότητι pugnare, optime D'Orville monuit ad Chariton. l. 4. p. 52. [p. 221. ed. Lips.] Nam quae P. Horreus utramque in partem disputat, nimis docta et arcessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμήτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram Var. Lect.] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμήτιχος. WESS.

8. Παιδία δύο νεονά) Pollux II. 8. νέονα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νέονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco νεονόν refingit; contra ea Cl. Piersonus Veris. II. 8. p. 234. νεονόν vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδία δύο νεονά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non expoto causam. Obstant et Codd. omnes. [in νεονά consentientes.] Διδοῖ locum recepit, quem Horreus in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδέναν ἀντίον -- φωνήν ἰέναι) Mediceus cum sequace Ask. aberravit. Nihil verius Aldino, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, κελύσαντα μηδέναν μηδὲν αὐτοῖς φθίγγεσθαι. Ostendit praeterea ἰέναι φωνήν, quod

etsi Portus Ἰωνικῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰόναι, ut consuetudo fert. Habet Persen Ἑλλάδα γλώσσαν ἰόντα IX. 16. WESS.

13. ἐπαγνέειν σφίσι αἶγας' πλήσαντα δι) Cogor ἐκὼν αἰκνέει γι θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγνέειν et ἐπαγνέειν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλήσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt masti. In Tzetze, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλάζειν προτραφάμενος ἐκείνα τὰς μητέρας
dederat ipse τὰς μητράδας, capras. WESS.

17. ὡς γὰρ δίδτης χρόνος etc.) Postquam enim ista pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio Herodoteam obscuraverat loquendi formam. [scil. post ἐγγόνι comma interpositum erat.] Lib. I. c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὡς σφί. τισσεράμεντα ἐγγόνισαν ἡμέραι πολιορκίονσι Σάμον. IX. 38. ἡμέραι δὲ σφί. ἀντικαταμείνοισι ἤδη ἐγγόνισαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: Thucydides III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυῖα ἑπτὰ, ὅτι etc. Demosthenes contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. Lamb.] ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in Var. Lect. de scriptura vocabuli δίδτης monui, id sic positum oportuerat: „In F. δίδτης a pr. m. dein adiectus alius accentus super a.“ S.

20. βεικός ἐφώνεν) Adsentior Gronovio. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. Hipponax in Strabon. VII. p. 524. [p. 340. ed. Cas.] Κυπρίων βεικός φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίῳ πυρόν. Plura Cl. Albert. in Hesych. et P. Horreus Obs. Herod. c. 31. WESS. — Adde omnino Polluc. V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. S.

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἰωυτῶν) Supra c. 2. οἱ γινώσκοντες πρῶτοι ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἰωυτῶν. Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus Codd. praestare πρώτους -- ἰωυτῶν. Suidam in Βικισίλῳ simili quid offerre, Galeus vere adscripsit. De structura securos nos esse Aelian. Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρῶτοί μου ταῦτα ἀνιχνεύσαντες. Manetho I. 329. βριφίων γεννῆτορα πρῶτον

Μητέρος εἰς αἰδὴν πέμψαι: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere *Georg. Herwartus*, *Chronol.* c. 241. in quis haud pauca ἀποσπιδόνσα, optime I. *Perizonio*, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ rescui. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector *Gronovii* [λογιῶτ. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex mssis III. 127. patet. Qui quidem titulus *Heliopolitani* cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris sollertia et eruditione priores erant. *Nic. Damascenus* in *Eusebii* Pr. *Evang.* IX. 16. καὶ συνῆν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim constipavi in *Diodori* II. 4. Nunc adstruo hoc *Iustini Martyr.* ex *Dial.* cum *Tryph.* p. 168. *Ed. Thirlb.* περιτέμνεται οὖν τὴν ἀκρεβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὥς οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ Θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐκ τῶν ἄστρον) Bene *Medic.* Quod [l. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτους, id doctos exercuit viros, *Leonem Allatium* *Mens. Temp.* cap. xv. p. 188. et *Alph. Caranzam*, *Leoni* consentaneum, *Diatrib.* c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac I. 32. neque sibi in *Graecorum* anni forma bene consentire *Scriptorem*. *Verius D. Petavius* *Auctar. Doct. Temp.* lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτους ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti *Musa* prima significavit, intercalatio; quae et *H. Dodwelli* opinio *Diss. I. de Cyclis* p. 50. WESS. — Conf. ad I. 32, 11. notata. S.

8. ἐπάγουσι --- πέντε ἡμέρας) Has ἐπαγομένας, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper *Diodor.* I. 50. sicuti nec alii, quorum in *Aegyptiorum* anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima *Nic. Averanii* opera, *Diss. de Mensib. Aegypt.* c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec *Diodori* I. 45. μετὰ τοὺς θεοὺς τοῖνυν πρῶ-

τὸν Φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit Eusebius Chron. p. 14. Nostrum nominatum testem vocans. Μένιος βασιλέως meminit Plut. Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla Sam. Squire. In Catalogo Eratosthenis apud Syncellum Μίνης Θεβαῖος, ὃ ἑρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μίνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit P. Ern. Jablonskius adnotat. ad Catalog. istum in T. II. Chronol. Vignolii p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [l. 19.] Μοίριος. Vide c. 13. et Diodor. I. 51. et Salmas. de Ann. Climact. p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δῶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive Hecataei, sive Herodoti dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωρος propterea Diodoro I. 34. III. 3. a quo Aristoteles Meteorol. I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. Herodoti patronicum proficitur, Niloque vindicat illum regionis, cui Delta nomen est, tractum. Alia Cl. Freretus et egregie erudita contra priscam istam suspicionem Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188. quae, quin consensum auferant, nihil admodum inpedit. Lege etiam S. Bocharti Phal. IV. 25. p. 261. WESS. — In dubio Wesselingius reliquit, Herodoto-ne an Hecataeo tribuendum illud dictum sit, inferiorem Aegyptum Nili donum esse. Nempe ad utrumque horum Scriptorum idem dictum retulit Arrianus, de Exped. Alex. V. 6. sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci Hecataei Milesii id opus, ubi idem dictum, sicut apud Herodotum legebatur. Quem locum produciens Creuzerus (in Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa Nostri narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, Hecataeum Milesium iam ante Herodotum in eadem fuisse sententia: quum praesertim et Porphyrius apud Eusebium dicat, multa ex Hecataeo ad verbum transscripsisse Hero-

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar.* ad *Nostrum*, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect.* citatis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relata hanc sententiam audivit legitime *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus hic adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summam ea exposuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. T. II. p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου) Verum erit Πλινθινήτεω. Oppido nomen Πλινθήν, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Scylax* Πλινθινον κόλπον vocat, *Peripli* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi Πλινθήν* videndi. Mox [l. 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τίνει rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5, μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει εἰς θάλασσαν. Et hac quidem in defensione *P. Horreo* adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus* fuisse, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. **WESS.**

[10 seq. σχοῖνος ἑκαστός --- ἐξήκοντα στάδια) *Schoenum* *Noster* facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis *Aegypti* partibus, sed diversissimam habitam esse *schoeni* mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim *schoenos* alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑκατόσιοι καὶ τρισχῆλοι) De discrepante in hac *Aegypti* mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Casaub.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias* Schol. II. p. 43. v. ex *Nostro*. Aliprum dissensum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ ἄσπετον τῆς οὐραίας μετρῶν in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B. [p. 803 extr. et seq.] *WESS.* — De stadii mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et *de la Nauze*, in *Comment. Acad. Reg. Inscr.* T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique *du Bois-Aymé* in *Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri*, in *Description de l'Egypte etc. Etat moderne*, *Mémoires*, T. I. p. 188 seq. Conf. *Adn.* ad II. 158, 20. S.

CAP. VII. 5. ἔξ Ἀθηναίων) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit *Gronovius*, hic etiam debuerat ἔξ Ἀθηνῶν, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403. 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηνῶν scribendum. Θῆβαι Ionice flectitur in Θηβαίον, quod pro Θηβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Θηβαίων τῶν Αἰγυπτίων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? *VALCK.*

Ibid. ἔξ Ἀθηνῶν) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσσαν, [l. 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσσαν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108. fuitque in foro, ab *Hippia*, *Pisistrati* filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua Athenis *Pisas* ibatur, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* *Histor. Foeder.* Part. I. p. 72. id festinanti excidisse opinor. *WESS.*

8. τῶν οὐδὲν νεωτέρων τὸ μὴ ἶσας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ ἀπίστας: adscripsit enim ἀπίστας, ἰναπόστας, quod ἰναπόσ

ἴσας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthus* [*Gregor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς οὐδοῦ mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* *Odyss.* β'. 196. ἐπειὴ φάτ' ἀρισφάλε' ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad *Il.* α. p. 18, 10.] et *Etymolog.* p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφέρειν an διαφορεῖν praepotes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 33. *WESS.* — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo *Nostro* (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto Editore*) obtrusas esse *Nostro* ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in *Notis* ad h. l. et in *Indice* geographico, voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danvillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in *Aegypti* historia utitur, cum *Olympicis* stadiis, repetiit *Cahirensis Academicus Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. *S.*

11. ὥς μὴ εἶναι) Innigravit in locum suum ὥς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὥς ἐγὼ ἐκυνθχνάμην -- εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII. l. 8.*] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad I. 58, 7. notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. Mort. XII. 1. [P] et *Horreum* *Obs. Herod.* c. 43. Porro ἐν τῷ καὶ λήθον. [*cap. 8. l. 5.*] similem ob causam revocavi. *WESS.*

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτη μὲν λῆγον etc.) Hoc loco, ubi sunt lapidinae, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem*; scilicet *versus Rubrum mare*, (ut l. 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Α. Tendent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Pauw. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δὲ.] Quae vero consequuntur [l. 12.] de saxeo monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex Medic. sunt. Probare possum ψάμμω κατελυμένον, uti ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ Odyss. E'. 136. quamquam κατελπιμένον ex εἰλέω non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Iupiter εἰλυμένος κόπρω, qui εἰλυμένος Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. Ed. Montac. φλογερῇ εἰλυμένα χροῖ - - Φαλάγγια Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui κατελπημένον maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένον Medicei decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμον μούνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μίμφιος ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium Mediceī auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμω κατελ-, τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένον, ut Wess. cum aliis, sed τεταμένον, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in Var. Lect. sed invitus video aliter visum esse typothetae nostro. S.

16. οὐκίτι πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam Reiskii. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent Aristidi T. II. p. 343. esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit B. Maillet Descript. Aegypti p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordeni* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. ἱερὶ ἀνοήτου ἐννέα ἡμετέρων etc. Vide ne iusto minor sit *noventarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguam statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. μέχρι Θηβέων) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* Ἀναβ. III. 5. p. 109., ex *Medic.* idem asserens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβέων legebatur rectissime, reposuit. *WESS.* — Conf. *Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque Thebas nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque *Heliopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab *Heliopoli* Thebas 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque Thebas 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. ἰθαίνετό μοι — κόλπος θαλάσσης) Expressit *Plinius* Hist. N. II. 85 *Herodoto* quidem si credimus, mare fuit supra *Memphim* usque ad *Aethiopum* montes; itemque a planis *Arabiae*. Mare et circa *Ilium* et tota *Teuthrania*, quaque campos intulerit *Maeander*. Paria illis ex *Nostro* et *Nearcho* *Strabo* XIII. p. 1013. [p. 691. ed. Cas.] et *Arrianus* Ἀναβ. V. 6. p. 203., *Herodoti* non oblitus. Mox [l. 7.] *Thucydidis* exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγάλην εἰκόσας lib. IV. 36. *WESS.* — Amant autem *Iones* ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. Νείλου, ἰόντος πενταστόμου) Notissimus septem geminus *Nilus* ex *Virgilio*, ἑπτάπλοος *Dionysio* *Perieg.* 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πολύστομος *Nicandro* *Theriac.* 175. Praetulit ex *Med.* πενταστόμου titulum *Gronov.* motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰθαγνία στόματα *Nili* quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ὀρεκτά. *Eustath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδή κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρεκτῶν ὄντων, ad *Dionys.* vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis Codd. recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esaiæ* xl. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitringæ*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Maillet Descript. Aegypti* pag. 49. Mox [l. 12.] *μεγάθια* bene Gronov. WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήτων etc.) Haec et sequentia videntur obversata *Thucydidi* II. 102. εἰς τῶν νήσων αἱ ἡπείρωνται ἰσθμὶς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινι ἀν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. S.

CAP. XI. 2. ἐσείχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς etc.) Ex coniectura *G. Raphelius* in priorem *Petri* c. 2, 6. ἐσείχων, sed minime fideli. Supra I. 193. ἐσείχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφράτιω. et II. 158. ἐσείχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. Iebb., εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ἐσείχει θάλατταν, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [l. 11.] ἐκ τῆς βορ. θάλ. κέλευον ἐσείχοντα paene ex *Remig.* admittam. Recepi sine haesitatione [l. 6.] ἐς τὴν εὐρέην θάλ. *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. ἡμέραι ἀναισιμouνται τιστεράκοντα etc.) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum *Cahirensem* *Le Pere*, in *Description de l'Égypte publiée par ordre etc. Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. S.]

8. βρῆχιν δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in *Mosem* et *Iudaeos*, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in *Ptolemaei* *Tetrabibl.* pag. 83. ἀμπωτιδος γὰρ γενομένης Φυγὰς παρῆλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωσῆς. Docte et animose pro divino *Iudaeorum* legislatore *Vignolius*, *Chronol.* lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolae duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. S.

11. ἐκ τῆς βορείης θαλάσσης) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Norin θάλασσα est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορείης cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορείης hic legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ὧτων συντέτραινε μῦθον ἡσύχῳ Φείνων βάσει, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν κού γε δὴ ἐν τῷ προανασιμ. etc.) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedio. Arch. αἰμαι [pro ἢ ἐμὲ l. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam αἰμοι posuit typothetha.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta. et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γὰρ - - χωσθῆναι ἂν κού γε ἢ ἐν τῷ προανασιμωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluerit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προανασιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαι γε καὶ μυρίαν ἐντός χωσθῆναι ἂν ἤκου γε δὴ ἐν τῷ προανασιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος καὶ πολλῶν μέσων ἔτι τούτου ὑπὸ τούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solemne illud ἤκου vel Herodoti ἤκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον - - γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἢ κού de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim $\kappa\omicron\upsilon\gamma\epsilon\delta\eta$, eadem notione atque $\pi\tilde{\omega}\varsigma\gamma\epsilon\delta\eta$, ferendum putavi. $\kappa\alpha\iota\gamma\epsilon\delta\eta$ legendum censet *Benedictus* in *Actis Semin. philol.* Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum $\mu\acute{\epsilon}\zeta\omega\nu\epsilon\tau\iota\tau\acute{o}\upsilon\tau\omicron\upsilon$, non cum *Pavio* apud *Wess.* intelligendus sinus hoc *Arabico* maior; sed hoc *Aegyptio*, ut recte *Larcherus* accepit; nempe maior hoc, quem *Herodotus* existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc *Aegyptus* est. S.

CAP. XII. [3. $\tau\tilde{\eta}\varsigma\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\eta\varsigma\gamma\tilde{\eta}\varsigma$) In *Lat. vers.* perperam positum *regionem utrique adiacentem*, ubi *utrimque* scripseram. S.]

4. $\kappa\omicron\gamma\chi\tilde{\upsilon}\lambda\acute{\alpha}\tau\epsilon\phi\alpha\iota\acute{\nu}\omicron\mu\epsilon\nu\alpha$) Res vera est, fulta testimonio *Plut.* *Isid. et Osir.* c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertex varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentendi et disputandi pruritu concordia? Adi *S. Bochartum* *Phal.* IV. 24. et *Freretum* *Comment. Acad. Inscript.* T. XV. p. 342. *WESS.* — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchylia marina in montium visceribus reperiunda, salvà fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. S.

7. $\pi\rho\acute{\sigma}\delta\epsilon, \tau\tilde{\eta}\chi\omega\tilde{\rho}\eta, \omicron\tilde{\upsilon}\tau\epsilon$ etc.) Laborabant haec mala punctione: $\pi\rho\acute{\sigma}\delta\epsilon$, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex $\iota\delta\omega\nu$, cui superius suus locus. Vidit hoc *Reiskius*, brevi post [l. 9.] $\omicron\tilde{\upsilon}\mu\eta\nu$ corrigens. *WESS.* — *Reiskii* coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. S.

CAP. XIII. 4. $\acute{\alpha}\rho\delta\epsilon\sigma\kappa\epsilon\text{ Αἰγυπτου}$) *Medic.* ex Ionum consuetudine. *Abydenus* in *Eusebii Pr. Evang.* IX. 41. $\pi\tilde{\upsilon}\lambda\alpha\varsigma\epsilon\pi\acute{\iota}\sigma\tau\eta\sigma\epsilon\nu, \tau\acute{\alpha}\varsigma\alpha\nu\omicron\iota\gamma\omicron\nu\tau\epsilon\varsigma\acute{\alpha}\rho\delta\epsilon\sigma\kappa\omicron\nu\tau\omicron\pi\epsilon\delta\iota\omicron\nu$. Scripsi etiam $\epsilon\iota\nu\alpha\kappa\acute{\omicron}\sigma\iota\alpha$, quemadmodum II. 145. *Homeri εἰνατον, εἰνάνυχες* nunc non attingo. Mire placet *Gronoviana* huius loci explanatio. *WESS.* — Scilicet et $\mu\omicron\lambda\epsilon\iota$ et $\tau\epsilon\tau\epsilon\lambda\eta\mu\acute{\omicron}\tau\iota$ e suo cod. restituit *Gron.* cui fere et nostri adsentiuntur libri. S.

[6. $\nu\tilde{\upsilon}\nu\delta\epsilon, \eta\nu\mu\eta\epsilon\pi'\epsilon\kappa\kappa\alpha\iota\delta\epsilon\nu\alpha$ etc. Quum hodieque eadem *Herodot.* T. V.

fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse Herodotum, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam Moeridis regis aetate: octo enim illos cubitos, quos (l. 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac xvi. cubitorum, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. Strab. XVII. 788. ed. Cas. et Plin. lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]

11. κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretamentis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco κατὰ λόγον per κατὰ τὸ ὅμοιον interpretari, et ἐς ὕψος, εἰς αὐξήσιν. Mea saltem opinione nihil distarent κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος: et κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδίδοι ἐς αὐξήσιν. Cap. seq. 14. εἰ σφι ἰθαλήσει (sic legerim.) --- ἡ χώρα ἡ ἔνερθε Μίμφιος -- κατὰ λόγον τοῦ παρρηχημένου χερσίνου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι. VALCK.

Ibid. κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδίδοι ἐς αὐξήσιν) Invenit et hic manifestam ταυτολογίαν Cl. Reiskius, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas Ask. in quis hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum ἐπιδίδοι et ἀποδίδοι terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. Herodoti dictiones bene constant: ἐς ὕψος altitudinem soli, ἐς αὐξήσιν eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum xvi. aut xv. cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, argumento est Nili figura xvi. liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur in Plinii H. Nat. XXXVI. 7. ubi Harduinus; cui iungendus Shaw Obs. Geogr. Syr. et Aegypti cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. — Non ταυτολογία, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eandem sententiam ῥήσεις aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo ἀποδίδοι dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἀποδοῖ significare possit. Illud video, ἐς αὐξήσιν posse eandem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iunctā mox utrāque voce ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδοῖ ἐς αὐξήσιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versionī in parenthesi interieci. Sed quaero, quisnam reddit? nam nominativus, ἡ χώρα αὕτη, qui praecedit, ad verbum ἀποδοῖ, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδοῖ etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. ὕδατος οὐδεμίῃ ἄλλῃ ἀποστροφῇ) Valla ἀποστροφῇ in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae perfugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα --- ἀποστροφῇ ἔχη: pro quo ἀποστροφῇ καὶ καταφυγῇ ἔχειν Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς εἰργόμενος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφῇ ἐποιεῦντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. iv. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμψυχον ἐκτείνετο --- τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφῇ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστροφῇ σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστροφῇ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μοῦνον [l. 22.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μόνον) Non enim certe habent equam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere sueverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Εὐδίας: Ἀῆρ, ἐν ᾧ τις ὀνομάσκει καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Küster. quel temps fait-il? Theo-

eritus Eid. IV. 43. Καὶ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πίνει αἶθριος, ἄλλοκα δ' ὕει, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διὸς, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. *Aquam pluviā Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. c. Cum pluebat, elegantioribus ὁ Ζεὺς, vel ὁ Θεὸς, ὕειν dicebatur; (quam formulam Alcaeus iam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποιεῖν ὕδωρ: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. Καὶ τοι πρότερον τὸν Δι' ἀληθῶς ὤμειν διὰ κοσμοῦ οὔρεϊν. VALCK.*

CAP. XIV. [9 seqq. ἀπονητότατα etc. Putes cum Heynio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poetæ versus illos, ἀπονητότερον ἰσθλοὶ νέμονται βίον etc. S.]

13. ὧλλοι ἀνθρώποι) Debetur Arch. Variant in vocis scriptura editi libri. ὧλλοι I. 48. et 125. ὦ'λλοι Ik 51. ὧλλοι ex Med. bis II. 36. Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. ὦ'λλοι μὲν βα. ἡ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νεωτέρας ἰαδος ἐστίν. διὸ μέμφομαι Ζηνοδότῃ εἰπόντι, ὦ'λλοι μὲν βα θεοὶ καὶ ἄνθρωποι. (Iliad. B'. 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ὧλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit Barnes. in Iliad. A'. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, Diodorus I. 36. non praeteriit. WESS. — Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.

16 seqq. ἰσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat Eudoxus apud Aelianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant Aegyptii: Φειδόμενοι, ἐπὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἰσάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθεύουσιν, ἵνα μείνῃ ἔμβριος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνέων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπὶ αὐτῇ καταπατηθῇ τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito,

secundum quem suum in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑπὸ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται, suum ungulis excussum frumentum convehit. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. Aream Telesilla δῖνον vocaverat: Athen. XI. p. 467. f. Τελέσιλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc Eustath. Ἰλ. υ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] Aelianus duobus in locis rarissimo hoc usu forsitan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima Epist. Critica II. D. Ruhnkenii p. 43. VALCK.

Ibid. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Adsentiuntur Plutarchus IV. Symp. c. 5. et Eudoxus in Animal. Histor. Aeliani X. 16., quos olim Galeo, non sues, sed boves intelligenti, opposui ad Diodorum. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὕς boves indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen sues in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„Sues immissae in sementem,“ ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres „potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea boves, ut multae nationes, tritrandis frugibus adhibuerint. Cyrillus in Esaiæ c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνεινέγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἶτα βοῦς ἐπαφιέντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχους. Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod Galeus non neglexit, sues ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent Plutarchus atque Eudoxus, venisse ex scriptoris calamo ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque aetatem anteverterit? Diodorus generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, suis fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur Christ. Schoettgenius Antiq. Tritur. Sect. ix. et Aegyptiorum Fr. Lud. Norden Itin. Aegypt.

p. 58. WESS. — *Plinius* Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in maddido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno *Diodoro* excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum operā ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἐμβάλλουσι -- ὕς, et ἐπειὰν δὲ καταπ. τῇσι ὕσι, ab *Herodoti* manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι perquam probabile debet videri. *Larcher* (suffragante *Borh.* in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrimque, pro τῇσι ὕσι, τῇσι βοῦσι corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς, ante ista, σπείρας ἑκάστος etc. reponenda censuit: nempe ante semen-tem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatiliū, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ θάλατταν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Tarricheas Pelusiacas eiusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne *Ald.* et plurium schedarum [l. 6.] ἐς μεσόγειαν τείνειν αὐτὴν pro quisquilliis putetur. Ταριχηίων sive ταριχηϊῶν *Arch.* species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et *Steph. Byz.* in voce. Nominis fortasse caussa ex contumelatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχεΐας τῶν ζῶων dabit *Aelian.* de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχεΐαν *Diodor.* I. 91. WESS.

[11. ἥδη γὰρ σφι) ἢ τοι γὰρ σφι, profecto enim, corrigit *Benedictus* in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ δὲ βουλοίμιν εἶναι malim, ob id quod dein l. 10. huic respondet, ἀποδείκνυμαι ἄν. S.]

17. τίνα γλῶσσαι πρώτην ἀπήσουσι) Posset Aldi ἀπύσουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Ai. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι - - - στηθῶν ἥσειν ἄλλος. Euripid. Med. 1176. ἦκεν ὀδολυγῆς μέγαν κωκυτόν. Quod et in Sophocl. Ai. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἦκε δ' αὖ τὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — Φωνὴν ἶναί τις habes apud Nostrium II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.]

CAP. XVI. 5. τρία μέρη εἶναι γῆν πᾶσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. Iug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicio adeo συνορίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam praepositionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ Ἀσίας etc.) Emendata [a Grönovio] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθόριω Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἰστί' κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νυν Κερμασάρου πέλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος ῥεῖ μὲν ἀνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἰς τοσοῦτον ῥέων ὥστε Μέμφιδος, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω πέρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ρεύματος: ubi τέλος τ. μ. ρεύματος haud aliud ac Nostri ὄζυ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat,

et negabunt alii cum ipso Tatio; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κάτω· Κερκασώρης ὄνομα τῇ κάτω· πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo Steph. Berglero debentur. WESS.

26. τῷ μὲν Σαΐτικόν) Ταυτικὸν corrigentes male agunt, neque a Stabone XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ Ταυτικὸν στόμα, ὃ τινες Σαΐτικὸν λέγουσι, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: Herodoti vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam Platonis ex Timaeo pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: "Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κερυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεύμα, Σαΐτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τοῦτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σαΐς: quibus non male necentur Proclo disputata pag. 50. Confer Cellarium Geogr. IV. 1. pag. 24. horum oblitum. WESS.

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter Eustath. in Dionys. vs. 226. Nostrum secutus. Apud alios de eo silentium. Non male componitur cum Phatnitico Diodori I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs Heliodoro I. pag. 10. Achille Tatio IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad Phatniticum ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλεαρχίας titulus, uti ad Hieroclis Synecdem. p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium Βουκολικὸν et Phatniticum non discrepare, nominisque causam patefaciunt. WESS.

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἡμεωυτοῦ γνωμῇσι ὑπέρ-
ρον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam Ammonis oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἡμεωυτοῦ γνώμῃσι ὑπέρρον περὶ Αἰγύπτου ἐπιβόη, quod postea demum intellexi, quam sic de Aegypto iudicare in animum induxissem. Edixerat Ammon, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὃ Νείλος ἐπιὼν ἄρει. In eandem ferme sententiam lib. II. c. 104. Colchi, inquit, esse videntur Aegyptii: νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ αἰκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῆς - - γνώμῃσι ὑστερον, prorsus esset insolens in *Herodoto*, ὑστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vicies minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἱμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγύπτου non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτεον περὶ Πακτύων I. 158, 3. idem est ac περὶ Πακτύων ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱερὰ θρησκίῃ) Maluisssem, si mssti exemplo praeivissent, θρησκίῃ. Quod Arch. hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a *Iohnstono* publicata in *Sophoclis Electr.* 996. τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμήθειαν καὶ τὴν εὐέπειαν, εὐεπίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογεῖν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, l. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) *Medicei* πέλας *Plinii* verbis munitur, non omnino congruis: In totum autem revocatur intra ripas in *Libra*, ut tradit *Herodotus*, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. *Harduin.*] Quid enim hic de *Libra* et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πέλας probaveris? Haec et alia bene *Salmasius* in *Solin.* p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte *Aristides* T. II. p. 338. οὐ τοίνυν μόνον αὐξεται τακτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολέγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προῖων ἐξεπλήρωσι. *Diodorus* praeterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In *Latinis* nihil mutavi, dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles Arch. et *Vind.* fuere. WESS. — *Vallae* latina haec erant: et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentia. Ex quo quidem non conficitur, πέλας illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris aliquius librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερῶν de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura *πέλας* testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*; loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae *πέλας* saveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adiicere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahere; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas completitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster ἀπολείπων τὸ ῥέθρον*, (nempe κατὰ τὸ ῥέθρον, deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit) pro eo alibi simpliciter, ἐπὶ αὐτὸν ἀπολείπη ὁ Νεῖλος, II. 93, 28. quando deficit *Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. ἵκτινοι -- δι' ἔτος ἰόντες οὐκ ἀπολείπουσι. Quare etiam cap. 14, 15. ἐπὶ αὐτὸν ὁ ποταμὸς -- ἀπολείπη ὀπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praeced. intelligendum videri potuerat ἀπολείπη τὰς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπιδείπων potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi ἀπέλιπε, pro ἐπέλιπε, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi πελάσας interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omittam, recte videtur *Wesseling.* dictionem πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7, 12. πληροὶ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον contulisse; ut sit paullo minus πελάσας, quam πληρώσας. *Larcherus* vero πελάσας de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχεσθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi πελάζειν usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχεσθαι h. l. opponi superiori κατέρχεσθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύνω. S.

[18. αὔρας ἀποπνιούσας] Commode h. l. *Larcherus* ex Scholiis ad *Sophoclis Aiac.* 683. haec adposuit: Διαφέροντι ἀλλήλων, (αὔρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕγρου ἐκπνοῶν τάττεσθαι τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἵρι πνευμάτων. S.]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες] Varias variorum Auctorum de Incremento Nili eiusque caussis sententias, ex *Plutarcho* de *Placitis Philos.* lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auetore, porro ex Theophylacto Simocatta, lib. VII. Histor. cap. 17. ex Diodor. Sic. lib. I. ex Aristidis oratione Aegyptiaca, ex Strabonis lib. XVII. ex Xiphilini Epit. Dionis Cassii, ex Heliodori Aethiopicor. lib. II. denique ex Theodoret. Serm. IV. de Graecorum affect. curandis, collectas Godofr. Iungermanus suae Herodoti editioni, Adpendicis loco adiecit. Eaedemque omnes eclogae, ex praedictis Scriptoribus excerptae, in Londinensi editione Herodoti, quae Galei nomen praefert, in editione Gronoviana, denique in Wesselingiana, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram Herodoti editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad Incerti, quem dixi, Scriptoris fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione Eclogae ex Ctesiae Persicis praemissa (T. IV. Part. 1. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum Nostro merentur quae de eodem argumento Diodorus Siculus lib. I. cap. 38-41. congessit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, Iungermaniana Adpendice exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίᾳ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in Syria fluvios; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, etesias non magis e septemtrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἄρκτου ἢ πρὸς τῆς ἰσπύρας spirare, ut, post Aristotelem, Meteorol. II. 6. Diodorus observavit I. 39. in alia utique ivissent. De etesiis autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. Philo, Aegypti incola, id fassus ultro est, Vit. Mos. I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, B. Maillet Descript. Aegypti p. 55. Neque ea tamen unica increscentis Nili caussa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμότητων τόπων ἴων etc.) ψυχρότερα coniectura adsecutus Corn. de Pauw fuit. Adposite Aristides, T. II. p. 334. ὁρμάται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμότητων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δῆπου, καὶ προῖων εἰς ἥττον αἰεὶ θερμὴν. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et ἴων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interlineari

esse invecum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc insertum, verum verbum *βίων* expelleretur. Quare, nisi prorsus eiiciendum vocab. *τόπων*, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. τῶν τὰ πολλά ἴσσι) Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἴσσι --- ὡς etc. Ego τῶν τὰ πολλά non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiam arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abrethii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur τῶν πολλά ἴσσι, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adiectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. ὕσαι ἐν πέντε ἡμέραις) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [ἐν τισιν, pro ἐν πέντε.] merito exposuit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [ἐν παντὶ ἢ μέρεσι.] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. εἰ τοίνυν ἐχρόνιζε καὶ ὁ σονῶν. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ἐρονῶν particulam εἰ. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere εἰ τοίνυν ἐχρόνιζε καὶ ὕσεν ὧν; cui novationi non est hic locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. S.]

CAP. XXIII. 4. ποταμὸν Ὠκεανόν) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῖο μέθρα Ὀκεανοῦ* Iliad. Ε'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex *Strabone* novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem *Diodoro* I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos *Seneca* in ordinem coëgit, derivabant. Confer *Libanium*, in *Basilico* p. 140. *Herodotea* haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἀν' ἀρχοτάτω ἢ χώρης) Inpendit qualemcumque his operam G. *Raphelius* ad *Matth.* cap. XII. 35. sed usus vetere Editione. *Mediceo* iure merito *Gronovius* obsecutus est, repulsa T. *Fabri* lib. I. Ep. 7. correctione. Θρῆς de sole tritissimum. *Appianus* Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θιου. Quae autem *Noster* de Nili auctis per aestatem aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege *Aristidem* T. II. p. 341. et *Diodorum* I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἰόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea *Pavius*, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adjuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo *Reisk.* in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem Cl. virum, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori inpingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex *Arch.* provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἰόντος, [l. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπειν.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurium olim persuasio, cederet? Τελοῖσι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὕγρῳ, graviter *Philosophus*, *Meteorol.* II. 2. Sequentia ad examen vocavit *Salmasius* in *Solin.* p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἴτιος - - καὶ τὸν ἥρα ξηρὸν - - εἶναι) *Reiskius* καὶ τοῦ τὸν ἥρα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum ibi non neglecturus erat: *Herodoti* stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύνειν (non τοῦ πληθύνειν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subintelligi debet ὥς particula. S.

3. διακάλων τὴν διέξοδον αὐτοῦ) In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Mediceci sumitur ac si αὐτῷ sive ἰαυτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἰαυτοῦ accipiendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit qua transit. S.

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορρῆς etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ commate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post αἰθῶν, ut iuncta intelligerentur τῶν αἰθῶν καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigerus Idiotism. VIII. VII. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdictum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctione Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀπορρίψιν) Est cui οὐκ ἀπορρίψιν ἐστι aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2. p. At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiantur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὃς ἀρχὴν ἐγύμνω) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum ab initio, nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, aliique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.

[5. ὁ γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνῶν) Valla, scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum, loco pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματεὺς. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliās. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeunte Michaelis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hic dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερόγραμματεὺς puto dixisset, aut ἱεραγῆτης τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστής τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἱσχυρὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε) Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δίνας ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιήρους τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γινόμενα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἐμβύλλοντος etc.) Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰετὸς θείρας. Ut αἶτε, αἶτε δὲ, et αἶτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παιδων οἱ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adiici, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab *edit. Gronov.* ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. Οὕτω μὲν δὲ ὁ γραμματιστής, ἢ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε, ἀπέφαινε (ὡς ἐμὲ κατανοεῖν) δίνας τινὰς ταύτῃ ἰούσας ἰσχυράς καὶ παλεῖναι· εἰα δὲ ἰμβάλλοντος etc. ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτῃ ὣν δὲ) ταύτῃ ὣν δεῖ legit *Val-*
la; quod vel absque *Codd.* debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALCK.

11. τοὺς δεῖ τοῦτω γῶ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.) *Dionysius Longinus* περὶ Ὑψ. Sect. 26. p. 152. narrationis *Herodoteae* elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷ, inquit, ὃ ἑταῖρε, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὅψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίξαι, iniuriā in exilium abire iussum, praefert *Fabri Tollii*que editus *Longinus*: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξῃ. WESS. — Ἀπίξαι [*Gronovii*] ne graecum quidem. ἀπίξαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legentur: τὴν διεκπλῶσας ἤξεις; et ἔπειτα --- ὁδοιπορίην ποιήσαι: tum αὐτίς --- δωδέκα ἡμέρας πλεύσαι, καὶ ἔπειτα ἔξαι. Hoc etiam mutatum ivit in ἤξεις *Gronovius*. VALCK. — Descriptionem istam *Nostri* imitatum esse *Lucianum*, *Ver. Hist.* II. 27. notavit *Toup.* ad *Longin.* l. c. S.

25. τῇ εὐνομά ἴσσι Μερὸν) Describitur a *Diodoro* I. 33. et *Strabone* XVII. p. 1139. [p. 790. ed. *Cas.*] quorum is a *Cambysis* matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: *Iosephus* in pari fere caussa est; et tamen ab eruditissimo viro, *Phaleg.* II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide *Liban.* in *Antiochico* p. 343. WESS. — Conf. *Heeren*, in *Ideen über die Politik ... der alten Welt*, T. II. p. 398 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἤξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους) De his *Automolis*, s. *Transfugis Aegyptiis* consuluisse iuvabit quae commentatus est *Heeren* in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari *Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis*, inter *Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett.* T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, Steph. Byz. et plurium schedarum iudicium sequilubuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dudum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀρχαῖμ Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auxumitis et Aethiopum urbe Auxumi. Ex Hebraeorum sermone Ἀσμάχ arcessivit H. Relandus Diss. de Coptica Ling. ad David. Wilkins p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et Diodor. I. 67. WESS.

10 seqq. ἐν Δάφνησι τῇσι Πηλουσίησι etc.) Vide c. 107. In Ald. et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus Fr. Iunius ad Esaiæ cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλη excipit, δὲ, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ - - ἄλλη δὲ, atque item alia.] Daphnae, uti idem et Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis Taphnes, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. Ceterum pro Assyriis, contra quos in Edd. praesidium ad Daphnas, fortasse consistent nonnulli; siquidem Psammetichus, Assyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus Arch. et Vallae accedam, et Valckenarium laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, Syria et Assyria, Syri et Assyrii promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus Syrios [sive Syros] ab Assyriis distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. [certe Σύρων.] Agit enim de custodibus, quos ad Aegypti fines collocarit Psammetichus: ad Orientem Aegypto sunt obiecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι ἡμονται lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦται ἡ Συρία Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in Var. Lect. professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἔα) Vetabat, Valla. Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἔαν, Isaco p. 80, 44. et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἔαν nusquam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivos Psam-

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδίετό τε (hoc intersero) [quae tamen particula τε non necessario requiritur] πολλά λέγων, καὶ σφίεας θιούς πατρώους ἀπολιπεῖν οὐκ εἶα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπῆρετο ὁ Σεύθης τὸν παῖδα, εἰ παίσκειν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἱραστὴν ἀντὶ τοῦ ἱρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἰκέτευε μηδὲ ἕτερον κατακαίνειν: negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχεῖν, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates εἰσέρσόνε τε καὶ οὐκ εἶα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δὲ τινα) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τούτους ἐκίλει ἐξελόντας) Cl. Reiskius ἐξελόντας praecipit ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξελόντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξελόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένη μῆνες) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguus, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gron.] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄττα. Sed hoc aequè sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἄ

τινα frequentatum; non tamen Herodoto, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰ δὲ μὲν ἦκ. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi. Paulo post [l. 3.] Herodotea Gronov. interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de iuvenum Nasamon umitinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπικέσθαι εἰς λόγους Ἑτεράρχῳ) Resecui inopportuno Medicei glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus Codd. abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante Florentia dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in *Lybia* sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἢ τελευτᾷ τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ἢ τελευτᾷ τῆς Λιβύης, quorsum tendit Ask. aut ἢ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae Reiskii sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem* censitum fuisse terminum. Mox [l. 20.] τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et Codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane *Africae in mediterraneum mare vergentes nationes* τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεια habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ ὦν τοὺς νεηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [Reiskius puto] scriptis ad me litteris, ἐπιπῶν ὦν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἶπον ὦν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπὶ atque ἐπεί γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta affirmant, et quae H. Stephanus de *Dialect.* p. 138. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπὶ notione *postquam* accipitur (qua eam Wess. accepisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque Vigetius, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπὶ hic

notione particulae ἔστιν, deinde, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi ἐστὶν ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura εἶπεν, (scil. οἱ Νασαμῶνις) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non εἶπεν, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum. *Hermannus* in Adnot. 241. ad *Vigerum*, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione caussali, satis usitata, hic positam esse ἐστὶν particulam, commode per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis *Herodotus* dixerat, *regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam*: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de *Etearchi* narratione, pergere, *nam iuvenes illos talem*, qualem modo ipse dixerat, *Lybiam invenisse*. Quae quidem ratio a *Viro* et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam βῆσιν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἐστὶν recte hic a *Wesselingio* ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse διελθόντας δὲ - - - ἰδὲν δὲ ποτὶ etc. itaque post ἄνθρωπον l. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* I. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittenda, quum mihi traditur *secunda Vigeri Hermanniana editio*, anno MDCCCXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum *Virum*, mutatâ priore sententiâ, istum *Herodoti* locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. ἄνδρας μικροὺς, μετρίων ἐλάσσονας) *Pygmaei* sunt, prudentius, quam poetarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit *Nonnosi*, qui eos in *Aethiopiae* finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo, *Cod. III. Biblioth.*

p. 8. ἐνέτυχε γὰρ τισι μορφήν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χροάν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δαδασμένους διὰ παντός τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosiis regionibus, ad Melam III. 8. quibus iungi possunt a Iobo Ludolfo disputata Comment. in Histor. Aethiop. p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τᾶμνων Λιβύην· καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. Mediam autem Africam permeare Nilum, si districte adfirmetur, verò non erit simile. Quare Ampl. Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem amnium, Nili, et eius cui Niger nomen, huc invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At Herodoti quidem haec fuit sententia, Nilum mediam e transverso permeare Africam, Istrumque mediam Europam. Priorem καὶ particulam, Wesselingii monitum secutus abiicit Reizius: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum μέση subintelligas: μέση ἐκ Λιβύης, καὶ (μέση) μέσην τᾶμνων Λιβύην. S.

12. Πυρήνης πόλις) Nollem dicam Laurentio a Viro Cl. inpactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes Aristoteles Meteorol. I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, Noster urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Guil. Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρους sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniecit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes Brygen seu Pregon scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem Pregonam sive Pryginam adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρήνης χώρας Nostro obtrudat. WESS.

13. Κελτοὶ εἰσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλείων) Corrigunt doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἑρ. σπηλείων, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censerī nequeant. At hæc vide. Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλῶν Ἑρακλείων Straboni l. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extrema Lusitaniæ, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἑρακλείων σπηλῶν κύρωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Præterea ἐντὸς σπηλῶν insulæ contra Hispaniam in mediterraneo mari, ἔξω δὲ σπηλῶν, τὰ Γάδεαι sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniæ promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. n. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II. in qua Cl. Pelloutierii Responsio ad Cel. Schoepflii dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. ῥέων - - - διὰ πάσης Εὐρώπης) Hæc quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendæ; si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἰστρος ἐς θαλάσσαν	ῥέων διὰ πάσης Εὐρώπης
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	
τῇ Ἰστριννοὶ Μιλησίων οἰκέου-	
σι ἄποικοι	

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi ῥέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύντας οἰκοῦσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesin Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [l. 12.] ῥέει μίσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύντας, IV. 49. excerptis nempe Cynesiis. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ paene ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis,

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρος comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος --- κείται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparationem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἰστροῦ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμίσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, μέν ἀπὸ ἐσπέρης τε καὶ ἡλίου δυσμίων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, μέν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἐσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα. Nilum fuisse coniicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην τὰ μὲν Λιβύην: Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρινὸν --- οἰκίονσι: Nilus ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pergit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον ὁμῶς, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (per totam African; ut Danubius per totam Europam:) διεξιόντα, ἐξισοῦσθαι τῷ Ἰστροῦ. VALCK.

10. ἀντίον κείται) Gronovium vide, nimis argutantem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰστῶν ἀντίον κείται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κόλκινς ἀντίον κείται.] Usus ἀντίον patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodi vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίον retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλεῖστα θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλα πᾶσα χώρα) πλείω θωυμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27, 7. Conf. Wessel. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλὰ πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἥθεά τε καὶ νόμους) Quinimo ἥθεά τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκτί γὰρ αἱ μὲν ἄρσινις κατὰ στήλας Θανούσιν ἰστουργούντες· αἱ δὲ σύντομοι τὰ ἔω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' αἰσί: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσιν. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ ὧ sive ἐν τῷ γ τῶν Βαρβαρικῶν apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλεῖστα ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significatū semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliaci, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ἀνήσασθαι, positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliaci p. 110. VALCK. — Cur ἔθνα, quam ἥθεα, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

deo. ἴθια videntur magis esse consuetudines singulorum; ἄθια, publici magis mores. Vide IV. 95, 9. 106, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. Ez. Spanhemius ad *Julian.* Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in Schol. Oed. Colqn. *Sophocl.* vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci* *Aurelian.* cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* *Vestit. Sacerdot.* Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS.

[14. εὐμαρέη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor.* *Dialect. ion.* §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι) Nihil multo. Κομέουσι *Arch.* (sic enim habet, non κομέουσι, uti *Galeus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυρῶνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his Cl. *Salmasius* operam, de *Coma* p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante Cl. *Dukero* in *Thucyd.* I. 6. WESS.

4. τοὺς μάλιστα ἐκνέται) A poetis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: ἐς τοὺς μάλιστα ἐκνέται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κηδείας. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἐκνέται ἔχον. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιτροπέειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκείνους καθηκούσης. Iis esse adiuncta Sacra, scribit *Cicero* de *Legg.* II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. VALCK. — Ergo ἐς τοὺς voluerat *Vir doctus*. At similiter IX. 26, 34. ἡμῶς ἐκνέσθαι, pro ἐς ἡμῶς dixit *Noster*. S.

[7 et seq. διαίτα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpamus novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide L. 35 extr. I. 157, 10. II. 68, 18. coll. l. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρίων) Et hoc instauravi. αὐτίων, Θισσαλέων, Σουσίων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti* loco, *triticum*, et εἰς Hieronymi exemplo *speltam* vertissent. Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ.) Huc praeter Strabonem XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat Anonym. in Pythag. reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν πηλὸν δένειν ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' αἰμὴν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλόν, et οἶνον πατεῖν *Hybriae* ap. Athen. XV. pag. 696. A. hic forsitan per πηλόν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nusquam ita vocat Herodotus, secundum quem vitibus etiam caruit Aegyptus: vid. Celeberr. Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.) Hinc in Schol. ad Soph. Oed. in Col. vs. 331. corrigendus est Nymphodorus: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιβάλε, ταῖς δὲ ἓν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἰ. π. τοῖς δὲ ἓν. Huc Sesostrius ista dicitur in usum introduxisse, ὑποκαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ ταῖς λύχαις αὐτῶν ἐκθλύνεσθαι· ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπτέσειν Φασίν. Lydi cum a Cyro defecissent, κέλευε σφείας, inquit Croesus apud Herod. I. 155. κηῶνας - - ὑποδύνειν τοῖσι εἴμασι: quod Polyaeus dixit στολὴν γυναικεῖαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De Cyro Lydisque narrata transtulit in Xerxen et Babylonios Plutarch. T. II. p. 173. c. De Aegyptiis conf. Herod. II. 81. VALCK.

23. διφασίοισι δὲ γραμμασι χρίωνται) De Aegyptiorum litteris docte et prudenter Cl. Warburton Divin. Legat. Mosis lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive Hieroglyphicis, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικαῖς, quas populares et currentes appellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio Auriaci Principis, monstrante Hemsterhusio, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris obpleta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes Caylus

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorquē sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. ἱμάτια δὲ λίνεα φοροῦνσι) *Lineas vestes Herodotum videri dicere non modo, quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad l. 195. 1. monuimus. Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. Polluc. VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. laudatum Heerenio in Ideen etc. T. I. p. 137. S.]*

6. τὰ τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit Huëtius, Vir Cl. in Origen. ad Genes. p. 16. et in Homil. V. in Ierem. p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, C. V. Vonckius, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Guiliel. Iameson, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Fateor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? Philonem lud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et Synesius Encom. Calvit. pag. 70. n. cum Petavii observatis. WESS. — Conf. Michaëlis, Mosaisches Recht, T. IV. §. 186. et Meiners, De Circumcisionis origine et caussis, in Commentatt. Soc. Reg. Goetting. T. XIV. pag. 211 seq. S. •

13. λούνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) Valla interdum ter, quasi τρις esset. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non displiceret. Vide hoc Porphyrii ex Chaeremone, Abst. An. IV. 7. τρις δὲ τῆς ἡμέρας ἀπιδούοντο ψυχρῶ, ἀπὸ τε κοίτης, καὶ πρὸ ἀρίστου, καὶ πρὸς ὕπνον. Quae et Mediceo et aberranti Arch. auctoritatem conciliant. Porro ἰσθῆτα βαλῆεν Aldi et Arch. [l. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβεῖν primus dedit H. Steph. ex codice puto msto. S.

19. δίδεται -- οἶνος ἀμπέλινος) Eum in modum c. 60. At

c. 77. usum Aegyptiis οἶνου ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἶνον οἱ μὲν οὐδ' ὄλωσ, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγένοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpanti adservantem ad *Achillem Tat.* lib. II. p. 67. *WESS.*

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, frigunt, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἔφοντες δατέονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiatur: passim ἔφειν et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero uiterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἔφοντες dare. At veritus deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur τρακτὰ et τρώξιμα, quae ὡμὰ ἰσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὀρώοντας ἀνέχεσθαι Φοσὶν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* πατέονται alius erit locus. [Vide *Adn.* ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorumdem τῶν εἰς τοῖς ἀρχιέρειως [l. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir Celeb.* addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρειως, τῷ ἀρχιέρει, τὸν ἀρχιέρειων sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. *WESS.*

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τούτου εἶναι δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε) Non expedit hanc consecutionem: *Boves mares Epaphi* censentur: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum boves explorant. Haecine consequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. *Aegyptii* rufos boves τοὺς πυρρὺς βοῦς tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum superstitionisissimo, ὥστε καὶ μίαν ἔχη τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, ἄθνην ἡγεῖσθαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrantur, testantibus *Plutarch.* *Isid.* et *Osir.* p. 363. v. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. Pauw planissima fore censebat omnia, modo βούς τοὺς ἱερεῖς, nigros boves, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse τοὺς δὲ καθαρούς βούς τοὺς ἱερεῖς, etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum Porphyrius Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui καθαροὶ essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an καθαρὸς sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. S.

4. ἐπεὶ οὖσαν) ἐπεὶ οὖσαν ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in Abreschii coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca εἰ καθαρὴ τῶν etc. [l. 7.] convertenti in εἰ κατορῇ τὴ τῶν, num conspiciat horum quidpiam, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad ἴδεται intellige ex praecedentibus ὁ δοκιμάζων, nempe τῶν τις ἱερέων, ut mox deinde ait. S.

[8. ἐν ἄλλῳ λόγῳ potest significare in alio harum Historiarum libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. γὰρ σημαντεῖδα ἐπιπλάσας) Contendit P. Victorius Variar. XIV. 4. hanc σημαντεῖδα cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. creta Asiatica. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus τοὺς σφραγιτάς τῶν ἱερέων et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410. talia Nostro contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ εἶπον) Torsit ἐπ' αὐτοῦ Cl. Reiskium, non perspicientem, quid hoc loco velit: substituit ἔπειτα δὲ παῦρον οἶνου, aut κύαθεν, μύρον,

νασμόν, σπονδὴν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. *Corn. Pauw* ἔπειτα et ἐπ' αὐτοῦ visum fuit ἐκ παραλλήλου idem esse, ac *dein*, post hoc, statim. Equidem postea, deinde Latinorum; et αὐθις, αὐ pulcre recordor, ἐπ' αὐτῷ itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [αὐτοῦ ad βωμόν referente] adquiescens. Recepi praeterea [L. 6.] καταρπαζόμενοι, libris et indole sermonis requirentibus. Consentit *Plutarchus* *Isid.* et *Ossid.* c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, Leg. Hebraeor. Dissert. VIII. p. 1466. WESS.

CAP. XL. 5. Ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇ Ἱερῇ etc.) Induxit haec Medicei imperio Gronovius; ego vero, plurium *Codd.* iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum Cl. inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat *Herodoteum* esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque *Parisienses* scripti atque alii hoc non habent loco: arguet, bis sine causa idem dici, repetique brevi intervallo προνηστεύσαντες δι, θύουσι. Atqui de Aegyptiorum circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἶλον, pro instauratis aequè firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster*, maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot mssorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut κατεύχονται obdormierunt redderet, adegerit. An καθεύδωνται invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam *Vir* praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere Scriptoris oratio. S.

[5 et seq. κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσιν ἐξ ὧν εἶλον. Vide *Var. Lect.* *Plana* sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquant. Cur vero cum *Schneidero* (in *Lex. crit. Graecae linguae*, voc. Κοιλία) ventriculum simul cum intestinis exem-

tum hñc intelligamus, caussam equidem video nullam. S.]

15. ἐπεὶ δὲ ἀποτύφονται) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter *Lucianea* retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονται τε ἐκάστου ἔτεος, καὶ θρηνοῦσι - - - ἐπεὶ δὲ ἀποτύφονται καὶ ἀποκλαύσονται. Optime *Hesych.* Herodoteum Ἀποτύφονται interpretatur, παύσονται τοῦ τύφασθαι: ubi plangere desierint, *Leopard.* VII. Em. cap. 12. qui *Lucianea* quoque comparavit. Ut in his τύφασθαι et ἀποτύφασθαι, sic II. 73. πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα' ἐπεὶ δὲ ἀποπειρηθῇ. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτᾶν *Eustathius* interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. *Clariss. Piersoni* Anim. in *Moerid.* Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud *Diogen. Laërt.* X. 6. VALCK.

CAP. XLII. 2. τὰς δὲ θηλείας οὗ σφι ἔξεστι θύειν) *Porphyrius* Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti caussa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in *Constantii* Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπιχειρήσαν θῦσαι καὶ ἔθυσαν ἄν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, *Athanasius* Hist. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. *Isidis* simulacrum bubulis cornibus dabit *Plutarch.* Isid. et Osir. c. 19., et *Nostri* imitator *Libanius*, ἡ γὰρ δὴ Ἰσις, τὸ βούκερων ἄγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, *Antiochici* p. 353. WESS.

15. ἢ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερέχοντα) Potuisset ὑπερέχοντας, structura vulgatiore. At *Gronovium* consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γινόμενα, c. 66, 15.] *Antigonus* *Caryst.* Hist. Mirab. c. 23. οἶον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βόυν ἄν κατορύξῃς - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ὅσοι μὲν δὴ - - ἰδρυνται) Fortasse scribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὸς Θηβαίος ἰδρυνται ἱρόν: et paulo inferiorius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μίνδητος ἔκτηνται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero coniungit *Herodotus*, qui c. 44. εἰρόμην, αἱ δὲ ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρόν ἰδρυνται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἰδρυνται ac ἰδρυμένοι ἔχουσι, sive ἰδρύνασι ἑαυτοῖς: pro quo ἰδρυσάμεναι ἔκτηνται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. *Ridicule* *Larcher*: Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen. S.

2. Διὸς Θηβαίος) Rediit Iovi solemnis titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδρυται ἱερὸν in *Vallae* Latinis templum incolunt, verius sacrum sive aedem constituunt, [potius constitutum habent.] ut c. 41. 44. et *Diodor. Sic.* I. 15. Rediit quoque Ὀσίριος, cui *Med.* Ionicam formam, hinc inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. προίχισθαι τε τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum, si tamen opera levi fieret προσχίσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et *Cl. Reiskii* opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a *Sam. Bocharto* Hierozoic. P. 1. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κρομφισώπου nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in *Luciani* Astrol. c. 8. et *Proclo* in *Timaeum* p. 30. WESS.

19. Φωνὴν -- νομίζοντες) Adridere posset Φωνῇ, ob IV. 117. Φωνῇ -- νομίζουσι Σκυθικῇ. Sed illud aequè probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενεμίσκασιν. Alia hoc de genere *Portus* subpeditabit, quibus ex *Dione Cassio*, si quae necessitas, magna foret accessio. In *Cononis* Narrat. 44. ὃς τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο mutatum ivit *Th. Galeus*, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιος etc.) Verius videtur *Eustathii* hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. *Plutarch.* Is. et Osir. c. 9. ἴδιον παρ' Αἰγυπτίους ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι Ἀμοῦν. ὃ παραγγέλλετε ἡμεῖς Ἀμμωνα λέγομεν. Hinc ex lapide inter Epigrammata *Muratorii* *Th.* Inscript. pag. 73. ΜΕΓΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam AMMT in *Rich. Pocockii* Antiq. Inscript. pag. 30. Convenit Ἰμμη Amun, et Ἰμμη Hamon, *Ierem.* xlvi. 25. *Ezech.* xxx. 15. Vide doctissimi *Iablonskii* Pantheon Aegypt. lib. II. 2. et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas adverteres. WESS.

27. τύπτονται -- τὸν κριὸν) Arietem verberant, *Laurentius.* Ex usu verbi, plangunt, semet verberant oportuerat. *Lucianus* Dea Syr. c. 6. καὶ μνήμη τοῦ πάθους τύπτονται τε ἑκάστου ἴτιος. Poëta in *Hephaestione* pag. 34. καττύπτισθε κόραι, καὶ κατερίμνισθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura *Gronovius*, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱερῇ θήκῃ, sacrâ urnâ reddidit *Valla*. Nos, sacro in loculo, ut *Gronov.* Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim *Herodoto* θήκη conditorium, sive camera in

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28 seq. S.]

CAP. XLIII. 8. ἔν δὲ δὴ καὶ τόδε) Haud scio an sit ἔν δὲ δὴ deterius. Lucian. Astrol. c. 4. ἐν δὲ καὶ οὐνόματα ἀνθρώποις ἐπέθεσαν: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους -- εἶδε: et V. 95. Adde Gronov. in I. 18. Aliter Aldus et ceteri pingunt, e quibus δὴ restituo; Medic. et hic Arch. illi se infestum prae-buit, sicuti et III. 15. placatior alibi. Aeliani Var. XIV. 38. πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε paullo diversius abit. WESS. — In Var. Lect. monere debueram, ἔν δὲ, non ἐν δὲ hic Wesselingium e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum Reiz. et Schaeff. ἐν δὲ correxi. Sic enim constanter adsuevit Noster: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiecta δὴ particulā; quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod Schaeferus fecit, haud invitus patiar; nonnumquam vero etiam absque δὴ, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. ὡς ἔλπομαι τε) Correxerat vir eruditus in *Miscell. Lipsiens.* ὡς πίπτωμαι τε, quod merito in litteris ad me spernit. ἡ ἰμὴ αἰρεῖται amplius est quam ἔλπομαι, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti λόγος αἰρεῖται, quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in Platonis Critone p. 48. c., Arriano, Imp. Antonino, atque aliis. Lege Uptoni Adnotationes in Arriani Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et Abreschii Dilucid. Thucyd. pag. 385. WESS.

20. ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἡρακλῆς) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci Hercules titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum Nilo genitus trahebatur, Cicerone doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit Hercules. Legendus est Cl. Iablonskius Praefat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. WESS.

[22 seq. ἐπὶ τε ἐκ τῶν ἀπὸ θεῶν οἱ δυνάμει θεοὶ ἐγέναντο)

Aliena prorsus erat Vallae interpretatio: ex quo Herculem

Herodot. T. V.

R

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Vö-
luerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo
fuerant. Iyvorro cum Gronovio exstiterunt reddidi, quod et
Wess. tenuerat. Commodius H. Steph. in ora versionis
Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim,
quorum unum Herculem censent. Quam versionem probans
Iablonski in Proleg. Panthei Aegypt. pag. LXIV. et LXXIII. ut
octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tem-
pore adiecti fuerint quatuor alii. Larcherus, contra au-
ctoris mentem: il est du nombre de ces douze Dieux, qui
sont nés des huit Dieux. S.]

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit,
quid patrocinii μάραγδος ex Athenaei III. 14. [pag. 94. b.]
auferre queat, sed locuples esse dubito. Noster vulgatum,
nullo msstorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige
in nostra Var. Lect. ubi perperam II. 41.] Stat et pro
eodem Cl. Wasse in Thucyd. IV. 13. Latinos Zmaragdum
maluisse, cognitissimum est, quo de Ian. Brouckhusius in
Propert. II. 13, 43., et ab eo cumulativè citati. Μέγαθος;
quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc
T. Fabri μεγάλως, a Gronovio castigatum: indidem Reiskii
μέγα φῶς, non magno utique molimine. Ego in Laurentii
et Porti partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se
probat. WESS. — Nempe adverbialiter pro μεγάλως po-
situm μέγαθος Portus censuit: quod utique insolentius.
Quod ad Reiskii spectat coniecturam, notabile tamen est,
subinde et alibi a librariis permutatas reperiri Φ et Θ li-
teras. Cuius confusionis in Athenaeo exempla nonnulla
observare memini: alia duo Schaeferus adnotavit, unum
in Notis ad Gregor. Dialect. pag. 525. alterum in Indic.
Graec. in eundem librum, p. 929. Vide etiam Wesselin-
gii Adnot. ad II. 48, 7. et Var. Lect. I. 58, 4. De sma-
ragdina, quam Noster dicit, columna consuli possunt quae
Larcherus ad h. l. adnotavit. S.

12. τριηκόσια καὶ δισχίλια) Fuit Tyrus post Sidonem με-
γίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις, in Strabon. XVI. pag.
1097. et, illo longe potiore, Esaia Propheta c. XXIII. 7.
Negari tamen haud potest, nimium priscam hinc perhi-
beri; quod praeter alios egregius Vatis eius explanator
Camp. Vitringa condoccefecit. Fieri potest, ut Nostrum, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim *Vignolius Chronol. lib. IV. 1. p. 33.* *τηνδόσια καὶ χίλια* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. *ἐπ'αυμίνην ἔχοντος Θεσίου εἶναι*) De abundante verbo *εἶναι* vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. *πάντε γενεῇσι*) *δέκα γενεῇσι* corrigit *Maussacus* ad *Harpoer. p. 144.* edoctus a *Scaligero* ad *Euseb. p. 37.* Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ἰ (id est *δέκα*) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci *γενεῇ* subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. *γενεῇσι πάντε πρότερον γενομένην*, et IV. 147. VALCK.

Ibid. πάντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερον) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannà *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb. Chron. p. 37.* a Thaso et Cadmo plus quinque generationibus ad Herculem abiisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan. in Θάσος* conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli *πάντε*. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* *δέκα γενεῇσι* nimium videtur: addit enim in seriem maiorum Herculis Belum, cuius ratio hic nulla. Beli filio Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Aegypto ad Herculem octo numerantur descendentes in *Stephani Θάσος*, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, *Η'. δι' γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος* h. e. octo vero generationibus Hercule antiquior Thasus est. Mutavit fa-teor *Berkelius* posuitque *δέκα*, quod scriptus liber *ι. δι' γενεαῖς* praeferret: at offendit eundem ad lapidem, ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum constet, adstipulor *Ampl. Bouherio Diss. Herodot. c. II. p. 128.* *ὅκτω γενεῇσι* reponenti. Discrepant; neque nego, *ὅκτω* et *πάντε* scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare *Η'*. olim scriptum fuisse, idque successu temporis in *Π'*. (i. e. *πάντε*) mutatum: sed scriptura *Π.* pro *πάντε* vetustior est, quam illa qua *Η'*. octonarium numerum indicat: satisque notum, *H.* olim *ἐκατόν* significasse. Lar-

cherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam πίττε defendit. S.

23. ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι) Sugillat *Plutarchus* de Malign. *Herodoti* p. 857. D. cavillandi studio abreptus. Herculem, *Amphitryonis* filium, Heroum olim ritu ac superstitione Graecos devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicita est. Non repeto quae illi adscripta sunt. WESS. — Conf. *Gregor.* dialect. ion. §. 109. ibique *Koen.* S.

CAP. XLV. 11. χωρίς ὑῶν) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse Aegyptiis sues immolare; et tamen rerum Aegypti peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit οἶων: ut nullas mactasse pecudes dicantur praeter oves, boves mares vitulosque, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano οἶων ἀπεχόμενοι αἰγας θύουσι, Mendesii contra, αἰγῶν ἀπεχόμενοι, οἷς θύουσι, uti scribit c. 42. Sed sues abominati vulgo ne tangebant quidem Aegyptii, c. 47. uno tantum festo die Lunae, ὅς θύσαντες, παρίονται τῶν κρεῶν ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γενοαίτο. Rem adfirmant *Plutarch.* de Is. et Osir. §. 8. et *Aelianus* Hist. An. X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoro*, qui citatus ibidem φησὶ φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς. Aegyptiorum ad Graeca comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. Οὐκ ἐστίς τις οὐκ, ἐγὼ δὲ γ' ἤδομαι Μάλιστα τοῦτοις. Graecis excipiendi Cretenses, secundum *Agathoclem*, ὅς τῶν κρεῶν οὐ δαΐσαντο, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter Aegyptios sues aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* dixi, οἶων hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habere deprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valekenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de ovibus agebatur, c. 42, 3. et 9. pro οἶων in hoc codice perspicue οἷων scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est. οἶων.

cum acuto accentu super vocali : calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam, literam, quae in reliquarum literarum serie non expressa est. Vulgatum vero $\iota\acute{\omega}\nu$, ut Reiz et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. S.

13. $\kappa\acute{\omega}\varsigma$ $\alpha\acute{\nu}$ $\omicron\upsilon\tau\omicron\iota$ $\alpha\acute{\nu}\theta\rho\omega\pi\omicron\upsilon\varsigma$ $\theta\upsilon\lambda\omicron\iota\epsilon\iota$;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. *Manethonem*, *Plutarchum*, *Porphyrium* testes; adiungo *Seleucum*, cuius liber ab *Athenaeo* IV. 21. p. 172. $\pi\epsilon\acute{\rho}\iota$ $\tau\eta\varsigma$ $\pi\alpha\rho'$ $\Lambda\iota\gamma\upsilon\pi\tau\iota\omicron\upsilon\varsigma$ $\Lambda\upsilon\theta\rho\omega\pi\omicron\theta\upsilon\varsigma\iota\alpha\varsigma$, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia *Iablonskius* *Panth.* III. 3. pag. 75. $\epsilon\acute{\omicron}\nu\tau\alpha$, [l. 14.] quo modo et *mstus Baroccianus*, teste *Wasse*, ex *Arch.* locum inpetravit. WESS.

17. $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\iota\alpha$ $\epsilon\acute{\iota}\eta$) Voluit-ne *Arch.* et *Vind.* $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\iota\alpha$, uti $\epsilon\upsilon\sigma\tau\omicron\mu\alpha$ et alia hoc de genere? *Heliodori* similis formula *Aeth.* IX. p. 424. $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron$ $\tau\epsilon$ $\kappa\alpha\acute{\iota}$ $\eta\mu\acute{\iota}\nu$ $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\iota\alpha$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\epsilon\acute{\iota}\eta$ $\tau\omega\acute{\nu}$ $\epsilon\iota\sigma\eta\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\acute{\nu}$, $\tau\alpha$ $\mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{\omega}\tau\epsilon\tau\epsilon\alpha$ $\delta\epsilon$ $\alpha\acute{\rho}\rho\eta\tau\omega$ $\sigma\iota\gamma\eta$ $\tau\epsilon\tau\iota\mu\acute{\eta}\sigma\theta\omega$. WESS.

CAP. XLVI. 6. $\alpha\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\tau\omicron\pi\omicron\iota\omicron\iota$ possessionem, unde *Medic.* opera exciderant, reciperarunt. $\Gamma\lambda\upsilon\phi\omega\iota$ et $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omega\iota$ [l. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub $\zeta\omega\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omega\iota\varsigma$ quoscunque opifices ad effigies parandas comprehendere. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [*Gronov.*] accedo. WESS.

9. $\omicron\upsilon$ $\mu\omicron\iota$ $\eta\delta\iota\acute{\omicron}\nu$ $\epsilon\sigma\tau\iota$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$) Ionicam *Herodoti* formam loquendi aliquoties adhibuerunt *Aelianus* et veterum castigatissimus imitator *Aristides*. In huius T. I. p. 20. $\tau\eta\acute{\nu}$ $\theta\epsilon\omega\acute{\nu}$ $\mu\acute{\alpha}\chi\eta\eta$ $\omicron\upsilon\chi$ $\eta\delta\iota\omicron\upsilon$ $\epsilon\mu\omicron\iota$ $\gamma\omicron\upsilon\acute{\nu}$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, S. *Iebb.* $\omicron\upsilon$ $\rho\acute{\alpha}\delta\iota\omicron\upsilon$ scribendum suspicabatur; ego contra $\omicron\upsilon\chi$ $\eta\delta\iota\omicron\upsilon$ etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. $\epsilon\mu\omicron\iota$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\omicron\upsilon\chi$ $\epsilon\upsilon\pi\rho\epsilon\pi\acute{\iota}\sigma\tau\epsilon\rho\acute{\omicron}\nu$ $\epsilon\sigma\tau\iota$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, mutuatus etiam est ab *Herodoto*, in cuius legitur proximo cap. 47. *Io. Stobaeus* egregiam praebet *Heracleti* sententiam, p. 48, 13. $\alpha\acute{\nu}\theta\rho\omega\pi\omicron\iota\varsigma$ $\gamma\acute{\iota}\gamma\eta\sigma\theta\alpha\iota$ $\acute{\omicron}\nu\acute{\omicron}\sigma\alpha$ $\theta\acute{\iota}\lambda\epsilon\upsilon\sigma\iota\upsilon$, $\omicron\upsilon\chi$ $\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\omicron\upsilon$. Verum $\omicron\upsilon\chi$ $\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\omicron\upsilon$, $\omicron\upsilon$ $\lambda\acute{\omega}\nu$, $\omicron\upsilon$ $\chi\acute{\alpha}\iota\rho\omicron\upsilon$, $\omicron\upsilon$ $\kappa\acute{\alpha}\tau\iota\omega\upsilon$, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. $\kappa\alpha\acute{\iota}$ $\tau\omicron\upsilon\tau\omega\acute{\nu}$ $\alpha\acute{\iota}$ $\alpha\acute{\iota}\pi\acute{\omicron}\lambda\omicron\iota$ etc.) Si $\epsilon\acute{\iota}\nu\kappa\alpha$ in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. *Caprarios* po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα etc. spectant-ne eundem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique ἐκ δὲ τούτων εἰς non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo Θμουϊτῶν τράγος. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. Θμουῖς.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesiorum tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconsiderantiam *Cl. de Pauw.* τῷ Μενδησίῳ νεμῶ [l. 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem Gronovii. *WESS.*

[*Vallae* versionem: *Et inter Mendesios caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat Gronovius; quasi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religione Mendesii colebant. Contra quos recte Wesselingius monuit, ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἰγὰς fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἔνεκα τούτων, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni ἔνεκα in ista ῥήσει non esse locum arbitrator. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν Poëta dixerit? *Odyss.* β'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis *Herodotus*, quam *Homerus*, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζοντας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἔρσοντας) maiore in honore habent caprarii; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut μνήμην τινὸς ἔχειν, et ὥρην ἔχειν τινός, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινὸς ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu l. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἑρσένων) εἰς μάλιστα τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus*

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista *ἱστορίᾳ* haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum --- maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Susplicari utique licebat, eo loco, ubi nunc *οἱ αἰπόλοι* leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. Schaefer, quum pro *οἱ αἰπόλοι* (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) *οἱ κόλοι* non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in Herodoti graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem Borheckium habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is Schaeferus ipse est, sive ab alio viro docto accepit) Theocriteum illud ex Eidyll. VIII. 51. ἴθ' ὃ κόλε, καὶ λίγῃ etc. ubi graecus Scholiastes consentiente Hesychio monuit, κόλον dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter mutilum dicitur. Adiciit Scholiastes, ἡ μακρόν: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne μακρόν scripserit, quomodo apud Hesych. legitur, Κόλον, μέγαν τράγον κέρατα οὐκ ἔχοντα: docuitque etiam Eustath. ad Iliad. p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) κόλον a nonnullis subinde μέγαν intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere mutilum (τὸ κόλον) pluris olim aestimatum fuisse. Plinius lib. VIII. cap. 50. sect. 76. Non omnibus (capris) cornua. --- Mutilus lactis maior ubertas. --- Mutilus in utroque sexu utilius. Et de maribus, id est hircis, diserte Columella, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) clementior hiems, mutilum probabimus marem. Est praeterea κόλος etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a Casaub. partim a nobis, ad Athenaei lib. V. p. 200. f. notata sunt: (Animadv. in Athen. T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.) Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infitiantur, praeterque ceteros Iablonskius Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec Plutarchi Is. et Osir. c. 73. οἶόν ἐστιν Ἴλις - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἄπις οὕτω δὴ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃ τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesijs usquam Apis. Unum adpello Herodotum. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad Diodorum, et conduxit conplura vir excellenti eruditione S. Bochartus P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et Iablonsk. loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud Clementis Alex. Protrept. p. 27. de libidinoso Iove: ἐνεπιμύχλατο γούν γυναικῶν, οὐχ ἥττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουϊτῶν τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in cāpras ruunt, non solus Mendesijs: huius proprium fuit, uti Iovis, in foeminas insanire. WESS.

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπέικετο, haud satis in liquido. Vallae versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum Gronovio tenuit Wess. Contra H. Stephanus monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostento hic accipiant. Iablonski, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam equeidem expressi, praeivere Portus et Larcher. S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, msstis obsecundans. Euripides Suppl. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀνὰρ πάσαντες - - αὐτοῖς τεθείηποις. Sophocles Aiac. 26. ἐφθαμένους - - εὐρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. Noster III. 126. ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισαι αὐτῷ ἴππῳ. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer Davisium in Maximum Tyr. Diss. VII. p. 520. Medicei Passioneique ἀπ' ὧν ἔβαντες egregie nitet. WESS.

4. οἱ συβῶται, ἰόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praeberent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ ἰόντες Αἰγυπτίοι ἰγγενεῖς, tametsi sint indigenae; ἐς ἰρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἰσχύοντα μοῦνοι πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καὶ περ, et apud Herod. VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ βραχὺν ἰόντα, μακρὸν δοκίμην εἶναι ποιῶσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et *εμβῶται* Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudoxus tradidit apud *Aelian.* de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔρποντας ὅς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, *Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque*, sues immolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat *per tempus plenilunii.*] Adiungere potuisset *Plutarchi et Aeliani* testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἅπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἅπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατεσθίουσι. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [l. 15.] θύσιν -- τῶν ὅων τῇ Σελήνῃ ποίηται, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. *Lunae* unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et *Aelianus* solam nominavit. WESS.

[14. εὐπρεπέστερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]

[16. ἐπειὶν θύσῃ, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. S.]

22. ὅπ' ἀσθενείης βίου σταιτίνας) *Aldinum* βίους τε τιναὶς H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βαίους, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενείην Nostri usu morbum esse, ἀσθενείην βίου egestatem et victus tenuitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictio- nis genus. Σταιτίνας ὅς posuit, sicuti *Plutarchus* in Lucullo p. 498. A. οἱ μὲν Cyziceni ἠπόρουσιν βοδὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ σταιτίνην πλάσαντες τῷ βομῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam *Suidas* in Ἑβδομος βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ὁρτῆς τῇ δαρπῇ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena: qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero Larcherus, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram; primo festi die, quod eodem redit. Vide Hesych. et Suidam in Ἀπαυρούρια: et confer ad Athen. IV. 171. d. notata, Animadv. T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo Hesychii editore Δορπία in Δόρπεια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in Philyllii versiculo apud Athen. scripturam δορπία poscit, et apud Polluc. VI. 102. eodem modo scribitur, adiici etiam Herodoti hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam Δόρπεια, quae et apud Suidam et alio loco apud Hesych. occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. S.

- 5. πλὴν χορῶν) Larga Gronovii dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color Mediceï scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, Aldinum et aliorum Codd. πλὴν χοίρων aequius melius opinor. Porcorum in Lunae et Bacchi sacris iterata praecessit mentio: additur, alia Aegyptiorum Dionysia a Graecorum Bacchanalibus vix differre, eademque videri, πλὴν χοίρων. Quae belle procedunt. Reliqui tamen Medicum, ne illi infestior, quod nolim, habear: Passioneus consentit. WESS. — Wesselingii auctoritatem secutus Larcherus, postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in Notis ad h. l. subiiciens: *les chœurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus*. Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χορῶν hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum Reiz. et Schaef. χορῶν tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud Aegyptios immolare Baccho solitos porcos reperio: (Schol. ad Aristoph. Ran. 341. cum Notis Spanh.) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χορῶν h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

lectorum oculis subieci. Quod autem ait [l. 4.] τὴν ἄλλην ὄρεσιν, non sunt *alia Aegyptiorum Dionysia*, sed *reliqua eiusdem festi sollemnia*. S.

7. ἀγάλματα νευρόσπαστα) Gemina his *Lucianea Dea Syr.* c. 16. καλέονται δὲ τὰδε νευρόσπαστα : quae quidem *nervis cum moverentur*, ea propter νεῦον [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio *Corn. de Pauw* σῦον maluisse, *Reiskium* νεύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. *Gronovium* consule in huius *Musae* c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νεῦον τὸ αἰδοῖον, ubi νεύοντος τοῦ αἰδοῖου desiderare quispiam potuerat.] et *Plutarchum* *Isid.* et *Osir.* c. 36. Duravit *phallorum* turpis superstitio in *Athanasii* aevum, quo protervus iuvenis, in sacram *Christianorum* aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur : καὶ ἕτερος δὲ μετὰ Φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλληνας κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐσκοτώθη, *Histor. Arian.* ad *Monach.* p. 379. Nunc ibi μετὰ Φάλλων errore describentis : [conf. *Adnot.* ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praecclare docuit vir eruditus in *Praefatione Montfauconii* ad *Cosmam Indicopleustem* p. 19. Sed quid ego de *Athanasii* aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula *Bembina*, aliisque *Aegyptiorum* monumentis clarissima *Φαλλοφορίας* vestigia, de quibus *Cel. de la Croze* *Hist. Christianismi Indor.* lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ τε ὄνομα καὶ τὴν θυσίην) Saepe miratus sum quid sit quod *Scriptor noster* non modo cultum, sed etiam *nomina deorum* (conf. c. 50, 1.) ab *Aegyptiis* accepisse tradat; quum tamen *graeca nomina* ab *Aegyptiis* plurimum differrent. S.]

16. ὁμότροπα γὰρ ἂν ἦν τοῖσι Ἕλλησι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit *Cl. de la Barre* *Hist. Acad. Inscript.* T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut *ratiocinium cohaereat*, subnectens : *coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem* ait esse; poni nonnunquam *periodi principio*, cuius fini accedere debeat : corrigi oportere ὁμότροπα γὰρ ἂν ἦν. Velle scriptorem, *Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos : neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed una cum ipsis exstitissent quasi congeniti*. Sic ille. Ego vero *deaidero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem*, nec

fero conmutatam verborum explanationem, nedum ὁμότροφα. Recte dixeris ὁμότροφα ἀνθρώποισι θηρία, sicuti II. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive ὁμοῦ τρεφόμενα apud Xenophontem: de cerimoniais credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; ὁμοίότροπα γὰρ ἂν ἦν. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum ὁμότροπα leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἡθεῖά τε ὁμότροπα, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque ὁμότροποι in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπίσειν γε φήσω τὰ τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιούμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ὁμότροπα γὰρ ἦν etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fierent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro forent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, *Valckenarium, Brunckium, Wytttenbachium*, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi *συμπίπτειν* interpretatio, *casu fortuito quadrare vel congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de fortuito casu (in quo ex *Wesselingii* et *Larcheri* sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumpta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrocinium videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum *συμπίπτειν*, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere*, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta *casus fortuiti* notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco *Herodotum* simpliciter negare, congruere *Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos*, quandoquidem paulo ante (c. 48. l. 5.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse*. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore *συμπίπτειν* dixisset, sed in praesenti tempore *συμπίπτειν*, quemadmodum supra ἀνέχουσι. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut *συμπίπτειν* dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel existunt: ubi interdum quidem adicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 132, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore existisse ortumque cepisse *Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos*. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμότερο-

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis *De la Barre* voluit, cum quo *Corayus* apud *Larcherum* consentit) scripsisse *Herodotum*; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπίσειν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἰσαγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in lat. nostra versione, loca illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, *origini gentis coaeva*, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότροφα posse consentit *Wesselingius*, et qui ei suffragatur *Lareherus*; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος διαίτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consueti sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφα κατὰ *Thúcydides* dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, *origini gentis coaeva*. S.]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec *Diodoro* obversata suspicor I. 97. *Melampodem* tamen in *Aegyptum* deducenti. De *Nicephoro*, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης *Melampus*, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι) Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [L. 9.] distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. *Neptunum* vero *Afrorum* habet IV. 188. atque hinc *Eustath.* in *Homer.* p. 1386, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίκαμεν, quod idem valet ac παρελάβομεν] De *Mercurii* Graecorum obscoenius excitata

et inprobiore natura Kùhnum vide in Pausaniae lib. IV. 26. p. 518. [cf. Cic. Nat. Deor. III. 22.] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Iablonskii lib. V. 5. Iam cur ἡδὴ τηνικαῦτα [l. 7.] acrius multo quam δὴ τηνικ. sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet Aldinum modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice I. 63. VI. 53. Sophoclem Oed. Colon. vs. 436. Procopium B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἡδὴ. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde Athenienses in Hellenum numero censi; quod falsum. Sin ἡδὴ, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in Hellenum numero sint habiti; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ Ἀθηναίοισι) Hoc melius. Confer. I. 57. In Samothracum mysteriis ex Pelasgorum sermone Mercurius Κασμίλου titulo censebatur, quod scholia ad Apoll. Rh. I. 917. testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα) Putes haec Clementi Alex. in mente fuisse, cum fine Stromat. primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θέσιν εἴρηται, καὶ τάξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque Protrept. p. 22. derivationem Platonis Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi θεοὺς ex [θίω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιῶν Eustathio in Hom. p. 1148. [Iliad. p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et Etymologi fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθνον, Laurentius verterat in deorum invocatione omnia immolabant, secutusque ex parte Gronov. est. Palmerius vero, quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis immolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificavere. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. ἔπειτα δὲ χρόνον πολλοῦ διεξελθόντος, etc.) Benedictus, in Actis Philol. Lips. saepius iam citatis, p. 287. ténens ἐπεὶ τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπεὶ ὧν ἔχρη-

στηρίξοντο (l. 13.) particulam ἐπεὶ cum ista ἐπὶ τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μανθάνει - - - μόνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum ἐπύθοντο post ὑπέρτερον πολλῶν (l. 9.) ex librarii interpretatione esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὑπέρτερον πολλῶν, simul ex antecedente ἐπύθοντο pendere. S.]

14. εἰ ἀνέλωνται) Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatam corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλονται (sive, εἰ ἀνελίσσονται) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἤκοντα num in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit χρεῖσθαι. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικηθῶσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum I. 75, 5. Quod vero pro χρεῖσθαι, [l. 15.] χρεῖσθαι corrigit Valck. luhens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. μέχρι οὗ πρώην - - ὡς εἰπεῖν λόγῳ) Recte dederat Valla: ignoratum est [rectius tamen hoc Gron. ignorarunt, scil. Graeci] nisi nuper atque heri, ut sis dicam. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est, ut vere dicam, congruit Thucydideo ἰς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. ὡς εἰπεῖν: idem est Herodoteum ὡς εἰπεῖν λόγῳ, et Luciani Timon. c. 8. οὕτως μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut ita dicam. Hoc quum in Epist. ad Hebr. vii. 9. legeretur, exemplorum congesserunt affatim. Utramque Herodoti formulam iunxit Plato de Legib. III. p. 677. d. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρότερον γεγονότα. Nuspian in ista paene proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7. reperietur πρὶν, quod hic perperam a Gronovio positum Wesselingius Vir Clar. iam monuerat ad Diodor. T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς) Magni facio Medic. et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi Gronovii sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρώην τε καὶ χθὲς, quod Athenagoras hic reperit et tot missti raturum habent. Dedi ex Demosthene et Diodoro ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion.

I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρῶην, ὡς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, οὐκ ἐχθὲς καὶ πρῶην γεγονότος: et c. 15. ὡς ἐχθὲς δὴ καὶ πρῶην: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακοσίοις ἔτισι) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwell Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἔτι ἰστί τετρακοσία εἴκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίην ἑπτακοσίοις ἔτισι - - περὶ βυτέρους, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronunciatur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. αἱ ποιήσαντες θεογονίαν Ἕλλησι) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus crit inprudenciae. Uterque poeta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia Herod. T. V.

tia; indicant, primos versibus descripsisse atque ornasse. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆσαι δὲ θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον. h. e. scriptis versibus exposuisse. Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. καὶ ἐρῶς μοι δόκευ Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περιμλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγίῳ δὲ οὐκ ἐπίσταται, in *Athenaei* XIII. p. 604. d. quem quoque vide XIV. p. 627. d. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. *Busirid.* p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. ed. *Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *WOLFII* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. rationem, ait; *fefellisse Herodotum* in sententia de *Homero* et *Hesiodo*, primis conditoribus theogoniae Graecae. „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „οὗτοί τίς οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι, sic accipit, ut illi „duo primi versibus exposuisse theogoniam, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιῆν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιῆν significat versibus exponere, carmine complecti; quid tandem impedit quo minus verbo adiiciatur nomen in dandi casu positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poëta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut *Scriptorū* haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum* *Hesiodumque*, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitassequē. S.

8. seqq. οἱ δὲ πρότεροι ποιηταὶ λεγόμενοι etc. „Quod poëtas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo* et *Homero* seniores vixisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poëtas, qui theogoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poetas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poeta subacto et tractato sermone carmina *Homerica et Hesiodica* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit discretiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros." HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum primos *Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis* condidisse ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἑλλήσι) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiicit ἐν ante Ἑλλήσι.] Supra c. 51. cum Aldo pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρῆσιν μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σπάρτη ξυναιεῖ τῷ πατρίῳ ξυνενόη Euripid. Iph. Taur. 524. et

vs. 538. ἄλλως λέκτρ' ἔγχευεν Αὐλίδι, quod utique ἔγχευ' ἐν Αὐλίδι commodum fuerat. Sophocles Trachin. 176. ὡς - - - αὐτῇσαι ποτε Δωδῶνι. Plato Menex. p. 245. τὰ τρόπαια τὰ τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret msstorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit Philostratus exemplo, Heroic. II. p. 694. quum de Ulysse διαφύγοντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπαλείψεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὑστερον. Dederat ἢ αὐτῇ Ἰθ. neque enim Neptunus Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit ἢ praecedentis verbi terminatio. Hoc Herodoti loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [l. 3.] Θηβίων recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱερίας ἐκ Θηβαίων) Quia supra scribit c. 35. ἱεῖται μὲν οὐδεμὴν οὔτε ἔρτεος θεοῦ οὔτε θηλέος ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασίων: non ἱερίας, sacerdotes, illas fuisse censeo, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱεῖας ἐκ Θηβίων ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur, εἰ ἀληθῶς οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱεῖας γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱεῖας sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱερῶν scribit Auctor libri de Syria Dea c. 43. istius generis ἱεροδούλους Strabo vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. B. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ Θηβίων τῶν Αἰγυπτίων) Dialecticatio ut hoc admitterem, perpulit. Πασίων, ἀλλέων, ἀρπασθείων, ne alia advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθέναι τινὲς ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱεραῖαι, ubi Nostri praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refingenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπαμμένας) ἀναπαμμένας Aristophanis et Hesychii auctoritate servavissem, nisi Eustathius, quem magni, quando ex usu est, vir Celeb. aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. αὐδάξασθαι Φωνῇ ἀνθρωπινή) Io. Iac. Wetstenius ad secundam Petri Apostoli c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπινή, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. Belle Pass. et Ask. pro quo Gronov. ad. c. 57. prudenter. WESS.

11. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱερίαι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido conmonstrant. Strabo autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες, ait, deinde τρεῖς γυναῖκες, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφητῶν Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμείνεια) Graece non dicitur προμενής, sed πρεμενής et πρεμενεία: scripserat fortasse, Πρεμενίη vel Πρεμεννήη. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμείνεια Eustathii patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen Eustathius in Odyss. p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμείνεια, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμενής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non repe-riatur. S.

CAP. LVI. 4. δοκίεις ἐμοὶ ἢ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμην ἔχω et δοκίεις ἐμοὶ eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit Reiskius. Formulam eiusque usum illustrent Reitzius ad Lucian. Astrolog. c. 9. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim Pelasgia, ratum ex Homero et certum ponit Thucydides l. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim Pelasgiam fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse Thesprotiam. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πρὴθῆναι εἰς Θεσπρωτοὺς δουλεύουσα· ἔπειτα αὐτῇ ἰδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ εὔπεφυκνύῃ Διὸς ἱρόν· ὥσπερ ἦν οἶκος, αὐτοὶ πολεῦσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρόν Διὸς, ἐνθα αὖν ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφοτελεύσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφοτελεύσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφοτελεύσαν legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφυκνίη offensus, ἐκεῖ πεφυκ. legendum coniecit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditasque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφυκνίη significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δουλεύουσα transponantur: nec enim video quid impediatur quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἔνθα ἀπίνετο) ἔνθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐνθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ πεπρῆσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίον κατηγύστατο: [at vide mox II. 49, 7-9.] hic autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abduceretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην πεπρῆσθαι vel πρῆσθαι. Herod. VIII. 105. καὶ δὲ ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον. Demosth. p. 708, 23. πρῆσθαι ἐς Λευκάδα. Ob locum Lucae Act. VII. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Λακεδαιμόνα γραμματα πεμφθίνα ἰάλασαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro *Diogenis Laërt.* I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκέρυξεν εἰς Κερκύραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius eis legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud *Thucyd.* VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστελοῦντες ὅπλιντας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελεῖάδες δὲ μοι δοκέουσι κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελειάδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, *Bocharti*, *Gronovii*, *Triglandii*, aliorumque suspensiones et coniecturas, nondum in expedito versatur. *Valckenarium* adi ad *Tragici Phoeniss.* vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi *Valckenar.* monuit, cum his conferenda sunt *Scholia vet.* ad *Sophocl. Trachin.* 175. (169. ed. Br.) ubi pro πολιοῦς, quod vulgo legebatur, ex *Hesychio* (in Πελείους) corrigendum esse πελείους iam olim *Sallier* in *Actis Acad. Inscript.* T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a *Brunckio* receptum est. A quibus parum abludit quod ad *Virgilii Ecl.* IX. 13. *Servius* adnotavit, *Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici.* S.

3. ἰδὲ κεὶν δὲ σφι ὁμοῖα ὄρνισι φέγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores *Grammaticos* ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἰδόναι niti queat: neque non intelligo, ὁμοῖως probum multis videri. Ostendit *Cl. Hemsterhusius* utriusque usurpandi morem ad *Luciani Somn.* c. 2., adseruitque *Ionibus* ὁμοῖα τοῖς etc. Edidit *Aldus* III. 35. ὁμοῖα τοῖσι πρώτοις: mutavit *H. Stephanus*; et sic tamen eiusdem *Musae* c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in *Var. Lect.* significavi. S.

11. Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱεῶν ἡ μαντικὴ etc.) Sic ex *Florentino* vir *Clariss.*, *divinandi per sacerdotes rationem* intelligens; cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν εὐδαι προκρίνται ἡ τέχνη sive *divinatio*. Alii ἱεῶν sive ἱεῶν de *victimarum extis* interpretantur, et ad *haruspicinam* referunt: ἱεῶν non aliud esse ac ἱερίων, sicuti χήνικα et βόεια, de

anserum boumque carne, quae aliis χήνια, βότεια: haec Corn. de Pauw et Reiskii opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱερῶν μαντικῇ divinatio in templis, quae et responsis et signis absoluebatur, placet. WESS. — Vallae interpretationem, divinandi in templis ratio, restituit Wess. quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, ἐν ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἱερὰ hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc Herodotus dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus, hoc si in animo habuisset, non tam ἔστι δὲ, sed ἔστι ὦν (vel δὴ) καὶ -- ἡ μαντικῇ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de Dodonaeo oraculo dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱερῶν ἡ μαντικῇ, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam μαντικῆς genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum Pavio Reiskioque scripturam ἱερῶν probemus, statuamusque ἱερῶν pro ἱερῶν vel ἱερῶν dici; quum praesertim nusquam alibi ἱερῶν vel ἱερῶν, sed constanter ἱερῶν dicat Herodotus. At nimirum τὰ ἱερὰ frequenter Nostro idem, ac τὰ ἱερῶν, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θύσαι τὰ ἱερὰ, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἐκείρας τῶν ἱερῶν, est exenteratio victimarum, ubi conf. l. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱερὰ, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντεύσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱερῶν χρηστήριαζεσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱερῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱερῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit Herodotus. S.

CAP. LVIII. 1. προσαγωγὰς explicat Gronovius et ad Pauli Epist. ad Roman. 5, 2. et Ephes. 2, 18. docti in-

terpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad Aristoph. Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem adductiones posuit, quas tenuit Wess. Hesychio προσαγωγή est προσέλευσις, recte: accessio, nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἐς Βούβαστιν πόλιν) Stephan. Byz. Βούβαστος, πόλις Αἰγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστιν φησι, διὰ τοῦ τ. Quae Ethnicographi cum Gronovio non laterent, vicit Medicei spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστον obtrudi posset. Bubastis, exemplo Nostri II. 67. et 137. dicitur Pomp. Melae; aliis Bubastus, Βούβαστος. Mox [L. 6.] ex Arch. Vind. Pass. ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα non omnino absurdum. Μέσον τὸ Δέλτα scripsit supra c. 17. Ceterum templi Isidis, quod olim in urbe Busiride, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a Sicardo, curioso ex leuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum eius ad Orientem Societatis T. II. p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπεὶ ἀν κομίζονται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet Galeus κομίζονται, ignotum Herodoto verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae Galeo observabantur, Aegyptiorum κομασίας attigit vir Magnus ad Diodor. Sic. T. I. p. 177. VALCK.

8. ἐγχερμψαντες τὴν βάρην τῇ γῇ) Placet Arch. ἐγχερμψαντες, quem ille in modum III. 86. et Aldus IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐγχερμψειν, χρίπτειν recentioris: quae caussa perpetuae in Edd. et scriptis discordiae. In Sophoclis Elect. 901. Μὴ πού τις ἡμῶν ἐγχερμψειν ἐγχερμψειν βροτῶν: at vs. 723. ἔχρημψ' αἰὲ σύγγα, ubi masti veterem sequuntur morem. Bacchylides in Eclog. Phys. Stob. p. 11. ἀλλ' ἐγχερμψειν νίφος ἄλλοι, ubi schedae, teste Grotio, ἐγχερμψειν. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad Cl. Ruhnkenium in Timaei Lexic. p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et Eustachium ad Erotian. in hoc verbo amando. WESS. — Conf. Var. Lect. ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud Sophocl. video quidem in edit. Lond. ad Electr. 904. ἐγχερμψειν citatum ex ed. Ald. et ad vs. 723. ἐγχερμψ' ex cod. Baroc. ms. Sed utroque loco Brunckius id verbum in-

serta μ litera edidit, nulla e mssis suis dissensione in Notis prolata. Apud Stobaeum, pro olim edito *ἐπιχρίπτει* Heeren T. I. P. 1. p. 168. *ἐπιχρίπτει* ex mssis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. S.

CAP. LXI. [2. εἴρηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]
 5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in Athenag. Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contri-
 buendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Gronovio egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatius Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, quemnam inflictis sibi verberibus lugeant. Scripti tamen Codices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verberent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud conspiraret, ἐς Σαῖν πέλιν τῇ Ἀθηναίᾳ πανηγυρίζουσι ἐς Ἡλείω-
 πολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. Herodoti locum IV. c. 34. ad Pausaniae I. p. 104. verba docte contulit Leopardus X. Em. cap. 24. στυφανοῦσθαι τῷ θεῷ dixit Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 304, 26. πλοῦνται τῷ θεῷ Aristid. T. I. p. 543. Achilles τὰς κόμας Πατρόκλῳ τμηθεύσας Philostr. Vit. Apoll. VII. c. 36. Vid. T. Hemsterh. in Add. ad Luciani p. 850. et F. L. Abresch in Diluc. Thucyd. p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu Gronovius; in patiente verbi potestate imprudentior: agentem, et formae quae media dici adsolet, requirit, indicante d'Orvillio ad Chariton. III. p. 347. Codex Bodleianus, sicuti Cl. Wasse testificatur in Indic. Thucyd. voc. Ὀσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται praefererat, quorsum Vind. et Arch. scriptura ducere videtur: nec absona eius sententia. Bardesanes in Praep. Evang. Eusebii p. 279. D. ἐν τῇ Συρίᾳ --- ἀπεκόπτοντο πολλοὶ τῇ Πίᾳ: in honorem Opis sibi virilia amputabant. Equidem in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαι τινα, plangere aliquem; sic et τύπτεσθαι cum quarto casu construere Noster amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo, quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibique not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καίουσιν) Si Grammaticos, quos [in Var. Lect.] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα, tanquam rarum et insigne, advertes. Glossae San-Germanenses: λύχνα οὐδετέρως Ἡρόδοτος B., Εὐριπίδης Κύκλωπι (vs. 512.) Est ex Ionum consuetudine. Schol. Apoll. Rhod. III.

187. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοῦς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δέ-
φρα: quibus non dissimilia Critici in *Nicandri Theriac.*
vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud *Themistium*
et *Procopium*, studiosos *Nostrī*, saepe. Mox [l. 4.] ἔμπλεα
στίατος [loco ἄλλος] καὶ ἰλαιῶν, plena partim adipe, partim
oleo coniecit *Reiskius*, quod sal ad lampades nihil faciat:
cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus
salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis
et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulo-
rum fundum peteret, oleo supernatante. Vide *Plin. H. N.*
XXXI. 7. *WESS.*

6. οὐνομα κίεται λυχνοκαίη) Habuit haec ante oculos *The-*
mistius principio *Orat. ad Constantium Imp.* p. 49.; quod
Hemsterhusium, docto *Oratori* egregie opitulante, in *Pol-*
luc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum ac-
censiones *Iosephus*, *Apioni* insultans et aliis suae gen-
tis osoribus, λύχνον γὰρ οὐδέπω - - ἰωράκασιν, οἱ τὰς τοσαύ-
τας καὶ τετρακάυτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. *Apion.*
II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem
et *Deorum* aliis hunc habebant honorem in *Achillis Tatii*
Amorib. pag. 277. *WESS.*

CAP. LXIII. 4. εὐρ' ἂν δὲ γίνηται καταφερῆς etc.)
Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante.
Is. Vossius, V. Cl., adscripserat codici suo καταφερῆς, ne-
scio an motus *Hesychii* καταφερῆς, κάτω φερόμενος. Novandi
caussa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione.
Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἢ ἡ ῥύσις τῆς
λίξεως, ὥσπερ κατὰ πρηνούς φερόμενα χωρίου σώματα, translata
quidem, sed manifesta declivitatis sententia. *Polybius* II.
68. εἰς τὸ τὴν θυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ ἀρηνεῶδη γινί-
σθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Ali-
bi, sicuti et *Appianus*, χωρία καταφερῆ III. 55., nec stabili
scriptura. *WESS.*

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges:
ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἔτρα etc. Et in lat. vers. scri-
bes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα
καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορίνας ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἰὸν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ) Unde *Valla* ac-
ceperit ligneum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum
Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante *G.*

Cuperus in Harpocrate p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex Diodoro I. 97. atque aliis. WESS.

19. οὐ μὲν τοι γε οἷ τε) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μέντοι οἷ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi Herodoteus: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μέντοι οἷ γε Ἀνδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat Thucydides. VALCK. — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μέντοι γε οἷ τε Αἰγύπτ. dabant Ald. et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse Gronov. S.

CAP. LXIV. 3. ἀπότροφον γενόμενον) Haec et vicina pervertit Valla, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse. In his Editorum culpa perperam scribitur ματρὶ et ματρός. Ἀπότροφον Hesychius recte reddidit μακρὰν τετραχμήν. De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur συμμίξαι. Apud Herod. VIII. 79. Aristides adversarium Themistoclem ἐγκαλιέτω θέλων αὐτῷ συμμίξαι: recte Valla, colloquendi gratia. [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] Xenoph. Ἑλλ. III. pag. 285, 37. συμμίξας τῷ Δερκυλλίδῃ. Demosth. p. 234. §. 282. συμμίξαμεν τῷ Περσέην. In Aristoph. Ἑκλ. vs. 512. Οὐδὲμιᾶ γὰρ διωττέρα σου συμμίξας οἶδα γυναικί: sic scribendum ante Dawesium vidit T. Faber. Suspicio tamen et hic in ambiguo ludere voluisse Herodotum; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse colloquio: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐ λόγους ἰδλεῖν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἰσοῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσιδλεῖν vel ἰδλεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum Gronovio, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et Herodotea quidem diligentissime ad pag. 130, 5. VALCK.

Ibid. ἀπότροφον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. Ἀπότροφος non est nutrimentis depul-

sus, quomodo Latina Gronovii; sed procul a parentibus educatus, uti Portus bene. Hesychius Ἀπότροφος, μακρὰν παρθραμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. v. lusciniæ, nidis ereptæ atque in caveis altæ, ἀπότροφοὶ τῶν μητέρων: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἀν ἀπότροφα γένωνται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμιξαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἐθέλων σθεῖ συμμιξαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θέλων αὐτῷ συμμιξαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti æquum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γεγόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ αἰλόντους). Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐκάλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς αἰλόντους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. v. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μίσγονται ἐν ἱεροῖς) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχεύμενα, ait, ἐν ταῖς τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τέμενσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsis deorum aedibus ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱεροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερόν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et præter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατὰπερ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas commixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceret: καὶ τὸ φαγεῖν τι, καὶ προελθεῖν ἀπὸ λείχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβηται· ἐπὶ τὰ θηρία φησὶ δὲν ἀποβλέπειν· tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μὴτε συγγινόμενα, μὴτε γεινῶντα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μαινῶν τὸ θεῖον, in *Plutarchi Stoicor. Repugnant.* p. 1044 seq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [L. 18.] ὀρνίθων τέλεια [loco vulgati γένεα] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur. ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, *Eustathium* uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεια in *catervis* sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud *Eustathium* quidem, de diversis vocabuli τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magno pere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνίθων τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum *Schaefero* receptam velim. S.

18. ὀρνίθων γένεα) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenere *Galeus* et *Wasseus*, (vid. ad *Thucyd.* p. 151.) vix a correctoribus exspectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρνίθων γένεα, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνέιται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit *Valla*, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. *Observ. Miscell.* III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἶπεν ἀνέιται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. *Herodotum* tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνέιται vel ἀνέιται ἱερά εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab *Herodoto*, πλεονασμῶν καὶ παραλλήλισμῶν studiosissimo. De rebus consecratis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνέιται vel ἀνέιναι, et ἀνέισθαι: rarius illud *Xenophontis* de amabili suo recessu *Scillunteo*: ὁ χώρος ἀνέιται ἱερὸς εἶναι: in *Socrat. Epist.* XIX. ad *Aeschinem* fortasse scripta, quem multo maioris faciebat *Xenophon*, quam *Plato*. VALCK.

Ibid. ἀνῆται τὰ ἱερά) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱερά fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in *Casauboni* notis ad *Sueton.* *Caes.* c. 81. Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus* I. 83., *Nostri* vestigia premens. Ἀναγκαιή, [l. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. *WESS.* — Quod ait τὰ ἱερά, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens πάντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν πάντα intelligatur, aut τὰ ἱερά intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἱερά in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύντροφαι etc. non tamquam absoluta per se ῥῆσις accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles, et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum cum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino *Diodor.* Sic. lib. I. c. 83. et seq. *S.*

21. ὅς δ' ἂν ἴδῃ ἢ ἴρηκα etc.) Eadem *Diodorus*, sed vulturis loco felem nominans: Accipitrem seu vulturem Iones olim ἴρηκα sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poeta princeps. *Eustathius* *Iliad.* N. p. 920, 44. τὸ δὲ ἴρηξ, Ἰωνικῶς ψιλούται, εἰ καὶ τὸ ἱέραξ δατύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: scribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui mstos comparant, non semper acutum cernunt. *Cicero* I. *Nat. D.* cap. 29. Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegypto: quibus paria *Quaest. Tuscul.* V. 27. cum *Davisii* observatis. *WESS.*

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰελοῦρους) Praeclare *Pass.* et *Mediceus.* Αἰέλους Ἀττικῶς, αἰλούς Ἑλληνικῶς, *Moeris.* Explicat eandem vocem *Etymologus* p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditati *Io Piersonus* in erudito commentaria ad *Moeridem* p. 36. *WESS.*

7. κτίναντες μέντοι οὐ πατέονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. Πατίονται mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum πατίσθαι *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a *T. Fabro* et *Berkelio*. *Agathocles* Cyzicen. ap. *Athen.* XIV. p. 650. Α. de fructu quodam, ἐπὶν, ait, ἀνάβῃ, ποιεύσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ πατίονται ταῦτα: vulgatur πατίοντι redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in *Epistola Aristippi*, *Socrat.* IX. ubi περιβλέπονται transmutandum est in περιβλέποντι. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage; id est, mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur (vel malo ullo adficiuntur) a foeminis. Ait, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse χρίναντες μέντοι οὐ τι ἀτίονται, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ πατίονται) Male abiit in δατίονται, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. οὔτε ἐφ' ὧντες πατίονται, expulso inportuno δατίονται. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Guiletto*, πατίεται, ἐσθίεται. πατίοντο, ἐγεύοντο. Felium autem hanc indolem et φιλοτεχνίαν describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θεῖα πράγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελοῦρους. *Feles* in furorem aguntur interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἱρὰς στῆγας) De his, quod quidem recorder, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. φέρονται εἰς τὰς ταμιχείας ἐπιτα θεραπυθέντων αὐτῶν κεδεῖα - - θάπτουσι ἐν ἱερῇς θήκαις. Statim ὡς δ' αὐτῶς [I. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. Ἰχνευταὶ [I. 5.] sunt ichneumones, eodem *Diodoro* indice: firmantque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 517. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* *Biblioth. Coislin.* p. 467. Ἰχνευταὶ, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι, voce truncate, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt ἱρὰι στῆγαι, et ἱρὰι θῆκαι, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* ἐν Βουβάστει πόλι. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. Bubastum vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit Steph. Byz. in voce. S.]

6. τὰς δὲ ἱβίς ἐς Ἑρμῖω πόλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex Med. et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio *ibidis* nulla sit, opportuna et necessaria. *Hernopolis parva*-ne, an *magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur, de *ursis* *lupisque* prodita, propter consensum *Prosp. Alpini* Hist. Nat. Aegypti IV. 9. WESS. — De verbis εἰούσας ἱράς, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus ἱράς τοῦ Ἑρμῖω, sic et alibi ἱρός cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic οὖρος ἱρόν Μητρὸς Δινδυμῆνης, I. 80, 5. Boves foeminae ἱραί εἰσι τῆς Ἰσιος, II. 41, 3. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec Cl. Salmasius, vir summus, Exercit. Solin. p. 314. ex *Aristotele* et *Plinio*, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a *Gronovio* fuisse rescriptum mallet. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet inmergere. Sola *Philosophi* verba, hinc clarissime derivata, ex Hist. Animal. II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a *Gronovio*] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι ἀλειψόμενον γὰρ ἐστὶ τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὡὰ, χηνίων οὐ πολλῶ μέζονα. Vide *Hasselquist*, et *Geoffr.* apud *Sylvestre de Sacy* ad *Abd-Allatif*, p. 158 seq. Nempe *Herodot.* T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔφυνε) Eadem *Aristoteles*; in expingendo crocodilo *Herodotum*, quod verbo monui, uti is *Hecataeum*, auctore *Porphyrio* apud *Euseb.* Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicie *Hist. Anim.* I. 11. II. 10. V. 35. et post *Philosophum* plures *Graecorum* *Latinorumque*. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, *Rondeletius*, *Bellonius*, *Gesnerus*, *Bochartus*, praeterque ceteros, *Aristoteli* paullo magis, quam oportebat, iratior *Ol. Borrichius*, *Hermet.* Aegypt. c. 10. p. 270. WESS. — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote*, traduite par *M. Camus*, T. II. art. Crocodile. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De *Hecataeo* apud *Euseb.* ex *Porphyrio*, conf. infra ad c. 77, 13. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens *Bastius*, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit *Schaefer* ad *Gregorium* de *Dialect.* p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex *Herodoto*, et nominatim, *Aristoteles* *Rhetor.* [immo, *Ethicor.*] ad *Eudem.* VII. p. 189. [ed. *Wechel.*; p. 271 med. edit. *Duval.* T. II.] et *Aelianus* de *Animal.* VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖος καὶ ἔνσπονδός ἐστι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας - - εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἔνσπονδός ἐστι: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud *Aristotelem*, *Aelianum* et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente *Gesnero* *Histor. Anim.* IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐάθει [L. 23.] bene habet, *Florentinique* auctoritate III. 33. IV. 33. [p.] rediit. WESS.

26. εὐδὲν σίνεται) Τὸ μὴδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται οἱ μισθόν, *Aelianus*, enarrans *Herodotea* de trochilo *Nat. An.* III. c. 11. et hanc partem [Historiarum *Nostri*] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀρτήματα τε λίθινα χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, fusi et factitii lapilli designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ ἕλου, mentio erit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicus* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἔσμεν [sive Νασμὸν] μελίσσης τῆς ἀπροχέλου γλυκὺν συγκυρκανήσας ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poetae locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδέας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in *Adnotat.* WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, νασμὸν pro vulgato olim ἔσμεν, *Iacobus* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv.* in *Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. S.

13. χάμψαι, Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege *Iablonskii* *Panth.* lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] Κροκοδείλους autem Ionibus fuisse lacertas, sive χειρταίους κροκοδείλους, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* *Hierozioc.* P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπρημίτης flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 165. Παπρημίτης. Iam Πάπρημις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις, πόλις Αἰγύπτου ὁ πόλις Παπρημίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrio* in *Eusebii* *Pr. Ev.* X. p. 466. c.) *Hecataeo*. WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. S.

5. οὐρὴν ἵππου) *Aristoteles* κέρκεν δ' ὄος, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρανὸν βραχίον, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστὰ ποιέσθαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasae hastilia virgae* latini poëtae. *Aristoteles*, ὥστε δόξαται ποιέσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti* Hieroz. P. II. lib. V. 14. WESS. — Ξυστὸν apud Nostrum I. 52, 4, *hastile est, lignum hastae vel iaculi*: sed et universum *iaculum, hastam ferro praefixam* significat, et a *Lexicographis, Ammonio, Hesychio, Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. *Reiskio* vero ἀκόντια hic adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ac ξυστὰ ἀκόντων, *hastilia iaculorum*. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὰν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστὸν *iaculum* significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hic coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. *iacula rasa* Gronovius posuit, nosque *polita iacula*, satis fuerat simpliciter *iacula* ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλούμενον λεπιδωτὸν) De λεπιδωτῷ confer Adnotationes Gronovii. WESS. — Reprehendit Gronovius *Vallae* versionem, *piscium genus quod vocatur squamosum*; debuisse, ex piscibus eum qui *squamosus vocatur*. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi *squamatum* vel *squamosum* significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliud, cuius squammae proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob causam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne Niloticus ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte* etc. *Hist. Nat.* T. I. p. 4 seqq. singulari diligentia Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écailles fortes et impénétrables, qui le*

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. I. p. 57 seqq. S.

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πράξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσω. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδούσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quaestionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosae insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quae apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere praetermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. εἰ τῇ γραφῇ edidit, praecedunt codd. Rem. Vind. et Valla. Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et Codicum auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κεκράσται μὲν τὰ πτερά χρυσῷ καὶ πορφύρῃ Achilles Tat. III. p. 215. Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Notri praescripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιγεῖσθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68. et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice le contour vocamus. S.

13. ὅσον τε δυνατός ἔστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in Medicei δυνατός εἶναι inesse decernebatur, sermonis

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae complures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. Achilles Tat. eadem in re, Φέρει τὸ χάσμα γῆνῃ χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Φέρων, sed prave culpa libroriorum: fuerat Φέρει τὸ χάσμα - - καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingestā terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, Herodotum deserens indicat. De Taciti Ann. VI. 28. sublato murrhae pondere, vide amicam N. Heinsii et Grævii disputationem, Syllog. Epistol. T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ὅσον τε δυνατός εἶναι non equidem cum Gronovio „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen Nostri nequitiam repugnare censuerim, ut in Var. Lect. significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κέραι Θερίουσι) Fuerunt ex cerastarum genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud Diodorum III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor Aelianus est de Anima]. XI. 17. ἐν Μελίτη τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἐν Μετῆλαι scripsisse, quae Aegypti urbs, non Μελίτη. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus Aeliani Editor Lipsiensis. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea Butus [sive Buto,] quae Latonae oraculo censebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde Sebennyiticum Nili ostium, radens Butum illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [l. 3.] male praeterierunt Florentiae: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque angues volucres, ex Aethiopum Arabumque finibus in Aegyptum irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates Esaias c. xxx. 6. דַּרְשׁ מִיּוֹפֵת הַיָּם chershydram sive chershydram volentem Aegypto. Plura qui desiderat, ex eruditissimi Bocharti copiis Hierozoic. P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc Pausaniae IX. 21. cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsendendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιώτερα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ διασάμενος πείθεμαι, διότι ἀνὴρ Φρυγὴ ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀκρίσι ἐμοιότατα πτερά ἔχοντα. Porro σαρὰ ἀκανθήων [l. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὄφειν ὅστ' ἄκανθαί λέγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σωροὶ δὲ ἦσαν τῶν θείων, id ipsum et codicem *Med.* hic praeferre docuit *Gronov.* in *Adnotatt.* ita quidem ut in ora libri notetur, pro θείων legendum ὀστίων, quod vulgato praeferendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θείων perperam ex ἀκανθίων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκανθίων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερωτοὺς ὄφεις ἐκ τῆς Ἀραβίης πέτεσθαι ἐκ Αἴγυπτου) *Ciceronem* de *Nat. Deor.* I. 36. volucres istas angues ex vastitate *Libyae* vento *Africo* invecas statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus.* Sed ille forsán memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* *Nat. An.* II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον -- ἐπίγρυπον) *Straboni* πτερυγῶδες κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. n. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sese non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* *Antiquit. Monument.* p. 129. et conplura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* *Observ.* II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide* veterum *Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in *Historia animalium* viri *Cuvieri* *Commentatio*, inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossements fossiles de Quadrupedes.* S.

6. ψιλὴ τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ἡδ' ἰδέν, ut bene *Reiskius*: Hanc autem *Strabo* ὄλην μελαίνην facit; prudentior *Herodotus*, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγῶν ὄλιν λευκὴν ἔστι, si fides *Theoni.* WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες, μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσεβείες περισσῶς ἔοντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνησκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξεργάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἥσκησιν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀτκεῖν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατὴρ ὧν γραμμῶν, δι' εὐνοίαν τούναντίον εἶπες ἢ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχῇ παρέξει, μνήμης ἀμνηστία, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstarē memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρωπίνων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 31. Αἰγυπτίους δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγνηότα διὰ τῆς μνήμης αἰὲν νεία παρέστιν, ἢ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posteros propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

eat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, *Aegyptii* ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universe prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογίους *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros *Aegyptios* fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* S.

9. ὑγιεστάτοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεστάτοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* *Sangermanensis*, Ὑγιεστάτος, Ἡρόδοτος B'. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιέστεροι cum *Eustathio*. *Hippocrateum* vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλιστα τίττειν νόσους egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva *Scriptor* habet. *WESS.*

13. ἀρτοφάγους etc.) Quae hic leguntur, eadem prope modum ex *Hecataeo Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιγησίᾳ εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀρτοφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλείουσι, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλεύουσιν. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. e. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrus* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. b. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετήνευκεν ἐκ τῆς Περιγησίᾳ, βραχία παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr.* *Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed ista *Asiae Περιήγησις*; *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. b. Praeterea, quod narrat *Porphyrus*, *Herodoto* id nusquam obiicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογο-

ποτὸν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus Creuzer in Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι) Inspecie Gronovii adnotationes. Admonuit Cl. Wasse in Thucydidis I. 126. κυλλήστις ex Cod. Lambethano melius videri, siquidem ita Hesychius. At oblitus est speciei Ionicae. Athenaeus X. p. 418. E. Αἰγυπτίους δ' Ἑκαταῖος ἀγροφάγους φασὶν εἶναι κυλλήστιας ἐσθίωντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλαίονοντας. [cf. Athen. III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic Herodotum vestigia Hecataei pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθῶν Aretaeo I. Morb. Acut. c. 9. ἐκ κριθῶν μέθυ Aeschylō Suppl. 900. Diodoro ἐκ κριθῶν πόμα, ὃ καλοῦνται ζύθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites Aegypto deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aevo in parte Aegypti vites depangebantur, quod quereinae Israëlitarum Numer. xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura Heracleopolitana apud Strabon. XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. Jablonskius Dissert. de Terra Gosen, p. 28. WESS.

19. τὰ μικρὰ τῶν ἐρνιβίων) Aristophanis μικρὸν ἀργυρίδιον, Terentii pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae Oratoris Latini, satis haec protegunt. Ὡμὰ autem σιτίονται concoquere haud valuit Cl. de Pauw ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προαφρχύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὥμας, posse censeri. ἰσθαῖ elixas dedisse Herodotum, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu Aegyptiorum disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quaeso additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἑφθούς σιτίονται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μιμημένον ἰς ταμάλιστα) Est cui μιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 13.] reique series. Adde Plutarchum Isid. et Osir. c. 17. et doctos interpretes Petronii Satyr. c. 34. tum Tzetzae Chil. III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὁξύλου.

Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Λύξεω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hfc Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturāque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντα πηχυαῖον ἢ δίπηχυον) Quum ante Gron. δίπηχυ legeretur, ad μέγας relatum, haud incommodè post ἔργω paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηχυον ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργω et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντα, quae aliàs, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hfc locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξια etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἐπάξια ἴσθι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπληγνότεα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπληγνίος ἄξια ἔστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις ἄλλον οὐδένα ἐπικρίνεται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπληγνότεα νόμοις, καὶ δὴ καὶ αἴσμα ἐν ἴσθι Αἴνος, ὅσπερ ἐν τῇ Φοινίκη αἰοιδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέρων sive Μανέρωντα attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabatur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Αἴνον ἐκόθεν ἔλαβε τὸ νόμα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Veneta Villoisoni ad Ἰλ. σ'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπαξία ἔστι νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit sine iniuria negari non potest. Postulant mssti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. Reiskii in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἅπαξ σφί ἔστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἱ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἄξια ἔστι, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔνεστι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos patrios habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque apertissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπαξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad Suetonii Neron. c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου voci locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπαξίῳι ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitantem venerit. Primo Αἴνος [vel Αἶνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἔστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκη αἰδιδιμὸν ἔστι, tum vero etiam *cantilena una est, quae et in Phoenice cantatur.* Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰδὴ πρώτη καὶ μετὶ in fine Capitulis. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὕτὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Αἶνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ἄσμα Αἰγύπτῳι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ὀνόθεν ἔλαβον φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura inducere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruiere arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

*Pausanias*que. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod attinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ὁκόθεν ἔλαβε τοῦνομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦνομα, utpote temere huc invecto, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Λίνος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧντὸς (sive ὧντὸς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. Aegyptii, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt *Linum*que adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις, pulcre quidem novius, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et; pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt. „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 55. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuncaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad *ἡδὲ τὴ καὶ νόμους* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines*. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturum cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capituli obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint*. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios*. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a Lino nomen invenerat, et cuius argumentum *deplorabilis Lini obitus* erat, mentionem hoc loco fecisse videtur Herodotus ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii *Maneron* suum, quem cum Lino Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex *Plutarchi* loco supra citato (de *Iside et Osir.* T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse eum Graecorum *Lino* statuit Herodotus, id suo iudicio arbitratusque fecit; quemadmodum etiam *carmen in Cypro et Phoenice cani solitum*, quo quidem *Adonis* plangebatur, ad eundem *Linum* retulit: cum quo congruit, quod *Lesbiam* poëtriam *Sapphonem* uno eodemque carmine simul *Linum et Adonidem* cecinisse *Pausanias* docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum *Linorum* fata, qui et ab aliis et a *Pausania* loc. cit. (p. 766. seq.) et *Suida* memorantur, quorum alter ab *Hercule*, alter ab *Apolline*

occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui ἄνθρωπος mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* conveniant; intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in Scholiis ad *Iliad.* ε'. 570. et apud *Canonem*, Narrat. XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) Adludebat *Eustath.* in *Iliad.* α'. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et *Od.* γ'. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, Spartaē magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex *Gellio* N. Attic. II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in *Comici* Nubib. vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem Poëta Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, Heroic. XI. p. 719. *Philostratus*. [p. 170. ed. Boissonad.] Plura *Gabr. Palaetotus* de Bono *Sennect.* Part. III. p. 236. Mox [l. 5.] τῶδε μέντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et *Aldus*. Sententia vix discrepat. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

4. εἰκονοῖ τῆς οἰδοῦ) Quod Graecorum solis Lacedaemoniis *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in Col. 329. *Socrates Xenophontis* Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ οἰδοῦ παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι παντάχῳ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam Socrate digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξαι: ubi corrigi debet λόγων. In *Κύρ. Παιδ.* VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur *Cyrus*, τοῖς πρεσβυτέροις; — καὶ οἰδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph.* *Symp.* p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph.* *Ran.* 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Stobaeo* *Grot.* p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάκῳσι — νέαι — εἰκονοῖ ἐν χώρῃ. *Aristoph.* *Nub.* 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. *Herodotus* obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἐπιστοῖσι ἐξ ἔδρης ὑπανιστάται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere volebant Attici; et nuspiam senectuti honestius fuit domicilium quam Spartae. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, *Lycurgi* legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61, tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad 'Ιλ. α. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] VALCK. — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἐπανίστασθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. S.

CAP. LXXXI. [1. καθῶνα; λινέους. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. S.]

2. θυττανωτός) Hoc melius. θυττανούς et θυττανωτός metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189, et *Homerum* 'Ιλ. ξ'. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. S.

CAP. LXXXII. 1 seq. Μῆς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὄντι ἱερῇ.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodromo cap. 5. adscripta a Cl. Reimaro, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah Aegypt.* p. 36. WESS. — Ad ista, θεῶν ὄντι ἱερῇ, intellige ἱερῇ vel ἱερῶς. S.

3. ὁρίοισι ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor *Epistolar.* *Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus ap. Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gataker* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ Φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίωσι ἐγκυρέωσιν ἔργμασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus T. *Hemsterh.* Praeterea legem, Καὶ Φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίωσι ἐγκυρέωσιν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖά εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκοίωσι Φρονεῦσι ἐγκυρέωσι. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. VALCK. — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapiunt,) prout sunt res in quae inciderint. S.

[5. οἱ ἐν ποιήσει γινόμενοι. Quod vulgo dicunt γίνεσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id Noster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἵ γε μαντήϊαι, modus quo redduntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. *Larcher*: La médecine est si sagement distribuée. De prudentia huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.]

4. ὀφθαλμῶν ἰατρὸι κατιστίασι) Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit διαλαχοῦσθαι τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμοῦς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μέρος, ubi cum Marklando τὴν δὲ ὦτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νηδὺν ob Codd. et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8. ἢ τῶν ἀφανεῶν corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur; sicuti ipsemet fatetur: iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris caussa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσαστο τὴν κεφ. πηλῶ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηρευτὴς πηλῶ κατ' ὧν ἐπλάσει αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοῦς, opplet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Codicum lectio, καταπιπλασμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῶ, et, καταπλάττονται πηλῶ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgaris videri posset anteponenda; quia κόνις quidem πάσσεται et καταπάσσεται: sed πηλός, lutum, rectius dicitur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῶ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίοισι) Ita decuit. Respice I. 109. Στρωφώμεναι ex Vind. posset adsumi; neque in reiculis forent [l. 6.]

Herodot. T. V.

V

ἐπιζώμεναι et [l. 8.] ἐπιζώμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίσωται. Reiskius ἀπιζώμεναι et mox ἀπιζώμενοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo aequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum I. 91. WESS. — Ἐπιζώμενος non idem esse ait Wytttenbachius (in Notis ad Selecta Historic. pag. 355.) quod apud alios Scriptores ὑπιζώμενος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπιζώνοντο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ περιζωσμένην συνδόνος ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰσι δὲ οἱ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατὰ τὰς) In aliis forsitan Codicibus invenietur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατιτάχεται: mihi placet vulgatum κατὰται. In re qualibet occupati, imprimis ἐπιδίδου τεχνίταις (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπὶ τινὶ καθῆσθαι Aristidi T. III. pag. 720. Ἐὰν ἀφέντες ἐφ' ᾧ καθήντη περιέρχωνται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὴν χειροτέχνην ὥσπερ δίσκον ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι, — Ζητεῖν θ' ὁπόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐπ' ἡδύσι καθῆσθαι, et frequentior illa, ἐπ' ὄρεσι καθέζεσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατὰ τὰς) Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατιτάχεται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerali illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐτετάχοντο ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατὰται (scil. ἐν οἰκήμασι, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, καθῆσθαι ἐπ' οἰκήματος dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαιότατην) σπουδαιότατην, et paulo post σπουδαιότατα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιότερα τῶν πρηγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδουέστατος, Ἀνιπρότερος, et in Ἦδυμος.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspermandum Hecataei fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαίεστατοι ἐγίνοντο.
VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιῆσαι τὸ οὖνομα - - ὀνομάζειν)
Osiris est quem dicit, indice Tatiano, in Legat. pro Christian. loco a Wess. in Var. Lect. citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. Larcher ad h. l. S.]

10. μισθῶ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. D. WESS. — Fuerit μισθῶ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῶ dixisset: coll. l. 60, 10. S.]

[12. ὧδε τὰ σπουδαίεστατα ταριχύνουσι) τὰ σπουδαίεστατα σώματα intelligit Bernholdius in Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr. pag. 498. ed. Schaeferi. Fallitur Vir doctus: ad ταριχύνουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. l. 3. et 10. vel τοὺς νεκροὺς, coll. l. 32 seq. τὰ σπουδαίεστατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαίεστατα, vel κατὰ τὴν σπουδαίεστην τάριχυνσιν, coll. l. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα σπενάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχυνομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria Diodorus l. 91. Adde Exodi cap. 4, 25. Iosuae cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado c. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiuscemodi manu tenens: iungi etiam Io. Nardii Adnot. in Lucretium pag. 650. possunt, adcuratiorem conditurae picturam sistentes. WESS.

[16-21. ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν· ἐκαθήραντες δὲ αὐτὴν - - ἔπειτα τὴν νηδὺν - - - πλήσαντες, συββάπτουσι ὀπίσω.
Haec Larcherus sic convertit: Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc. Id si dixit Herodotus; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. l. 91. perpurkata memorare intestina, (τῶν

ἐγκοιλίαν ἔκαστον: paullo ante dixerat, ἔκαστα ἐξαίρει πλὴν νηφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, Porphyrius (Larchero citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem mox item Plutarchus attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus haec Sextus Empir. (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξιόντας, condire cadavera*. Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a Porphyrio et Plutarcho locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδὺς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum Nostrum cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλήσαντες συρράπτουσι ὀπίσω, [l. 19 - 21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδὺς, et κοιλία quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt. Nostro: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλήσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἔπλησαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξιόντες τὴν νηδὺν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exenta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμίσματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque Herodotus suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In Simonidis fragmento, κήλειφόμεν μύροις καὶ θυώμασι, apud Athen. XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut Clemens Alex. ipse, aut eius scribae καὶ θυμιά-

mus, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatius a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. Trillerum ad Thom. M. De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Io. Nardius, qui diligentissime Mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post impensissimum examen, praeter concretas bituminis glebularum in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia Middletonus et Io. Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed Mumiae, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes Herodoto longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellus, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy Adnotationibus ad Abd-Allatif (*Rélation de l'Egypte*) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc Herodoti expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis priscis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, inprimis valet illustris Heynii *Spicilegium Antiquitatis Mumiarum*, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCCLXXX, Vol. III. p. 69 - 98. S.

22. ταριχεύουσι Νίτρον) Moeris: Νίτρον Ἀττικῶς, νίτρον Ἑλληνικῶς: hinc ψευδολίτρον in Comici Ranis apud Polluc. [VII. 39.] et Eustath. Vide not. Piersoni. [ad Moer. p. 246.] Male ergo νίτρον post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim; quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑποχρίοντες τῇ κόμῃ. [L. 27. pro τῇ κόμῃ] Glossae Sangerman.

Κόμμιδι, ἡ δοτική, 'Ηρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in Scribonio Largo Compos. 72. Habet Plinius Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a Nonio: qua de P. *Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἔστι, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel νίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod *nitrum* vulgo vel *sal petrae* vocamus, sed istud quod *alkali minerale* et *natron* recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. Larchero) Rouellus loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse *Herodotum*, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in Argentoratensi Academia lumen, *Thomas Lauth*, patrociniū Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνης βοσβίνης τελαμῶσι) Sic VII. 181. in vulnorum ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moyné*, et errantem *Vallam* adiuvit *Observ. ad Polycarpi Epistol.* p. 301. Contulit quoque *Valekenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταρχήσιως hoc genus ipsos servasse Christianos, proptereaque, quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, Φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκεμποδίων τίθιναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῖς vitae S. Antonii c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum Mumiis singulari commentatione Chr. Guil. Franc. *Walchius* egit, quae legitur inter *Comment. Soc. Reg. Goetting.* 1780. *Sindonas* istas *byssinas* ex gossypii sive lanae xylinae genere quodam contextas fuisse, et curata observatio Mumiarum docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus* Hist. Plant. IV. 9. *Pollux* VII. 75. aliique. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Byssos veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 138. S.

31. ἐν οἰκήματι Σηκαίῳ) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἶκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἶκημαθηκαίῳ, littera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκῆματι καινῷ ἱστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῦτον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλίστατον τῶν ἐνέχων ὀρθὴν ἱστᾶσι τὴν λάρνακα: hanc dixerat Herodotus ξύλιον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἶκημα more satis usitato vocant conclave. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter θῆκη sepulcrum est, οἶκημα θηκαῖον dixerit conclave sepulchrale, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλομένους) Sequor Vindob. nam Porti commentum, βουλευμένους Poët. et Ionic. pro κοινῇ βουλομένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ ἣν τινὰ βούλονται σφί σκευασθῆναι etc. Mox τὴν τε πολυτελεῖαν praeferrem. Hoc amplius, T. Fabri emendationem [l. 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα concludit repressitque Gronovius, cuius observatis adstrue Abrahami Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte Gronov. monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἐπὶθήσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιλαβόντες, notione cohibendi, impediendique ne continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. l. stomachum cum intestinis dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαῖη διπθήσαντες τὴν κοιλίην) Συρμαῖη (unde συρμαῖζειν c. 77, 5.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα καθαρσις: Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ αἰλῶν: Suidae, πόμα ἐν ζιῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρτικὸν δι' ἐμέτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësius in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδείλου ἀρπαχθεῖς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

implicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. Iosephi iusta defensio est, huc pertinens, Nos asinis, ait, neque honorem -- damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur, ἀρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χέμμης πόλις) Hesychio Κέμμης, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανὸς Graecis πόλις, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102. et uberius in Pantheo Aegypt. Iablonskii lib. II. 7. p. 294. Mox περίξ δὲ αὐτὸ τῷ tueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De Chemmi satis copiose Stephanus Byz. hac voce. S.

13 seq. σανδάλιόν τε αὐτοῦ --- δίπηχυ) Vēri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

18. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέρραια, torques, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, Homerus Ἰλ. χ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἔρχιον οὐδὲ βοείην

ἀρνύσθην, ἃ τε ποσσὶν αἰέθλια γίνεται ἀνδρῶν.

In quae Scholiastes a Valckenario editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας εἰδόντων ἔπαλλον. Superiora [l. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, in omni certaminum genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλέων VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458. male sollicitatum a Seldeno. WESS. — Wesselingium secutus Larcher sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode Valla, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum, VI. 63, 15. ubi εὐδοκίμῳντι adiicitur, aut VIII. 57, 12. ubi ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώτοις τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλιστα adiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥκιστα, ut apud Nostram VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥκιστα, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖσι ἔλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. Φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνια πολλὰ, τὰ Αἰγύπτῳ καλέουσι λωτόν.) Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* Linn.) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu *Noster* IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. Cas. Huius duas species hic memorat *Herodotus*: alteram, cuius fructum cum papavere confert; quae est *Nymphaea lotus Linnaei*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, fava vesparum similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo* Linn. cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos cibarium nominatur; fructus, faba *Aegyptiaca*; radix sive bulbis utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriores speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascens, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem iniici, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui κατέαν τὴν χροιάν apud *Athen.* in χιονίαν mutandam censuerunt. Hanc *nymphaeam lotum* caerule-

leam descripsit *Iul. Caes. Savigny* in *Annalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366* seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad *Athenaeum* laudavi, inprimis consulendus *Raffeneau-Delille*, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in *Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372* seqq. et is cui commentationum istarum indicium debeo, *Sylvestre de Sacy* in *Adnott. ad Abd-Allatif p. 94* seq. S.]

10. τῇ μήκωνι ἐὼν ἰμωρὲς) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore *Dionysio* in *Eustath. Conment. p. 1390; 50.* [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox *Salmasius* et eius exemplo *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447. πρίσαντες ποιῦνται*, quomodo in mssis et *Eustathius*. Prius certe est pinsere, quam panem coquere; neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφρομένη ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται) Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non *calice*; scribi in nostra versione debebat) *inest, ex radice adnato*. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucri illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. *Adnot. ad Athen. IV. 148. b.*) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, *Plinio* frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum involuit*. conf. *Nostrum; III. 100, 5.* Quod adicitur, κρηῖν σφηκῶν ἰδὲν ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et *Benedictus* in *Act. Sem. philol. Lips. p. 298.* legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect. dixi*) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli χεῖμα, aut minutae voculae τ, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex *Clusio* repraesentavit *Bodaeus a Stapel* ad *Theophr.* p. 446. florum et bulbi icones ex *Prosp. Alpino* exhibentur *ibid.* p. 449. et 450. S.]

[19. Τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπέτειον γινομένην) Hoc ita dictum est, quasi significare *Herodotus* voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una ἐπέτειος sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam; omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανεῖ) *Interpres* in *furno luculento*, i. e. bene candente et ignito. Αἰθεὺς ἐν πυρὶ διαφανείας habemus *IV.* 73. διαπύρους καὶ διαφανεῖς in *Plut.* *Opusc.* pag. 1006. Ed. *H. Steph.* Haec *Reiskius*. In glossis *Erotiani*, διαφανεῖς, διαπύροις, ac saepe *Hippocrates*. Vetus scriptor in *Τικτὰ Σuida*, καὶ τὴν σιδηρεῖν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῶ διαφανῇ ἔργασασθαι μνοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in *furno διαφανεῖ*: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur *Alambica*, *Observat.* in *Polycarp.* *Epist.* p. 611. Πνέξαντες, ad quod itidem adhaesit, recte in *Hesychio* ὀπτήσαντες. WESS. — Alias tamen πνέγειν non torrere significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua *Kühn* ad *Polluc.* X. 107. conf. *Athen.* II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) *Commode Reiskius* monuit, ποταμούς h. l. dici canales e *Nilo* ductos. S.]

5. ἰπομένα ἀνακάπτουσι) *Aldinum* et *Remig.* ἀνακάμπουσι natum est ex ἀνκάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. *Aristoteles*, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐήθη λόγον — — ὅνπερ καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθεύων, ὡς κνίσκομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θάρον. Editur ἀνακάμπειν, quod *Laurentio* et hic repertum fraudi fuit: scripturae in *Philosopho* vitium *Sylburgius* non neglexit. WESS.

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in *Aristoph.* *Av.* 580. et in *Schol.* ad vs. 1550. restitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθὼν γε τὴν διφρηφόρον: nisi quis ἐνέκαψα censeat praefendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἐνικα

ψαλάθων τὴν διφροφάρον *Meursium* non videntur offendisse in *Panathen.* pag. 40. [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud *Athen.* I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἅμα τι κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κνίτκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτειν adhibetur. In *Gloss. Herod.* vulgatur Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι. Κάψει πίνειν, e *Plinio*, morsu bibere *Casaub.* interpretabatur *Anim. in Athen.* p. 669. [ad *Athen.* IX. 388. d.] *Eximia* notavit *Tib. Hemsterhusius* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 314. et seqq. *Sophon Athen.* VII. p. 286. d. et 323. a. κίστραι βότιν κάπτουσαι. In *Eratosthenis Catast.* c. 38. ὁ μέγας - - - ἰχθύς, ὃν καὶ πνίειν - - - coëant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol. in Arati Phaen.* vs. 386. ubi pro κάμπτειν recte κάπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* *Poët. Astr.* II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii. *Schol. German.* p. 134. Piscem dicunt aquarii urnae habere (l. bibere) effusionem. *VALCK.* — Cf. *Koen* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 117. S.

11. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρύθια κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, semellas eructare docetur. *WESS.* — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Corray* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Crenzero* in *Fragm. Hist.* p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγεθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud *Athen.* XII. 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κέγχροις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κέγχροι. generali quadam vocabuli notione, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κέγχροι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀπορραίνουσι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eā sententiā quam in *vers. lat.* expressi. conf. supra I. 5. et mox I. 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpā vacant librarii. S.

15 et seqq. οἱ δ' ἂν αὐτῶν ἀλῶσι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnis, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud Athen. VII. pag. 301. E. ex Aristotele Hist. Anim. VIII. 13. Mox Reiskius οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' αὖ] ὁπίσω praeferit. Ego vero fidenter cum Valckenario ἡπαριστέρα τῶν κεφαλίων et τὰ ἐπιδέξια recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστέρα et ἐπὶ δεξιά, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide Var. Lect. et conf. I. 51, 4. et 5. VI. 53, 2. et 3. Adde Lexic. nostrum Polyb. p. 243. col. b. S.

26. πῖπ λ α τ α ι πάντα) Probo Medic. cui plerique ad-sentiuntur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide Var. Lect.] De piscium subita, aquis Nili incrementibus, origine alii aliter. Arch. οἱ ἰχθύες, οἱ τεκόντες ὡς, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντεκόντες etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλεῦσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι) Nimia admiratio Medic. eiusque τῇκι abstulit a tramite Gronovium. Equis τὸ τῇκι memoravit? Mitto Codicum concordem, si Ask. et Pass. seponas, a Florent. dissensum: praetereo medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum Diodorum, Plinium, etiam קִיקִי שֶׁמֶן oleum Kik, et קִיקִי Hebraeorum; quae, a Scaligero, Salmasio atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit Vir Cl., morari eum debuerat omnibus codicibus prior Strabo, illis, quae verissime de Aegypto Noster prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκι, καρκός τις, verba eius sunt, σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde Plin. XV. 7. et, quem ibi Harduin. laudat, Dioscorid. lib. IV. c. 164. ubi συλλικύπριον i. q. σίσσλι Κύπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. Sillicypria, sive Silicypria explicat Salmas. in Solin. pag. 704. Quod autem habet Arch. [l. 5.] τὰ ἐν ἔλεσι, considerationem ineretur. Supra c. 92. ἐν τοῖσι ἔλεσι scribit Vind. ἐν τοῖσι ἔλλησι, prave

citra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad Hieroclis Synecdem. pag. 726. WESS. — De *kiki* cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδὺ μοι, ἴππαι, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχονα τῶν ἠταγασμένων. Neque tamen putem, Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φέσθαι dicuntur VIII. cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: "Ἐστὶ δὲ σφι κἀνναβὴ αὐτομάτη φεομένη ἐν τῇ χώρᾳ" — ταύτης δὲ πολλῶ ὑπερφέρει ἡ κἀνναβὴς αὐτῇ, ἣ καὶ σπειρομένη φέεται. VALCK.

8. κόψαντες, ἀπαιποῦσι) Laurentius: alii *contusum*, ad ignem, alii in sartagine coquunt. Melius Salmasius in Solin. p. 686. alii *contusum* expriment, alii *fritum* excoquunt. Ἀπαιποῦν est exprimere, ut ἐκποιῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐκποιῶντας ἀνελὺ τὸ ἀπορρίν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφαγαῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes *Passion.* ἀπαιποῦσι bene explicuit ἐκπιέζουσι. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται etc.) H. Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dissimulante admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque cum Abreschio καὶ ἔπ. ἐνδὺς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. Paullus Silentiarius:

Καλλυγάμοις λέκτροις περικλινάμαι· εἰμι δὲ κενῆς

δίκτυου οὐ Φειδῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Παφίης,

culte, Florileg. IV. 32, 2. [Anal. Brunck. T. III. p. 92.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ ἀναπαύεται κολίτῃ. περὶ ταύτην etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ionice pro ἧ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. H. Stephanus, turbatum hic quidpiam esse sentiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χρᾶται· ἐν

τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem : cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; caeterum, incommodam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χρᾶται, sed, quoniam ea *cod. Med.* cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χρᾶται legeretur, sibi utitur. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatā huius loci scripturā et interpunctione : nec satis ipse scio, qui factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione praetermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissem. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse accusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codicem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ etc. quam scripturam (τὰ δὲ, i. q. κατὰ τὰς vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissimum meum animum illustri domino SCHELLERSHEMIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Herodoti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codicem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis licuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem nonnullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox *L. 11. ὑπ' αὐτὸ* scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδὲς refert, sed praemisso commate ὑπ' αὐτὸ κατὰ τοῦ iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὑπ' αὐτῷ. Quid sit vero quod dicat Herodotus, per rete ne conari quidem pungere culices, non dixerim equidem. S.

CAP. XCVI. [3. τῷ Κυρηναίῳ λατῷ. Haec est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 92, 9. S.]

6. γόμφους πυκνούς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego *clavos* censebām, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Poëtae Γόμφουσιν δ' ἄρα τὴν γε καὶ ἀρμογήσιν ἄρρεν, *Odyss. E'. 248.* et *Nonni XL. pag. 1044, 10.* φράξατε λεπταλέοισι σεσηρότα δούρατα γόμφους: unde ipsae *naves πλοῖα γομφωτά* *Strabon. XVI. p. 1076. B. [pag. 741. ed. Cas.] WESS.* — Mira vero locutio, περὶ γόμφους περιείρονται τὰ ξύλα, *circum clavos circumnectunt ligna*; quum expectasset, *clavis connectunt.* Tractavit hunc locum *Schneiderus* in *Lexic. voc. Γόμφος*, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam *navis* structuram, quam *ratis*, hic describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧν ἰπάκτωσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἱμπακτώσαι, significans γομφώσαι vel συγγομφώσαι. Galeo versus obversabatur *Homeri ex Od. E'. 248.* Γόμφουσι δ' ἄρα τὴν γε etc. Saepe verbum πακτοῦν, semel attigit *Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad *Od. E'. p. 220, 27.* velut *Herodoteum* excitans, πακτοῦσι τὰς ἀρμονίας βύβλω, quod interpretatur κατασφελίζονται, significatum *Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πάντου, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus Annot. in Soph. p. 13.* et *Is. Casaubon.* in prima Edit. notatum in *Diog. Laërt. p. 172.*, perversa tamen scriptio, καὶ δῶμ' ἀπάντου, per editiones *Sophoclis Ai. vs. 579.* propagata, *Suida* potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. *VALCK.* — Correxerit *Brunck. S.*

11. διαβύνεται) Sic *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.* cui iungetur haud male *Küsteri* observatio ad *Hesychii Διαβύσσει.* Quod insequitur, δύνανται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut *Il. 125.* Adde *Diodorum V. 8.* et illic congesta. *WESS.*

15. κατεββαμμένη ῥίπεϊ καλάμων) *Reisk. ῥίπεϊ ἢ καλάμω,* cui non adstipulor. ῥίπεσι *Homeri Odyss. E'. 256.* *Hesychius* et *Eustath.* interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. *Dioscorides I. 55.* ῥίπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ Φοινίκων *Agatharchides p. 47. ed. Huds.* quo genere *Aeneas* in *Tactic.*

α. 30. et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur ῥή, ῥή, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ ῥή, (unde *Homeri* et *Nonni* ῥή) et ὁ ῥή. At hinc ab eo. Θύρη cratēs illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. Θύραι sunt *asserēs, tabulae.* Conf. *Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὖνομα ἐστὶ etc.) *Grammaticorum* natio βαρὺν Ionici commatis censet. *Phavorinus*, βάρις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc βαρβάρους βαρίδας *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim *Aegyptios*, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βάριν οὐχ ὑπερθεῖν. *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοις) *Diodorus*, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις I. 36. ubi plura. Πόντος de mari *Aegaeo* recurret semel iterumque, quo de aliās. Nunc consideranda quae de navigatione produntur, [*L. 8 seqq.*] ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ etc. Sunt enim, si *Latina* interpretis amplectaris, a vero alieniora. A *Naucrati* urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui *Canobicus* cap. 17., quocunque erat tempore *Memphim* versus: agris *Nili* inundatione mersis praeter ipsas *Pyramides* pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἐστὶ δὲ οὐ τῇδε οὗτος, ordinaria autem navigatio illuc non fert, uti vertit; *Pauw* vero, ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec navigatio est, verum etiam iuxta etc. ut μῦθος, quae vox tali verborum ordine saepe defit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — *Latinam* correxi versionem: in *Graecis* nil mutandum. οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consuetudine et ordinaria navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἑκάρετος) Ἐξαιρίτως, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθύλλα, si *Codices* exhiberent scripti, hoc uno forsitan in loco videri posset vulgatae voci praefereendum, ut data diceretur *Anthylla* praesertim in calceos τοῦ αἰὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί, uxoribus *Regum Aegypti*, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰὶ βασιλεύοντες: οἱ.

Herodot. T. V.

X

αἰεὶ δικάζοντες: οἱ αἰεὶ ἄρχοντες: in lapide Cretensi οἱ αἰεὶ κέκο-
 μωτες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit
 Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Re-
 giniis εἰς ζώνας: quod sane legitur in talibus frequentius:
 vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling.
 ad Diodor. T. I. p. 62. [Lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt ad-
 scripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab Hutchin-
 sono, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit
 Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἐξαίρετος δίδοται) Persarum istum mo-
 rem explicuit B. Brissonius Regn. Pers. I. 108. non negle-
 cto Athenaeo I. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla,
 sive, ut scribitur Antylla, ἧς τοὺς Φόρους οἱ τότε βασιλεῖς,
 Αἰγύπτιοι τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμεταῖς ἰδίδουσι εἰς ζώνας, non
 exiguo, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Hero-
 doto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] ne-
 pos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir
 Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχάνδρος, scribit
 VII. 1. p. 522. Ἀχαιοὺ καὶ Ἀρχιδίης εἰς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς
 Φθιώτιδος· ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Ar-
 chander ex loco, unde venerat. Memini Φθίον τοῦ Ἀχαιοῦ
 ex Stephano in Ἑλλάς, Archandrῆ patrem Phthium mini-
 me. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium?
 WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani
 sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκουον) Non erat cur hoc
 spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere
 codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt
 alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ὦρα ex schedis, IV. 76.; tale
 κατὰ τὰ συνεθήκαντο VI. 88., et in msstis V. 112. nec diver-
 sum erat κατὰ τὰ εἶλοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic.
 mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. ob-
 secutus membranīs, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱερεῖς ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογεφυρῶσαι) Et hic du-
 cibis utor msstis; qui incongruo, quod vulgata post se
 trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca
 [l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti
 VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, re-
 spondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero ni-
 mis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο

μὴν l. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυῶσθαι urget; cui tollendae quid Gronovius inpendarit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicei inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν refingit ἀπὸ τοῦ θυρώσαι τὸν ποταμὸν καὶ κτεῖναι τὴν Μίμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυρούμενος, ἀποκλεισμένος, foribus exclusum, quales in Comocidiis saepe commissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommodatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior commodiorque videbatur medicina in ἀποστενυγῶσαι. Docuit Galenus in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στενυγρὸν Ionibus tantumdem esse ac στενὸν, et στενυγῶσαι humorum vias ocludere et arefacere, συναγαγεῖν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat Erotiani iudicium; στενυγῶσαι esse ait ἀποστεγνῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινα, ἐν ᾧ ὑγρασία ἐστί. Erit itaque ἀποστενυγῶσαι τὴν Μίμφιν, eam sicciorem abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegypto rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀποκαθρεῦσαι τὴν Μίμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum l. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. ε. 89. Et γεφυροῦν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. φ. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντου γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποντιῶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυῶσθαι τὴν Μίμφιν intelligitur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo *Memphis* condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege *Mene*, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπογεφυρώσαι idem *Reiskius*, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γέφυρα, quod non modo pontem, „sed etiam, ut *Homero* passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γεφυρῶν „simplex occurrit apud *Eusebium* in *Chronico*, ubi de „*Hadriano* sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχρίμασεν εἰς Ἀθήνας, μνηστῆς „τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσίνα, κατακλυθεῖσθαι τὸ „Κηφισσοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. *Animadv.* in *Græcos* auctores, p. 106. S.

13. ὃς ἀπεργμένος ῥέει) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [*Reiskio*] οὐ ῥέει scribitur. *WESS.* — Hanc conjecturam ille in *Animadv.* editis repetens, intelligit, unde exclusus *Nilus* non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. S.

CAP. C. 3. ἐν τῷ αὐτῷ δὲ γενῆσι ἀνθρώπων) Hoc placuit. *Reiskius*, damnatis, quae *Miscell. Lipsiensia* habent, refingit, addito pronomine, ὧν ὀκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ turbari non oportuisse. De *Iosepho* vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque *Nicaulae* sive *Nicaulis* inpegisse nomen, quo unumquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo *S. Bocharto*, *Phalegi* II. 26. dantem. *WESS.*

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, [quam *Gron.* mutaverat] revocabi tur; nisi forte plures libri scripti *Mediceo* concinant: tum commode scribi poterit: οὐνομα ἦν - - - τόπερ τῇ ἐν Βαβυλῶνι, *Nitramis*. *VALCK.*

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in *Gloss. Herod.* Καινοῦν, τὸ χεῖρσαι λόγον καινῷ. Hinc sua transsumsit *Suidas*, cuius interpres: „Καινοῦν ap. *Herod.* significat novo quodam sermone uti:“ absurde. Utilior *Hesychii* nota: Καινίσαι, καινῷ χεῖρσασθαι, καὶ ἑκαίνισαι. De *Perillo*, qui, *Phalaridis* iussu tauro inclu-

sus, artis suae opus teterrimum primus auspicatus est, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxix. πρώτος ἐπὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινοῦν in eundem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γὰρ μιν οἰκημα περίμηκες ὑπόγειον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam. Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. Thucyd. VI. 76. ἤκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἢ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοίᾳ proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur προφάσις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos verbo et revera, λόγῳ μὲν sive λέγων μὲν, βουλόμενος δὲ λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές προφάσει, vel προφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit accuratissimus Marklandus, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾶν φησι μὲν τοῦ ὄρωμένου, τὸ δ' ἀληθές ἐρᾶ καλλεὺς ἀληθεστέρου. VALCK.

Ibid. ὑπόγειον, καινοῦν τῷ λόγῳ) Praestet ne ὑπόγειον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀναγέρον. Hic molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. H. Stephani καινοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. καὶ τι καινίζει στέγη. Editio patrocinator Scholiastes Passion. et Λέξιων Herodoti auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρῆσασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis Suidas: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. pag. 67. Fortasse invenietur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Alciphron. I. 9. WESS. — Comma, quod ante ὑπόγειον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινοῦν, ait Reisk. l. c. pag. 107. non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam Toupii novationem (Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.) ξεινῶνα μὲν λόγῳ, ante Borh. adoptans Larcher, suo idiomate sic reddidit, qu'elle déstinait en apparence à des festins. Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse *Herodotum*, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eandem interpretatus sum sententiam, quam his verbis *Valla* expresserat, per causam quidem novi operis. Sic fere *Thucydides* III. 82. κινουῖσθαι τὰς διανοίας dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam exstrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιησαμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam *Valckenar.* in animo habuisse videtur, quamque planius *Schneiderus* in *Lex.* expressit: scilicet, prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram. Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐγκαينίζειν, (i. e. καθοσιεῖν, καθιεροῦν, coll. *Polluc.* I. 12.) testimonio *Callimachi* et *Hesychii* constat a *Valck.* citatis. S.

16 seq. ῥίψαι εἰς οἴχημα σποδοῦ πλῆρον) Non dissimile Persarum supplicium ex *Ctesiae Persic.* c. 47. 50. 51. his admodum verunt *Corn. Pauw* et *Abresch.* [cf. *Valer. Max.* IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὥτως ἀτιμώρητος γίνεται, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane malim, quam cum *Clar. Pauw* εἰς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. *WESS.* — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adiciebatur; *Ctesias Persic.* cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδόν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐνέβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello de Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris, in *Bibliothek der alten Literatur* etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de *Nitocri* ita scribitur, ἐαυτὴν δὲ εἰς οἴχημά τι σποδοῦ πλήρης

ἡβελι, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλήρες positum. Caeterum conf. quæ ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) Platonis Politic. pag. 188. F. εἰ περὶ τὰ πολιτικά κατ' ἄρδην γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sém. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum: οὐδὲν λαμπρότητος, est nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil; tantum quantum nihil; quod gallice diceres autant que rien, vel à peu-près rien. Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter; valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορβαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέρχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέρχρων intelligere τινὰς; vel μέρες τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορβαίνουσι ὀλίγους τῶν κέρχρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt identidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S. [6. ὕστερον δηλώσω) Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοις γενομένου βασιλέως) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἐπτά γενεαῖς, septem generationibus, Sesostri Moeride recentiorem statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostri ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. Bouherii, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita conmutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, *Sesostrin* ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius Orig. Aegypt.* cap. 16. WESS. — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum *Moeridis* successorem *Sesostrin* fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur eiiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἐγγεῖς etiam dicti et ἐγχώριοι, *Herodoto* sunt indigenae, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστροὶ et ξεῖνοι II. 160. et III. 8. Potuerat *Sesostris* et in istam expeditionem nobilissimam ξείνους conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor.* Sic. I. 53. et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teste *Diodoro* I. 56. VALCK.

Ibid. στρατὸν πολλὴν λαβῶν) Ab Aldo venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operà non uti. Insititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλιχομένοισι περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a Reiskio μαχομένοισι, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχεσάμενοι I. 95.; neque enim γλίχεσθαι περὶ τινος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλιχομένοι sunt in msto Ask. VIII. 143. Nec verbum tamen muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχεσθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Ph. Cattieri Method.* pag. 86. et *Diluc. Thucyd.* p. 722. WESS.

11. γλιχομένοισι) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum Reiskii, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοισι περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consuetudo *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo μάχεσθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti*: VII.

135. εἰ ἐλευθερίας πειρήσω, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευέοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περσῶν: optime Valla, pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. Anaximenes, Ion certe, apud Diogen. Laërt. II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπάντων Ἰωνες Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχεσθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδοῦν ἀνδρός: quod, a Diodoro monitum I. 55. non adnotavit Herodotus, memorans tantum τὰ γυναικὸς imbellium columnis indita VALCK. — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχεσθαι mutatum fuisse putabimus? Refractavit dictum ipse doctissimus Valck. in Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχεσθαι statuit, sed abiiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχεσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit Herodotus. S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε) Iosepho placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt Pontanus, Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et Elias Brennerus, Thes. Num. Sueogoth. p. 20. WESS. — In Var. Lect. ad h. l. ubi Eustath. in Homer. p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσέντες) Aliter Valer. Flaccus V. 420., quo de dissensu ad Diodori I. 55. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. φαίνονται - - οἱ Κόλχοι Αἰγύπτῳ)

Haec ut ambigua admodum examinavit Theo, ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ εἰσὶ δὲ καὶ Αἰγύπτῳ Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset Theo, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpā, nec dissentit admodum a Nostro: cuius de Sesostri et de Colchis famam Apollonius etiam Rhodius secutus est, Argonaut. IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur Herodotus. S.

[6 seq. νομίζειν δ' ἔφασαν etc. Inserenda h. l. versionī nostrae latinae haec verba: Putare autem se, dixerunt Aegyptiī, esse Colchos de exercitu Sesostris. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a Syris distinguuntur, proprie Cappadoces dicebantur; Σύροι, Syriae incolae, a mari mediterraneo usque ad Euphratem. Conf. Adn. ad I. 6, 3. et ad I. 72; 9. cum Var. Lect. ad I. 72, 9.] Iosephus, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina Ramiresii de Prado, Marshami, Spencerique pro Aegyptiis eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro Iudaeis Th. Gatakeri, Herm. Witsii, Christ. Wormii de Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis lib. II. 10. p. 128. et P. Ern. Iablonskii Prolegom. Panth. Aegypt. Sect. VII. p. 15. Est sane Wormii disputatio in carpendo Herodoto nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolve tamen Nostrum; quem Iudaeorum familiarem usum habuisse, expiscari non potui. Phoenices Syrosque Palaestinos non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales Philistaei: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege Samuel. lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi Io. Clericus. Hic vero strigilem criticam, asperrime Herodotum radentem et lancinantem, Guil. Jamesoni ex Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. Herodotum falsa narrantem et rumore deceptum cognovi,

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt *Michaelis*, in *Mosaisch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαῖον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰόν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste *Diodoro* III. 32. Usi et *Homeritae* in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide *Iobi Ludolfi* *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. λῖνον μόνον οὗτοί τε καὶ Αἴγ.) Multa *Gronov.* pro *Herodoto*. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 55, argumenti pondus caussam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nollem autem, [l. 3.] καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζῶη πᾶσα καὶ etc. vir *Celeb.* sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἴστας etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχεῖν, --- τότε σφί καὶ αὕτη προσεγένετο. *Sophocles* *Trachin.* vs. 287.

--- Τάσδε δ', ὥσπερ εἰσορᾶς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον
χωροῦσι πρὸς σε ---

Plura doctissimi viri I. Fr. *Gronovius* in *Senecam* de *Benef.* IV. 32. et Io. *Davisius* ad *Cicer.* *Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Adnot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγαθος πέμπτης σπιθαμῆς) *Valla*, magnitudine quinā palmorum; quam interpretationem omnes *Herodoti* editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque *Larcherus*, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta: nec per se credibile videri debebat, Sesostrem hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem Herodotum faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πίμπτη σπιθαμή*, sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam. *σπιθαμή* est dimidium cubiti: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑξάδομον ἡμιτάλαντον*, *sex talenta cum dimidio*, sic *πίμπτη σπιθαμή* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον) Corrigitur ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου ὤμου, me invito: mox quoque [l. 15.] ὅπλοισι τοῖσι ἑμοῖσι, ex Diodoro I. 55. a Galeo, Pawio, Reiskio. Tu vide Sophocleum hoc, Trachin. 1057. Ὡ πολλὰ δὴ καὶ θέρμα καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χερσὶ καὶ νόοις μοχθήσας ἐγώ. Vertebat Cicero liberius, Tuscul. Disp. II. 8. O multa dictu gravia, perpersu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli. Nam, ut in Sophocle καὶ νόοις μοχθήσας, quae Davisii conjectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem Claudiani, Bell. Gildon. vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi.

Quod idem est ac si lacertis dixisset. Non certe ex necessitate Rubenius et Gebhardus scribebant numeris, neque iuvenis, uti Barthius. Tuitus Claudianum est Nostri verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus I. Fr. Gronovius Diatrib. in Papin. Statium c. 23. p. 128. Nunc video, Cl. P. Burmanno non admodum Gronoviana placere, nec muto dicta. WESS.

18. Μένωνος εἰκόνα εἰκάζουσι) Antiquissima haec et prima statuæ Memnonis, Thebis erectae, mentio, qua de P. Ern. Jablonskius singulari Syntagmate pererudite p. 30. Eam vero Sesostris colossus esse, Pausanias auditu etiam acceperat, Atticor. c. 42. p. 101. Negat Noster, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθείης ἀπολείπεται, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent Procopius Bel. Pers. I. 6. et Agathias Sch. II. p. 38.

α. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολίας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολίας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex *ed. Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίόμενον, prave κρόμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. Mox [l. 4.] ἐς τὰδε ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticere solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostrin* dixerat ἀνάγοντα πολίας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο. Conf. *Diodor. Sic.* I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο: quae sane sufficiebant: mihi quoque adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriant, perpaucis videbuntur in marginem reicienda. VALCK.

17. πλατυτέροις ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι) Salsioribus. Πλατὺ, ἄλμυρον, *Hesychius*. Quam vocis potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. b. ed. Cas.] De *Chalcide Diacaearchus* c. 15. [in *Hudsoni Geogr. min.* vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχοντα, τὰ μὲν πολλὰ, ἄλμυρά· ἐν δὲ ἡσυχῇ μὲν

ὑπόπλατυ, τῇ δὲ χεῖρα ὑγμένον καὶ ψυχρόν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὑπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ Φρεάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἐχρόντο --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ Φρεάτων ἀρύνενοι vel ἀγυρόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀρύνονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ Φρεάτος, ubi ἀρύνονται, aut ἀγύρονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub. Anim. in Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch. de Is. et Os.* §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαὶ καὶ Φρεάτα πάντα --- ἀλμυρόν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus ὕδατα --- πικρᾶς ἀλμυρῆδος ἔχοντα γεῦσιν* lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot. Meteorolog.* lib. II. c. 3. T. I. p. 556. D. et E. ed. Duval. provocaverat *Casaub. ad Athen.* I. c. Vinum verò πλατὺ memorans *Arctaeus*, de Cur. Morb. acut. II. 3. p. 101. ed. Boerh. amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petili* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Arctaeum* παχύς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκν legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτελέειν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύνανμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. *Herodotei* Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτελέειν, an quod *Mediceus* praebet, ἀποτελέειν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in *Glossar. Herod.* Ἀποφορὴν: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἀρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpoor.* Nunquam tamen, quantum recorder, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud Harpocrat. in voc. Σύνταξις ab Aldo usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἐκάστους φόρους συντ. quae prostant et apud Suidam: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Συντάξεις: atque ita scribendum etiam apud Etymologum. Sensit vitium Andr. Dounaeus, cuius vid. Praelect. in Demosth. Philipp. de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελείειν receperat Gron. ἐπιτελείειν revocavit Wess. conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S. [9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελείει) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. S.] 10. δοκέει δὲ μοι ἐντεῦθεν γεωμετρική etc.) Duce hac in re Herodoto plerique utuntur, quos Menag. ad Diogen. Laërt. VII. 11. adnumeravit. Suidas in voc. edoctos eam Aegyptios, αἰτ., ἐκ τοῦ ἀπλήτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαίρεσεως τῶν χώρων: qui si ἀστράτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis diviserunt: inde Geometria dicitur. Sic Servius in Eclog. Virgilii III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit Leo Allatius de Mensura Temp. cap. iv. 34. ut τῶν ὥρων horarum usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλου alia lis. Pollux IX. 46. πόλον et ὠρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὠρολόγιον. Hoc placet Scaligero, et firmatur ad Manilium III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, Cl. Salmasius ad Solin. p. 448. Ego cum Scaligero facio. WESS. — Larcherus γνώμονα quidem horologium solare intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo polum vocamus. Rectius alii et polum et gnomonem instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud Polluc. l. c. et apud Athen. lib. V. p. 207, f. instrumentum polus est, non coeli cardo. Caeterum conf. Menag. ad Laërt. II. 1. et Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne p. 384. S.

CAP. CX. 2. *μημόσυνα δὲ ἐλπίτο*) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic Diodorus I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱεῖος Vulcani controversia non dissentit. Certe in *Coisl.* Diodori et *Mutinensi* Cod. *ἱεῖος*, in aliis *ἀρχμεῖος*, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. *ἰστάναι*. Commodius foret *ἰστάναι* vel *στῆναι*, stare. Nunc ad activum *ἰστάναι* intelligendum *ἰστάναι αὐτὸν ἀνάθημα* vel *ἀνδριάντα*. S.]

CAP. CXI. 2. *τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν*) Hoc an *Φερῶνα* malueris, parum refert. Eusebio dicitur *Φαραῶ* Chron. p. 7. Diodoro, *Sesostris*, [sive, ut ille scribit, *Sesoosis*,] titulo paterno: Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse *ἡϣϣ* *Pharao*, uti in Hebraeo codice scribitur, sive *ΦΟΥΡΟ* aut *ΦΕΡΟ*, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique *Pharao Sesostris* potuit, sicuti *Pharao Neco*, et *Pharao Hophra*, qui *Necos* et *Apries* hac in *Musa* c. 158. et 161. WESS.

20. *Ἐρυθρῇ βῶλος*) Habet hinc *Steph. Byz.* in voce. Diodoro *Ἰερῇ βῶλος* et *κώμη*, sive *vicus*, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. *τοῦ Ἑφαιστίου*) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμενικῶν, utrum *Ἑφαιστειον*, an *Ἑφαιστιον*, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa Eugenio, aequali Imp. Anastasii, ut singulari commentario illustraretur apud *Suidam* in voce. In Edd. ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo *Διονύσειον*, nunc *Διονύσιον*, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congestit ad *Dionis Cassii* lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyrriorum* [l. 7.] non neglexit *Gronov.* quibus similia *Iudaeorum castra* in Augustamnica Aegypti provincia *Notit. Imp. Orient.* p. 204. sive *στρατόπεδον Ἰουδαίων*, *Iosephi* *Antiq.* XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. *καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον*) Si foret *ὅτι* ei *ξείνης* etc. uti *Reiskius* coniicit, *ἐπωνύμιον* protectius esset, idemque ac *ἐπωνυμία*: alioqui *ἐπώνυμον* (de quo praeclare *Stanleius* in *Aesch.* VII. *Theb.* vs. 138. et *Hemsterhusius* ad *Luciani Dial. Mort.* IX. 1.) non movendum. Potuisset et *διατεθήσθαι* se tueri, Ionum augmenta saepe spernentium

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips.* Vol. VII. p. 639. WESS. — Ἐπώνυμον, i. q. ἐπώνυμον, scil. τὸ ἱερὸν. Etiam *Pindarus* ἐπώνυμιος pro communi ἐπώνυμος usurpavit, *Ol.* X. 95. et *Pyth.* I. 58. S.

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίων πέλαγος: id Sidonem fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac Sidonium esse mare. Factum nollēm. *Aegyptium mare* *Plinio* H. Nat. II. 68. et *Nostro* illud est, quod *Aegyptum*, et utrimque vicinas oras adluit. Neque *Strabo* dissentit, *Carpathium* *Aegyptio* committens, huic *Creticum* et *Libycum* lib. X. p. 748. A. et II. p. 187. in *Issico* et *Pamphylio* sitam esse *Cyprum*, συνάπτουσιν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγεσσι. Addit p. 182. D. maris *Aegaei* sinum συγκαίμενον esse ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσημίου. Quae quidem pro *Herodoto* abunde sunt. WESS. — *Strabonis* testimonia leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. Cas. S.

8. ἐς Ταριχίαν) Ionico flexu Ταριχίαν dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχηίων legebatur in msto *Galei*. Quando nomen est urbis, Ταριχία scribendum censebat *Salmasius*. VALCK.

9. Ἡρακλῆος ἱερὸν) Canobi suburbio *Heraclium* [*Heracleum*] ab *Herculis* hoc templo nomen est in *Strabonis* XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. Cas.] Ipse *Hercules* in oraculi responso Κανωβεύς apud *Pausan.* Phocic. c. 8. p. 830. et eius cultus in *Taciti* Ann. II. 60. iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et *Hebraeos* refert, dira *Aegyptiorum* servitute pressos olim, *Paul. Ern. Jablonskius* Diss. ultima de terra *Gosen* p. 101; coniecturâ admodum incertâ. Illud autem ὅτι ἀνθρώπων converti in δαίμονας, uti mssti lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium *Noster* casum in similibus adamasset. Loca *Herodoti* studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius* ad *Epistol. Pauli* ad *Ephes.* I. 3. Porro ἐπιδαβηται *Arch.* non est absurdum. WESS.

19. τῷ εὐνομα ἦν ὠάνης) *Homero* ὠών, ὠώνος. *Aegypti* rex ὠάνης est *Aeliano* Hist. Anim. IX. 21. et *Criticis* in *Nicandri* Ther. vs. 312. poëtae ὠάνης ἐν ψαμάθοισιν ἀβήσατο explicantibus de serpente haemorrhoo, cui ὠάνης a loci *Herodot.* T. V.

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cen-
seo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus
Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud *Diodor.*
Sic. I. 19. Θώνιος est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.
CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὃ τι κατὰ καὶ λέξει) Nolo tot
membranis obniti. Alioqui ἵνα ἰδῶ defendi potuisset. [At
ἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale *Sophoclis Oed. Colon.*
943. λέξαι, ὡς ἰδῶ τὸ πᾶν οὗ χάριν διὰ ἧκα θάσσον: [vs. 889.
ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex mssis recepit Editor.] et
Ciceronis pro Arch. c. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea
ad *Nicandri Theriaca* ὁρῶ οἶα λέγεις, exemplum αἰσθήσεως
ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a *Barthio in Statii*
Theb. II. 100. Adde *Cl. Oudendorpium ad Lucani* I. 255.
WESS.

CAP. CXV. 15. ὅσοι ὑπ' ἀνέμον ἦδη ἀπολαμφθέντες)
In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπο-
λαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλείοντα δὲ μιν ἀνέμον Στρυμο-
νὴν ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum
contribuit *Cl. d'Orvillius in Chariton.* p. 269. Aliud *Plato-
ni* placuit *Phaedon.* p. 58. b. ὅταν τύχῳσιν οἱ ἀνέμοι ἀπολα-
βόντες αὐτοὺς: et *Philostrato Heroic.* c. 19. p. 741. καὶν ἄνε-
μοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi *Salm.* et *Gruter.* ἀποβάλλωσι,
nulla urgente caussa. Vide *ibid.* p. 748. et *Uraniam No-
stri* c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est *Medicei* lectio,
παρὰ τοῦ σιωποῦ ξιῖνου τὴν γυναῖκα ἦλθες. VALCK. — For-
mulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similium
plura ex *Nostro* exempla conguessit *Gronovius*. In his V.
70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI.
68, 7. S.

20 seq. οἷχται ἔχων ἐκκλίψας) Placet elegans *Reiskii* con-
iectura, οἷχται λεχίων ἐκκλίψας. VALCK. — Potuerat
medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118.
τὰ οἷχεται κλίψας, si per mssos stetisset. *Cl. Reiskius* οἰκίαν
aut λεχίων eius in locum sufficit, non utique ignarus *Hero-
doto* verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Me-
mini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc
Alcidamantis Declam. in *Palamed.* p. 186. [in *Reiskii Orato-
rib.* Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba
παρὰ τοῦ etc.] erudita *Gronovii* exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Adnotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit Wesselingius haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκληΐσας ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἰχίαι ἔχων, nempe οἰχίαι ἔχων αὐτήν: quemadmodum ἐρχομαι ἔχων est adfero; et ἀπῖμι ἔχων, aufero, proprie ab eo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἐς ἄλλην τιὰ μεταρμίζεσθαι) Arch. μεταρμίζεσθαι singulare est, neque recordor de navigatione, aliorum instituenda, simpliciter collocari. Μεταρμυθῆς ἐν τῷ πῆλαγι Thucyd. VII. 16. et μεταρμίζουσι τὴν ναῦν ἐς τὸ πῆλαγι Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μεθορμίζεσθαι haud spreuit Euripides Medaeae vs. 255. et 443. sententiā tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἀπῖξιν etc.) Syllabā repetitā scriberem ταύτην τὴν ἀπῖξιν. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit Noster, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἐς δ' μετῆκε αὐτόν) Vallae Latina, in quem (sive ex Gronovii correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἐς δ' aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδένα· ἐς δ' ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἐς δ' intelligere quasi esset ἐς δ' ἀπιδών, quod respiciens, quo respectu, i. e. quā causā. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ· κάρτα γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνέπιδισε ἑωυτόν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κάρτα et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi κατὰ ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac καθά. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro κατάδηλον δ' ἐποίησε etc. uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post ἐαυτὸν non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (καὶ - - - ἐαυτὸν) parentheseos signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δέ' cum paulo maiore distinctione scripsissem. Iam κατὰ haud dubie ionica specie ponitur pro eo quod communi lingua καθά vel καθ' α' est, atque idem fere ac ὡς sonat, ut, quemadmodum, prout, quatenus, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi κατὰ ταῦτα ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula κατὰ incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam Reiskius in Notis msstis ad Wess. missis κατὰ in κάτ'α mutandum censuerat. Ego vero, quoniam κατὰ idem atque ὡς valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congessi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait ὡς ἀπηνείχθη ἄγων, quod quidem perinde est ac si dixisset ἀπενείχθηαι ἄγοντα. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum κατὰ γὰρ ἐποίησε esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (l. 24.) ἐν τούτοις τοῖς ἔπει „δηλοῖ etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores Alexandri exposuit; (nusquam autem se retractat) - - - illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse Alexandri ad Aegyptum appulsum.“ Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζιν usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallae interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua gallice se retracter usurpamus, id est, diversum vel contrarium dicere. eius quod semel diximus. Atqui nullum

alium vel *Nostri* locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud *Nostrum* quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco *Guil. Budaeus*, a *Wess.* citatus, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque *H. Stephanus* in *Thes. T. III. p. 517. f.* „se ipsum revocavit, pro iterum idem dixit.“ *Schneiderus* vero in *Lexic. crit.* alterum *Herodoti* locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de *Helena in Aegypto tentata*, non *Troiam a Paride abducta*, secutus est *Euripides* in cognomine fabula. Conf. *Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. S.*

10. ἐν Διομήδεος Ἀριστείῃ) Auctoritate Codicum destituto non requirentur ista. Sunt subiecti versus ex *Iliad. Z'. 289. et seqq.* Διομήδους ἀριστεία vocabatur a Grammaticis *Ilias E'* in qua meminit in transcurso Poëta *Alexandri*, naviumque architecti *Pherecli*: sed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* etiam alibi commemorantem, nusquam tamen appellationes, quibus *Homerei* carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit *Νικίας* *Odysseae* in *Minoë p. 319. D.* Ceterum in *Aegypto* permansisse *Menelaum* censuit *Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. c.* atque id ipsum obscurius indicatum ab *Homero*. VALCK. — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. *Iliadis* librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστείαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους ἀριστεία inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. *Wolfii Proleg. ad Homer. p. CVIII. et Heynii Obs. ad Iliad. Z'. 289. et ad ε'. princ. S.*

[15. ἐν Ὀδυσσείῃ) *Odys. δ'. 227 seqq. et 351 seq. S.*]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineolà tantum adiectà scribi posset: Κατὰ ταῦτα - - δηλον, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἐπὶ ἐστὶ: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπια, καὶ τῶς τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in *Herodoto*

miror equidem τὸ χωρίον. Veterum loca quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item Athon. XV. p. 671. τ. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. Lucian. T. II. p. 17. [Quomodo conscr. Hist. c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, libri, quem scripserat, locum: in Act. Ap. Lucae VII. 32. ἡ περιοχὴ τῆς γραφῆς, locus est de istis, quae γραφικὰ χωρία, S. S. loca vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Eu. IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophon-tis Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων πῶλονσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ οἱ θεοί: (quo modo scribendum c. Stobaeo p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ Φησὶν Ὡ πονηρὲ, μὴ τὰ μαλακὰ μάχο, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχῃ: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ω. π. retulerit? VALCK. — Valckenarii coniecturam secuti Reiz. et Borh. I. 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὀμήρου ediderunt; et ex Reiziano exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in Var. saltem Lect. mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus mssis omnibus et editis, tenuerat Wess. tenuitque etiam prudentissimus Schaefer. Nec vero, cur mutaretur, idonea caussa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὀμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poeta; nihil impediēbat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, clarum est, adparet, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque δάδεξε, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἰδύλασε apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrep. VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τὸδε τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit Larch. cum Valck. duo versus postremo citatos, sic vertens: Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc. Atqui Homericos illos versus de Menelao in Aegypto retento

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille *Poëtae locus*, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex *Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena*, per vastum mare oberrantem, ad *Sidonem* adpulisse. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, *Herodotum χωρίον* dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum *Borheckio* totum hoc cap. CXVII. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum *Schaefero* abiiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπη καὶ τὸδε οὐκ ἦνιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμήρου etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. εὐαί τε πνεύματι χρυσάμενος) Videtur poëtae τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est *Sophoclis* iucundum illud, *Philoct.* vs. 822. Ἔπν' ὀδύναις Ἀδάης, ἔπνε δ' Ἀλγέων εὐαῆς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero *Noster* concludit, *Homero τὰ Κύπρια ἔπη* perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. *Aristoteles* Poët. Art. c. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit; alii *Stasino*, quemadmodum *Schol.* ad *Iliad.* A'. 5. aut *Hegesiae*, vel *Halicanassensi* cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eundem *Athen.* VIII. 334. b. c. et *Animadv.* ad utrumque locum.] qua de re docte *Th. Rykius* Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰλιάς Ἑλλάσων vitae *Hom.* c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et *Corintho* quoque. Sic τὴν Μιλυάδα γῆν I. 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν Edd. VI. 8. τὴν Ἰλιάδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.
13. μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην) Est cui μὴ μὴν adridet, quo

modo in Theophylacto Simoc. lib. II. 16. ὡχύρου ὄρω τὸν Βουβᾶν περισώζειν, μὴ μὴν ἀναιρεῖν. Neque deficit, μὴ μιν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. *Corinthus* adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μὲν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe aliás.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαθεία κακῶν ἀπέλαβε) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum *Euripide* Elect. vs. 1280. *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων Ἦκει λιποῦσ' Αἴγυπτον οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici *Helena*. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Eustathianae*, τούτων εἰς ὧν καὶ Ἡρόδοτος, in *Iliad*. Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἔντομά σφρα ἐποίησε) *Plutarchus* de Malign. ἔντομάς ἐποίησε, quod in Lexica translatum durat: at error *Plutarchi* aut librariorum est. Simili *Noster* in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες. *Valla* de *haruspicina*, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἔντομάς ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In *Luciani* Asin. c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐτίμνοντο τοὺς πῆχεις. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντεμοῦσα *Heliodori* Aeth. VI. p. 293. et antistites Baalis I. Reg. xviii. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinensi* Serm. XXXII. Tom. IV. Anecd. *Muratorii* p. 100. descriptus. At scelerosum magis, humanasque victimas, puto innui. Quae quidem religio, inopia et horribilis, in Aegypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: *Virgilii* Aen. II. 116. quis ignorat? *Sanguine* placastis ventos et virgine caesa. *Sanguine* quaerendi reditus. Quibus et *H. Stephanus*, mecum sentiens, usus fuit Thes. T. III. p. 1401. Aliis ἔντομα et ἐντίμνειν de inferiis; quorsum Critici *Apollon. Rh.* I. 587. a *Porto* haud neglecti, respererunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης legitur in *Herodoteis Plutarchi* T. II. p. 857. b. Utrumvis scribi potuit, οἰχεσθαι Φεγγόρτα νηυσὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰθὺ Λιβύης: hoc, quia *Herodoteum* est, sincerum arbitror; alterum natum ex interpreta-

mento; licet *ἐν* cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum *ἰδύ*. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultus hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam *Reiskius*. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit *Declam. I. p. 189.* Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa compulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius caussa. WESS.

20. καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med. et Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiciis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quibus *Passionei Cardinalis* codex, par *Mediceo*. *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliuiscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρίη etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poëtae* veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius *Poëtae* *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυκναῖς πραπίδασιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, ῥητίσας πόλεμον μεγάλην ἔριν Ἰλίουκοῖο: in *Schol. ad Hom. Iliad. A. 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helen* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e perditio dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de Diis verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti facielat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. πάντε καὶ εἴκοσι πήχων) Hoc malui, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, εἴκοσι celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis successor [qui *Rampsinitus* Nostro] Diodoro Remphis I. 62. audit; Rhamses, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse Tacitus et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in Sesostrim optime, quem quoque in Rhamse latere, Henr. Valesius et Iac. Perizonius Orig. Aegypt. c. XVII. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperio, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum *Wesselingio*. Tum vero de formula πρὸς ὁρῶν monet, potuisse perinde πρὸς ὁρῶν scribi, quemadmodum mox πρὸς νότον in accus. casu legitur. Sed amat nempe Herodotus variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque *hyems* vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. τῶν ὑστερον ἐπιτραφέντων) Videlicet τὴν ἀρχὴν αὐτῶ σκῆπτρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo *mssti* sint Med. Ask. et Pass. maiore in laude forent, si ἐπιτραφέντων obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim Noster, popularium suorum adsuétude, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiores, praefere. Lege Eustath. in Homer. p. 519, 41. [Iliad. p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem ἐπιτραφέντες ἔσχη τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7, 11. a praes. ἐπιτρέπω. Recte vero item h. l. ἐπιτραφέντων (i. q. ἐπιγενομένων) a verbo ἐπιτρέπω, quo usus est Noster, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. S.

16. τῶν λίθων -- ἓνα ἐξαίρετον, sive ἐξαίρετόν) Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμειῶν χρυσοῦ κατακεύα-σαν Αὐγεία, ᾧ καταλείψαντες ἄρμόν λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάγμιστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάγμιστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἐξαίρετον ῥηιδίως Herodoti, vel εὐεξαίρετον. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσι ἀφαίρειν κατὰ τὸ ἐκρὸς. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro 'Ρέμφις dictus, ob opes sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἄρμοστρον. Quod scribit Herod. [l. 38.] πάγας -- -- πρὶ τὰ ἀγγύηια -- -- στήσαι, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτοῖσι legerim, pro ἔκτοσι) παγίδαί ἔστησιν. Pausaniae Hyrieus ἔστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγύων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: Agameden Pausaniae δ' δισμὸς κατεῖχε. Characis παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρείται. Clar. Ernesti reponit αἰρεῖται. Tandem ob eandem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δεῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In Miscell. Lipsiens. Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exentilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensurae, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet mensuras, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. κεκλιμένον) Herodoti stylo convenientius fuerit κεκλιμένον, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προστάξαι ἰργάσασθαι) Simili in narratione Pau-

sanias IX. 37. p. 784. ἴσθησιν οὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων -- πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam praebuisse videantur. Certe *Pausanias*, ut saepe adsuevit, *Nostri* dictionem expressit. Adde Schol. in *Comici* Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτὸς --- προταπολίσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, *Rich. Dawes* Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προταπολίσει, et dein l. 61. ὅπως --- καμῖ, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως -- ποιήσωσι in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαι) τῷ δὲ δόξαν *Arch.* non inprobum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σφί, et frequenter apud alios. *Euripides* Suppl. 129. ἰδίᾳ δεκῆτάν σοι τόδε: et *Heraclid.* vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀπορεύμενον δὲ μιν, τὰδε ποιῆσαι) Errarunt librarii *Arch.* et *Vind.*, *Vallamque* in praecipitia egerunt. Nam quod *Vind.* edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δὲ μιν τὰδε, τὰδε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane *Euripideum* ἠπόρημαι τὰδε, ab *Henr. Stephano* productum adsimile est. Vide eius *Thes.* T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo *Abbati Geinozio*, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιέοντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιέοντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, cum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranarum, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorundam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo *Nostri* abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est du-

ro modo aliquemprehendere et tenere, i. e. asperere premere, acriter instare, pressim urgere. S.

70. ποδῶνας αὐτὸν λύειν ἀπαρμένους) Inprudenter Ionicam speciem ultimo detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199. IV. 98., quae Gronovii tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδῶνας ἀσκῶν Valla verterat pedes. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, utrium petioli sive prominulae partes: δ τοῦ ἀσκοῦ πρέχει, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

82. ἐπιδούναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἕνα) Bene memini ἀνάξια σφειων αὐτῶν I. 73.; hic locus aliam seriem postulat. Προαγαγίσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Pausanias IX. 5. κατελθὼν δὲ εἰς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησάν ποτε ὑπὸ μέθης εἰς ὕβριν, saepeque alias. Iunge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [l. 87.] Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν, satis utique protectum nunc, haud spreui. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divinant. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae caussa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

99. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος) Hic et cap. 126. errantem Valam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. v. Isaei Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et e domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. d. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ἱνπαρῶν: ut μιαιῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. d. οἶκημα πορρικόν dixit interpretes Ezéch. xvi. 24. In Origene contr. Cels.

I. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἵστίον, nata e στίγους vel τίγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt *Boherellus*, *Menag.* et *Davisius*. Recentioribus τὸ οἶκημα passim τίγος dicitur vel στίγος. De puero cuius esset interrogatus *Diogenes*, acerbo lusu *Τεγιάτης* ἔφη. *Laërt.* VI. 61. VALCK.

Ibid. κατοικῆσαι ἐν οἰκήματι) Ex *Vallae* Latinis domi: oportuerat in lupanari, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad *Marm. Sandvicense* pag. 59. et pridem a *Th. Galeo*. Censui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex *Med.* indigere. *WESS.* — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀποταμύντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hanc ordinem scripti *Codd.*; χεῖρ pro brachio ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud *Homerum* et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de *Scytharum* crudelibus victimis τῶν - - - ἀνδρῶν τοὺς δεξιούς ὤμους πάντας ἀποταμύντες σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. *WESS.*

109. ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. *Aristoph.* *Plut.* 242. ἢ ὡς παρὰ πλῆν' ἀνθρώπων εἰσελθὼν τύχω: *Ioseph.* *Antiq.* XVIII. 8, 4. *Iudaei* εἰσίσιν ὡς τὸν *Περώνιον*: et *Alciphron* I. 28. cum *Bergleri* observatis. Iam quod *Gronov.* ad II. 115. ἰσελθόντα δ' εἰς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscœnum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus *Polybii* fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. *Apollodori* II. 4, 3. de *Perseo*, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα, et *S. Lucae* *Actor.* xvi. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν *Λυδίαν*, de *Paullo Apostolo* et *Sila*? Lege adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti.* *WESS.* — *Gronovianum* ὡς cum aliis etiam *Borh.* tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc *Atticos* scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum *Nostro* meminī reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 135, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾶν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in *Iosephi* *Pharaonem* accommodare tentat iuvenis eruditus *Dan. Szathmari*, in *Dissertat.*

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, quam *Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri*. VALCK.

4. καί μιν πάλιν ἀπικέσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex Msttis πάλιν ἄνω ἀπικέσθαι? Mihi, ne redeat, inpedimento Athenaeus est, vocem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in Codd. οὐ μὲν εἶγε sive εἴτε, διὰ ταῦτα ὄντ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἱερὸν Δήμητρος) Mox denuo τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex Vind. et Arch. ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob Medic. ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens praetereo. Id ex St. Bergleri indicio obportunum est: in Darsania, Indiae urbe; mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: Dionysius in Bassaricis, Ἐνθαδὲ πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ προκόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο: sic postrema, in Steph. Δαρσάνια manca, explevit Falkenburgius ad Nonnum eleganter: aliter Salmasius in Capitolini Pertinac. c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι) Eodem Aegyptios honore Clemens Alex. mactat Strom. VII. pag. 752. Ciceronem si audimus, Pherecydes Syrius primum dixit animos esse hominum sempiternos, Disput. Tuscul. I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti Ciceroni adscripsit Davisius, litteris Tatianus prodidit Orat. ad Graec. cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, Tatiani verbis. Scripserat de Pythagora, Εὐφορβος γεγενῆσθαι φησιν, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστὶ ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερεκύδους sive Pherecydis τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam Aristoteli, ne quidem apud alios. Atque haec Tatiani caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ etc.) Optime Msti et Gronovius. Περιήλυσιν Edd. exprimere apta est nugas Iudaeorum recen-

tioris aevi, plus quam poëticas, *תמנן לנלן* sive *animarum rotationes* perque cavernas *volutiones* apud *Buxtorfium* Lex. Thalm. p. 439. et *Windetum* de Vita Functorum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius *Ask. περίκλυσιν* praebebit specimen, siquidem apud *Stobaeum* idem semet reperisse et *περίκλυσιν* esse posse, *Is. Vossius* ad libri sui marginem monuit. Non sane *κύκλυσιν*, *ἀνακύκλυσιν*, *κύκλον* in *animarum* ista transmigratione spernebant. Mihi tamen *Stobaei* amatori et *Herodoteorum* vestigatori, locus ille latet. De codicis *Ask.* scriba adseverare possum, *περίκλυσιν* voluisse, *κ* et *η* saepius conmutante. Recte autem *Noster* Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo *Ger. Guilab Oosten de Bruyn* V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis *Pherecydem* et *Pythagoram* a *Nostro* spectari potissimum, architectos in ea gente *μετεμψυχώσεως*. Conf. *Nemesium* de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. Oxon. WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι) Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθῖν cap. 126, 1. atque ita κακότης pravitas, nequitia, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφίας vel τὴν Αἴγυπτον, ducere, praecipitare: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 153, 15. perinde et pravitatem interpretari possis, coll. c. 133, 8. et calamitatem, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφίας θυσίων ἀπέξαι) Quod olim legebatur θυσίων τουτίων, merito displicuit. Cl. *Reiskius* πασίων sufficit, *Abreschius* θυτίων. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσίων, illis τουτίων, videlicet ἱεῶν, edentibus. Similes διτρογραφίαι passim se produnt. Ceterum in regum successione *Diodorus* I. 63. in alia abit, et hunc *Cheopem* adpellat *Chemmin* sive *Chemhim*. WESS. — Τουτίων mendosam fuisse suspicor sinterae vocis θυσίων scriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. *Mycerinus* postea dicitur cap. 129. τὰ τε ἱερά ἀνοῖξαι, καὶ τὸν λεῶν - - - ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16: τῆς μὲν γὰρ μῆκος εἰσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἰννέα: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοι εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahantur, signant. Bene memini, *Diodorum* aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et *Io. Gravium* opinionis consortem habere, *Pyramidograph.* p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a *Fr. L. Norden* Itin. Aegypt. p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS.

19. ταύτη δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτια γενέσθαι) Aggeri sive viae: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in *Laurentii* Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint inpeni. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine msstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. *Corn. de Pauw* coniicit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς - - - τοῦ Νεῖλου ἰσαγαγόν, ἔτια οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δέκα μὲν ἔτια τῆς ἰδοῦ, procedere. *Io. Iac. Reiskii* coniectura est: ταύτη δὲ δὴ Herodot. T. V.

τὰ δέκα ἔτια γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὴν λόφον - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. Ibi, in via paranda, *consumptos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum - - - attollendi, et absque structuris subterraneis.* Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallet minorē molimine, *πάρεξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν*, et eam quidem in sententiam quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐποῦτο Θήκας Cl. Ραυῶ, cui non adstipulor. WESS.

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab Herodoto: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἰστᾶσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiacere τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ὑπῆστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διώρυξ ἦκει εἰς αὐτήν. VALCK. — Substitutā, praeceuntibus msstis, *τε* particulā [L. 19.] in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, quae premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτῃ cum Reizio in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς οἰκῆς, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτῃ velim. S.

[25. καὶ ὕψος ἴσον. Si vera haec est scriptura, Herodotum, aequalem statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum fefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste Grobert, in *Description des Pyramides de Gizéh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 3. κρῶσας) Aldus et scripti Codd. hunc in modum: Homero et Grammaticis κρῶσσα. [Sic vero et nostri codices Herodotei.] Fuerint-ne scalae mura-

res, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poetam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron.* vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam eminentiae, graduum formam repraesentantes, sive ἀναβαθμοί, quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, *Thes.* T. IV. pag. 1300. Mox [l. 5.] χαμάθην iustissimum est. *Moeris*: χαμάθην Ἀττικῶς, χαμόθεν Ἑλληνικῶς: ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi* Quaest. Gr. p. 296. E. χαμαῖθεν ad eam etiam normam refingens. *WESS.*

[4. ἤμερον τοὺς ἐπιλοίπους λίθους) In altum tollebant reliquos lapides; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita oblecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab *Herodoto* memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum *Magnae Descriptionis Aegypti*, *Napoleonis* auspiciis edicoeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera *Herodoto* dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

145. Ἐξποιήθη δ' ὡς τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Displicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξποιήθη δ' ὡς τὰ ἐπὶ γὰρ, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον· μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκποιήθηναι nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὲ πῆχος - - - ἐξποιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξεπείνη τοῖς ἰαυτοῦ τέλει. Philostrate. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίν) Supra c. 88. τυρμαίν, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [l. 27.] ἄγον restitui, ut l. 70. atque alias: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκέω, - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intelligo minus accurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuissim, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapididinis insumti. S.]

CAP. CXXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοισι) Suspicio ἔν male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως ἂν αὐτῇ ἔνα λήθον τοῖσι ἔργοισι δωρεότο, pro εἰς τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXXVII. 4. Χεφρήνα) Diodoro [l. c.] Κεφρήν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύτιν, sive, ut mss. Χαβρύην, Χαβρεντίν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἐτίρην; μύονα etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, μέουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιέρρει, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui favet emendationi Arch. et Valla, et c. 29. ἐν τῷ νῆσον περιέρρει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem μέουσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσον περιέρρειν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου --- Χίοπα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesi posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθον Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τεσσαράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἑτέρας etc.) Participia ὑποδείμας et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῆς cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἑτέρας τῷτὸ μέγαθος: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσαρ. πόδας ὑποβάς τῆς ἑτέρας τὸ μέγαθος, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, xl. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi exstruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἑτέρας κατὰ τὸ μέγαθος ratione magnitudinis minorem altera faciens, malebat: Corn. de Pauw τεσσαρ. π. ὑποβάσαν τὴν ἑτέραν, τοῦτο μέγαθος, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressoīem, ista magnitudine, exstruxit etc. τοῦτο μέγαθος locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησε, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cur vero ὑποβάς aut in ὑποβάσιν cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. xvii.) aut cum Schaefero in ὑποβάσι mutaremus, nullam equidem caussam potui exputare. Si ὑποβάσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβάσαν τῆς ἑτέρας inferiorem, depressoīem alterā, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς etiam (scil. rex) nullo incommodo dant libri

omnes, xl. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, xii. pedibus infra alteram substitit. Potuerat porro τὸ μέγεθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸν μέγεθος, quod ad eandem (i. e. parrem) magnitudinem spectat, non nisi xl. pedibus infra eam substitit. Iam vero fortasse ne illud οἰκοδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ποίησι. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον --- πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedit, Aegyptiac. P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. Grobert l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλεῖται ποιμένης Φιλίτιωνος) De scriptura vide *Var. Lect.* De re confer Zoëgam, de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, Heeren in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεὼν τετραμμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεὼν τετραμῆναι εἰς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit Mattaire ex Dionysii Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεὼ, quo de ibi Sylburgius. Τετραμμένον Arch. originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi G. Corinthus, in quo vitiose τετραμμένον, idem legerit) praestantius est. [Vide Gregor. Dialect. ion. §. 140. cum Koenii et Schaeferi Notis in nupera editione.] In Polybio τετραμμένον saepius, sed contra Codd., uti Boecleri excerpta ostendunt. Appianus simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετριμμένα γούνατα Apoll. Rh. I. 1174. [Ut Brunnkius Apollonio, sic nos Polybio et Appiano veram restituimus scripturam.] An vero τετριμμένη κνοφορίαῖς mulier in Oeconomicis Hieroclis ap. Stobaeum Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετριμμένη, disputari poterit; certe τετριμμένος τε ἐν κνηγισίοις καὶ πολέμοις in Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῷ ἐπιμεμφεμένῳ ἔκ τῆς δίκης) Ob latam sententiam, vel, post iudicium. [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo post hoc; sed et ob hoc; quod gallice dicimus en conséquence de cela.] Adscripserat Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς Θυσίης ἐγένετο lib. I. 50., nonnihil discrepans. Diodorus Mycerinum I. 64. solitum ait κατὰ χρηματισμούς in iure dicundo magnam vim pecuniae insumere, διδόντα δωρεὰς τῶν ἐπιδικῶν τοῖς δοκοῦσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, Herodoti sermonem contentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇματι ἡσκημένῳ) Recurrit παστὰς ἡσκημένη ἐτύλγισι II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57. Abydenus ap. Euseb. Praepar. Eu. IX. 41. τὰ τε βασιλῆα δένδροις ἡσκησε. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et Cl. Reitzio observata ad Luciani Deam Syr. cap. 31. Vide nunc hoc Philonis Iud. de suae gentis pontifice, Leg. ad Cai. p. 1033. D. ὅποτε ἀσκηθεῖν τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium Th. Mangey, ἐνοικουασθεῖν reponentis. Idem tamen Iudaeus p. 1003. B. de insano Imp. Caio, ὅποτε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκουρούς, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκέιτο: ubi cautior vir doctus et merito. Aeschylus Pers. vs. 182. ἡ μὲν πέπλοισι Περσικαῖς ἡσκημένη. Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ παῖς ἀπήγατο ὑπὸ ἄχρους) Obtinuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ ἀπαγχισθαι. Iac. Gronovius illis aciem instruxit in Defensione Exercitatus de Pernicie Iudae p. 62.; contra acriter venit Iac. Perizonius Diss. de Morte Iudae c. 9. p. 74. Amavi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum excessisse. Gronovium laudo, eius hic iteratione abstinentem. WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπὶ τὴν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.) Fortasse Osiris est. Plutarchus Is. et Osir. cap. 39. καὶ θεὸν διάχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντις ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δικνύου.

σι - - - ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaeo ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula τύπτεσθαι τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. πέμψαι - - - τῷ θεῷ) Deo? verum, quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήιον. Praeterea valde videbatur insolens, ὀνειδισμα ἀντιμεινόμενον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem: τῷ θεῷ ὀνειδίσαντι μεμφόμενον. Nunc censerem potius corrigendum: πέμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῇ θεῷ ὀνειδισαίᾳ μεμφόμενοι. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τότε μάλιστα ἐν ταύτῃ ἄγονται πάντων τῶν μαντήϊων, Λητοῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἱερί: Herod. II. cap. 83. Misias cap. 152. Psammitichus dicitur legatos ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Λητοῦς, ἔνθα δὲ Αἰγυπτίοισι ἱερί μαντήϊον ἀψευδέστατον. De Dea eiusque oraculo Jablonskius egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc Herodoti locum respicit Aelianus Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse Herodotus τῇ θεῷ: sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit Apollinis templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ὀνειδισμα cur sollicitetur, nulla caussa subest: etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ὀνειδίσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα etc.) In his nihil desidero. μαντήϊα reticuit et intellecta voluit: geminum superius est, ἔλθειν οἱ μαντήϊον ἐκ Βουτοῦς πόλιος. Cl. tamen Reiskio blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [l. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ἤδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mss̄i praeberent: quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. v. ignaro et propterea errante Morello: adtigat et Aelianus Var. II. 41. WESS.

20. ἐνηθητήρια) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηθητήρια ἐπιρ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, Herodotus, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνηθητήρια ἐπιτηδεύματα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἵν' εἴ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deiaci aedificia exstruxerunt, ἵνα αὐτοὶ ἔφρασε τῆς χώρης, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἴδρυντε τῆς πόλεως ὅκου ἦν ἐπιτηδεύματα. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνηθητήρια Grammatici reddunt ἐνευωχητήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat κωθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθωνίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηθητήρια loca πρὸς ἀνέσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκέντα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud Aelian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἦθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμένοι καὶ ἐνηθητήρια. VALCK. — Ἐνηθητήρια, loca voluptaria, apud Salustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Poenul. III. 2, 25. ἐμπαιθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἐνηθητήρια Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis lucem vir eruditissimus Pet. Faber Agonist. III. 27. p. 345. adpersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἴκοσι ποδῶν καταδέουσαν) Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit cccxii. pedibus inter angulos; quibus utique ampliozem, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακασίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus. Cum tamen superiore πολλόν haec fuerit ἰδέσθων, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Io. Gravii Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, quā premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses cotés trois pléthres de large*; monuit in Notis, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam latitudinis mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam Herodotus non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo moneamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post *καταδίουσαν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: *multo minorem*. ait esse *paternā*, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra* *demitis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S.

[3. λίθου δὲ ἐς τὸ ἡμῶν Αἰθιοπικοῦ) Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic I. 64. itemque Strab. XVII. p. 808. ed. Cas., adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86, 15. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato substructum vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitae genere, quem *pyropoecilum* olim vocatum fuisse *Plinius* refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla caussa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. *ταλάωντων χιλιάδες ἀναριθμητοί*) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus *Strabone* et *Diodoro* locis cit. et *Plinio*, XXXVI. XII. 17. S.]

12. τῶν τὰς -- λιπόντων, ἣν Ῥοδώπιδος) Nihil his inesse, quod offendant, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii *πυραμίδας* -- *λιπομένων* ἣν Ῥοδ. fortasse voluerunt agente usu, ut *καταλιπέσθαι*, ἀπολιπέσθαι et *λιπέσθαι* c. 147. atque alibi saepius; alii *λιπόντων*, *λιπομένη* ἣν Ῥοδ. posterior erat *Rhodopis*; pari structura, quae in *Diodori* proxime descriptis verbis, atque in *Euripideis* *Orest.* vs. 1085. ἣ που λέλειπται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. At tum, quod scripti mordicus retinent, ὅσπερ in exilium ire debebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide *Var. Lect.*] Ecce aliud. *Herodotus* disputatione circumspecta meretriculae *Rhodopidi* pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur *Diodorus*, *Strabo*, *Plinius*; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, *Rhodopidem* *Aelian.* Var. XIII. 53. elocat regi *Psammeticho*, qui *Amaside*, cuius aetate feminam floruisse *Noster* adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut *Herodotus* aut *Aelianus* culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse *Rhodopides* statueris, easque ab *Herodoto*, *Strabone* et *Plinio* confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem *Psammetichi*, et sepultam in *Pyramide*; alteram *Aesopi* conservam, et *Charaxi*, fratris *Sapphus*, amicam, quae tempore *Amasidis* floruerit. Haec *Celeb. Iac. Perizonius* ad stabiliendam *Aeliani* fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. *Aelianus* fabellam ex *Strabone* XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. *Geographus* regis nomen tacitum habet; de suo *Aelianus* *Psammetichi* titulum inpingit. *Herodotus* duas *Rhodopides* non novit, et *Amasidis* *Aesopi* illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. τοῦ Ἡφαιστοπέλειος) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. *G. Cuperus* Obs. IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in *Samo* fuisse; vel *Iadmonem*, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαίστοπόλεως. Gronovii similes sunt fluctuationes ad *Arriani* Ἀναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ Ἡφαίστοπέλου, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae *Vulcani ministrum* denotet, et *Iadmonis patrem*, vel *fabrum ferrarium insignem*, vel *Vulcani potius sacerdotem* fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σάπολις est in *Epigramm. XVIII. Callimachi*, Ἀμφίπολιν habet marmor a *Buherio* editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus *Abderitarum* Ἀναξίπολιν: neque ignoti Ἀγνησίπολις et Κρατησίπολις sunt. Quae Ἡφαιστόπολιν abunde defendunt. Confer *Comitis Cayl. Recueil d'Antiquit. T. II. p. 265. WESS.*

15. Ἰάδμονος ἐγένετο) Apud *Demosthen. p. 729, 30. [p. 1352. ed. Reisk.] Νέαιρα Νικαρέτης ἦν. Pseudolus Plauti II. 3, 24. Quia lenonis me esse dixi: alibi dicitur Amphitryonis Sosia; ut Phereclis servulus Lydus, Andocidi Ἀνδῶς ὁ Φερεκλῆους, p. 3. 24. Lysias p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλῆους καὶ Ἀντικλῆους: recte cepit ista *Marklandus* vir cl. sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel *Theocritus* monstrabit *Eid. V. 10. et 73. τὴν Στρυμονιδῶρον Θραῦτταν Aristoph. Ἀχ. 272. Quod mox legitur, [l. 17 seq.] ὃς βούλειτο ποιῆν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελεῖσθαι, Plutarchus interpretatur T. II. p. 557. Α. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν: ubi tandem etiam Samius venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἰδμων:) γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.**

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσοποιῦ) *Fulvii Ursini* ad *Carm. illustrium Feminar. p. 23. μελοποιῦ* fallenti memoriae debetur. *Sappho μουσοποιῶς*, quemadmodum *Pindarus* in *Orat. p. 25. Dionis Chrysost. et Hipponax Theocrito Anthol. III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.] Quod Athenaeus autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem *Herodoto* adfricat, *Charaxique* amicam, non *Rhodopin*, sed *Doricen* sive *Dorichen* vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non *Doriches* tantum, sed et *Rhodopidis* cognomine meretriculam fuisse celebrem ex *Strabone XVII. p. 1162. A. WESS.**

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδῶπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλα - - ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian. de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὡκίων, ὡς ἂν Αἰγυπτίων. Cicero de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano, litterae. Notissimum illud, satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν. VALCK.

Ibid. ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in Miscellan. addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κηρύσσαι advocari non inconmode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὥς γε, dissecta priore voce, maluit Reiskius. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. Askew. WESS. — Commodum utique Ῥοδῶπιος: sed nec inconmode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτήσατο μεγάλα χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Caeterum confer Nostrum II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκρατί ἐπαφροδίτοι - - ἑταῖραι) Hoc de numero quatuor scortilla in Archiae Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλκις ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλε, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ἔπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκρατίδος νάεται.

Integrum dabit L. Kiisterus ad Suid. voc. Κερύβαλον: [et Brunck. Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et Reiskius Anthol. Cephalae p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naucratis ripae Nili adcubabat, florens commercii et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrant, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 68. WESS.

24. ἦσσαν - - περιεσχήμεντος) Archidice minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιεσχήμεντος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιάλλητος: sic pro περιπαλήτος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περί-

Θηκός et περιαδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in Philone Byblio Euseb. Praep. p. 39. d. Apud Etymol. legitur: Δημολάλης, περιβόλης. [Cognata significatione ἑλλισχος dixit Noster I. 153. 9.] Permutantur apud Herodotum locutiones ἀπικέσθαι ἐς λέσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλελίσσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi Thucydides lib. IV. c. 79. ἀφίκετο, ὡς Περδίκκων καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικήν. Idem pag. 148, 48. [P] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστυόχον: p. 527, 36. [VIII. 39.] ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitatio facile sentiet, in his similibusque vocolas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus; ratio; e quibus priorum similima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praefenda est. VALCK. — De Herodoti usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus: S.

Ibid. ἀπενόττητι ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. Thom. M. ἀπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in Thucydide invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte T. Hemsterh. Miscell. Observ. Vol. V. tom. 3. p. 56. et Valcken. ad Euripid. Phoeniss. p. 475. Μὲν κατεκτετόμην [l. 27.] ambigue dicitur. Potest Charaxum, potest Rhodopem indicare; hanc Sappho, ὡς πολλὰ τοῦ Χερσίου νοσοισαμένην, multa Charaxi intervertentem et furatam, si fides Athenaeo, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide Ampl. Cuperi Observ. IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὖ γεγλυμένους) Laurentius

figuras insculptas, ἐγγεγλυμμένους, sicuti Arch. et Vind. Haesito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et singularius: Vallae scriptoris patrocinator consuetudo, qua II. 124. καὶ ζῶων ἐγγεγλυμμένων: talis quoque c. 138. αἵμασίη ἐγγεγλυμμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγλυμμένων πλείς, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis Valla aberraverat, in viam ab H. Stephano comiter revocatus. WESS. — Olim pingebatur ἐγγεγλυμμ. Inde deflexum est εὖ γεγλυμμ. S.

[11. ἀπάσης κρατεῖν τῆς --- θήκης) Θήκη hic idem fere valet ac οἶκημα θηκαῖον, II. 86, 31. Nam in una θήκη pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. l. 15. pro θήκη ponitur τάφος. S.]

16. τὸν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τῶν ἐ. ἀπογενομένων, prouti Vallam in suo legisse Latina manifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare. Quae prostant in Ed. Gronov. commodum vix admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Graece dici possint οἱ ἑωυτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea *fato functi* Herodoto quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos *fato* functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: neque alium quemquam suorum *fato* functum. De his tacet legem commemorans Diodorus [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum Herodoto: vid. Clar. Alberti ad Hesych. in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud Demosth. contr. Macart. p. 608, 88. [p. 1069. 10. ed. Reisk.] τοὺς δ' ἀπογενομένους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἂν μηδεὶς ἀναιεῖται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat. Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad Φονικοὺς νόμους S. Petitus in LL. Att. p. 624. Latine vertens, si quis in aliquo populo caesus sit. Alciphroni p. 80. mecum restituit A. Heringa: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γενήσας ἀπεγίνετο. VALCK.

Ibid. τῶν ἑωυτοῦ ἀπογεγόμενον) Non exputo, cur Aldi et Camerarii hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογεγόμενος hoc non est loco *progenitus*, sed *fato functus*, uti II. 85. IV. 4. et apud *Thucydidem*; monitore Schol. ad *Demosthen.* Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in *Diodori* I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro [l. 21.] κατωνοσθῆς Gronovii praefert editio; in adnotatione κατωνοσθῆς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόνεντο τὸν Ἀμασιν Αἰγύπτῳ inferius c. 172. *Vallae*, vertentis *compares*, lapsus redarguit *H. Stephanus* in *Prolegom.* Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατανοῆς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατωνοσθῆς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla*, ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ὀνόσασθαι, κατονόσασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐκφυλίσσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis [l. 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota L. Küsteri ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad III. 130, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλιος) Hinc νομός Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiæ* c. xxx. 4. גִּיעוּ חָנַס וּמִלְאֵכֵי חָנַס et legati eius *Chanes* (h. e. *Anysin*) attigerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de *Daphnis Pelusiis*, sive *Taphnes*, minime congruunt. Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad *Ethnographum*, uberius vero et distinctius *Celeb. Camp. Vitringa*, Comment. in eum Vatem p. 168. T. II. Reges *Asychin* et *Anysin* non novit *Diodorus*, *Bocchorin* ante *Sabacum Aegypti* inponens, l. 65. WESS.

15. καὶ ἐτέρων τὰσσομένων) *Levi* opera πασσαμένων, uti fa-

ctum scio, refingi posset. Quo vero successu? *πάσσειν*, *ἐμπάσσειν* de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit usus. In urbibus, *altius eductis*, neutrum novi. Facit Codd. tamen discordia ambiguum, sit-ne *τασσομένων* an *γενομένων* genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene constituta et docte explanata sunt. [Vide *Var. Lect.*] De *Bubasti*, quae Graecorum *Ἀρτεμις* sive *Diana*, nihil addo. Repetit *Herodotus* c. 156. quod hic professus fuit, et explicat copiose *Iablonskius* *Panth. Aegypt.* III. 3. Hoc adcedat, plausuisse mihi olim [l. 19.] *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*, blanditumque *Abreschio*: movebar *Nostri* verbis III. 160. εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονῇ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt, auxilium ex *Car. Daubuz de Testim. Christi* apud *Ioseph.* lib. II. 12. inpetrabunt. *WESS.* — *ἡδονῇ* cum *Aldo* tenent edd. omnes, nec aliud e msstis citatur. In *F.* desideratur quidem *iota* subscriptum vel adscriptum, sed habet ille tamen *ἡδονῇ* circumflexo accentu. Intelligendum *ἡδονῇ ἰδέσθαι* οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπήγητον. *S.*

19. *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*) Hic si Codices vulgatis concinunt, paulo tamen superius [l. 16.] dabunt, ut autumo, *πολίαν*: qua in re tantilla Codicum non exspectassem consensum. Quicquid huius fuerit, *Herodotum* scripsisse suspicor *ἡδιον* δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τοῦτου μᾶλλον, alibi suo more scribentem *ἄμεινον* μᾶλλον, μᾶλλον ἐλβιώτερος, et αἰρετώτερον μᾶλλον. *ἡδίους* μᾶλλον *Chrysippus* dixit apud *Athen.* IX. p. 373. A. *ἡδιον* — μᾶλλον forsan *Isocrates* in *Aeginet.* p. 393. D. ἐκ ποίας ἀν οἰκίας ἰδιον υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronunciatione, *ἡδιον* corrogo pro *ἰδιον*: nam *ἰδιον υἱὸν* — — εἰσποιηθέντα quis tandem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonasmus exemplis adfirmarunt *H. Stephanus*, *St. Berglerus*, *F. L. Abreschius*, aliique. *VALCK.* — Nil opus fuisse sollicitare vulgatum, paullo ante vidimus. *S.*

CAP. CXXXVIII. [10. ἔσοπτόν ἐστι. Sic recte iam *H. Steph.* in ed. 1. posuerat: dein vero rursus mendosum *ἔσοπτόν ἐστι* habet ed. 2. Caeterum, quid sit quod dicat Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in templo autem media in urbe sito nihil fuerit mutatum; id-
Herodot. T. V.

circo magis undique conspicuum factum esse templum; fateor mihi non liquere. S.]

18. Φέρει δ' εἰς Ἑρμῆω ἱερὸν) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δένδρεα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decoro, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in Act. Apost. c. XII, 10. WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τέλος δὲ τῆς ἀπ.) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut mors dicitur θανάτου τέλος; caedes, φόνου τέλος. Paulo post, [I. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱέρεις μέσους διαταμῆιν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διαταμῆιν, sed διατάμνειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τέμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱέρεις - - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στράφειν et τράπειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχυν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διαταμῆιν) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπείας, et per medios sectos cum ministris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆσον χώσας σποδῶ τι καὶ γῆ) Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. ἔτια ἐπὶ πλῶν ἢ ἑπτακόσια - - - Ἀμυρταῖον) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semate ortae, damnat Iac. Perizonius vir clar. Orig. Aegypt. cap. xi. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit Iac. Gronovius. Quod addit autem, cetera Perizonii se tangere dedignari, ἀρῖστον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtæum usque fuisse quaesitam. Amyrtæus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, aevum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt; intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, Perizonius ἔτια ἐπὶ πλείω ἢ τριακόσια, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. Bouherius, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. vii. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere [H]HH a librariis huc scriptum fuisse, Buherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam recta in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans Larcherus, et in Chronologia Herodotea, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae Reizio debentur) Borheckium celebrat; qui tamen diserte professus erat se Reizium ducem esse secutum. S.

CAP. CXLI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παραχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῶ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτὰ γένη, -- οἱ μὲν μάχιμοι κελεύεσθαι, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collata, quam alibi tradit, πολιτεία. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιέσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλη ἦγον. Apud alios, pro despiciatui habere, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. Stobaei Tyrtaeus p. 353. imbellem Οὐτ' ἂν μνησαίμην, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τίθειν: praeferrem τίθειμην: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc Iamblich. in Protrept. p. 112. A Stobaeano diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen Lycurgus contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκουσιν. Scaliger et Io. Taylor περὶ τούτων recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τούτων etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. τὴν δὲ Σκυῖον οὐδαμοῦ τίθης, vel τίθη. Scriptor non inelegans II. Macc. vii. 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθετο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχρησάμαι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησθ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπειτα χρησάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) Iosephi codicem postremis caruisse, significarunt Palmerius, Marshamus, Vitringa: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoriae membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατὸς, qui brevi sequetur, Iosephum quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur Assyrii. Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans Iordanem et in Petraea sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. *Senacheribum βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν Σπαραχάμβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. Mox [l. 10.] ἰς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus *Arionem ἀπειληθέντα ἰς ἀπορίην* I. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* eum superioribus edd. in ἀπειλημένον consentiebant. S.

20. ἐνγαῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw ἀπικομένου*, aut ἀπικομένων, posita post ἀνθρώπους maiore σιγῇ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arcesset *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi alias genitiuus absolutus locum habet: cuius ἀνακλουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hīc, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηκόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκόμενου esse debebat. Mox ἀγοραῖος ἄνθρωποι, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπιχυθéntας νυκτὸς μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad Ἰλ. α. 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι ταῖς νευραῖς τῶν πολεμίων διέτρωγον τέξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceres. Namque, aliam *Assyriorum* cladis causam et locum fuisse, ex *Esaiā*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat; *Camp. Vitringae Observatio- nes*. WESS.

24. γυμῶν ὅπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, praebuissent, ansam praecidissent quaerelae. Ecquis unquam γυμῶν ἀνόπλων ἀπταινῇ? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon Κυρ. Παιδ. V.* [c. 4, 45.] p. 140. γυμὰ ὅπλων σκευόφρα. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἀνθρώπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὄπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS. — Adde *Aelian*. Var. Hist. XXX. 37. quem locum *Gronov.* in *Notis* citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. S.

CAP. CXLII. 8. γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτι αἰεῖ (ἔστι) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et *Homerici scholiastae*. [ad *Ἰλ. α. 250.*] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γενεᾷ contribuunt, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii Γενεὰ* docuerunt. *Noster* non semper sibi in annorum γενεᾷς ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. *Conf. Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. xi. p. 215. Scripsi ex *Arch.* et *Vind.* post pauca [I. 12.] καὶ πρὸς, τριηκοσίοισι etc., elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* *Heracl.* vs. 961. et *Helen.* 641. *Isaeum* de *Hagn.* *Hered.* p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθέων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando Ἐξ ἡθέων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθέων optime reddens ἔξω τῆς συνηθείας, in voce Ἐξ. Ἰστίον, inquit, ὅτι ἡ Ἐξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεσθαι. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἔκμητρος, ἔκδικος, ἔκθεσμος, ἔξαθλος, similibusque; in ἐκδησαι, ἐκστρέψαι, ἐξοικεῖν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐξοικεῖν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτετοπίσθαι. *Aristoph.* *Nub.* 88. Ἐκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκπερίστερον *Schol.* reddit ἔξω τοῦ πέριπτος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigit *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπῆλαι, sqlem resiliisse e sedibus suis, velut pila in murum illisa ἀναπάλλαι, resultat. [Nempe sic *Reiskius*.] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis *Platonica*, *Politic.* p. 269. A. ὡς ἄρα, regis *Atrei* aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἰδύμετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger*, *Emend. Temp.* pag. 198. (quod et *Galeus* adscripsit) veri quandam umbram in Aegyptiis

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiecit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus Goguetus, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. *Reg.* cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. *Amstel.*, maximopere urgens, ἡ ἀπὸν non esse *extra sedes*, quae Gronovii Latina, verum *ex sede consueta*. Sententiam Aegyptiorum et Herodoti esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finisse isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed *solarem periodum*, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius caussa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπερωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀνατίλλαι et καταδύναι de periodi solaris initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS. — Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. Scaligeri rationem secutus Reizius, in brevi argumento huius capituli scripsit, intra id tempus initium vagi anni bis in aestatem, bis in hiemem incidisse. S.

CAP. CXLIII. γ. ἕκαστος αὐτόθι ἵσταται --- εἰκόνα ἑωυτοῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ξύλῳ μο-

γάλου ἀναπείρας ἰστᾶ: etiam *Demosthen. περὶ Συντ.* pag. 106. [pag. 172. ed. Reisk.] μὰ Δι', οὐ χαλκοῦς ἴστασαν, οὐδ' ὑπερ-
 ηγάπων. *Alciphron. I. 30.* cum animadversione *Bergleri.*
 WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne
 fecerit *Gronovius*; quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ re-
 posuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agi-
 tur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατὴρ ἐκαστον ἐὼ ὕτ' ὃν
 εἶντα, haec monuit VALCK. „ἐωντοῦ scribendum cen-
 seo, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitu-
 dine nimirum imaginis τοῦ ἀγχιστα ἀποθανόντος. Sed unus-
 quisque tunc illorum πατρί ἰοικώς Παῖς ἀγαπητός ἔγεντο.“
 Vide *Var. Lect. S.*

10 seq. διεξιόντες διὰ πασίων etc.) Haec scripti libri suspen-
 dita reddunt. Nec sunt, quod *Gronovius* adposuit, ad sen-
 tentiam adprime necessaria; sed *Herodoteae* tamen redun-
 dantiae minime contraria. WESS.

12. ἀναδῆσαντι ἐς ἐκκαίδ. θεόν) ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἐωντὸν] et
 ἀναδῆσαι τὴν πατρίην, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γέ-
 νος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνέφερεν ἐς Θαιμόν.
 Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαῖον
 καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in *Philostr. de Vit. Apoll. I. 4.*
 VALCK.

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον) Inepta sunt quae
 vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem
 inturbant. *Henr. Stephanus*, ut asperitas tolleretur,
 Πίρωμις [sive Πιρώμιος voluerat] ἐπονομαζόμενος, *Piromidas*
 cognominatos, emendavit; *Reiskius*, Πίρωμιν ἐπονομάζοντες.
 Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen prae-
 stantius *Laurentii* et *Codd.* illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμε-
 νον, *Piromin ex Piromi progenitum.* Ausus sum, nec puto
 damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem supe-
 riora id et ratum habent et sibi postulant. Belle *Gronovius*
 hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex
Synésio I. de Provid. p. 93. v. firmavit, gratias sine dubio
Mediceo acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen
 a *Galeo* in medium depositum. Iam, si fides *Kircheri*,
 ΠΙΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros, *Suppl. Lex. Copt.*
cap. 7., sive, ut *Noster*, καλὸς καὶ γαθός. At certa non est:
 namque illi in *Prodromo Copto p. 295.* ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. Inspice *H. Relandi* Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et *Iablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex hominibus natos. Homo Aegyptiace *πίρωμις* dicebatur; *Herodoti* καλὸν καγαθὸν lusum esse etymologicum monuit *Iablonskius* Proleg. in Panth. p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat *Lacroze*; cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. S.

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἔδοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι)
Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus *Joann. leFebvre*, corrigendum suspicabatur οἰκείοντας ἅμα τ. α. atque ita legisse *Vallam*, vertentem, una cum hominibus habitantes. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium *Iablonskius* in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα adgnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero *Diodorum* I. 12. et *Plutarch.* Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, οἰκείοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, habitantes cum hominibus, quomodo *Valla* et schedae quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem si dixerō, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἌΤΑΝ. WESS. — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus iusto! et, Suum cuique! De scripturae ratione apud *Athenagoram*, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. S.

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεύοντι etc.) In Latinis a *Valla* venerat postquam exstinxit *Typhonem*. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. nec non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce Ἡρώ. At *Herodotus* nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, deiectum ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *Jablonskii* hic campus fuit, *Prolegom. Panth.* p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrantis. WESS.

CAP. CXLV. [8. διδήλωται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἐξακόσια ἔτη καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab Hercule ad *Herodotum* abierunt anni ferme nongenti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a *Dionysio*, *Cadmi* nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo *Bacchum* istum inter et *Herculem* generationes (γενεαί) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus *Bacchus* et *Hercules* disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apolodoro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἐξήκοντα ἔτη καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in *Oxon. Marm.* p. 25., probavit etiam *Bouherio*, *Diss. Herod.* cap. xi. p. 151. Animadvertet mendam *Palmerius* quoque, *Exercit. ad Graec. Auct.* p. 12., finxeratque ἑξακόσια ἢ χίλια μάλιστα, nongenti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἐξ ἑκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher*. Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota Ἡ|Η designantur, 60 vero ista |Δ| Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἂν τις καὶ τοὺτους ἄλλους etc.)

Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille συρφετός οὐρανόων? De Mercurio Maiaie filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur conplures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασὶ τὴν τῶν Διοσκούρων δέξαν ὑπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομιζομένων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ladae filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditio- nis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne?* Haec sunt illa ἀμφοτέρω, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem, Dionyson* atque *Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si priscis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam *Amphitryonis* filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaeum* vel *Alcidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Pan*is nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἦναι ἐς Νύσαν) Adtigat Aethiopiae hanc urbem III. 97. Νύσαν, non ut Edd. Νίσσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηρὸν ἐνέβαλετο an ἐπέβαλετο optaveris. ἐπέβαλενος τῷ μηρῷ eadem in fabula *Aristides* princ. Laud. *Dionysi* T. I. pag. 29., ἐπέβαλε τῷ μηρῷ *Apollod.* III. 4, 3. μηρῷ ἐνκατέβαλε *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν νῦν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐνέχρητό σοι καὶ ἀρχαῖς) Notabile est, neque displicet, ἐνέχρητο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente isthic *Med. Ask.* et *Pass.* Tale etiam δαμαλῶν τὸν μεχρημένον θάνατον IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [L. 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἰσά τοῦ Ἡφαιστοῦ, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum: et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλιν sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοίριδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus Moeris, Μοῖρις, dicebatur, sed Moeridis: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Conr. Gesnerus, Maream vel Mareotida paludem designari suspicatus Aeliano de Nat. An. VI. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μυρίδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλιν: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Cl. Wesselingius. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρις, et iuxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ὅτι γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλεσι (sic egregie corrigit vir summus P. Wesselingius ad Hierocl. Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρις ἐξ ἀρχῆς εἰς τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μηρὸν quaesivit Eruditiss. Schmidtus: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χάμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. cap. 69. firmat Iablonskius Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit urbi Crocodilorum nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine Canobi, observat Aristides T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori sub accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis, T. III. p. 113. Α. διαπυνθανόμενοι τὴν

τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φωνὴν μετενηνόχασι. Hæc in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Pœderis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἥδη ἶδον λόγον μίջω) Quænam sit h. l. vis particulae ἥδη, velim doceri: videtur ad λόγον μίջω referenda; nescio vero an divisus vocibus ἥ δὲ scriptum oportuerit, *profecto*. Sed, hæc cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἥδη ἶδον ad ea quæ cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἥδη φράσω. προσέσται δὲ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς εὐφροσύνης. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit Gatterer in *Commentat. Soc. Reg. Goetting.* Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πρᾶγματα apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κατὰ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicita a Cl. Abreschio Animadv. in *Aeschyl.* I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus l. 207. II. 101. et aliàs obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [l. 10 seq.] quod Aldus dederat, et codices non plane inprobant. Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob Medic. viro Celeb. WESS.

[12. αὐλαὶ κατὰ στεγὰς. Vertunt aulae tecto opertae: quæ quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλή sit locus apertus, sub dio. Itaque recte Gronov. intelligebat aulas porticibus circumdatas; quod ipsum etiam disertius infra (l. 33.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἐκάστη περίστυλος: et στέγαι, quas l. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (κρυπταὶς Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et l. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et aedificia

posui; conclavia enim οἰκήματα sunt. *Wytttenbachius* vero Selector. pag. 356. αὐλαί τε καὶ στήγαι scripsisse Herodotum censuit; στήγας autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. S.]

18. αὐτοὶ τε ὀρώμεν) Ionum ore idem ὀρώ atque aliorum ὀρώ sonuisse G. *Corinthus* et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut *Pass. Ask. Vind.*, prorsus recusant. ὀρώμεν *Arch.* natum ex ὀρώμεν neglectā αὐξήσου videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic *Heraclitus*, θάνατός ἐστι, ὁκόσα ἐγχεθέντες ὀρώμεν, in *Clement. Alex. Strom.* III. p. 520. Par discordia ὀρόντας inter et ὀρίωντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt hae minutiones curae, et res gestas vestigantibus fortasse taedio-sae, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. *Var. Lect.* ad I. 99, 9. et 13.] Superbum autem *Labyrinthi* opus *Mela* I. 9. *Plinius* *Hist. Nat.* XXXVI. 13. *Strabo* XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. *WESS.* — Adde *Diodor.* Sic. lib. I. c. 61. et 89. cum *Wesselingii* Notis. S. [34 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς) Istud τῆς γωνίης eandem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate *Labyrinthi* ex stadii intervallo (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλεον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit *Strabo* p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, In fine huius aedificii quod plus stadio occupat. S.]

CAP. CXLIX. 4. εἰςὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχῆλιοι) Omnia haec uncis includit *Cl. Pauw*, praetereaue ἴσοι καὶ legit, cuius ambitus aequat *Aegypti* partem maritimam. Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον - - εἰςὶ στάδιοι etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de *Aegypti* ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Neque opus erit, ut *Moeridis* amplitudinem lacus examinem: factum aliàs, ad *Diodor.* I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτέ-

λογητίον: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς βορέω ex Med. et aliis locum occupavit; πρὸς βορέην, quod hic [l. 6.] se offert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem βορέω contractum ex βορέω docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque inpediet, quo minus πρὸς βορέην ex Arch. et Vind. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istà notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De Moeridis, lacu, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79-114. S.

5. ἴσον) Quod forte noluisse adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἰσὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἐξήκοντα σχοῖναι, κατὰ ἡμέας διαίριμεν. De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. L. p. 36. cui hic tradita aequae videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

14. ὀργυκὶ δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in msstis negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά πον πόδας μεμετρομένους δικαίῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes Levit. xix, 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [l. 18.] ἀνδρὸς γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties Corn. de Pauw prodidit: fuisse olim, ἀνδρὸς γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset caussa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαι εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικαίως δύνανται, accurate, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: *δικαιον μέτρον, τὸ ἴσον.* Ἡρόδοτος β'. S.

22. τὸ βασιλικόν) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικόν* vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit *Menagius*. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικόν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. *τετάρτην εἰς τὸ βασιλικόν τελοῦσι.* conf. *ibid.* c. 41. Lib. XI. c. 67. *Damnatorum bona Hieron εἰς τὸ βασ. ἀνιλαμβάνει, in fiscum referebat.* XX. 4. *Agathocles τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνίλαβε.* Plene legitur in *Eclogis* p. 592, 89. *εἰς τὸ βασιλικόν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνίλαβε.* conf. *H. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal* illud *e piscibus lacus Moeridis Reginae datum* scribit *Diodorus πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν*, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. *Σαρδανάπαλλον*) Una haec luxuriosi et perditī Regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum iniuria λόγους *Nostri Ἀσσυρίους* invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut *Mss̄ti* ostentant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euseb. Chron.* p. 63. in omnibus *Chronici Codicibus Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* *Σαρδανάπαλλον* adpellat *Diss.* X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Iudaeus* *Tom.* II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani* *Dea Syr.* c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus *Moeridis* aqua cum *Syrti* committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex *Moeridi* lacu effossam in *Nilum* fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse *Aegyptios*. S.

CAP. CLI. 4. *Φιόλας χρυσίας*) *Galeo* dicitur miris modis hanc historiam pervertisse *Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* ista vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam *Herodotea*, lectoris potius inepti conficiunt emblemata, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit,

Herodot. T. V.

B b

Eustathius ad 'Ιλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome Athenaei ille usus est. In eo memoria sefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. Ψαμμίτιχος) Haesitavi in regis nomine. Ψαμμίτιχον ex Codd. scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. φιλόσαντας τὰ πλεῖστα τῆς δυνάμειος) Convenit *Xenophontis* Κυρ. παρδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. ἐπιμπειν ἐπὶ τοὺς Μηδούς, ὡς φιλόσων αὐτὸν, ut *Cyrum* potentia exueret; et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μὴδ' ἐκείνον φιλόσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεισι γ - - ἐκδιδῶναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νεκῶν ἀπὶκτεινε) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἐκῶν sequamur, verti posse, volens, i. e. non per imprudentiam, occiderat: nec discrepat *Paull. Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπὶκτεινε praeferenti. *Gronovius* Ἐκῶν ex *Med.* et aliis potius censuit, Νεκῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui priscorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Saitis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam suscepit, iam ante exilium, regis *Sabaconis* tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, salutis suae consuluit. Mox [l. 4. et seqq.] ὄψιος, ἐπενόεε, et μαντήιον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et alias facio, solo Msstorum indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατὰ λήην ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικὸι et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Per Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δωδικομήχεις) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [l. 7.] ὁ δὲ Ἄπις κατὰ τὴν Ἑλλὰ γλ. ἐστὶ Ἐπᾶφος, vereor, ut Herodoti sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse additiciū, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸςω θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Mss̄ti; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [l. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκησε ἐς Μίμφιν, iustiore caussa, quam Herodotus brevi adprobat ipse. [Olim ibi κατοίκησε, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit m̄s. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734. [p. 479. B.] εἰτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λακωνεῖς συνῶκησαν. Tale Musā VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μίμφως incoluisse, Καρομεμφίτας adpellatos, est in Polyaeo VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρικόν. WESS.

21. ὄλκοι τῶν νεῶν) Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δυνάμεις Philo Iud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὀλκίαις, eas ait, quae adliciunt: Nautica in re ὄλκοι rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoventur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὄλκοι, ὄργανά εἰσι, εἰς αἵ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὄλκους, ναυστάθμους, τὰς ἑλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νιολκίῳ, subducere naves, apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. [ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. S.]

[13. Λιθοῦς νηὸς ἐξ ἐνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Egypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in rudieribus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide L'anglais Monumens anciens et modernes de l'Hindustan, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[15. τουτίων ἑκαστόν ἐστι) Est qui ἑκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῖχος praecessit. At ἑκαστον τουτίων ad ὕψος et μῆκος refertur. S.]

17. τὴν παρωροφίδα τετραπήχυν). Pollux I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστεγιάσματος, sive quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θώύμα, θωύμαστώτατον cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.

CAP. CLVI. 3. ἡ ἤσος ἢ Χίμμις καλεούμενη). Eustathii et Arch. Ἐχιμς probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διτρογραφία. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tumentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [I. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μεγάλας σφόδρα, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65. §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in Mem. sur l'Égypte T. I. p. 226 seq. S.

10. ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ) Homeri περὶ δ' αἴγειρος πεφύκασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. ἐμπεφύκασι amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster I. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἀρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Ἀητοῦς, ὅντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδιδάχεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας: sua desumisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [I. 19-21.] de Lationa, liberorum Διονύσου καὶ Ἰσίου Apollinis et Dianae nutrice ae servatrice, prostant in Scholiis ad Ciceron I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσίου λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΤΣΕΙΝ. Magis mirum, Ἀητοῦν ἐν τοῖς ἐν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Ἀητῶ scribi maluit quam Ἀητοῦν. Eustath. ad Od. I. p. 212, 7. τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Ἴω, Καλυψοῦν καὶ Ἴοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum καλιστοῦν Hesychius, εὐεστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἀρτεμιν εἶναι etc.) Oculis et animo Pausaniae haec obversata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauw Tragico transscribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante insula Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στιγμή post Δήμητρος, prudente Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parenthesisos signis inclusit: nos parenthesisos initium ab istis, Ἀπόλλωνα δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. Ψαμμίτιχος δὲ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσαρα καὶ πενήκοντα ἔτη) Redit in memoriam acerba criminatio, qua *Herodotum* suo more perstrinxit *G. Iameson*, *Spicileg. Ant. Aegypt. c. vi. 6.* Negat vera esse, quae de *Psammeticho*, *Scythis*, *Cyaxare* lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque enim *Psammetichum* obviam ire *Scythis* potuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLII. annis ante *Cyaxarem* regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. *Psammetichus* obiit; potuit ergo, si verum foret annis XL. et duobus ante *Cyaxarem* regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti *Medorum* regi, quod *Herodotus*, et *Strabo* XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed. Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita conmutavit *Amasis* anno Periodi Iulianae 4187., a cuius obitu ad *Psammetichi* initia anni sunt, sicuti *Iamesonus* bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia *Psammetichi* conveniunt anno Per. Iul. 4042. *Cambyses* sub annum regni quintum in Aegyptum arma vertit, hoc est, Per. Iul. 4188. anno. Hinc ad *Cyaxaris* regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi 4079. coepit. Consequens inde est, ut *Cyaxares* et *Psammetichus* reges se ultra xv. annos videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori ausculto. Ego vero [l. 4.] ἐς τὸ, quod in ἐς δὲ crebro abiit, non movi; atque ex sermonis indole πολιορκημένη [l. 5.] et ἐλαστρομένης [cap. 158, 6.] ex schedis recepi, *Eustathii* iudicium secutus. WESS.

CAP. CLVIII. 4. τῆς μῆκος μὲν ἐστὶ) Bene mssti, ob sequens δὲ. Est de hac fossa *Cl. Mich. Rossalli* schediasma, quo ex *Aristotele* I. *Meteorol. c. 14.* et *Strabone* eius initia *Sesostridi* vindicantur. Verum *Geographus* XVII. p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, *Herodoti* *Aristotelisque* opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.] confidentior, ubi *Casaubonus* doctissime. Nostro planissime accedit *Diodor. I. 33.* plura de egregio isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, commentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, *Iosephum* Bell. Iud. V. 9. p. 347. Pharaoni, qui *Abrahamo* uxorem *Saram* abduxit, Νεχχας cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire.

me fateor; probe alioqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta complecti. WESS. — Quod ait Scriptor πλὸς ἡμέραι τέσσαρες, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. ἐλαστρευμένας) Adfirmat etiam Eustath. ad 'Ιλ. σ'. p. 1219, 24. Ὅτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἐλαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τρίηρεις ἐλαστρευμένας.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi ἐλαύνειν atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μέμφιν τῶνον ὄρος) Admotam his medicam a Reiskio manum, τὸ παρὰ Μέμφιν τῶνον, Memphim praetendens, aut τὸ κ. M. στυνὸν, angustus apud Memphim mons, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τῶνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ λυθοτομίαι, uti hñc: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἰουστῶν λυθοτομιῶν. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μέμφιν vulgo apud Memphin intellegebatur, quum sit ex adverso, contra Memphin. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et Valek. ad III. 14, 10.] Mox ex schedis φέρουσα [L. 15.] sententiam ornat. Nam divortia sive διασφάγεις ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab ea in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut via ferre (φέρειν) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc fossa φέρουσα etc.] Iam Arabiae urbs Πάτουμος praeterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac Πηθ Pithom Hebraeorum, Exodi c. 1, 11. quae quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλις παρὰ Πάτουμον — — πόλιν ἰσχύει ἐς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe Bubasti seiunctam. Illis autem δὲ si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰςὶ στάδιοι χίλιοι) Quod Scholiastes Aristophanis ad Plut. vs. 388. ut Herodoteum produxit, ἀπὸ τούτου εἰςὶ στάδια δύο ἀπαρτὶ, aut, uti in Ἀπαρτὶ Suidas, στάδιοι ὁ, h. e. ἑβδομήκοντα, id frustra in Musis quaesitum, hñc

olim, sed correctius, commodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. D. *Ruhnkenio* acceptum fero, 'Απαρὶ scribens παρ' Ἡροδότῳ σημειώνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου εἶσιν στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Noncam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus *Du Bois-Aymé* reperit; quam mensuram ait (in *Commentatione* supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum mille stadiis, quibus eandem distantiam *Herodotus* aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a *Danvillio* aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. stadium diserte tradit centum orgyas, id est, sexcentos pedes continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum mille stadiorum, de quo hic agitur, centum millibus orgyarum, id est, sexcentis pedibus aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse *Herodotum*, aut, pro ratione maioris minorisve stadii, etiam orgyas maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa stadii ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐν τῇ βορρῇ θάλασσῃ etc.) Instruxit *triremes*, in septemtrionale, et in australe mare, sive Oceanum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρῇ hoc loco θάλασσα, ac ἰορδῇ, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus *Codd.* οἱ ὅλκοι εἰσι δῆλοι, pro iusto potest putari. WESS.

6. ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε) Hac de urbe quanti disputationum aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat. Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdolus* ea est, quam XII. M. P. *Antonini Itinerar.* p. 171. *Pelusio* sciungit. Convenit nomen, congruere et situs videtur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. Aegypti fuisse: in quam Syros se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile fit: praesertim cum ora Syriae maritima, ad Azotum utraque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157. Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mergere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo *Magdolus*? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe *Manassitidis* tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius princeps *Iosias* profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II. xxxiv, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Mageddo* apud *Iosephum*,] Aegyptii, unde haec *Herodotus*, suo ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt. Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Magdolus* conmodo gignetur. Nec obficiunt Syri, suo vocabulo, sumto latius, Iudaeos, in Aegypto multimodis detestabiles, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi Palaest. lib.* III. p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis, *Origines Aegypt. c.* 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Κάδουτιν πόλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, videtur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae significatione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum *Necos* victo *Iosia* *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse pertendunt, in quis Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Κάδουτιν primo vocatam hanc urbem, deinde *Carchemischum* a clade, ea profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abibunt. Idem de suspitione Cl. *Pauw*, quae *Carcemischum* primis temporibus Κερκησιον et Κίρκησιον nominat, atque

hinc Κέρκυτιν et Κέρκυτιν, et tandem Κάδυτιν negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indicibus, quo teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχιδας τὰς Μιλησίων) Porphyrii aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi Gronovius bene, haec tamen docti scriptoris adspersus: καὶ γινόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὗρισκω παλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτώσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθηκε ἐς „Βραγχιδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκέτι οὖν ᾧ μὴν ἀμαρτήματα εἶναι γραφικόν, Ἴωνικόν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo inopportunam τούς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX. 22. Ἡλείων δὲ μηδενί) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἂν γένοιτο δικαιότατος; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδεὶς Ἡλείων ἀγωνίζηται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammi scribit evenisse Herod. quantumvis ab aevo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo iudice πολλῶ σοφώτερον ἐφρόνουν ἂν Ἡεῖσι, ἀριθμῶ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιότῃ δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammi silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖς Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. *Raphelius* Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam *Musae quartae partem*, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους *Herodoti* Λιβυκούς, ab isto distinctos libro, vel verbulo attigerit. Obstat putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de *Aprie* illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, quā occasione *Apries* copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hic promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiorem et aliam illis operam inpendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab *Aprie* defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπιστεῶντες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset *Apries*, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπιστεῖατο πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, *Herod.* lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco *Herodotus* tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι *Herodoti*, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. *Raphelius* Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libyca tractans *Diodorus Siculus* lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ἀπικνόμενος etc.) Anomaliam horum structuram animadvertit G. *Raphelius* in *Epist. Paulli* ad Galat. 11, 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κινῆ, galea, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διάδημα, insigne, c. 151. At quid facias *Iulio Africano*, in hac *Amasis* (Ἀμώσις perperam pingit) ab *Aprie* defectione, *Israëliitarum*, *Mose*

duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniēte atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaei* causa discrepat, *Hellanicum*, a Nostro dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. B. WESS.

15. ἐπαράς ἀπειματῶν) Hinc derivatum Phavorini in *Stobaei* Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui lxx. annis maior casu in thesaurum inciderat, ἐπαράς τὸ σκύλος ἀπειματῶν, sublato crure pepedit. Eadem de re ποιῆν ματαῖσμονς *Seleucus* in *Athen.* III. 4. [pag. 76. f. cap. xi. nuperae edit. ubi in latina versione, pro mentis efficiat alienationem, poni debebat *status ventris cient.*] Quae eruditissimos viros P. *Leopardum* Emend. VII. 13. Ios. *Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. L. et Is. *Casaubonum* non latuerunt. WESS.

25. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ) Male *Laurentius*. Scripserat αὐτῷ, aut ἑαυτῷ potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum iussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De *Cyro* I. 209. ὁ Κῦρος ἰδίδου λόγον ἑαυτῷ περὶ τῆς ὄψιος, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὕτε λόγον ἑαυτῷ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἑμῶν λόγους δίδους, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὖν etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. *Plutarchus* Defect. Oracul. pag. 419. c. καὶ δίδοντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in ἑαυτῷ mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud Nostrum, αὐτῷ idem ac αὐτῷ οἱ vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitratu posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.

CAP. CLXIII. 4. ἐπικύρους τρισημύρους) Nimum inputatur schedis *Medic.*; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in *Gronovii* Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* Μώμεμφις adscripta fuerunt. Mox [l. 6.] ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἦσαν *Edd.* plerique omnes: ἦσαν verum est. Grammaticus in *Lexic. Coislin.* p. 600. εἰ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν,

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἦτα λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. ἐν τε δὴ Μωμέμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμιμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπᾶθω πλείοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et conplura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμέμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene refinxit. H. Stephano in opinionem illud ipsum venerat ad Diodori I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent, non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus Valla ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contemptus: δῆμῳ Μίμφι Arch., si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ γένη) De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. κατήλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institutoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo κατήλους proprie dictos, sed et χειρῶνκτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum κατήλοις iunguntur. Agricoliarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἑρμοτύβει;) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἑρμοτυμβεῖς, et, *Ethnicographo* explanatore, μεῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici *Plutum* vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίρει; corrigiit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσος ἡ Περσωνήσις. Conf. cap. 41, 17 seqq. et Et. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτε ἐπὶ πλείστον γινώσκειτο) Revocavi Ionicum γινώσκειτο, toties in Porti Lexico ex Musis depositum: mallem tamen, si per mssos liceret, γινώσκετο, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulae ὅτε cum modo potentiali constructio, ubi illa quando vel quoties significat: et ὅτε - - γινώσκετο cap. 166, 7. nonnisi variationis amore scripsit Herodotus. S.

7. ἀνέονται) Verius fortasse ἀνέωνται, ut ἀφείωνται. Sic H. Stephanus in Recensione vocum Herodoteorum. Alioqui ex ἀνέεμαι erit, quae Porti sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: Stephano quoque nomus memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non invenietur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: Stephanus Byz. Ἀνυσις, πόλις Αἰγυπτίου τὸ ἔθνικόν Ἀνυσίτης ὡς Ὀασις, Ὀασίτης. Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. cap. 137. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Luc. Holstenius. VALCK. — Rediit Σεβεννίτης ex cap. 155. et Stephano Byz.; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνυσίτης Ethnicographus. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster F. De Thmuite districtu conf. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Istud ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκίει, Praefectura in insula sita est, ad Homericum Ἰλ. β'. 626. Νήσων, αἱ ναίουσι πέριν ἄλδς adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Aiac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Huiusmodi Isocratis, in Laud. Busir. p. 214. Ε. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγόν: et Phocylidae πόλις ἐν σκοπίῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῖσα σμικρὴ, in Dionis Chrysost. Borythenit. p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥμιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνουνται τοὺς χειροτέχναις) Laurentii, Corinthii quoque minimi faciunt opifices, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Thom. Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. pag. 144. Contrarium de Corinthiis, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui

Κορινθουργῇ χαλκῶματα, vasa Corinthia, τερεύματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε κὺ πόρεκιν, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι) Necessary vocem ἄλλοι etiam Valla hic legerat: Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem. Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν θεὸν μιν μηδένᾳ etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eundem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel xxix, 3. ubi H. Grotius et G. Raphaelius horum oblitii non sunt, neque neglexit magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon. Aiacis, Mezentii, Capanei, stolidas glorieationes et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερχαίρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle Petrus Apost. Epist. I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι) Postes, in quibus urna sive loculus est, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Amasim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἐωῦτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλαστα, in intimo eius penetrati, iussisse. Quae postibus παστᾶδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes, in Serm. XLI. pag. 251. Stobaei, τῶς δὲ νόμῳ οὐκ οἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν δῖ, quae et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem θύρωμα etiam apud Lysiam, apud Demosth. et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et ἐν τοῖσι θυρώμασι idem fuerit ac ἐντὸς τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὄσιον ποιῆσαι etc.) Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμεναι τοῖχου restitui postulante sententia et msstis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχοειδὴς καλεομένη) De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ.

Callimacho τροχέεσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Ios. Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κείσθω) Saepe Plutarchus εὐστομα κείσθω, καθ' Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχε καὶ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιαῦτο κεχίασται, inquirunt, ὅτι Ἑλλανικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κείσθω· οὐ διαίρων ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἴποι, τχυῖτα ἔστω εὐστομα. h. e. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐ στόμα, distracta voce, ut Grammatici inuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomodo-
cunque vox capiatur, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμο-
σύνη προσαγαγέσθαι, quod si vel plures habuerint Codices,
ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postpo-
nendum censeo. Aegyptios Amasis σοφία, - - - οὐκ εὐγνωμο-
σύνη προσηγάγετο, callido potius consilio, quam lenitate et
clementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hic est,
ut alibi saepe, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν κα-
λουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος λάθοι, κα-
θάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένη
ἦν ἔστιν ἰδεῖν. Qui sibi student populum conciliare viri Prin-
cipes, dicuntur alios εὖνους κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus allicere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Dounaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις χρημασι καὶ δωρεαῖς ἀρετῇ· οἰκτῶ· ἐπιεικείᾳ· πραότητι· εὐεργεσίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis Herodoti, σοφίῃ. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προσαγεσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσαγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. v. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγετο, I. 54. Atque ob eandem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρημασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. v. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνωμοσύνην in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Johns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε explanat ἀνοήτως: Ἡρακράτιο, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS. — Equidem προσαγεσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προσαγεσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τῷγαλμα) In Octavio Minucii Felic. cap. 23. Et deus aereus vel argenteus de immundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflatur. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτῆρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. VII. Sapient. p. 151. e. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι οὗτου πληθώρας ἀγορῆς) Vulgatum πληθούσης ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heraldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent msssti. Ionum est πληθώρα in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμῶντα προσκτῆσθαι, καὶ πληθώραν μηδέ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα --- πάντα καλῶ. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχῶν, ἐς ἀγορῆς καὶ μάλιστα πληθώραν προσδὸν ἐπαίειτο habet Auctor, suum adserens, Musā VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in μέχρι οὗ, (conf. Wess. ad I. 181, 11.) sic hic in μέχρι οὗ abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad Vigerum. S.

5. ἦν ματαίος τε καὶ παιγνιῶν) Secundum Vallam, morionem agebat Amasis ac scurrā. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia compotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus viderentur digni, ματαίος fuisse dicitur et παιγνιῶν. Permutantur ματαίῳ et ἀσχημονεῖν: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscenis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus φάνει ματαίαις χερσὶν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παιγνιῶδες privatae sortis convivis laudi ducebatur; παιγνιῶν dicebatur ingeniosus et εὐφυνῆς, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat Vel cavillator facetus, vel conviva commodus qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμάνθανε ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικὸς. Luciano I. p. 552. συμβιώναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογέλως, καὶ τωαίειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήντησα ἀνδρὶ παιδιῶδες ἐν οἶνῳ καὶ δεξιῳ: ubi scribi quoque potuit παιγνιῶδες: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παιγνιῶδη παρὰ Ξενοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Έλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρης πρῆσσειν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πέλαις δι' ἡμέρης δικάζειν, totum diem dirimendis litibus impendere. VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολὴ δι' ἡμέρης, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτός Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτιος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [I. 12.] σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. Iunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπειὶν δὲ χερῶνται, ἐκλύουσι) Haec, etsi Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceiverint terminata iisdem literis verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς Φιλοπότης ἐὼν) Hoc praefero. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατισπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσι οὐ κατισπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατισπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηῶν, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφειύγεσκε, saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absolvebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lact.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligeat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μὴ Φῶρα εἶναι: magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδῃσαν Φῶρα εἶναι, [L. 13.] id est, a quibus ἤλω vel ἔαλω Φῶρ εἶναι, qui ipsum furti convicerant. In eundem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλίσκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολύσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur διώκειν, persequi; accusatus, Φεύγειν: condemnatus, ἁλῶναι vel ἔαλωκέιναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφεύγεσκει) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλέπτεισκε, ἄγεσκον, et similia conplura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valekenarii καὶ ἡλίσκετο, [L. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro καταχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S.

14. ὡς ἀληθέως θεῶν εἶντων) Dedi ex msstis; ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδῃσαν Φῶρα [L. 13.] non debebat abire in κατέδῃσαν, pronuntiarant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολύσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους - - κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσι ἀ οἱ ἐξεποίησε) θωυμάσια οἶα divinavit Cl. Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὰν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας implicatius. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vide Var. Lect. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cuius generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5. ἀνδρόσφιγγας) Huc spectare *Hesychianum* Ἀνδροφῆτες monuit *H. Valesius*; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγας iam fuerat observatum in *Miscell. Obs. VIII. pag. 170.* Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφίγγος, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄρμενα senex nuncupabat *Atticus* in *Comoedia* apud *Athen.* IX. p. 382. v. Vulgo tamen et apud *Aegyptios* facie *Sphinxes* virginea fingeantur: vid. *Aelian.* de N. A. XII. cap. 7. *Origen.* contr. *Cels.* I. p. 32. Cur *Sphinxum* figuras ante templa statuerint *Aegyptii*, tradunt *Plutarch.* de Is. et Osir. §. x. et *Clem. Alexandr.* Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi *Sphinx* τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφιγγας prior pars vocabuli non ad masculinum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceret. S.

[11. οἶκημα μονόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δωδέκα πηχέων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a *Cl. Gronovio* studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τοῦ μονολίθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractiorem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repperit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἐσιελύσαι τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunnxissem ita in *Codicem* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Corn. de Pauw.* Inseri praeterea mēn debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ [L. 23.] insolens videtur; χρόνου ἐγγενομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου *Act. Ap.* xxvii, 9. et *Diodor.* III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque

alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Cl. Abresch. [ἐχχεινονότας utique me malle, in Var. Lect. significavi. Ferri forsitan vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [l. 24.] καὶ ἀχθόμενον ex Arch. ex structuræ nexu et Herodoti more reformetur: ὁ δὲ Ἀμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσέων ἀχθόμενος III. 1. οἶα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ VI. 35. iunge Gronovii observata II. 103. WESS. — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi Gronov. nisi quod ἀχθεσθαι dativo casui iungat Herodot. II. 103, 12. et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατὰχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀναστεινάξει καταχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibi que ex usu Nostri respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἀλίσκετο, πολλὰ δὲ καὶ ὑποφύγεσκε. S. 25. ἐνθυμιστόν) Aut fallor, aut aliunde non poterit adfirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθύμειον in Suidae Lex. redditur ὕπνοπτον: et Pollux [II. 231.] legisse videtur in Thucydidis V. cap. 32. ἐνθυμιζόμενοι ταῖς ἐν ταῖς μάχαῖς ξυμφοραῖς: ubi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Iungermannus. In ἐνθύμιον Herodotei Codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrcm in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν: de qua forma loquendi egerunt Aem. Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII. 18. et in Ind. Thucyd. Wasseus. Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν τοῖς Φονικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστρεπταίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζεσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστόν suspectum habeamus. S.

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἰόντος λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λίθου ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] *Inter alias spectatior Aethiopis lapidibus* scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidis color erat niger, aut varius, ποικίλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiores: δυστέργαστος πολυτελεῖ τὴν πραγματείαν παρέσχε in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, hinc et hinc magno illi adsistentes ex libri sui ὁ δ' ἔθεν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili, Codd. calculum negant, Cl. de Pauw potiorrem censuit. WESS. — Et ego parum absim ut unice verum putem μεγάλου: quo etiam refertur id, quod continuo adiicitur, λίθινος ἕτερος τοσοῦτος: ubi λίθινος indicare videtur, alterum ex vulgari lapide fuisse confectum. S. CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.)

Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augmentibus. Certiora et longe diversiora Ieremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ἔθεν βιβαιοῦται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsitan videbitur, ἀποδεικνύναι ἕτερος ἐκαστος --- ἔθεν (isthoc anno nimirum) βιβαιοῦται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commodum quoque cum Reiskio legi posset ἔθεν οἱ βιοῦται, sive ἔθεν βιοῦται, quonam quaestu sustentaretur: ἀποδεικνύντα ἔθεν ζῆ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λόγον δώσονται, πόθεν --- διαζῆ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα Homero dicuntur βίος, teste Porphyrio Schol. ad Ἰλ. χ'. 431. et usitatius τὸ πορίζεσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88. et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon.

ostenderat Nic. Abramus ad Ciceron. Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit Aristides T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῖν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνοις ἐστίν, ὃ γραφῶς πεποικῶς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν) Eusebius Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. vi. 4. refert, notatus ab ill. Scaligero Animadv. pag. 73. Strabo vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] Milesii, inquit, καταναυμαχίσαντες Ἰναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] Inarus res Aegyptias conturbavit Artaxerxis Longimani tempore. Sic multis annis Amasidis regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κτίσις Ναυκρατέως Apollonii Rh. superesset, discuti posset commodius. Ἐδῶκε χώρους [l. 6.] non utique improbum; [Cf. Var. Lect.] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προτάτας τοῦ ἐμπορίου) Naukratitae inter civitatis rectores suum sibi Τιμοῦχον habuerunt apud Athen. IV. 13. ab his emporii praefectis, modo ne fallat Cl. Edm. Chishull coniectura Antiq. Asiat. p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem Naucrati et Teii Τιμοῦχοι et Τιμουχέοντες curaverint, discerni non potest. Προτάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex Reines. lapide Cl. V. 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus attenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in Consolato del Mare cap. 1. et seq., vidit et habet plures; fortassis etiam superior. Fuit enim in Delo ΣΥΝΘΑΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΠΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΑΗΡΩΝ ap. Sponium Miscell. Erud. Antiq. p. 344. cui suus utique praefectus. Athenis decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpenderint; docemur ab Aristotele apud Harpocracionem in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὃ γὰρ πρότερον ἰδὼν - - κατενόη) Sustuli inutilem parentheseos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, Pavius, πλανώμενοι τε οἱ Δελφ. Reiskius, οἱ δὲ, οἱ Δ. De Delphico fano, ab Alcmaeonidis instaurato, inferius V. 62. Pausan. X. 5. et pererudite Dion. Petavius in Themistii Or. IV. p. 391. WESS. — Cremati templi mentio facta

I. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - - κατὰ κἀν, post παρασχεῖν vero minori puncto distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublati parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum *Schaeff.* post παρὰσχεῖν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχεῖν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπτηρίης τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus *Medicei* compendiosa lectio melior censi non debuerat. Vide ad *Diodori* V. 10. *WESS.*

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκεσίλειω) Verius puto Βάρτω τοῦ Ἀρκεσίλειω, *Batti Arcesilai* F. quem in modum *Arch. Vind. Vall.* Res et tempus congruunt optime, siquidem *Battus* ille aequales habuit *Aprien* et *Amasin*, *Nostro* auctore IV. 159.: *Batti* filium, *Arcesilaum*, minor aetas excludit. Filiam *Ladicen*, *Amasidis* coniugem, *Λαοδίκην* aut *Λευδίκην* vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holstenius* LADICEON numum ad *Stephan. Byz.* [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΥΓΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAUDICIAM et LADICIAM pingunt mssti *Itinerarii Antonini*. *WESS.*

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδὲμίξ μηχανή) Inconmodum, quo *Med.* ἔστι τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑπολωλέναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed *Mediceo*, etsi tacitum habuerit vir *Celeb.*, debetur. Iam γυναικείων *Arch.* si cui scabrum tinniat, χιλιαδίων, μυριαδίων, ἀνδρείων, et quae alia *Portus* stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νηῷ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur *Gronovius*, cultissimo *Epigrammate*. *WESS.*

21. ἐς ἐμὲ ἢν σόον) Non excidit memoria καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶσαι I. 66. [in quod ibi mssti omnes consentiunt.] Puto Ionici et veteris usus vocabulum [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμένον in Latinis extra urbem *Cyrenensem* posita ex *Laurentio*, qui ἰδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

migravit, statuam notabit vultu extra urbem verso, sive spectantem loca suburbana. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi Danao dedicationem tribuit Callimachus apud Euseb. Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta R. Bentleyus Vir Cl. p. 357. — Vide Callim. Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδρύσθαι me invito editum est, quum ἰδρύσασθαι voluissem, ut in Var. Lect. significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. S.

13. Εἰλε δὲ Κύπρον) Cyprum, ab Amaside occupatam, non praeteriit Diodor. I. 68. Quod autem librum terminat ἐς φόρον ἀπαγωγὴν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud Priscum Patric. in Exc. Hoesch. p. 22. 26. etc. Procopium Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. Agathiam I. p. 13, veterum studiosos imitatores. WESS.
